

Ion Gh. Roșca
Liviu Bogdan Vlad

*Rectorii
Academiei de Studii Economice
din București*

**RECTORII
ACADEMIEI DE STUDII ECONOMICE
DIN BUCUREȘTI**

**Ion Gh. Roșca
Liviu Bogdan Vlad**

**RECTORII
ACADEMIEI DE STUDII ECONOMICE
DIN BUCUREȘTI**

Colecția ASE 100

**Editura ASE
București
2013**

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

Copyright © 2013, Editura ASE

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate editurii.

Editura ASE

Piața Romană nr. 6, sector 1, București, România
cod 010374

www.ase.ro

www.editura.ase.ro

editura@ase.ro

Referenți:

Prof. univ. dr. Maria Mureșan

Conf. univ. dr. Mihail Opreșcu

Galeria rectorilor a fost realizată de pictorul Nicolae Aurel Alexi.

Portretul Rectorului Ion Gh. Roșca (p. 190) a fost realizat de pictorul Ștefan Popa-Popas.

Tablourile au fost fotografiate de Cornel Constantin.

Editura ASE

Redactori: Simona Bușoi, Claudia-Marinela Dumitru

Tehnoredactor: Doroty Ionescu

Coperta: Violeta Rogoian

Cuprins

Introducere	7
Geneza și citorii. Nicolae D. Xenopol	11
Anton Davidoglu	21
Eugen Ludwig	27
Stanislas Cihoski	32
Ion N. Angelescu	39
Gheorghe Tașcă	48
Ion Răducanu	57
Marin I. Mazilescu	71
Eftimie Antonescu	76
Victor Slăvescu	83
Ștefan Stănescu	97
Nicolae Maxim	101
Gromoslav Mladenatz	105
Anton Alexandrescu	112
Vasile Malinschi	116
Ștefan Arsene	121

Mihail Hașeganu	124
Mircea Nicolaescu	129
Marin A. Lupu	132
Gheorghe Dolgu	137
Ilie Văduva	148
Alexandru Puiu	153
Constantin Bărbulescu	160
Paul Bran	166
Ion Gh. Roșca	175
Anexe	197
Anexa 1 – Succesiunea mandatelor Rectorilor ASE	199
Anexa 2 – Principalele repere din existența ASE	201
Anexa 3 – Succesiunea denumirilor Academiei de Studii Economice din București și subordonarea sa	216
Bibliografie	217

Introducere

În existența sa de 100 de ani, Academia de Studii Economice din București a fost condusă de 25 de Rectori¹, profesorul Pavel Năstase fiind în funcțiune în anul aniversar. Fiecare dintre ei a avut propria contribuție la consolidarea poziției instituției în arealul național și internațional. Misiunea Rectorului a fost întotdeauna aceea de a asigura condițiile pentru o pregătire de nivel înalt a studenților, concentrând calitățile profesional-științifice ale cadrelor didactice spre atingerea acestui obiectiv. Numiți sau aleși, Rectorii au avut onoarea de a marca o anumită perioadă din viața instituției, asigurându-i progresul.

Prezentul volum face referire la viața și activitatea Rectorilor care și-au încheiat mandatele până în anul 2013: Anton Davidoglu, Eugen Ludwig, Stanislas Cihoski, Ion N. Angelescu, Gheorghe Tașcă, Ion Răducanu, Marin I. Mazilescu, Eftimie Antonescu, Victor Slăvescu, Ștefan Stănescu, Nicolae Maxim, Gromoslav Mladenatz, Anton Alexandrescu, Vasile Malinschi, Ștefan Arsene, Mihail Hașeganu, Mircea Nicolaescu, Marin A. Lupu, Gheorghe Dolgu, Ilie Văduva, Alexandru Puiu, Constantin Bărbulescu, Paul Bran, Ion Gh. Roșca.

Ar fi nedrept ca autorii acestei lucrări să facă ierarhizări ale contribuției fiecăruia dintre cei 24 de Rectori la dezvoltarea instituțională și afirmarea Academiei în viața universitară națională și internațională. Cititorii au suficiente elemente să o facă. Ei vor constata că instituția a beneficiat, în momentele principale ale existenței sale, de contribuția unor personalități cu vocația managementului. Așa se explică traiectoria ascendentă, cvasipermanentă, a Academiei de Studii Economice, chiar dacă instituția a avut mai multe momente de startare sau restartare – 1913, 1948, 1989 – și mai multe de reorganizare.

Întotdeauna, Rectorul a avut responsabilitatea impusă de viață trăită a Academiei, încercând să-și onoreze istoria și pe făuritorii acesteia. Rectorul a fost exponentul prezentului, care a avut dificila misiune de a asigura tranziția dintre trecut și viitor.

---

¹ Succesiunea mandatelor lor este prezentată în Anexa 1.

În primul Regulament pentru organizarea și administrarea AISCI, din 1913, la art. 9 se definesc următoarele atribuții ale Rectorului²: „El este *capul administrației academiei și o reprezintă în relațiunile ei cu autoritățile și particularii. [...] În calitate de cap al administrației, aplică legile, regulamentele și deciziunile privitoare la academie și ia toate măsurile de ordine și disciplină cari asigură regulata funcționare a academiei. [...] Rectorul este și inspector școlar al academiei. În această calitate el este în drept să asiste la orice curs, examen, experiențe etc. și să se asigure că programul academiei este urmat cu punctualitate. Rectorul va îngriji să se ia toate măsurile cari ar ușura pentru studenți urmarea cu folos a cursurilor și completarea instrucțiunilor lor, patronând imprimarea cursurilor pentru care nu există manuale imprimate, stăruind ca profesorii să-și completeze cursurile orale cu lucrări practice etc. El va lua măsuri ca să se publice darea de seamă anuală [...]*”.

Într-un articol din Revista *Analele economice și statistice*, anul XII, nr. 3-4, martie-aprilie, 1929, Ion N. Angelescu caracteriza astfel personalitatea Rectorului³: „Cine prinde și caracterizează însă într’o operă de idei, concepții și simțiminte, care mișcă și interesează mulțimile, oricând va exista o societate omenească, cine modelează sufletele contimporanilor și rămâne ca un îndreptar pentru năzuințele viitorimei prin fapta și activitatea lui creatoare, acela este o personalitate culturală permanentă. O societate sănătoasă și cu perspective de progres, își întoarce privirile dela agitațiile sterile și le îndreaptă spre activitățile liniștite, creatoare și permanente ale personalităților culturale. Rectorul, ca reprezentant al profesorilor îndrumători ai societății, trebuie să fie o astfel de personalitate. Printr’o fericită și lapidară expresie latină, el este Rector Magnificus, mai presus de personalități politice. În fața lui se pleacă respectuos intelectualitatea și studențimea fără interese meschine, și numai din recunoștință pentru hrana sufletească și pentru idealurile ce i se dăruiesc și care vor reînvia în conștiința cetățeanului de mâine, de câte ori va trece prin momente critice ale vieții, căci un Rector rămâne un îndrumător al generației lui, și după expirarea mandatului administrativ ce i s’a încredințat odată.”

² Emil Răcilă, *Studii și documente privind Academia de Studii Economice, 1913-1993*, Editura ASE, București, 1993, p. 73.

³ *Douăzeci de ani de activitate a Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București, 1913-1933, Privire critică* – Institutul de Arte Grafice și Editură „Tiparul Românesc” S. A. București, 1933, p. 61.

Am considerat util să facem, în continuare, câteva constatări cu privire la pregătirea profesională, durata mandatelor, modul de desemnare, apartenența politică etc. a celor 24 de Rectori, deoarece doar și simpla trecere în revistă a acestor detalii surprinde paleta complexă a domeniilor de cunoaștere din cadrul Academiei încă din începuturi și până în prezent.

Unul a fost matematician (Anton Davidoglu), unul a fost inginer în chimie aplicată (Eugen Ludwig), trei au fost juriști (Stanislas Cihoski, Eftimie Antonescu, Ștefan Arsene), trei au fost juriști și economiști (Ion N. Angelescu, Gheorghe Tașcă, Ștefan Stănescu), doi au fost ingineri și economiști (Nicolae Maxim, Constantin Bărbulescu), 14 au fost economiști (Ion Răducanu, Marin I. Mazilescu, Victor Slăvescu, Gromoslav Mladenatz, Anton Alexandrescu, Vasile Malinschi, Mihail Hașeganu, Mircea Nicolaescu, Marin A. Lupu, Gheorghe Dolgu, Ilie Văduva, Alexandru Puiu, Paul Bran, Ion Gh. Roșca).

Doi au predat matematica (Anton Davidoglu, Marin I. Mazilescu), doi au predat statistica (Stanislas Cihoski, Ștefan Stănescu), doi au predat fizica, chimia sau merceologia (Eugen Ludwig, Nicolae Maxim), patru au predat finanțele (Ion N. Angelescu, Ion Răducanu, Victor Slăvescu, Paul Bran), unul a predat economia politică (Gheorghe Tașcă), unul a predat dreptul (Eftimie Antonescu), doi au predat cooperarea (Gromoslav Mladenatz, Anton Alexandrescu), unul a predat economia agrară (Vasile Malinschi), doi au predat planificarea economiei naționale (Ștefan Arsene, Mircea Nicolaescu), unul a predat geografia (Mihail Hașeganu), unul a predat istoria economiei naționale (Marin A. Lupu), doi au predat relațiile economice internaționale (Gheorghe Dolgu, Alexandru Puiu), unul a predat managementul (Constantin Bărbulescu), doi au predat informatica (Ilie Văduva, Ion Gh. Roșca).

Doi au fost conferențieri (Mihail Hașeganu, Ștefan Arsene), ceilalți fiind profesori, unul fără să facă o carieră universitară (Anton Alexandrescu). Doi nu au fost doctori în științe (Stanislas Cihoski, Anton Alexandrescu).

Cinci au avut câte două mandate, de cinci sau de patru ani (Ion Răducanu, Marin A. Lupu, Gheorghe Dolgu, Paul Bran, Ion Gh. Roșca), opt au avut câte un mandat de cinci sau patru ani (Anton Davidoglu, Stanislas Cihoski, Ion N. Angelescu, Vasile Malinschi, Mihail Hașeganu, Ilie Văduva, Alexandru Puiu, Constantin Bărbulescu), ceilalți având perioade mai mici de conducere. Cea mai lungă perioadă de conducere a avut-o Marin A. Lupu (nouă ani), urmat de Ion Răducanu (opt ani și opt luni), iar cea mai scurtă a avut-o Anton Alexandrescu (patru luni).

Opt au fost aleși (Stanislas Cihoski, Ion N. Angelescu, Gheorghe Tașcă, Ion Răducanu, Alexandru Puiu – în mandatul 1986-1990, Constantin Bărbulescu – în mandatul 1992-1996, Paul Bran, Ion Gh. Roșca), 12 au fost demși, unul și-a dat demisia (Victor Slăvescu).

Mulți au fost membri ai unor partide politice: Stanislas Cihoski – Partidul Conservator; Ion N. Angelescu – Partidul Poporului; Gheorghe Tașcă – Partidul Conservator Democrat, Partidul Național Democrat, Partidul Național Țărănesc; Ion Răducanu – Partidul Național Democrat, Partidul Național Țărănesc; Marin I. Mazilescu – Partidul Legionarilor; Eftimie Antonescu – Partidul Național Liberal; Victor Slăvescu – Partidul Național Liberal; Anton Alexandrescu – Partidul Național Țărănesc și Partidul Comunist Român. Toți Rectorii cu mandate între 1948-1989 au fost membri ai Partidului Comunist Român. Constantin Bărbulescu a fost membru al Partidului Comunist Român, înainte de 1989, și membru al Frontului Salvării Naționale, după 1990. Paul Bran și Ion Gh. Roșca au fost membri ai Partidului Comunist Român înainte de 1989.

Nouă au fost demnitari (miniștri, miniștri secretari de stat, secretari generali ai ministerelor): Stanislas Cihoski, Ion N. Angelescu, Gheorghe Tașcă, Ion Răducanu, Victor Slăvescu, Anton Alexandrescu, Vasile Malinschi, Gheorghe Dolgu, Ilie Văduva. Doi au fost guvernatori ai Băncii Naționale: Marin A. Lupu, Vasile Malinschi. Patru au fost ambasadori ai României în unele țări: Gheorghe Tașcă, Mihail Hașeganu, Mircea Nicolaescu, Gheorghe Dolgu.

Patru au fost membri, membri corespondenți sau onorifici ai Academiei Române (Gheorghe Tașcă, Ion Răducanu, Victor Slăvescu, Gheorghe Dolgu).

Trei sunt în viață: Gheorghe Dolgu, Alexandru Puiu, Ion Gh. Roșca.

Despre unii, autorii au găsit informații puține. Din acest motiv considerăm prezentul volum o carte deschisă tuturor celor care consideră util să ne ajute, pentru edițiile viitoare, cu detalii care să întregesc tabloul Rectorilor Academiei noastre. Cititorii sunt invitați să completeze monografia cu propriile cercetări.

Mulțumim pe această cale tuturor celor care au încurajat și sprijinit apariția acestei cărți, prima lucrare care are ca tematică viața, opera și strădaniile celor care au condus de-a lungul unui secol destinul Academiei de Studii Economice din București.

Autorii

Geneza și ctitorii. Nicolae D. Xenopol

La organizarea învățământului economic românesc a contribuit o „ generație de aur ” de intelectuali specialiști, care au pus bazele unui nou sistem educațional, considerat performant de școlile surori din Occident. Proiectul Academiei se leagă de numele unui mănunchi de intelectuali ai perioadei interbelice. Motorul acestor ambiții firești, lăudabile a fost alimentat de Ministrul Industriei și Comerțului, Nicolae D. Xenopol, de Stanislas Cihoski, Ion Răducanu și alți reprezentanți ai unor instituții importante ale timpului.

6 aprilie 1913 reprezintă momentul istoric, remarcabil pentru învățământul superior românesc, în care M. S. Regele Carol I a emis Decretul de Înființare a Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale¹. În mod firesc, 6 aprilie a fost adoptată ca Ziua Academiei de Studii Economice din București.

Scopul Academiei era acela de a *„da cunoștințe superioare și aprofundate în domeniul științelor comerciale și economice, de a pregăti pentru carierele comerciale și industriale, de a pregăti pentru funcțiunile administrațiilor publice, cu caracter economic”*².

În timp, s-a dovedit că rostul Academiei și roadele ei au făcut-o să devină o instituție mai completă decât Academiile germane de profil, cu o cultură mai aprofundată decât institutele comerciale italiene, apropiindu-se mai mult de London School of Economics and Political Science.

---

¹ Vezi Anexa 1.

² *Anuarul*, an XIV, 1926-1927, 1927, p. 103.

Pentru descrierea evenimentelor care au condus la înființarea Academiei de Studii Economice din București, autorii preferă să reproducă un text din raportul *20 de ani de activitate – 1913-1933*³, bazându-se pe veridicitatea lor, garantată de faptul că lucrarea a fost elaborată sub coordonarea lui Ion Răducanu:

«La 23 Octombrie 1912, Ministerul de Industrie și Comerț cere atașajilor comerciali din Hamburg, Anvers, Londra și Paris ca să trimită de urgență tot materialul informativ și documentar privind Academiile și Facultățile comerciale din țările respective.

Se începuse a se studia chestiunea înființării în București a actualei Academii Comerciale. La începutul lunii Noembrie 1912, materialul sosit se ia în cercetare. Se stăruie atunci să fie primiți în Academie atât diplomații, cât și absolvenții cu certificat ai Școalelor Comerciale Superioare din Țară; cei cu școli comerciale practice funcționând pe lângă licee și cei cu cursuri serale cer și ei admiterea în Academie, chiar cu concurs; la 4 Februarie 1913 se înaintează Ministerului de Industrie și Comerț de către Camera de Comerț și Industrie din Galați un memoriu întocmit de către comercianții și industriașii gălățeni, cerându-se înființarea Academiei Comerciale în portul Galați și insistându-se că „tendința de a centraliza totul în Capitală este păgubitoare dezvoltării normale a Țării, congestionându-se prea mult centrul și anemiindu-se regiuni importante”. La proiectul întocmit de Minister și trimis Camerelor de Comerț și de Industrie din Țară, răspund asociațiile de industriași, negustori și de tineri titrați ai Școalelor Comerciale Superioare, arătând punctele lor de vedere. O comisiune fusese întocmită încă din 22 octombrie 1912 din domnii: D. Hagi-Theodorachy, președintele Camerei de Comerț din București; Chr. D. Staicovici, secretarul Camerei de Comerț din București; D. Comșa, fost director la Banca Națională; Stanislas Cihosky, profesor la Școala de Științe de Stat; A. Blank, directorul Băncii Marmorosch Blank și C-ia; M. Brătilă, directorul Școalei Superioare de Comerț din București, și G. I. Juvara, directorul Comerțului din Ministerul de Industrie și Comerț, ca secretar al comisiei funcționând actualul Rector al Academiei, domnul Profesor dr. I. Răducanu.

S'a studiat materialul sosit din străinătate; s'a ținut seama de observațiunile întemeiate aduse pe calea memoriilor directe și pe calea presei; s'a făcut redactarea Proiectului Legii și a Regulamentului, urmărindu-se înzestrarea țării cu una din instituțiile menită să aducă servicii necontestate vieții economice din România Mare, postbelică, căci în 1913 se puteau întrezări unele din modificările fundamentale ce se vor produce în așezarea geografică a Statelor refăcute pe temeiul principiului etnic.

La 18 Ianuarie 1913, în urma raportului prezentat de Nicolae Xenopol, Ministrul de Industrie și Comerț de atunci, raport având alăturat Proiectul de Lege alcătuit pentru

---

³ *Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București – 20 de ani de activitate – 1913-1933*, Tipografiile Române Unite, Calea Rahovei nr. 42, București, 1933, pp. 3-7.

înființarea în București a unei Academii de Înalte Studii Comerciale, Consiliul de Miniștri autorizează pe Ministrul Industriei și Comerțului ca să supună la Înalta aprobare și semnătură a Majestății Sale Regelui Proiectul de Mesagiu pentru înaintarea în deliberarea Senatului a Proiectului de Lege pentru înființarea în București a unei Academii de Înalte Studii Comerciale și Industriale. Senatul în ședința dela 20 Februarie 1913, votează și adoptă Proiectul de Lege pentru înființarea Academiei, iar în ședința dela 3 Aprilie 1913, tot Senatul, după ce avusese loc și desbaterile cu anumite modificări din Camera Deputaților, votează definitiv Proiectul.

Corpurile Legiuitoare votând și adoptând Proiectul de Lege pentru înființarea la București a Academiei de Înalte Studii Comerciale, la 6 Aprilie 1913, se supune la Înalta aprobare și semnătură a Majestății Sale Regelui, proiectul de Decret pentru sancționarea și promulgarea legii Academiei; la 10 Aprilie 1913, se înaintează Ministerului de Justiție, în original, Înalțul Decret Regal Nr. 2978 din 1913, prin care se sancționează și promulgă Legea Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale, dispunându-se păstrarea Decretului în arhivele Statului; urmează apoi publicarea Legii în Monitorul Oficial. La 19 Iunie 1913, Consiliul de Miniștri aprobă Regulamentul pentru stabilirea cursurilor și conferințelor, iar după îndeplinirea formelor legale la 30 August 1913, Regulamentul intră în vigoare odată cu Legea Academiei, odată cu inaugurarea cursurilor primului an al Academiei, în toamna anului 1913.

La 13 Mai 1913, marele industriaș P. Sp. Topali din Vaslui, oferă Academiei o donație de 5000 lei (5000 lei aur – 160.000 lei stabilizați), adăogând că face aceasta „în dorința de a vedea pășind spre progres tineretul menit de a da desvoltării economice a Țării cea mai largă extensiune posibilă”.

La 27 Mai 1913, potrivit cu art. 6 din Legea Academiei, se înaintează spre semnare și aprobare Majestății sale Regelui un Decret pentru constituirea primului Consiliu de Administrație: doctor Const. I. Istrati, profesor universitar, fost ministru; Gh. Fernic, mare industriaș, președintele Camerei de Comerț și Industrie din Galați; Walter Dichin, directorul Băncii de Credit Român; Gh. Șerban, industriaș, fost președinte al Camerei de Comerț și Industrie din Iași; C. Brătășanu, Ing. și industriaș. Adunarea generală a Camerei de Comerț din București, în ședința dela 30 Mai 1913, desemnează pe d-nii D. Haği-Theodoraky și D. D. Bragadiru ca membri în Consiliul de Administrație al Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale. La 6 Iunie 1913 se prezintă pentru semnătură și aprobare, Majestății Sale Regelui, Decretul pentru numirea Domnului Alexandru N. Ștefănescu, fost director al Băncii Naționale, director general la Banca Românească, ca delegat al Ministerului Industriei și Comerțului în Consiliul de Administrație al Academiei.

Odată cu începerea anului școlar în Octombrie 1913, la Apelul Ministerului de Industrie și Comerț se consemnează pe numele Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale următoarele sume:

Camera de Com și Ind din	Iași	Lei 1.000.–
„ „ „ „ „ „	Pitești	„ 1.000.–
„ „ „ „ „ „	Tulcea	Nimic
„ „ „ „ „ „	Brăila	„ 1.000.–
„ „ „ „ „ „	Constanța	„ 1.000.–
„ „ „ „ „ „	Putna	„ 500.–
„ „ „ „ „ „	Dolj	„ 2.000.–
„ „ „ „ „ „	Botoșani	„ 600.–
„ „ „ „ „ „	Ploești	„ 1.200.–
„ „ „ „ „ „	Galați	„ 1.500.–
„ „ „ „ „ „	București	„ 5.000.–

Consiliul de Administrație, luând măsuri ca să se facă o largă publicitate, ține ședințe zilnic și debata pe larg complectarea corpului profesoral al Academiei. Numai grație acestei munci intense și a unei cercetări obiective, corpul profesoral al primului an poate începe regulat cursurile la 1 Noembrie 1913, cu o populațiune de aproape 700 studenți și studenți.

În administrația Academiei sunt numiți: D-l prof. A. Davidoglu, Rector, iar ca secretar d-l Const. Bungețianu, Doctor în Științele Economice și Financiare dela Facultatea de Drept a Universității din Paris; ca personal ajutător un impiegat la secretariat, o ajutoare de impiegat și un alt impiegat la bibliotecă, iar ca personal de serviciu 4 camerști.

Proiectul de buget, ca și descărcarea exercițiilor bugetare, s'au prezentat până la plecarea în Moldova (toamna lui 1916) regulat, Ministerului de Industrie, după ce au fost anual elaborate și cercetate de o comisiune întocmită de Rectorul Academiei și următorii membri: Alex. Ștefănescu, Dr. Const. Istrati, Spiridon Iacobescu și I. Răducanu.

Recrutarea Corpului profesoral stărnise unele nemulțumiri, la cari fostul ministru Nicolae Xenopol răspundea invitând pe nemulțumiți ca să asiste la cursuri și să se convingă de munca depusă și de metoda folosită. Acest procedeu a dat rezultate bune, a calmat spiritele, iar unele campanii de gazetă au încetat. Vizitele inopinate ale Ministrului constituiau un obicei al său, urmărind deaproape tot ce se făcea în instituțiune. După unele prelegeri, la cari asistase, se făceau discuțiuni luminoase și învățământul Academic profiță mult din observațiunile sale și din interesul deosebit ce păstra Academiei.

Nicolae Xenopol și Alex. Radovici⁴ au fost adevărați ctitori ai învățământului academic; severi, dar judecători drepecți și muncitori neobosiți, au rămas în amintirea neștearsă a personalului academic [...]

[...] Cei cari au gospodărit Academia au lăsat în sufletul studenților, pe lângă erudiție, o înțelegere adâncă a nevoilor studențești. Toți Rectorii cari s-au succedat și-au făcut o datorie a vieții din obligația de a sprijini inteligențele doritoare de lumină, însă fără mijloace materiale.»

Proiectul Legii de înființare a AISCI a declanșat dispute în cele două Camere ale Parlamentului României, adversarii ei invocând diverse motive: lipsa personalului didactic calificat, acoperirea necesarului de economiști de către școlile medii și superioare deja existente și de către facultățile de drept. Inițial, s-a propus integrarea noii instituții în cadrul Facultății de drept a Universității din București, având ca argument că doar universitățile sunt cele care pot „profesa știința”. Acest lucru era alimentat din Legea Spiru Haret, din 1899, care înlocuise vechea misiune a universității – după modelul francez – „profesorii expun ideile unei discipline științifice, studenții trebuind să asculte și apoi să treacă examenele”, cu cea promovată, în special de Germania – „universitatea trebuie să creeze știință”. Istoria consemnează faptul că izbânda înființării AISCI poartă amprenta autorității politice a prim-ministrului Titu Maiorescu și a perseverenței lui Nicolae D. Xenopol.

Titulatura noii instituții urma să corespundă cu cea a unora din Occident: Academia de Înalte Studii Comerciale. La propunerea academicianului Sabba Ștefănescu, senator, s-a inclus și termenul „Industriale”.

Instituția s-a numit *Academie* și nu *Universitate* deoarece nu a fost înființată în cadrul Ministerului Instrucțiunii Publice, ci în cel al Ministerului Comerțului și Industriei. Ea a trecut în subordinea ministerului care se ocupa de învățământ printr-o decizie din 1934 (efectiv trecerea s-a făcut la 1 ianuarie 1935, odată cu debutul anului financiar). De-a lungul timpului, instituția a avut mai multe

⁴ S-a născut la 20 iulie 1860 la Ploiești. A absolvit liceul „Matei Basarab”, din București, și dreptul la Paris (1884). A fost membru al Partidul Social-Democrat al Muncitorilor din România (P.S.D.M.R.), al cărui lider a devenit în 1893. Între anii 1897-1899 a fost primar al orașului Iași. În anul 1900 s-a retras din P.S.D.M.R și s-a înscris în Partidul Național Liberal. A fost de mai multe ori deputat și senator. În perioada 4 ianuarie 1914 - 11 decembrie 1916 a fost ministru al Industriei și Comerțului, sprijinind dezvoltarea Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. În 1917 a fost numit director al Băncii Naționale a României. A murit în 2 iunie 1918 la Iași.

denumiri: Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale (1913-1947), Academia de Științe Comerciale și Cooperatiste (1947-1948), Institutul de Științe Economice și Planificare (1948-1958), Institutul de Științe Economice (1958-1967), Academia de Studii Economice (din 1967).

Nicolae D. Xenopol*
(1858-1917)

Nicolae D. Xenopol s-a născut pe 11 septembrie 1858 la Iași. Este fratele mai mic al marelui istoric Alexandru D.⁵ Xenopol. În familia sa au mai fost trei surori și un frate, Filip, viitor arhitect. A urmat școala în orașul natal, terminând liceul în anul 1877. În același an a plecat la studii la Berlin, Facultatea de Filosofie, cu sprijinul Societății *Junimea*, care i-a facilitat obținerea unei burse. După un an a renunțat la bursă și s-a înscris la Facultatea de Drept de la Paris, pe care a urmat-o trei ani. În anul 1881 s-a întors în țară pentru a-și clarifica situația militară. În același an și-a finalizat studiile, devenind doctor în drept la Universitatea din Liège. Nicolae D. Xenopol a fost scriitor, jurnalist, jurist, economist și om politic.

---

* A decedat pe 18 decembrie la Tokyo.

⁵ Tatăl avea prenumele Dimitrie.

Ca scriitor⁶, s-a remarcat prin opera sa de orientare realistă. Nicolae D. Xenopol susținea⁷: „Destul e ca romanul să fie scris din viața națională, tipurile pot fi oricari, din clasele de jos, din comercianți, din funcționari, militari sau din așa numita aristocrație. Esențialul e ca tipurile să fie adevărate și, ca desfășurare a întâmplărilor, să nu se depărteze niciodată de realitate.” A debutat în anul 1874 cu versuri în revista *Convorbiri literare*. În 1877 a devenit membru al Societății *Junimea* din Iași, din care făcea parte și fratele său, Alexandru. A publicat, în perioada 1879-1880, în *Convorbiri literare*, revistă a Societății, romanul social *Pășurile unui american în România* (romanul a fost publicat integral în 1892). Al doilea roman al său a fost *Brazi și putregai. Moravuri provinciale române*, publicat în 1881. În anul 1882 s-a despărțit de Societatea *Junimea*, devenind un critic vehement al ei și al membrilor săi. În aprilie al aceluiași an a publicat un articol împotriva lui Mihai Eminescu, în gazeta *Telegraful*, făcând aluzii la originile etnice ale acestuia, ca răspuns la un articol asemănător scris de Eminescu împotriva sa. Unii critici îl consideră pe Nicolae D. Xenopol un detractor al poetului național. A fost, însă, un apropiat al scriitorului Ion Luca Caragiale. În 1891, Nicolae Xenopol și-a adunat o parte din scrierile satirice în volumul *Cronici glumețe*. A scris, împreună cu Ciprian Porumbescu, corala *Erna*, publicată de Societatea muzicală *Armonia*, în 1885. În același an a publicat satira politică *Hatârul*. În anul 1886 a publicat *Contrazicerile d-lui T. Maiorescu* și, în 1895, lucrarea *Psihologia mulțimei*.

Ca jurnalist, a colaborat la mai multe publicații, pe unele dintre ele coordonându-le. Astfel, a fost redactor-șef al ziarului *Românul* (din 1882), de orientare liberală, sub direcția lui C. A. Rosetti, – în care a polemizat cu *Junimea* – și al ziarului *Voința Națională* (din 1885), pe care l-a părăsit în 1897, trecând la ziarul *Drapelul*. Din octombrie 1886 a colaborat cu revista *Contemporanul*, de ideologie muncitorească, condusă de Constantin Dobrogeanu Gherea. În perioada 1911-1912, împreună cu Alexandru D. Xenopol și Mihail Dragomirescu, a editat jurnalul *Țară nouă*. Cea mai importantă revistă pe care a înființat-o și coordonat-o, între anii 1904-1915, a fost *Le Mouvement économique*, cu subtitlul *Romanie et Peninsule balkanique*. Unele numere în original se găsesc și azi la Harvard University.

⁶ Informațiile au fost preluate din Iacob Negruzzi, *Amintiri din Junimea*, Biblioteca pentru toți, București, 1970.

⁷ Constantin Cubleşan, *Începuturile romanului realist românesc: N. Xenopol*, în *Annales Universitatis Apulensis, Series Philologica*, Vol. I, nr. 9, 2008, pp. 19-26.

Ca *om politic*, după părăsirea Junimii, care era de orientare conservatoare, a devenit membru al Partidului Național Liberal (1882-1906), Partidului Conservator, condus de Grigore Cantacuzino (1906-1908), Partidului Conservator Democrat, condus de Tache Ionescu (1908-1917). În perioada 1885-1888 a fost șeful de cabinet, la Interne, al lui Ion C. Brătianu, care era și prim-ministru. Din anul 1895 a fost deputat sau senator în toate legislaturile, până la decesul său. În perioada 14 octombrie 1912 – 31 decembrie 1913 a fost Ministrul Industriei și Comerțului. În 1915 s-a alăturat *Federației unioniste* transpartinice, condusă de Nicolae Filipescu (Tache Ionescu fiind unul dintre vicepreședinți), care susținea intrarea României în Primul Război Mondial alături de Antanta și formarea României Mari. Opera sa și a fratelui său, Alexandru, fusese interzisă în spațiul austro-ungar încă din 1911. În 13 septembrie 1917 a fost numit ambasador al României în Japonia (primele relații ale României cu Japonia se încheiaseră în 1917). Nicolae Xenopol rămâne astfel în istorie ca primul ambasador al României la Tokyo.

Ca *economist* a promovat politica protecționistă, susținând că producția românească trebuie protejată prin politici vamale corespunzătoare. Pe lângă contribuția la publicarea revistei *Le Mouvement économique*, a promovat o serie de legi cu privire la structura profesiilor, la funcționarea uniunilor comerciale și la compensațiile salariaților. În 1916 a publicat studiul *La Richesse de la Roumanie*. Înaltul său profesionalism l-a recomandat ca membru în comisiile de negociere

pentru tratatele comerciale cu Turcia, Franța și Austria. A căutat să influențeze prezența produselor românești pe piețele externe și să atragă capitalul străin în România. În Revista Economică, Vol. XIV, Sibiu, 24 noiembrie 1912, nr. 47, p. 473, a apărut următoarea caracterizare a lui Nicolae Xenopol: „*Noul ministru de comerț al României, unul dintre cei mai distinși economiști ai țării, este un temeinic cunoscător și a stărilor economice și financiare dela noi. La inițiativa D-Sale s'a publicat încă în 1905 și o dare de seamă asupra băncilor noastre*⁸, în revista franceză din București: *Le Mouvement économique (Romanie et Peninsula baltică) redigată de D-Sa*”.

Nicolae D. Xenopol a avut o fire rebelă, severă și aprigă, fiind recunoscut ca un mare naționalist. Polemicile sale cu diverse personalități politice și culturale erau dure. Unele dintre ele au fost duse până la acte violente. El s-a dueltat, la propriu, cu Constantin Bacalbașa (duelul nu s-au soldat cu victime) și a avut un conflict cu Nicolae Filipescu și A. A. Balș, descris astfel de C. Bacalbașa⁹: „*În seara de 10 Martie Alexandru Balș – prieten intim al lui Nicu Filipescu – trece pe la Cofetăria Capșa și comunică acestuia intenția de a pălmui pe Nicolae Xenopolu la el acasă. Nicolae Xenopolu era redactor la ziarul guvernamental Voința Națională și în acest ziar atacase pe Balș. Filipescu se asociază cu Balș, amândoi intră în casa lui Xenopolu, Balș îl pălmuește; Xenopolu ia un revolver și trage 2 focuri, dar gloanțele se opresc în blana lui Balș. Afacerea se judecă înaintea judecătoriai ocolului I care condamnă pe Balș ca autor principal și pe Filipescu ca complice la câte 6 luni închisoare, 400 lei amendă și 500 lei daune.*”

De la Nicolae D. Xenopol ne rămâne însă o moștenire instituțională aparte: el este cel care a înființat Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. Istoria a contrazis afirmațiile sale conform cărora¹⁰ „*Mai târziu se va uita cine este autorul acestei legi, dar un lucru va rămâne: Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale, un așezământ care va contribui la propășirea economică a țării.*” Întotdeauna membrii comunității universității economice

⁸ Lucrarea se intitulează *Băncile române din Transilvania și Ungaria*, autorul ei fiind Constantin Popp, funcționar la Banca Albina din Sibiu.

⁹ Constantin Bacalbașa – *Bucureștii de altădată. 1885-1901*, Vol. II, Editura ziarului Universul Soc. Anonimă, 1928, p. 41.

¹⁰ Dezbaterile Senatului, Sesiunea ordinară 1912-1913, 20 februarie 1913, p. 237, apud Ion Vorovenci, *Istoria Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale (1913-1947)*, Editura ASE, București, 2010, p. 71.

din Piața Romană au recunoscut meritul incontestabil al lui Nicolae D. Xenopol ca ctitor al ei. Senatul Academiei de Studii Economice din București, în ședința din 6 aprilie 2011, a reafirmat încă o dată acest lucru și a hotărât susținerea realizării bustului lui Nicolae D. Xenopol, care să fie plasat în fața Palatului din Piața Romană.

Anton Davidoglu (1876-1958)

Rector: 1913-1918

*Nu e nimica mai dulce și mai sfânt
decât vestirea nelămurită a unei idei
ce va răsări, fie în mintea omului,
fie în timpul oamenilor.*

Nicolae Iorga

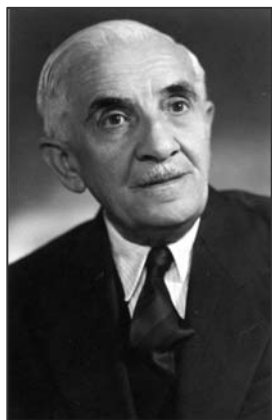
S-a născut pe 16 iunie 1876, la Bârlad, unde a făcut școala primară și secundară. Născut într-o familie de intelectuali, Anton Davidoglu a fost elev al cunoscutei Școli Normale din Paris. După trecerea examenului de licență în matematici în anul 1897, și-a susținut doctoratul la Universitatea Sorbona, la finele anului 1900, cu o strălucită lucrare, *Sur l'équation des vibrations transversales des verges elastiqu¹¹*, care trata o problemă, pe atunci de actualitate, despre ecuația diferențială ordinară de gradul 4. Din comisia sa de doctorat, condusă de Emile Picard (1856-1941), a făcut parte și celebrul matematician Henri Poincaré (1854-1912). A fost al unsprezecelea român doctor în matematici.

---

¹¹ Teza de doctorat a fost citată de A. H. Love în lucrarea *Mathematical theory of elasticity*, Cambridge, 1934.

În anul 1902 a devenit profesor agregat, iar în 1905 profesor titular la Catedra de Calcul diferențial și integral a Universității din București. Printre elevii

săi s-au numărat matematicieni români celebri, cum ar fi: Theodor Angheluță (1882-1964), Victor Vâlcovici (1885-1970), Miron Nicolescu (1903-1975), Dan Barbilian (1895-1961), Alexandru Pantazi (1896-1948), Nicolae Ciorănescu (1903-1957), Grigore C. Moisil (1906-1973), Tiberiu Popoviciu (1906-1976), Caius Iacob (1912-1992) etc. I-a fost, de asemenea, profesor matematicianului, viitor academician, Traian Lalescu¹² și a coordonat teza de doctorat a matematicianului, viitor academician, Grigore Moisil: *Mecanica analitică a sistemelor continue*.

A devenit profesor definitiv la *Catedra de matematică financiară aplicată, teoria și tehnica asigurărilor* din AISCI, prin Decretul Regal nr. 5050, din 23 iulie 1913¹³. A fost numit Rector al AISCI în aprilie 1913, pentru un mandat de cinci ani.

Alte poziții ocupate în cariera sa au fost:

- Profesor la Catedra de Calcul diferențial și integral la Universitatea București (1905-1941);
- Decan al Facultății de Științe a Universității din București (din 1937);
- Șef de sector la Institutul de Matematică al Academiei Române (1956-1958).

La 1 septembrie 1913 s-a publicat Decretul Regal nr. 5948, privind Primul Regulament pentru organizarea și administrarea AISCI, în Monitorul Oficial nr. 128: durata studiilor era de trei ani; disciplinele (cursurile și conferințele) de cultură generală se regăseau, cu precădere, în anul I, anul al III-lea fiind destinat, în întregime, disciplinelor de specialitate. Planul de învățământ cuprindea 27 discipline, dintre care 11 cursuri și 16 conferințe.

¹² Academician la secțiunea științe din cadrul Academiei Române, primul Rector al Școlii Politehnice din Timișoara. Fondator al teoriei ecuației integrale, recunoscut ca atare în planul științei matematice universale.

¹³ *Dare de seamă pe anii 1913-1918 publicată de Rectoratul academiei*, Tipografia Profesională Dimitrie C. Ionescu, str. Câmpineanu 9, București, 1918, p. 43.

***Clădirea în care a funcționat A.I.S.C.I. de la înființare până în noiembrie 1926
Această clădire nu mai există, a fost sistematizată
odată cu sistematizarea Pieței Palatului***

În mandatul profesorului Anton Davidoglu s-au făcut primele angajări ale cadrelor didactice ale AISCI. În iunie-august 1913 au fost angajați profesorii Eugen Ludwig, Stanislas Cihoski, Benone Mirinescu. În septembrie 1913 au fost angajați profesorii Gheorghe Tașcă, Spiridon Iacobescu, în octombrie, conferențiarii Dumitru R. Ioanițescu, Gheorghe Arghirescu și Konrad Richter, iar în noiembrie, conferențiarii Vasile Stoicovici și Ian Tutuc.

Inaugurarea cursurilor s-a făcut pe 1 noiembrie 1913, ora 10⁰⁰, în Amfiteatrul clădirii închiriate și amenajate de AISCI, aflate pe Calea Victoriei nr. 102, în apropierea Bibliotecii Centrale Universitare (clădirea nu mai există).

În cuvântul de deschidere, prof. dr. Anton Davidoglu spunea¹⁴: „Să-mi fie permis ca primul nostru omagiu să fie adresat domnului ministru al Industriei

¹⁴ *Douăzeci de ani de activitate a Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. 1913-1933. Privire critică*, Institutul de Arte Grafice și Editură „Tiparul Românesc” S.A. București, 1933, pp. 13-16, *La inaugurarea cursurilor Academiei Comerciale* – Cuvântarea rostită de către d-l A. Davidoglu, cel dintâi rector al Academiei de Comerț și profesor universitar.

și Comerțului, omagiu de mulțumire pentru ideea și înfăptuirea acestei Academii [...] Cât a fost de dorită crearea acestei instituțiuni de tineretul nostru intelectual și ce lacună dispărea astăzi din învățământul nostru practic superior prin întemeierea acestui înalt așezământ cultural, se vede în chip strălucitor din numărul imens și neașteptat al celor înscriși [...]

Viața economică de azi pretinde specialiști bine pregătiți; comerțul, industria, agricultura, finanțele, își sporesc neîncetat câmpul de activitate și – lărgindu-și mereu orizontul, caută mijloace de înăvuiere [...]

Comerciantul de azi, ca și conducătorul de bancă, ca și întreprinzătorul [...] au nevoie de o adevărată enciclopedie; fără o cultură generală serioasă, o specializare nu este posibilă; rezolvarea chestiunilor economice nu este nici ea posibilă fără erudiția întreagă a cercetătorului economic [...]

Această Academie trebuie să devină un focar în jurul căruia să se concentreze și de care să depindă întreaga activitate intelectuală economică; [...]"

În același discurs, Anton Davidoglu descria astfel modul în care era pregătit primul an universitar: „Primul an de studii este complet pregătit cu următoarele materii:

6 cursuri – Elemente de drept cu dezvoltări asupra obligațiunilor, contractelor speciale, gajului privilegiilor și ipotecilor; Economie politică și istoria doctrinelor economice, economia națională; Contabilitate comercială; Statistică (în special economică); Matematică financiară aplicată, teoria și tehnica asigurărilor; Fizica și chimia industrială aplicate; 4 conferințe – Industria și meseriile în România cu legislația lor; Geografia economică cu dezvoltări asupra piețelor Orientului; Corespondența și convorbirea germană; Corespondența și convorbirea franceză; 3 cursuri libere – engleză, italiană și economia rurală.

Corpul profesoral este complet întocmit, iar numărul studenților înscriși este de 603¹⁵, dintre cari 15 scutiți de taxa de înscriere; 34 fete și 569 băieți; 107 străini și 496 români; 100 cu liceu, 29 cu echivalențe și 474 cu școala comercială.”

¹⁵ Anul I a avut, în final, 698 de studenți.

Al doilea an universitar a început pe 15 octombrie 1914. În februarie 1915 au fost angajați profesorii Virgil-Traian N. Madgearu, Ion Răducanu, Mihai Pașcanu și conferențiarii Ion N. Angelescu, Ion Gr. Dimitrescu, Eugen Porn, Romulus Ionașcu. În iunie 1916 au fost angajați conferențiarii Emil M. Brancovici, Vasile Iscu, Constantin Bungețianu.

Un eveniment deosebit în istoria învățământului superior românesc l-a constituit deschiderea, la 25 ianuarie 1916, a cursului *Teoria și tehnica întreprinderii* (la anul al III-lea) de către Virgil-Traian N. Madgearu, considerat primul curs de management modern din România și pionierat în Europa. Tema abordată pe 25 ianuarie 1916 a fost *Studiul practic al întreprinderilor comerciale și industriale*, urmat, pe 28 ianuarie același an, de *Studiul transporturilor în economia socială*.

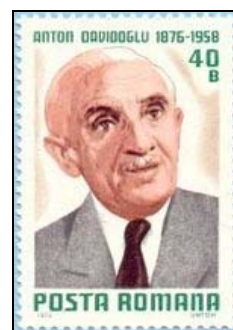
În 1917, din cauza Primului Război Mondial, anul universitar s-a dezorganizat, cursurile s-au suspendat, o parte a comunității academice mutându-se la Iași. În scurt timp cursurile au continuat atât la București, cât și la Iași. În perioada 1916-1918, Anton Davidoglu s-a refugiat la Sankt Petersburg. Mandatul de rector al lui s-a încheiat în februarie 1918.

Fire platonică, Anton Davidoglu a continuat, consecvent, studiul științelor matematice, într-o perioadă în care are loc redefinirea întregii matematici cu ajutorul unui singur limbaj: logica matematică.

Anton Davidoglu ocupă un loc de seamă în galeria marilor matematicieni români. Alături de Ion Tutuc pot fi considerați fondatori ai domeniului matematicilor aplicate în economie. Așa cum declara chiar el, Anton Davidoglu și-a dedicat întreaga activitate îndeletnicirilor științifice

(matematică, inginerie cadastrală, pedagogie aplicată), nu a avut nicio funcție în aparatul de Stat și nu a fost amestecat niciodată în niciun fel de curent politic.

Anton Davidoglu a fost inițiatorul cercetărilor românești în domeniul ecuațiilor diferențiale ordinare sau cu derivate parțiale. A contribuit la dezvoltarea analizei matematice și a ecuațiilor diferențiale. Cercetările sale științifice sunt menționate de matematicieni de prestigiu, precum: Emile Picarde, G. Mignoli, Jean Mikusinski. Lucrările sale, adunate de-a lungul carierei, au fost donate actualei Facultăți de Matematică și Informatică de la Universitatea din București. În anul 1938 nu-l mai regăsim în corpul profesoral al AISCI, rămânând titular la Universitatea din București, până în anul 1941, când s-a pensionat.

*Timbru emis
de Poșta Română*

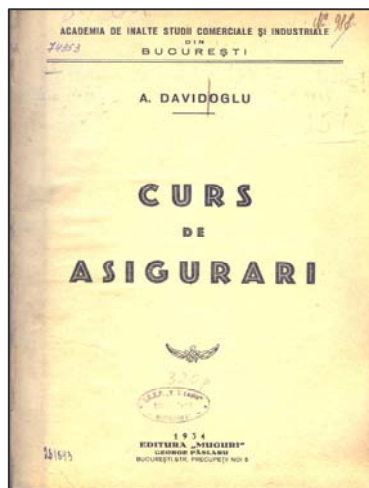
Ca profesor, Anton Davidoglu, a susținut în cadrul Academiei cursuri de specializare precum *Teoria și tehnica asigurărilor*, structurat astfel:

- Sume de plată în caz de moarte;
- Asigurări în caz de viață;
- Asigurări în caz de moarte;
- Prime de inventar și prime de tarif;
- Calculul rezervelor.

Despre întâiul Rector al Academiei de Studii Economice s-a scris puțin și incomplet. În prezent, nu există o lucrare sau un studiu care să pună la dispoziția cercetătorilor o bibliografie sau o biografie completă și nici date cu privire la anumiți ani de referință din activitatea sa. Anton Davidoglu a rămas în memoria posterității ca primul Rector al Academiei de Studii Economice din București, ultima școală superioară creată cu mult înaintea crizei economice, ale cărei temelii au fost puse în anii de dezvoltare economică.

Principalele lucrări

- ✓ *Sur les zeros des equations du 3-e ordre*, Paris, 1900
- ✓ *Sur les integrales periodiques des equations binomes*, 1901
- ✓ *Sur une equation aux derivees partielles*, 1901
- ✓ *Curs de tehnica asigurărilor*, București, 1930
- ✓ *Curs de asigurări*, Editura „Muguri”, București, 1934
- ✓ *Sur les vibrations des verges elatiques*, Annales de l'Ecole Normale Superieure, Paris, 1906
- ✓ *Tehnica asigurărilor și matematica financiară aplicată*, f.a.
- ✓ *Curs de asigurări*, în Revista cursurilor Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale

Eugen Ludwig (1866-1927)

Rector: 1918-1919

*Fă binele cu diplomație,
căci nu-ți închipui ce mult supără.*
Nicolae Iorga

S-a născut pe 18 iulie 1866, la Craiova. Licențiat în farmacie, expert în chimie, și-a susținut doctoratul la Școala Academică a Universității din Viena, teza de doctorat având ca temă de cercetare științele fizico-chimice.

A devenit profesor la catedra de Fizică și chimie industrială aplicată la Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale (AISCI), prin Decretul Regal nr. 4607 din 20 iunie 1913. În anii 1918-1919 a îndeplinit funcția de Rector al AISCI. Este considerat Rectorul de sacrificiu al AISCI. A preluat mandatul în februarie 1918, când s-au reluat cursurile cu studenții rămași la București, și l-a încheiat în februarie 1919.

Alte poziții ocupate în cariera sa au fost:

- Profesor la licee din Pitești, Ploiești și Iași (Liceul Internat);
- Chimist expert al orașului Ploiești;
- Profesor la Facultatea de Farmacie;
- Fondator și director al laboratoarelor Centrale din cadrul Casei Școalelor;
- Consilier pedagogic al Casei Școalelor;
- Fondator și director al Atelierelor de Construcții de aparate ale Casei Școalelor;
- Membru în Comisiunea pedagogică a Casei Școalelor;
- Membru în Comisia pentru stabilirea nomenclurii în tarifele vamale.

În anul universitar 1917-1918, o parte dintre studenți și cadre didactice s-a mutat la Iași. La București, cursurile anului universitar au fost întrerupte pentru o perioadă. Grație stăruințelor dlui V. Arion, girantul Ministerului de Instrucțiune și Culte, precum și în urma prețiosului sprijin dat de dl C. C. Arion, Ministrul de externe, Administrația militară a avut o atitudine binevoitoare, care a mijlocit ca Academia să se redeschidă la 4 februarie 1918, în condițiuni cât se poate de bune pentru împrejurările respective¹⁶. În urma acestei redeschideri, tinerimea studiosă și-a putut încheia anul neterminat. Cursurile de la București au fost ținute de Eugen Ludwig, Emil M. Brancovici, Constantin Bungețianu, Eugen Porn, Ion Tutuc, la care s-au adăugat unele cadre didactice „asociate”, printre care și marele profesor de drept Andrei Rădulescu (viitor președinte al Academiei Române, în perioada 1946-1948).

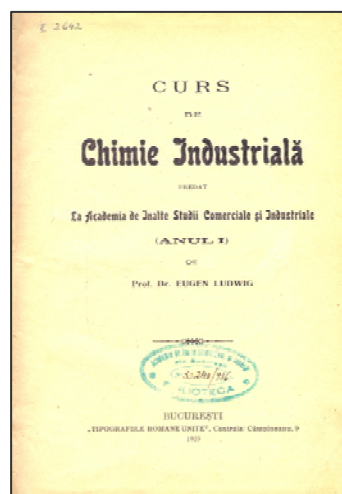
¹⁶ La adunarea prilejuită de redeschiderea cursurilor, la 4 februarie 1918, Eugen Ludwig spunea: „[...] În aceste vremuri grele, durerea noastră sufletească ne-a fost alinată prin libertatea academică acordată spre a munci pentru un ideal mare: înălțarea nivelului cultural al patriei” – *Dare de seamă pe anii 1913-1918* publicată de Recorderatul Academiei, Tipografia Profesională Dimitrie C. Ionescu, Str. Câmpineanu 9, București, 1918, Prefața.

În anul 1918 au mai avut loc următoarele evenimente: s-a publicat prima Dare de seamă a Rectoratului AISCI, pentru perioada 1913-1918¹⁷; s-au înregistrat primii nouă licențiați ai AISCI, doi în vară și șapte în toamnă; prin Decretul Regal nr. 3087 din 22 octombrie 1918, Ion N. Angelescu este numit profesor definitiv; în noiembrie s-a înființat Asociația Studenților Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale (ASACI), sub președinția de onoare a Rectorului.

Anul universitar 1918-1919 a reîntregit, la București, corpul profesoral și studenții, începând „normal”, la 10 decembrie 1918, printr-o adunare festivă, la care Gheorghe Tașcă a ținut discursul *O lecție de deschidere*.

Odată consacrată, școala universitară economică românească va primi tot mai mulți studenți, atât români, cât și străini. Statistic vorbind, România ocupa, ca număr de studenți, locul patru în Europa. Din totalul de 34093 de studenți ai României, 4994 frecventau cursurile Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale¹⁸.

¹⁷ *Dare de seamă pe anii 1913-1918*, publicată de Rectoratul Academiei, Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu, Str. Câmpineanu nr. 9, București, 1918.

¹⁸ Ioan Scurtu, *Istoria României în anii 1918-1940. Evoluția regimului politic de la democrație la dictatură*, Editura Didactică și Pedagogică, București, p.17.

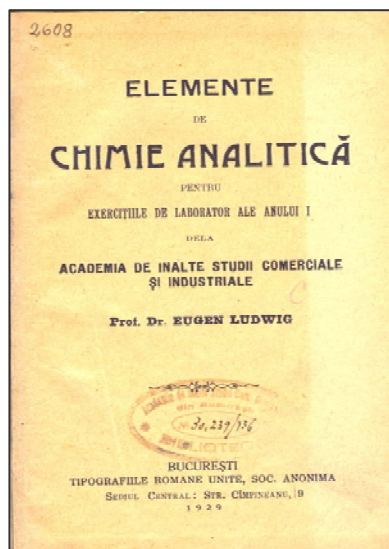
La deschiderea AISCI, era inaugurată și *Catedra de Fizică și chimie industrială aplicate*, în cadrul căreia a fost profesor Eugen Ludwig, acesta inițindu-i pe studenți în Bazele tehnologice, Tehnologie și inovare, cu precădere în industrie și construcții. Existența catedrei se indentifică cu Eugen Ludwig, profesor titular al cursurilor de Tehnologie industrială, Chimie industrială aplicată și Fizică aplicată, avându-i ca asistenți pe E. Pirescu, L. Manolescu și A. Grossu. Cursurile de teorie erau urmate de experiențe în laborator. Aceste discipline se vor regăsi mult timp în aria curriculară, chiar dacă, prin aplicarea unor reforme începute cu cea din 1948, s-a modificat numărul orelor didactice.

Susținuta și bogata activitate publicistică, care acoperă multe domenii cu idei, bibliografii și informații valoroase, l-a confirmat ca o autoritate științifică de marcă. Va fi prezent în viața universității din Viena, instituție ale cărei cursuri le-a urmat. Dintre studiile și articolele publicate putem aminti: Acțiunea acidului sulfuros asupra metiletilacroleinelor (Analele Academiei din Viena), Ozo-aldehida (Buletinul Societății de Științe), Aldehide ozonate pentru constatarea iodului (Berichte Berlin), Apa din Ploiești (Societatea farmaciștilor), O nouă metodă pentru căutarea ionilor de clor pe lângă brom și iod, Cercetări microchimice cu reactivi sensibilizați prin saturație (Buletinul Societății de chimie din București).

Ca profesor, cercetător și, nu în ultimul rând, *Rector* al generației României Mari, Eugen Ludwig a parcurs un minuțios proces de afirmare a multor dintre calitățile sale. Contactul cu tradiția academică vieneză a însemnat disciplină, un mediu intelectual efervescent, care l-a format, l-a stimulat, dându-i prilejul să se afirme.

Principalele lucrări

- √ *EinWirkungvon schwefliger*, Viena, 1888
- √ *Științele experimentale în învățământul secundar*, Ploiești, 1889
- √ *Noțiuni de minerologie*, 1902
- √ *Methodes danalzse simplifiees*, 1920

- √ *Recherche microchimiques*, 1920
- √ *Un dispositif simple*, București, 1920
- √ *Une nouvelle methode*, 1920
- √ *Elemente de chimie analitică pentru exercițiile de laborator ale anului I*, București, 1921
- √ *Curs de chimie industrială, an I*, București, 1925
- √ *Noțiuni de minerologie pentru licee*, f.a.

G e s t u r i

Pe 28 martie 1927, Rectorul¹⁹ AISCI a înaintat următoarea adresă către Ministrul Industriei și Comerțului:

„Domnule Ministru,

În ziua de 27 c., a încetat din viață Eugen Ludwig, profesor de Chimie aplicată la Academia Noastră.

Defunctul era unul dintre cei mai valoroși specialiști ai țării noastre și un devotat al Academiei noastre, la care a funcționat ca profesor de la înființarea ei, iar în timpul războiului, prin faptul că a fost Rector, a dat puțința funcționării Academiei chiar sub ocupație.

Dat fiind faptul că regretatul nostru coleg a testat averea sa pentru Academia noastră, ceea ce dovedește încă o dată legătura sufletească ce a avut cu instituțiunea căreia și-a dedicat o bună parte din activitatea sa, Consiliul Profesorat a hotărât ca înmormântarea să se facă de către Academie.

Vă rugăm, Domnule Ministru, dacă și Dvs. apreciați și dispuneți ca Ministerul Dv. să fie reprezentat la ceremonia înmormântării.”²⁰

După decesul profesorului Eugen Ludwig, survenit la 27 martie 1927, văduva acestuia, Eliza Ludwig, în baza testamentului olograf al soțului, a donat AISCI, în anul 1942, casa sa de locuit, din strada General Berthelot, nr. 40. Din păcate, casa nu mai este în proprietatea ASE (în anul 2010 a început procedura de recuperare a ei).

¹⁹ Rector era Stanislas Cihoski.

²⁰ Emil Răcilă, *Studii și documente privind Academia de Studii Economice, 1913-1993*, vol. II, Editura ASE, București, 1994, pp. 10-11.

Stanislas Cihoski (1868-1924)

Rector: 1919-1924

*Stelele care cad cheamă
ochiul mai mult decât cele ce luminează.*
Nicolae Iorga

S-a născut pe 25 iulie 1868, la Tecuci. A urmat cursurile secundare la Tecuci, Bârlad²¹ și București, iar cele universitare în București, unde a studiat Dreptul, Literale și Filosofia. A fost inginer hotarnic.

La 2 iulie 1913, prin Decretul Regal nr. 4842, a fost numit profesor de Statistică generală și economică²² la Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale (AISCI)²³. În anul universitar 1917-1918 a coordonat

²¹ „Bârladul, oraș mic, nu avea local anume clădit pentru liceu, cursurile se țineau în chiliile unei biserici, am avut în schimb profesori cu mult suflet.” – *Doi oameni și o operă: Nicolae Xenopol – Stanislas Cihoski și Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București*, Tipografia Mănăstirii Neamțu, f.a., p. 32.

²² Cursul se referea la definiția statisticii, istoricul, gruparea datelor, noțiuni asupra demografiei și recensământului.

²³ Stanislas Cihoski nu a fost doctor în științe, legislația din acea perioadă neimpunând acest lucru pentru cariera didactică.

activitatea²⁴ desfășurată cu studenții AISCI refugiați la Iași. Aici a fost însoțit de Spiridon Iacobescu, Vasile Stoicovici, Gh. Arghirescu, I. G. Diamandescu.

A fost Rector al AISCI în mandatul februarie 1919 – februarie 1924, considerat unul de stabilitate. La ședința Consiliului profesoral de alegeri a Rectorului, din 17 februarie 1919, prin votul secret s-au obținut următoarele rezultate: Stanislas Cihoski – 13; Ion N. Angelescu – 12; Gheorghe Tașcă – 10; Mihai Pașcanu – 9; Virgil-Traian Madgearu – 6; Ion Răducanu – 5. Ce concurență! Primele trei propuneri au fost înaintate Ministerului Comerțului și Industriei, care l-a validat pe primul.

Alte poziții ocupate în cariera sa au fost:

- Avocat în cadrul Primăriei București (1893);
- Membru al Partidului Conservator, devenit ulterior Partidul Conservator Democrat; a fost ales deputat în Colegiul al II-lea Ilfov (1899), apoi senator al Colegiului I Suceava (1912);

²⁴ În „Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale, *Un pătrar de veac de muncă* (1913-1938)”, Tipografia *Lupta* N. Stroilă, Str. General Budișteanu nr. 8, București îl găsim nominalizat ca Rector la Iași, în perioada 1917-1918. În „Dare de seamă pe anii 1913-1918 publicată de Rectoratul Academiei”, Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu, Str. Câmpineanu nr. 9, București 1918, apare precizat următorul consiliu de administrație la Iași: C. C. Arion – Ministru de externe, Eugen Uhrynowski – Director la Banca Agricolă Iași.

- Profesor de Filosofia dreptului, Istoria doctrinelor economice și Economie politică în cadrul Școlii Superioare de Științe de Stat (1902);
- Subdirector și, mai apoi, director în cadrul Școlii Superioare de Stat;
- Membru pe viață al Uniunii Interparlamentare din Berna, 1906, ales în cadrul Conferinței de la Londra;
- Consilier comercial onorific al Ministerului Industriei și Comerțului în 1913, iar din 1921 a îndeplinit și funcția de secretar general al acestui minister;
- Director general al Societății de Asigurări și Reasigurări Urania din București (1914);
- A condus întreprinderile Behles (1915-1923);
- Consilier comercial onorific al Ministerului Industriei și Comerțului (1913) și consilier economic în perioada ocupației (1916-1918);
- Director al ziarului Ordinea²⁵ (1908-1913).

Activitatea sa profesională a debutat înaintea primei conflagrații mondiale, desfășurându-se în cadrul primăriei București. Ulterior, s-a dedicat atât vieții politice, cât și celei universitare. Împreună cu Nicolae D. Xenopol, după o perioadă de experiență acumulată la conducerea Școlii Superioare²⁶, înțelegând că nu poate exista progres real în viața economică fără învățământ superior economic, și-a canalizat întreaga activitate în vederea înființării acestuia. Lupta urma să fie grea, dar poate fi considerată un examen de voință pentru Stanislas Cihoski. Când a pornit la drum s-a bazat, în principiu, pe puterea voinței, dar și pe sprijinul real al lui Nicolae D. Xenopol.

Stanislas Cihoski și-a propus construirea unei clădiri proprii în Piața Romană. De aceea, a achiziționat, la 20 mai 1922, primul teren²⁷, de la proprietarii Eugenia și Gr. Gr. Grămățiceanu, la prețul de 5.100.000 lei. Din păcate, din lipsă de fonduri, nu s-au început lucrările de construcție a noului local.

---

²⁵ Cel dintâi oficios al Partidului Conservator Democrat.

²⁶ În anul 1871 a fost fondată Școala Superioară de Științe de Stat, din inițiativa unor tineri diplomați din vestul Europei. Organizată după modelul Școlii Libere de Științe Politice de la Paris, s-a numit inițial Școala Administrativă.

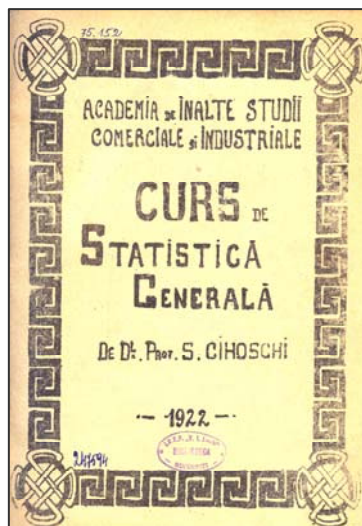
²⁷ Terenul se afla în Piața Romană, colț cu strada Cometa (actuala Căderea Bastiliei).

Ion N. Angelescu evocă următoarele²⁸:

„Nu putem uita, cu această ocaziune, să menționăm străduințele corpului profesoral al Academiei, în frunte cu Rectorii instituției, și în special regretatul Stanislas Cihoski, de a cumpăra un local propriu, de a obține unul din localurile aparținând Statului, pentru construirea unui local. Aceasta arată că ideea dobândirii unui local al Academiei a fost o dorință unanimă a corpului profesoral, a Rectorilor Academiei și a tuturor acelorora care s-au gândit la dezvoltarea instituției. Încercările au fost multă vreme zădărnice, dar ele n-au micșorat dorința și străduințele noastre. [...]”

În aceeași evocare se arată că, în anul 1919, la inițiativa Direcției Generale a Comerțului, al cărui director era Ion N. Angelescu, s-a introdus o taxă de 2% pe valoarea mărfurilor importate sau exportate, destinată constituirii unui fond de dezvoltare a comerțului, industriei și instituțiilor culturale comerciale și industriale. Din acest fond, AISCI a primit suma de 2.500.000 lei pentru cumpărarea unui imobil. În anul 1921, suma primită de AISCI s-a ridicat la 15.000.000 lei. „[...] deoarece situația financiară la începutul anului 1922 era foarte critică, Ministerul Finanțelor a cerut restituirea tuturor sumelor plătite din acest fond, care nu fuseseră încă întrebuințate. Între timp, Academia intrase în tratative și apoi a și cumpărat imobilul moștenitorilor Grămățescu, din str. Romană, colț cu str. Cometa, pentru care a plătit suma de 5.100.000 lei. Din sumele de care mai dispunea, Academia a fost nevoită să restituie Ministerului Finanțelor suma de 9.200.000 lei, așa că după aceste plăți nu mai posedă decât 4.000.000 lei. Regretatul Rector St. Cihoski încheiase un contract cu arh. Gr. Cerchez pentru alcătuirea planurilor de construcție a localului, dar din lipsă de fonduri necesare a zădărnicit orice încercare de înfăptuire.”

²⁸ Palatul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale – Dare de seamă făcută de dr. Ion N. Angelescu pentru Consiliul de administrație al instituției, Tipografia „Antonescu”, Societate în nume colectiv, Str. Luterană nr. 18, 1926, pp. 5-6.

În noiembrie 1919, s-au adoptat unele modificări la Regulamentul de organizare și administrare al AISCI, prin care cursurile și conferințele s-au împărțit în trei secțiuni: *Comerț, bancă, asigurări*; *Industrială*; *Administrare economică, consulară*. Anul I era comun celor trei secțiuni, iar anii al II-lea și al III-lea conțineau unele cursuri comune și altele specifice. În anul 1919 s-a organizat primul Birou Comercial²⁹ la Catedra de Contabilitate. În anul 1920 s-a deschis primul cămin studențesc, în localul închiriat din str. Cuza Vodă nr. 100³⁰. AISCI a primit, în 1921, dreptul de a conduce doctorate în științe, iar în anul 1923 a fost aprobat Regulamentul pentru obținerea doctoratului la AISCI.

Stanislas Cihoski a încurajat călătoriile de studii în țară și străinătate (Italia³¹, Grecia sau Polonia) și a căutat să încheie colaborări cu școlile economice occidentale.

În iulie 1920, a fost angajat ca profesor titular Andrei Rădulescu, celebru profesor de drept, Președinte al Academiei Române în perioada 1946-1948. La 1 septembrie 1920 s-a înființat Asociația licențiaților AISCI – ALACI (asociația a fost recunoscută juridic în anul 1928).

Stanislas Cihoski a avut o carieră didactică de excepție, fiind vreme de 22 de ani cadru didactic al AISCI.

Pe perioada mandatului său de *Rector* și de ziditor al Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale a intrat sub lupa presei din acea vreme, articole pro sau contra fiind publicate în paginile cotidianelor *Viitorul* și *Cuvântul*. În puținele mărturii care ne-au rămas despre Stanislas Cihoski se apreciază mai mult eficiența actelor sale decât actele în sine. AISCI și-a îndeplinit rolul impus de legiuitorul său, acela de a da cunoștințe superioare și aprofundate în domeniul științelor comerciale și economice, de a pregăti personal pentru funcțiile cu caracter economic din administrațiile publice.

---

²⁹ Unitate destinată practicii studenților.

³⁰ Localul a intrat în proprietatea AISCI la 29 martie 1926. Între timp, localul a fost pierdut din proprietate. În anul 2010 s-au început procedurile de recuperare a lui.

³¹ „Un grup format din 10 profesori împreună cu membrii lor de familie, 12 licențiați, 55 de studenți și 5 invitați, sub conducerea rectorului Stanislas Cihoski, au făcut o foarte reușită excursie în Italia. La 17 aprilie 1921 grupul a plecat în 2 vagoane speciale atașate la trenul de Constanța, de unde îmbarcați pe vasul Împăratul Traian în seara de 18 aprilie au luat drumul spre Italia, vizitând și Constantinopol, Pireu-Atena. În Italia s-au vizitat Napoli, Roma, Venezia, Milan, Turin, Genova și iar Napoli. În tot intervalul de la 24 aprilie, data sosirii, și până la 14 mai 1921, data plecării, s-a făcut o foarte frumoasă și entuziastă primire excursioniștilor. La înapoiere s-a vizitat Catania, Athena și Constantinopol.” [Anuarul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București, Anul XII, 1924-1925, Tipografiile Române Unite, București, pp. 46-47].

Preocupările politice sunt prezente în viața lui Stanislas Cihoski. S-a implicat activ în viața politică, alăturându-se conșevatorilor democrați, conduși de Take Ionescu, partid cu vederi de centru, oscilând între soluții liberale și conservatoare. Conservatorii s-au pronunțat pentru intrarea României în război alături de Antanta, în vederea desăvârșirii unității statului român, iar din punctul de vedere al politicii interne au susținut unificarea vieții de stat, reforma electorală, egalitatea confesiunilor religioase, egalitatea minorităților naționale și refacerea economiei naționale prin promovarea capitalului străin. A fost deputat în Colegiul al II-lea Ilfov și apoi în Colegiul I Suceava, remarcându-se ca raportor la mai multe proiecte de legi.

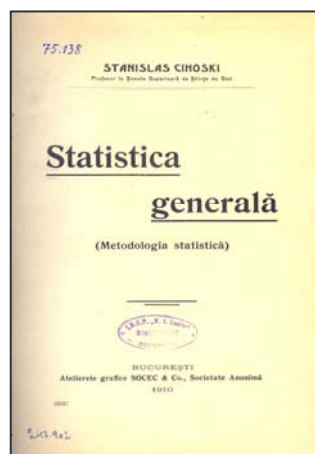
Pentru activitatea sa parlamentară, în 1913, a fost răsplătit cu ordinul *Coroana României în grad de Comandor*.

Principalele lucrări

- √ *Românii și evreii din România la New York*, Iași, 1907
- √ *Statistică generală (Metodologia statistică)*, București, 1910
- √ *Curs de statistică generală*, București, 1922
- √ *Curs de Statistică*, f.a.

Controverse

Legat de aprecierile publice despre Stanislas Cihoski³², Ion Răducanu comenta în notele sale: „Catedrele, în primul an de funcționare au fost distribuite unor prieteni politici. Astfel, printre cei numiți pentru că erau aderenți ai Partidului Conservator-Democrat au fost: Gheorghe Tașcă, Benone Mirinescu, Stanislas Cihoski și D. R. Ioanițescu, acesta din urmă conferențiar. Din toți aceștia, numai Tașcă merita să ocupe locul.”³³ Sigur, astăzi, peste ani, putem aprecia altfel tensiunea emoțională dintre cei doi. Pe lângă aprecierea pe care a dobândit-o în rândul studenților săi, dar și în cercurile universitare, Stanislas Cihoski a fost, câteodată, și contestat de contemporanii săi, pentru că lumea intelectualilor

³² În unele citări, chiar în semnătura unor lucrări se folosește numele Cihoschi, în loc de Cihoski.

³³ Ion Răducanu, *Din amintirile unui septuagenar*, Editura Enciclopedică, 2001, p. 113.

interbelici, și nu numai, a fost și este pretutindeni, nu doar la noi, un câmp minat de orgolii, cu sensibilități și judecăți, de multe ori, pseudosofianice. Dar, să dăm *Cezarului* ce este al *Cezarului* pentru că obiectul strădaniei sale nu poate fi pus în cumpăna valorică a semenilor săi. S-a izbit de neînțelegerea unora, de invidia altora și a realizat prea puțin comparativ cu energia și ambițiile sale. A plecat fără să-și desăvârșească opera începută de el, dar are meritul de a fi încercat și de a-i fi îndemnat pe urmași prin exemplele sale.

Prețuire

Stanislas Cihoski a fost prețuit de studenții săi. El a fost apreciat atât ca inițiator al înființării AISCI, ca Rector, cât și ca profesor. Mărturie stau eforturile licențiaților de a-l omagia după decesul său. Într-o scrisoare semnată de licențiatul Ion I. Gheorghiu către profesorii AISCI, din decembrie 1928, se arată³⁴: „*La Academia Comercială există o chestiune Cihoschi. Defunctul Rector și Profesor nu-i respectat măcar omeneste în cadrul instituției căreia el i-a dat tot ceiace a putut. Care-i cauza acestei stări de fapt o știți și dvs. Esențial însă este că elevii defunctului au reacționat – așa cum se poate reacționa, cinstit și cuviincios, într-o școală. Au cerut să se treacă și numele lui Cihoski pe placa comemorativă și să i se așeze bustul lui și al lui Xenopol în Aulă. [...] Cu prilejul împlinirii a cinci ani de la moartea sa, hotărât-au elevii să scoată un volum comemorativ.*” Promisiunea foștilor studenți s-a îndeplinit. În ianuarie 1929 ei au tipărit lucrarea *Doi oameni și o operă* – Stanislas Cihoski, Nicolae D. Xenopol și Academia comercială. Tot foștii studenți au fost cei care au cerut conducerii AISCI realizarea busturilor lui Stanislas Cihoski și Nicolae Xenopol, care să fie așezate în Aula Magna (din documente rezultă că bustul lui Cihoski era realizat în decembrie 1930³⁵).

Gesturi

În anul 1994, Liliana Viorica Cihoski, soție, și Wanda Svilocosici, nepoată au donat Academiei de Studii Economice din București locul de veci al profesorului Stanislas Cihoski, decedat pe 27 martie 1927. Locul de veci se află în Cimitirul Bellu, figura 7, locul 48.

³⁴ *Douăzeci de ani de activitate a Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. 1913-1933. Privire critică*, Institutul de Arte Grafice și Editură „Tiparul Românesc” S. A., București, 1933, p. 57.

³⁵ *Ibidem*, p. 64.

Ion N. Angelescu (1884–1930)

Rector: 1924-1929

*E un om frumos,
trupește sau sufletește,
cel ce pare făcut dintr-o singură bucată.
Și o operă de artă tot așa!*

Nicolae Iorga

S-a născut pe 16 decembrie 1884, la Strâmbeni-Costești, localitate situată lângă Pitești. După finalizarea cursurilor primare și după susținerea examenului de bacalaureat, Ion N. Angelescu și-a continuat studiile la Universitatea din București, unde și-a luat licența în drept, filosofie și litere. A obținut doctoratul în științe economice la Universitatea din München. A fost, inițial, profesor la Pitești.

A fost numit Conferențiar definitiv la Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale (AISCI), *Catedra de Istoria comerțului*, prin Decretul Regal nr. 417 din 20 februarie 1915 și apoi profesor definitiv la aceeași catedră, prin Decretul Regal nr. 3087 din 22 octombrie 1918. În anul 1925 s-a transferat, ca profesor

definitiv, la *Catedra de Finanțe publice și legislație financiară*, transformată ulterior în *Catedra de Știință și legislație financiară*, din AISCI. A fost Rector al AISCI în perioada februarie 1924 - februarie 1929.

Alte poziții ocupate în cariera sa au fost:

- Director adjunct al Direcției de Statistică din Ministerul Agriculturii și Domeniilor (1915);
- Secretar general la Ministerul Finanțelor (1918);
- Director general în Ministerul Comerțului și Industriei (1919);
- Ministru de Finanțe (6 octombrie - 28 noiembrie 1919);
- Membru marcant al Partidului Poporului și reprezentant al acestuia în Camera Deputaților (1920);
- Subsecretar de Stat la Ministerul Finanțelor (30 august 1920 - 13 decembrie 1921);
- Subsecretar de Stat la Ministerul Finanțelor (17 decembrie 1921 - 17 ianuarie 1922);
- Președinte al Secțiunii economico-financiare a Consiliului legislativ (1925);
- Președinte al Asociației Generale a Economiștilor din România³⁶ (1926-1930);
- Comisar al guvernului la Societatea Națională de Credit Industrial.

Datorită pregătirii sale economice de excepție, Ion N. Angelescu a deținut toate aceste funcții, „obligând” lumea economică și academică să nu facă abstracție de numele său, iar foștii studenți și colegi de catedră, de minister sau de partid să și-l revendice.

În anul 1918, a înființat, împreună cu Gheorghe N. Leon³⁷, Revista *Analele Statistice și Economice*³⁸, care a apărut până în 1947.

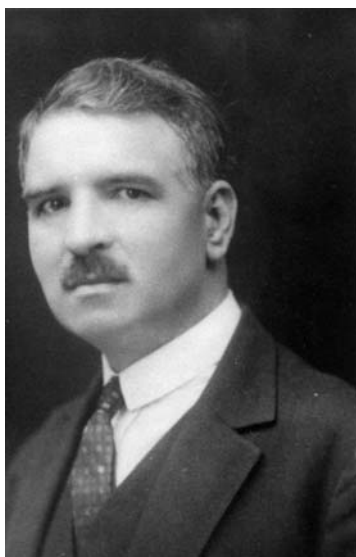
³⁶ În anul 1919 s-a înființat Asociația Economiștilor din România, care a devenit, în 1926, Asociația Generală a Economiștilor din România.

³⁷ Gheorghe N. Leon (1888-1949), om politic, ministru, licențiat în drept, doctor în științe economice.

³⁸ A jucat un rol important în evoluția gândirii economice românești, în paginile ei publicând personalități ale vremii. În ultimii ani de apariție, o regăsim cu denumirea *Analele economice și statistice*.

Din 1924 până în 1929, ca *Rector* al Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale și-a pus amprenta asupra rostului și viitorului acestei instituții, așezând-o la înălțimea școlilor similare din Occident. Se știe că în calitate de *Rector* s-a mulat perfect pe imaginea conturată de el într-un discurs rostit la instalarea sa: „*cuprins de grija părintească de a da studențimei, cu sau fără voia ei, ceea ce conștiința îi arată că răspunde nevoilor ei permanente de hrană sufletească și de înlănțuire materiale, în timpul pregătirii pentru viață și după aceea.*”³⁹

În anul 1913 s-a alăturat grupului de economiști care au pus la cale realizarea unei Istorie a economiei românești, pentru a cărei realizare s-a organizat un Congres prezidat de economistul A. C. Cuza. A fost constituit un Comitet de inițiativă alcătuit din tineri economiști pregătiți la universități de prestigiu din Occident, dintre care menționăm pe Ion N. Angelescu, Mișu Săulescu, Ion Răducanu, Virgil-Traian N. Madgearu și Constantin Georgescu. Acest Comitet va redacta un Act programatic în care se justifica inițiativa ca pe o „*dezlegare a problemelor economice naționale [...] puterile răzlețe ale economiștilor români trebuie să fie adunate, pentru a ajuta și determina politica economică viitoare a României.*”⁴⁰ Preocuparea primordială a economistului Ion N. Angelescu a fost

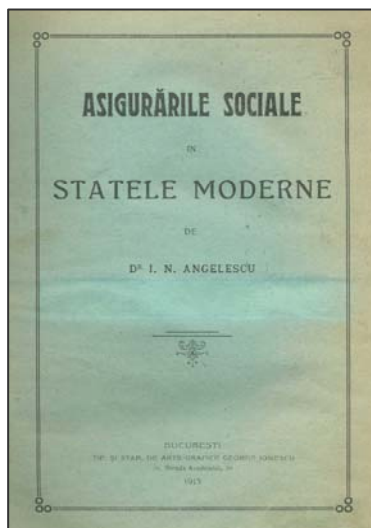
³⁹ Analele Statistice și Economice, an XII, nr. 3-4, București, 1929, p. 58.

⁴⁰ Vasile Malinschi, *Economiști la Academia Română*, vol I, Editura Academiei Române, București, 1990, pp. 78-79.

preluată de Gh. Zane care, în 1930, încheagă într-un volum, pe baza unor broșuri ale sale, o lucrare premiată de Academia Română.

Un atent observator al relațiilor dintre politicieni, a știut să treacă peste diferențele mai mult teoretice dintre partide, socotindu-le a fi obiect al polemicii dintre deputați și senatori în afara Parlamentului. Preocupările sale care trebuie semnalate au fost axate pe:

- politica economică mondială și consecințele sale: *„nu ne putem mișca în viața noastră internă, independent de viața și politica internațională, chiar dacă am avea mâinile complet dezlegate de orice angajamente formale”*⁴¹;
- capitalurile străine în întreprinderile românești: *„nu cerem și nu apelăm la capitalurile străine să vină în întreprinderile românești, pentru a ne atrage simpatia de care am avea nevoie pentru motive fiscale. Nu precupețim bunurile noastre, pentru împrumuturi publice”*⁴²;
- organizarea muncii: *„pe acest teren avem aproape totul de creat [...] faptul că nu avem nimic până acum creat este un avantaj [...]. În această privință vom urma căile pe care le-au urmat țările industriale cele mai dezvoltate și vom merge până la capătul drumului pe care au mers ele”*⁴³;
- situația financiară/bugetul, acordându-le în scrierile sale spații largi.

Ion N. Angelescu a abordat problema bugetului din timpul războiului și după, făcând observația că economia a fost alimentată doar de împrumuturi *„și cu fiecare împrumut ne îndepărtăm de posibilitatea unei echilibrări bugetare. Această politică trebuie să înceteze, căci dacă nu va înceta, vom merge la un dezastru sigur. Bugetul de anul acesta va fi ultima sforțare a unei politici financiare,*

⁴¹ Ion N. Angelescu, *Îndrumări în politica economică și financiară*, București, 1920, p. 8.

⁴² Ibidem, p. 13.

⁴³ Ibidem, p. 15.

pe care trebuie să o încheem; el va da ocaziune să vedem mai multe răni, pe care trebuie să le lecuiim și poate unele perspective de politică financiară viitoare."⁴⁴

În acest sens, Ion N. Angelescu a prezentat în fața Adunării Deputaților un Raport General asupra proiectului bugetului de venituri și cheltuieli ale statului (1920-1921), solicitându-le deputaților să voteze această variantă, cu încrederea că face primul pas în opera de consolidare a statului român.

Că Rectorul Ion N. Angelescu a fost un bun manager al instituției depun mărturie arhivele ASE, dar și o parte din bunurile materiale rămase: Palatul AISCI din Piața Romană (rektoratul, sălile dinspre amfiteatre și corpul amfiteatrelor) și Căminul nr. 1. Pentru construirea Palatului a achiziționat, prin expropriere, pe 30 iunie 1924, două proprietăți, cu terenuri de 1754 m², care s-au adăugat la cel achiziționat în anul 1922, în mandatul lui Stanislas Cihoski.

Construcția Palatului AISCI, din Piața Romană, a început în anul 1924 și s-a finalizat în anul 1926. Arhitecții proiectanți au fost Grigore Cerkez⁴⁵, Edmond Van Saanen-Algi și arhitectul de control Arghir Culina. Construcția a fost realizată de o societate aparținând inginerului Grigore Gr. Cerkez. Palatul este o lucrare arhitecturală și funcțională de excepțională valoare. Ea cuprinde amfiteatre de mare dimensiune și cu o estetică specială, spații pentru administrație, un hol cu scări monumentale de rară frumusețe și, mai presus de toate, o Aulă care are puține rivale universitare în lume.

În Darea de seamă prezentată în anul 1926 în fața consiliului de administrație, Ion N. Angelescu arată: „*Palatul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București, este situat în Piața Romană, colț cu strada Cometa, plasat deci pe cel mai frumos bulevard al capitalei, pe un teren de 3.393 m.p. Deși foarte central, cu multe legături și mijloace de comunicație, este totuși un punct foarte liniștit și îndeplinește, ca pozițiune, toate cerințele unei instituții de cultură și cercetări științifice.*”⁴⁶

⁴⁴ Ibidem, p. 18.

⁴⁵ Inginer, profesor și arhitect român de numele căruia se leagă Marele Salon de Recepție al Palatului Cotroceni, Banca Națională a României – Filiala de la Brăila, Palatul Institutului de Arhitectură Ion Mincu din București, Sediul Uniunii Artiștilor Plastici, Bursa din București, Biserica Armenească, Casa Manu și Casa Dissescu.

⁴⁶ *Palatul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale – Dare de seamă făcută de dr. Ion N. Angelescu pentru Consiliul de administrație al instituției*, Tipografia „Antonescu, Societate în nume colectiv”, Str. Luterană nr. 18, 1926, p. 40.

Palatul AISCI, care astăzi îi poartă numele, a fost inaugurat pe 15 noiembrie 1926, cu ocazia deschiderii anului universitar 1926-1927, printr-o adunare festivă desfășurată în Amfiteatrul I. Cu această ocazie, prof. dr. Emil Brancovici a susținut cursul inaugural cu tema *Tehnica comercială a mărfurilor și uzanțelor comerciale în decursul veacurilor*.

„Rectorul Ion N. Angelescu s-a concentrat pe realizarea Palatului, depunând un efort de invidiat. Cu o perseverență ieșită din comun, și-a capacitat toate resursele pentru îndeplinirea visului său, al colegilor și al studenților: acela de a avea propriul sediu al universității economiștilor. Două au fost marile virtuți ale rectorului Ion N. Angelescu: arta de a conduce proiectul și abilitatea de a colecta fonduri pentru finanțarea lucrărilor.”⁴⁷

În anul 1924, AISCI formează primul doctor în științe economice – Iosif Gârbacea. În același an, Ion N. Angelescu a trecut clădirea din strada Nicolae Filipescu nr. 8 (actualmente Tudor Arghezi nr. 6) în proprietatea AISCI. În ianuarie 1927 s-a deschis prima cantină studențească a AISCI, în clădirea căminului din Strada Cuza Vodă nr. 100.

Un alt proiect de suflet al Rectorului Ion N. Angelescu a fost construirea unui cămin modern, în imediata apropiere a noului Palat al AISCI. Imobilul s-a numit Căminul nr. 1 (actualmente Pavilionul administrativ din str. Stanislas Cihoski nr. 5) și era destinat cazării a 50 de studente și 110 studenți „săraci și merituosi”. La parter avea o cantină, iar la etajul I o bibliotecă. Arhitectul diriginte a fost Arghir Culina (prezent și la construcția Palatului), iar construcția, realizată în două etape, între anii 1928-1929, a fost atribuită Societății ing. Cezar Pop & Co. Căminul a fost dat în folosință pe 1 noiembrie 1933, când cel care îl plămădisese deja decedase (16 februarie 1930).

În anul 1928, AISCI avea 20 de profesori, șase conferențieri definitivi și 19 asistenți universitari. Printre profesori îl regăsim și pe Eftimie Antonescu, numit prin Decretul regal nr. 1399 din 5 aprilie 1924. Printre conferențieri se aflau și Victor Slăvescu și Ștefan Stănescu, angajați prin Decretul Regal nr. 2203 din 1 iulie 1925. În același an, erau înscriși la AISCI 1749 de studenți și 28 de doctoranzi.

În anul 1927 s-au adoptat unele modificări la Regulamentul AISCI. În regulament apar două niveluri de pregătire: licență, de trei ani; doctorat, de cel

---

⁴⁷ Ion Gh. Roșca, *Istoria Palatului de Înalte Studii Comerciale și Industriale și oamenii săi*, Editura ASE, București, 2010, p. 54

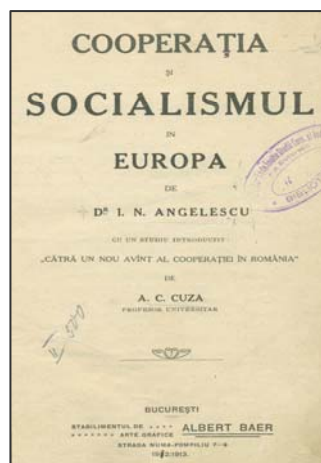

puțin un an. Programul de licență era organizat pe trei secțiuni: *Comerț, bancă, asigurări; Industrială; Administrație consulară*. Cursurile se grupau astfel: obligatorii și comune pentru toate secțiunile; obligatorii pentru unele secțiuni; obligatorii dezvoltate, sub forma cursurilor de specializare pentru unele secțiuni; facultative.

Ion N. Angelescu a „dat socoteală” în fața comunității, publicând, în anul 1926, *Palatul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale – Dare de seamă făcută de dr. Ion N. Angelescu pentru Consiliul de administrație al instituției*, Tipografia „M. M. Antonescu”, Societate în nume colectiv, Str. Luterană nr. 18 și, în anul 1928, *Anuarul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București, anul XV, 1927-1928*, Tipografia „M. M. Antonescu”, Societate în nume colectiv, str. Luterană nr. 18, București.⁴⁸ În Anuar apare, pentru prima dată, un capitol referitor la activitatea științifică a corpului profesoral, în care sunt nominalizate toate articolele publicate în țară și străinătate de către cadrele didactice ale AISCI, începând cu anul de referință 1913 (Ion N. Angelescu apare cu 78 de articole publicate).

Principalele lucrări

- √ *Originea răzeșilor și moșnenilor. Caracterul codevălmășiei lor. Studii sociale*, Pitești, 1909
- √ *Principii de metodă și regularități statistice*, București, 1912
- √ *Die Kriminalitätsbewegung in Rumänien in den letzten 35 Jahren [...] mit 14 Tab., 16 Diagr. Und 12 Karten*, Bukarest, 1912
- √ *Cooperația și socialismul în Europa. Cu un studiu introductiv „Către un nou avânt al cooperației în România” de A. C. Cuza*, București, Albert Baer, 1912/1913
- √ *Asigurările sociale în statele moderne*, Pitești, 1913

⁴⁸ În AISCI – *Dare de seamă pe anii de studii 1935-1936 (anul XXIII) întocmită de Rectorat*, Tipografia „Bucovina”, I. E. Torouțiu, str. Grigore Alexandrescu nr. 4, București, 1936, mai apar nominalizate Dărilor de seamă din 1924-1925 (anul XII) și 1926-1927 (anul XXIV).

- √ *L'évolution du commerce extérieur de la Roumanie*. Extr. du Bulletin statistique de la Roumanie, Bucharest, 1914
- √ *Avuția națională a României*, București, 1915
- √ *Cunoașterea și conducerea pieței economice. Studiu istorico-statistic asupra evoluției naționale a popoarelor*, Ediția a 2-a completată, București, Flacăra, 1915
- √ *Istoria luptelor pentru expansiunea economică. Sec. 16-20*, București, Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu, 1915 (lecțiuni de Istoria comerțului universal ținute la Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale)
- √ *Evoluția economică a Țărilor Românești*, vol. 1: *Economia Familială și Agrară. Economia Orășenescă*, București, 1916
- √ *Le commerce extérieur et l'industrie nationale de la Roumanie*, Bucarest, Imprimeries „Independența”, 1916
- √ *Problema financiară*, Iași, 1918
- √ *Despre mortalitate. Studiu de statistică generală*. Extras din „Economia Națională”, București, 1919
- √ *Politica economică a României Mari*, București, 1919
- √ *Actualități financiare*, București, 1919
- √ *Îndrumări în politica economică și financiară a României*, București, 1920
- √ *Politica economică a României față de politica economică imperialistă*, București, 1923
- √ *Solidarismul economic*, București, 1923
- √ *Problema noastră monetară*, București, 1925
- √ *La finanze pubbliche e la situazione monetaria in Romania*, Roma, 1926
- √ *Draft of Act Concerning Prevatē Teaching with Exposal of Motives at Parlement*, Bucarest, 1927
- √ *Tehnica stabilizării leului*, București, 1928
- √ *Dezvoltarea economică și financiară a României de la 1910-1929*. (Extras din Revista „Analele economice și statistice”), Anul XII, Nr. 1-10, Septembrie-Octombrie 1929

- √ *Finanțele publice ale României în ultimii 20 de ani*, București, 1929
- √ *Histoire économique des Roumains*, vol. 1, Geneve, Paris, f.a.
- √ *Știința și legislația financiară* (2 volume), București, f. a.

Puțin știute

În anul 1919, fiind director la Direcția Generală a Comerțului, a susținut introducerea taxei de 2% pe valoarea mărfurilor importate sau exportate, menită să constituie un fond pentru dezvoltarea comerțului, industriei și a instituțiilor culturale comerciale și industriale, de care a beneficiat și AISCI.

Rectorul Ion N. Angelescu este și inițiatorul construirii actualei străzi Stanislas Cihoski. Pentru scoaterea în evidență a Palatului AISCI, deja construit și pentru a asigura accesul la el și din spate, Ion N Angelescu a solicitat Primăriei construirea unei străzi paralele cu strada Cometa (actualmente Căderea Bastiliei). Proiectul a fost aprobat în 20 iunie 1928.

Moartea prematură, la numai 46 de ani, survenită la un an după încheierea mandatului de Rector, a fost pusă de apropiați pe seama pasiunii, ambiției, devotamentului, dar și stresului legate de dorința de a-și finaliza grandioasele proiecte: consolidarea unui învățământ modern, cu deschidere occidentală, construcția Palatului AISCI și a Căminului nr. 1.

Gheorghe Tașcă (1875-1951)

Rector: 1929-1930

Ca să vezi în adâncimi, adu-ți lumina ta.

Nicolae Iorga

Gheorghe Tașcă s-a născut pe 30 ianuarie 1875 în satul Bălăbănești, județul Tutova⁴⁹, într-o familie cu 12 copii. Și-a făcut studiile primare în satul natal (1882-1886), după care s-a mutat la Bârlad, unde a urmat, în perioada 1886-1895, cursurile liceului *Gheorghe Roșca Codreanu*, vechi lăcaș de cultură, considerat o pepinieră a tinerilor intelectuali români dintre cele două războaie mondiale⁵⁰. După obținerea diplomei de bacalaureat, la Iași, s-a înscris, în 1895, la Facultatea de Drept din cadrul Universității din București, unde a urmat cu succes cursurile acesteia, iar după obținerea licenței în drept (1899) cu lucrarea *Despre evoluția proprietății de drept din România*, preocupările și idealurile sale se îndreaptă spre o nouă direcție, însuflețit de dorința de a-și realiza vocația universitară.

---

⁴⁹ Actualul județ Galați.

⁵⁰ La liceu a fost coleg cu Anton Davidoglu, primul Rector al AISCI.

În anul 1905 s-a înscris, pentru pregătirea doctorală, la Facultatea de Drept a Universității din Paris. În 1907 a obținut titlul de doctor în drept, cu teza *La question agraire. Commentaire critique de la législation rurale en Roumanie, Angleterre, Irlande, Allemagne*. Întors în țară, a ținut o serie de prelegeri la Facultatea de Drept a Universității din București. Cu această ocazie va ține un discurs despre obiectul economiei politice, principalele școli și curente în istoria gândirii economice, manifestând o evidentă predilecție pentru școala economică liberală post-clasică⁵¹. În anul 1908⁵² s-a înscris pentru studii doctorale în științe economice la Facultatea de Drept a Universității din Paris, pe care le-a finalizat în anul 1910, cu teza *Les nouvelles réformes agraires en Roumanie*.

În anul 1911 a devenit conferențiar, apoi, în anul 1920, profesor al Catedrei de Economie politică a Facultății de Drept din cadrul Universității București. În paralel, prin Decretul Regal nr. 5574 din 7 septembrie 1913 a fost numit profesor definitiv la Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale (AISCI), la *Catedra de Economie politică și istoria doctrinelor economice*, devenită ulterior *Economie națională*.

Gheorghe Tașcă a ținut, într-un cadru festiv, discursul *O lecție de deschidere*, la 10 decembrie 1918, când s-a marcat începerea anului universitar după Primul Război Mondial.

În februarie 1929 a devenit Rector al AISCI, funcție pe care a deținut-o până în decembrie 1930, când a plecat în misiune diplomatică, devenind Ministru Plenipotențial al României la Berlin. În 1935 s-a retras la Universitatea din București, Catedra de Economie națională fiind preluată de Virgil Traian N. Madgearu.

Alte poziții ocupate în cariera sa au fost:

- Avocat, membru al Baroului județului Ilfov (1899-1907);
- Curier diplomatic (atașat ca ofițer pe lângă Statul Major) în timpul Primului Război Mondial (1916-1918);
- Ministru plenipotențial al României la Berlin (1930-1932);
- Ministru al Industriei și Comerțului (1932);

⁵¹ Vasile Malinschi, *Economiștii la Academia Română. Evocări și restituiri*, vol. 1, Editura Academiei Române, București, 1990, p. 99, apud Gh. Tașcă, *Lecțiuni de introducere în economie politică, predate la Facultatea de Drept a Universității din București*, 1908.

⁵² În anul 1908 câștigase un concurs de conferențiar la disciplina Economie politică la Facultatea de Drept a Universității din București, pe care Spiru Haret, Ministru al Instrucțiunii Publice și Cultelor îl invalidase, deoarece candidatul nu avea studii economice.

- Președinte al Asociației Generale a Economiștilor din România (din 1937);
- Membru al Partidului Conservator (1905), apoi Partidul Conservator Democrat al lui Take Ionescu. În 1918, când Partidul Conservator Democrat iese de pe scena politică, Gheorghe Tașcă trece de partea lui Nicolae Iorga, alăturându-se Partidului Național Democrat (a activat până în 1938), devenind și director al oficiosului partidului *Neamul Românesc*⁵³. În 1926 a devenit deputat de Tutova;
- Membru al Partidului Național Țărănesc și președinte al organizației Tutova (din 1938).

Nicolae Iorga, în articolul *Un profesor*, din *Neamul Românesc* nr. 48 din 1 martie 1929⁵⁴, îl caracteriza astfel pe Gheorghe Tașcă, cu ocazia alegerii sale ca Rector al AISCI: „*Academia de comerț a căpătat un nou rector, pe profesorul Gheorghe Tașcă. Nu e numai unul dintre cei mai buni juriști și cei mai mari avocați ai noștri, ci, pentru această școală a lui, profesorul de la Facultatea de Drept reprezintă mai mult decât atât. Un conducător de înaltă școală, ca rectoratul, trebuie să fie o personalitate puternică, în stare să trezească simpatie prin fiecare cuvânt al său, să îndemne cu inima părintească și cu dominatoare energie totodată, pe tinerii încredințați lui spre acea viață de muncă spornică, pentru țara care trebuie pregătită în acel mediu universitar mai mult decât oriunde. Frumosul bărbat, care inspiră energie și încredere, vorbitorul cu glas limpede și cald, învățatul care știe să apropie de sufletul oricărui adevărurile pe care cu atâta convingere le enunță, bunul părinte care-și știe îngriji și conduce copiii, reprezintă la Academia de Comerț biruința unui spirit nou care cere măcar la școala de sus omul potrivit la locul potrivit. Opinia publică sănătoasă va felicita pe acei cari l-au ales.*”

În mandatul său (în anul universitar 1929-1930), pe lângă cei trei ani de studiu, s-a introdus un an preparator. Scopul acestuia era de a egaliza nivelul de cunoștințe ale absolvenților școlilor superioare comerciale cu cele ale „bacalaureaților” proveniți de la liceele teoretice. În martie 1921, Gromoslav Mladenatz a fost angajat conferențiar definitiv la AISCI.

⁵³ Oficiosul Partidului Național Democrat, apărut la 1 aprilie 1906 până în noiembrie 1940.

⁵⁴ Textul este preluat din *Douăzeci de ani de activitate a Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. 1913-1933. Privire critică*, Institutul de Arte Grafice și Editură „Tiparul Românesc” S. A., București, 1933, p. 63.

Format la Școala Economică din Paris, a fost considerat, încă din tinerețe, un specialist lucid și echilibrat, motiv pentru care orientările sale liberale⁵⁵ în noua evoluție politico-economică îl califică într-o serie de funcții de responsabilitate în guvern.

Gheorghe Tașcă a fost o personalitate care s-a remarcat, în special, ca profund teoretician în domeniul economiei, abordând problemele legate de reforma fiscală, reparațiile de după război, unificarea monetară, împrumuturile de stat și datoria publică, impozitele sau echilibrul bugetar. Temele științifice predilecte ale profesorului au fost studiul și cercetarea problemelor legate de cauzele economice ale celor două războaie mondiale, de problema agrară și dezvoltarea industrială a statului român. Aceste aprofundări s-au concretizat printr-o serie de studii și articole în reviste și gazete de specialitate, dintre care menționăm: *Economia Națională*, *Cooperația*, *Analele Statistice și Economice*, *Analele Române*, *Universul și Neamul Românesc*, *Argus*. În perioada interbelică, alături de Gromoslav Mladenatz, Virgil-Traian Madgearu, Ion Ionescu de la Brad, Nicolae Iorga, Nicolae Malaxa și mulți alții, a susținut dezvoltarea asociațiilor de credit. Acest sistem de ajutor reciproc prinde contur în România, începând cu a doua jumătate a secolului al XIX-lea, după modelul Raiffeisen.

După Marea Unire de la 1918, România Mare avea nevoie urgentă și de o nouă reformă fiscală⁵⁶, de un sistem fiscal unitar, atâta vreme cât complexitatea vieții politice, sociale și economice a țării creștea progresiv. Legea inițiată de Nicolae Titulescu, ministrul de finanțe de la acea vreme, a fost aspru criticată de profesorul Gheorghe Tașcă, cel care socotea măsurile impuse ca fiind inutile și primejdioase pentru echilibrul bugetar al statului.

⁵⁵ Adept al liberalismului economic proclamă libera concurență pe piață, neintervenția statului în economie și susține proprietatea individuală. Preocupările privind doctrina liberalismului economic au fost exprimate de Gheorghe Tașcă în cadrul unei conferințe susținute în cadrul Institutului Social Român (1922-1923).

⁵⁶ Parlamentul a adoptat în 1921 Legea Nicolae Titulescu; legea a purtat numele ministrului de finanțe, inițiatorul ei.

Personalitate distinsă în viața economică și culturală, cercetător în problemele economice ale vremii, profesor de economie politică, Gheorghe Tașcă este ales, în 1925, membru corespondent al Academiei Române. În cadrul acesteia, academicianul Gheorghe Tașcă a susținut o serie de comunicări: *Votul plural în societățile pe acțiuni*, *Cum a evoluat claca de la începutul înființării ei și până azi*, *Unitatea economică a Transilvaniei cu România*.

Gheorghe Tașcă, personalitate politică cu mari resurse diplomatice, a reprezentat România ca prim-delegat la Conferința de la Portorose ce s-a desfășurat în perioada 29 octombrie - 25 noiembrie 1921. Delegația din care făcea parte s-a ocupat de chestiunile economice, vamale și financiare sub președinția lui Alexandru Lahovary, ministrul României de atunci de la Roma. În privința programului economic se dorea încheierea unei convenții între statele moștenitoare ale Austro-Ungariei, privitoare la un schimb de produse cum ar fi: cărbuni, petrol, minerale, cocs sau produse metalurgice. În problemele legate de situația economică, financiară și vamală, comisia s-a întrunit în perioada 29 octombrie - 17 noiembrie 1921. Delegația română a susținut în cadrul conferinței măsuri care să contribuie la restructurarea și redresarea economică nu doar a României, ci și a celorlalte state succesoare ale Austro-Ungariei.

Criza guvernamentală provocată la 4 aprilie 1931 a necesitat formarea unui nou guvern prezidat de Nicolae Iorga, guvern care s-a bazat, în componența sa, și pe economistul Gheorghe Tașcă ce va fi numit, la 12 aprilie 1932, Ministru al Industriei și Comerțului. Acest guvern, din inițiativa lui Nicolae Iorga, a adoptat în 1932 legea organizării învățământului universitar care întărea autonomia în desfășurarea studiilor și conducerea instituțiilor de învățământ. Conform noii legi adoptate de guvern, universitățile puteau dispune de Fondul Universitar, fond ce provenea din taxele plătite de studenți. Experiența tehnicienilor se încheie prin hotărârea lui Nicolae Iorga de a prezenta regelui demisia cabinetului său, justificată astfel: „În fața greutăților bugetare pe care nu văd cum le-ar putea rezolva deplin și imediat un guvern care se razimă pe un puternic partid, rog pe Majestatea

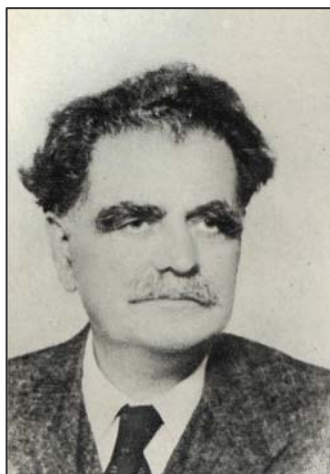

*Voastră să primească demisia cabinetului pe care am avut, un an de zile și mai bine, dureroasa sarcină de a-l prezida.*⁵⁷

Scurta trecere prin Ministerul Industriei și Comerțului a fost completată pe scena politica interbelică de calitatea sa de diplomat. Făcând referire la această îndeletnicire a sa, istoricul Nicolae Iorga menționa: „*eminent profesor de drept și vorbitor de frunte, pe care l-am pierdut în diplomație, l-am recâștigat în cabinetul meu din 1932.*”⁵⁸

Fiind contemporan cu evenimentele politice interne și internaționale care au prefigurat cauzele celui de-al Doilea Război Mondial, Gheorghe Tașcă a făcut o

analiză rațională a situației României din punct de vedere economic după Conferința de la München, din 1938. Apreciat conferențiar, semnalând pericolul destrămării Cehoslovaciei și al expansiunii germane, socotea sistemul securității colective prăbușit: „*Conferința de la München a dat lovitura de grație sistemului de echilibru politic înfăptuit în Europa Centrală, prin tratatul de la Versailles. Mica Înțelegere, care stătea în calea desfășurării imperialismului german s-a prăbușit.*”⁵⁹

Conferința de la München, departe de a potoli pretențiile Germaniei, i-a mărit îndrăzneala, în aceste condiții interesul României fiind acela de a i se „*respecta, păstra integritatea teritorială, independența politică și economică*”⁶⁰. În privința pericolului pătrunderii germane în spațiul politic și economic al Europei Centrale și de Est, cercetând îndeaproape, Gheorghe Tașcă și-a fixat și punctul său de vedere cu privire la noua situație politico-economică, solicitând o colaborare demnă în privința raporturilor economice sub forma unor schimburi de produse pe care Germania putea să le achiziționeze de pe piața noastră, cum ar fi petrol, alimente și lemn, primind în schimb mașini și produse fabricate de care noi aveam mare nevoie. În privința revendicărilor teritoriale „*de ori unde ar veni, noi trebuie*

⁵⁷ Ion Mamina, Ioan Scurtu, *Guverne și guvernanți (1916-1938)*, Editura Silex, București, 1996, p. 89.

⁵⁸ Nicolae Iorga, *O viață de om așa cum a fost*, Editura Minerva, București, 1976, p. 669.

⁵⁹ Gheorghe Tașcă, *România în urma conferinței de la Munchen*, nr. 11-12, 1938, Editura Analele Industriei și Comerțului, p. 4.

⁶⁰ Ibidem, p. 16.

să răspundem printr-un NU categoric”⁶¹, justificând că atitudinea țării noastre nu este și nu trebuie privită ca o bravură sau ca o încăpățănare. Profilul politic și economic al profesorului Gheorghe Tașcă s-a conturat cu precădere de la masa tratativelor unde a reprezentat România, de la tribuna parlamentară și de la catedra pe care a slujit-o cu venerație vreme de trei decenii. A fost menit să fie cadru universitar, a avut această vocație, arătând prin tot ceea ce a făcut un respect deosebit acestei profesii, pe care a perfecționat-o permanent prin studiile sale. Această activitate i-a fost răsplătită cu două distincții: *Ordinul Steaua României în grad de comandor*⁶² și cu *Ordinul Gediminas al Lituaniei cu grad de mare cruce*.

Principalele lucrări

- √ *Evoluția proprietăților rurale în România cu o privire generală asupra evoluției proprietății rurale la Roma: teză de licență*, Facultatea de Drept din București, 1898
- √ *La corruption électorale à Rome*, 1907
- √ *La question agraire. Commentaire critique de la législation rurale en Roumanie, Angleterre, Irlande, Russie et Allemagne*, Paris, 1907
- √ *Lecțiuni de introducere la Economia politică, predate la Facultatea de Drept a Universității din București*, București, 1908
- √ *Cauzele economice ale războaielor*, 1914
- √ *Moartea unei legende*, 1916
- √ *Les nouvelles reformes agraires en Roumanie*, Paris, 1919
- √ *Politica valutară*, București, 1919
- √ *Curs de economie politică și socială*, Editura Cartea Românească, București, 1921
- √ *Moneda și schimbul internațional: dare de seamă asupra conferinței financiare internaționale de la Bruxelles*, București, 1921

⁶¹ Ibidem, p. 19.

⁶² Ordinul a fost instituit prin Decretul Regal nr. 1244 din 10 mai 1881, cu prilejul proclamării regatului României, pentru recompensarea serviciilor aduse statului.

- √ *Producțiunea și organizarea muncii*, 1925
- √ *Regimul muncii*, 1925
- √ *Starea financiară a României după război*, 1925
- √ *Rolul Asociației în rezolvarea problemei sociale*, București, 1925
- √ *Probleme cooperative. Capitalismul român și cooperația. Raporturile economice între sate și orașe*, 1927
- √ *Raporturile economice între sate și orașe*, București, 1927
- √ *Probleme economice și financiare*, Editat de A. Th. Doicescu, Tipografiile României Unite, București, 1927
- √ *Introducerea în științele economice după prelegerile d-lui prof. G. Tașcă*, 1929-1930, Litografia Scrisul Studentesc, București, 1930
- √ *Un deceniu de politică socială românească*, București, 1930 (în colaborare cu G. Straat)
- √ *Devalorizarea și inflația*, 1932
- √ *Germania*, 1933
- √ *Către o nouă îndrumare economică și socială*, București, 1933
- √ *În ajunul prăbușirii*, 1934
- √ *Directivele politice externe a României*, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, București, 1938
- √ *Liberalism, corporatism, intervenționism*, București, 1938
- √ *România în urma Conferinței de la Munchen*, Editura Analele Industriei și Comerțului, București, 1938
- √ *L'espace économique roumain*, București, 1940
- √ *Politica socială a României. Legislație muncitorească, Biblioteca monetară, economică și financiară a Băncii Naționale a României*, București, 1940
- √ *Curs de economie politică*, [vol. 1], editat de Alex. Th. Doicescu, București, [f.a.]
- √ *Curs de economie politică*, [vol. 2], *Economie politică, politică valutară, Băncile de emisiune; Banca Angliei, Banca Franței, Banca Națională*, editat de Alex. Th. Doicescu, București, [f.a.]
- √ *Curs de economie politică: 1934-1935*, Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale, București, [f.a.]

Soartă nemeritată

Gheorghe Tașcă a fost pensionat de la Universitatea din București, în anul 1940, după venirea legionarilor la putere în România. În perioada 1942-1943 a predat lecții de economie politică Regelui Mihai I, la Castelul Peleş. La alegerile din 1946 a candidat ca deputat de Tutova din partea PNT, fără succes, prin fraudarea făcută de Frontul Național Democrat.

Venirea comuniștilor la putere a fost însoțită de un val de arestări, cărora le-a căzut victimă aproape întreaga elită de intelectuali ai vechii societăți. Și-au sfârșit viața în închisorile de la Gherla, Jilava sau Sighet: Iuliu Maniu, Gheorghe Brătianu, Mircea Vulcănescu, Ion Mihalache, Gheorghe Tașcă și mulți alții. Arestat la 1 august 1950 și încarcerat la închisoarea din Sighet, Gheorghe Tașcă s-a stins din viață în închisoare, la nici un an de la tragica condamnare (12 martie 1951), fiind înhumat în groapa comună a închisorii.

Ion Răducanu (1884-1964)

Rector: 1930-1940

*Între subiect și opera de artă e deosebirea
ca dintre picătura de ploaie și fulg.
Nicolae Iorga*

„M-am născut la București, la 20 martie 1884, în casa părintească din str. Lucaci – care acum se numește Logofătul Udriște – colț cu str. Romulus și str. Matei Basarab⁶³”.

A început învățătura la școala primară aflată lângă casă, pe care a parcurs-o între anii 1890-1894. În perioada 1894-1901 a urmat liceul „Matei Basarab”. În 1901 a plecat în Austria, unde a urmat, la Academia Comercială din Graz, cursul „pentru bacalaureați” *Abiturientenkurse*, pe care l-a absolvit în vara anului 1902. Despre șederea sa la Graz, nota astfel în amintirile sale de student: *„am dus o viață foarte retrasă. Ocupat cu școala, întrețineam legături cu toți colegii, reprezentanți*

---

⁶³ Ion Răducanu, *Din amintirile unui septuagenar*, Editura Enciclopedică, București, 2001, p. 19.

ai națiunilor din imperiul-mozaic habsburgic. În afară de austrieci, erau sloveni, italieni, polonezi, ruteni, unguri și români din Ardeal. Din afara granițelor Austro-Ungariei erau și câțiva din Bulgaria, România și din Serbia. [...] micuțul valah cum eram poreclit, ajunsese după primul trimestru, să ajute pe alți colegi la rezolvarea problemelor.”⁶⁴

„Când Academia din Graz a împlinit 50 de ani de existență, am primit în calitate de rector al Academiei Comerciale din București, invitația de a participa la serbările comemorative. Desigur că cel care semnase invitația nu știa că rectorul instituției surori, mai tinere, din România, fusese odinioară, student la Graz. Am răspuns printr-o adresă omagială, exprimându-mi regretul de a nu putea participa la ședința comemorativă, arătând totodată că sunt mândru de a fi fost student al Academiei Comerciale din Graz.”⁶⁵

Începând cu octombrie 1902 a frecventat cursurile Facultății de Filosofie a Universității „Friederich Wiliam” din Berlin, pe care le-a absolvit în 1905, cu titlul de doctor în filosofie, secțiunea științe sociale, cu teza *Datoriile de stat ale României*, al cărui coordonator științific a fost Adolf Wagner⁶⁶.

În vara anului 1904 a urmat un curs de trei luni de cooperatie la Darmstadt. În 1905 îl regăsim, pentru scurt timp, la Londra, ca să dobândească „cunoștințele necesare pentru a cerceta, în original, pe economiștii englezi.”⁶⁷

Ion Răducanu a inițiat acțiuni concrete privind promovarea cooperatiei în România. În 1907, împreună cu alți adepți, a redactat primul *Calendar al Cooperatorilor*. În 1908 a participat la Congresul cooperatiei sârbești de la Belgrad și la al VIII-lea Congres al Alianței Cooperative Internaționale de la Hamburg. Între 1908 și 1940 a ținut cursuri privind cooperatia la Universitatea de vară de la Vălenii de Munte, susținută de Nicolae Iorga. În 1909 a participat, ca membru fondator, la înființarea Federației Cooperativelor Sătești și la Congresul Cooperativ de la Ploiești. În anul 1909 a devenit redactor al ziarului *Tovărășia*. În toamna aceluiași an a participat la Congresul Cooperatist din Danemarca.

---

⁶⁴ Ibidem, p. 47.

⁶⁵ Ibidem, p. 49.

⁶⁶ Adolf Wagner (1835-1917), reputat profesor de economie și finanțe la Academia de Comerț din Viena, apoi la Freiburg și Berlin.

⁶⁷ Ion Răducanu, *op. cit.*, p. 72.

În decembrie 1911 a obținut, prin concurs, titlul de docent la Facultatea de Drept a Universității din București, unde a ținut cursul liber despre *Istoria și doctrina cooperăției*.

A făcut parte din comisia pentru înființarea Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale (AISCI), fiind secretarul acesteia. A redactat, în anul 1912, în această calitate, anteproiectul Legii de înființare a AISCI.

În urma concursului, este numit profesor definitiv la AISCI, *Catedra de Știința și legislația financiară, monedă, credit, schimb și studiul băncilor*, prin Decretul Regal nr. 416 din 15 februarie 1915. Ulterior este profesor titular la *Catedra de Finanțe*. Ion Răducanu a ținut cursuri de cooperăție, economie politică, istorie a doctinelor economice, finanțe, ultimul fiind de bază.

În decembrie 1930 a devenit Rector al AISCI, funcție pe care a deținut-o până în septembrie 1940.

Alte poziții ocupate în cariera sa au fost:

- Funcționar (șef de serviciu) la Creditul Viticol (1906-1907);
- A început colaborarea la oficiosul Partidului Național Democrat – Neamul Românesc⁶⁸ – al profesorului Nicolae Iorga, semnând cu pseudonimul I. Dobrin⁶⁹ (1906);
- Subinspector și mai apoi inspector titular la Casa Centrală a Băncilor Populare și Cooperativelor Sătești (aprilie 1907 - 31 martie 1909);
- Șef de serviciu în Ministerul Industriei și Comerțului (1 aprilie 1909 - septembrie 1912);

⁶⁸ „Ca foarte mulți tineri din generația mea, ca ucenic m-am simțit apropiat de puternica personalitate a lui Nicolae Iorga. Astfel se explică faptul că am colaborat la Neamul Românesc din primul său an de apariție.” (1906), cf. Răducanu Ion, *op. cit.*, p. 104.

⁶⁹ Theodor Ludu, *Economistul Ion Răducanu. Eseu documentar*, Independența Economică, București, 1946, p. 25.

- Director la Banca Marmorosh Blank⁷⁰ (1912-1915);
- Ia parte la campania militară din Bulgaria (1913);
- Mobilizat, cu grad de sublocotenent (1916);
- Face parte din comisia română pentru tratativele de pace de la București (1918) purtate de guvernul Marghiloman cu Puterile Centrale;
- Membru al Partidului Țărănesc (1919). După fuzionarea din 1926, se remarcă ca fruntaș al Partidului Național Țărănesc;
- Deputat de Tecuci în primul Parlament al României Mari (noiembrie 1919, reales în mai 1920);
- Membru al Societății Economice Regale din Londra (1926);
- Ministrul Muncii, Cooperăției și Ocrotirii Sociale, în guvernul format de Iuliu Maniu (10 noiembrie 1928 - 2 iunie 1930);
- Ministru de Finanțe, pentru cinci zile, în guvernul Gheorghe Mironescu (8 iunie 1930 - 12 iunie 1930);
- Ministru al Comunicațiilor și Lucrărilor Publice, în guvernul Gheorghe Mironescu (octombrie 1930 - aprilie 1931);
- Membru al Societății Economistilor germani din Leiptzig (1939);
- Membru în Consiliul Superior Național al Frontului Renașterii Naționale (1939) și în Consiliul Permanent al Agriculturii (1939).

Ion Răducanu a avut o activitate multiplă și complexă, ca profesor, om de știință, parlamentar, om politic (membru al Partidului Național Țărănesc) și ca ministru în mai multe guvernări și domenii (perioada 1928-1931).

În perioada ocupației germane a Bucureștilor și a retragerii guvernului și regelui la Iași, editează împreună cu Victor Slăvescu și Virgil-Traian N. Madgearu, revista *Independența Economică*, al cărui prim număr a apărut în 19 februarie 1918⁷¹. Revista s-a dezvoltat datorită solidarității celor trei colaboratori ai ei, care au imprimat acestei tribune științifice o nouă direcție din punctul de vedere al concepțiilor și sub raportul metodei. Revista a reprezentat spiritul critic în cultura română. În atmosfera refugiului de la Iași și în preajma luptelor de la Mărășești, o mână de intelectuali – printre care Vasile Pârvan, Virgil-Traian N. Madgearu, Dimitrie Gusti – a creat Asociația pentru Studiul și Reforma Socială, la care

---

⁷⁰ Este angajat la propunerea lui Mauriciu Blank, la început ca director al sucursalei de la Turnu Măgurele și apoi, pentru scurt timp, ca director al sucursalei de la Constanța.

⁷¹ Revista a apărut până în 1947.

Ion Răducanu a luat parte ca specialist, dar și ca sfătuitor, ca ctitor și ca stâlp al asociației.

Câțiva ani mai târziu, Asociația pentru Știința și Reforma Socială a devenit Institutul Social Român, în cadrul căruia Ion Răducanu a deținut funcția de președinte al secției de finanțe publice. La sfârșitul războiului și-a continuat activitatea profesională la Catedra de Finanțe și la noua Școală Centrală de Studii

Aripa construită pentru sediul Bibliotecii Academiei de Înalte Studii Comerciale

Cooperatiste, înființată în februarie 1919, din inițiativa sa. Reușește să pună, la AISCI, bazele unei catedre pentru studiul Cooperăției, preluată ulterior de Gromoslav Mladenatz. Pe lângă cursul său de finanțe, Ion Răducanu a mai ținut și unul de *Istoria doctrinelor economice*, în care a prezentat cu multă obiectivitate principalele doctrine, teorii, școli și curente de idei în gândirea economică universală.

Rectorul Ion Răducanu a realizat patru proiecte majore de dezvoltare a patrimoniului AISCI: construcția „Clădirii bibliotecii”, înființarea Dispensarului studentesc, realizarea frescei din Aula Magna și proiectarea Clădirii Muzeului comercial și Biroului comercial, destinate practicii studenților.

Clădirea bibliotecii era plasată pe locul unde se află în prezent holul cu scările mari, din strada Căderea Bastiliei, și avea lățimea „intrării studenților” (nu trebuie confundată cu clădirea care adăpostește actualele săli de lectură ale Bibliotecii Centrale a ASE). Construcția a început în iunie 1935 și s-a finalizat în decembrie, același an. Arhitectul a fost A. Culina, care participase și la realizarea Palatului AISCI, iar constructorul a fost societatea „C. D. Moarcăș”. La inaugurarea, din 30 noiembrie 1935, a fost prezent M. S. Regele Carol al II-lea. Clădirea a găzduit două săli de lectură, trei camere de studiu, un depozit de carte (la ultimul etaj), un muzeu comercial (găzduia produse care se comercializau la acea vreme, cu care studenții luau cunoștință). Muzeul a fost dat în folosință

în anul 1939. Clădirea a fost grav afectată de cutremurul din septembrie 1940. Corpul a fost refăcut și consolidat, lucrările fiind terminate în septembrie-octombrie 1942⁷².

Preocupat de problemele sociale ale studenților, Ion Răducanu a hotărât înființarea unui dispensar medical pentru aceștia, în clădirea din strada Nicolae Filipescu nr. 8 (actualmente Tudor Arghezi nr. 6). Dispensarul și-a început activitatea în 12 ianuarie 1933. Clădirea intrase în proprietatea AISCI prin Decizia nr. 78378 din 20 martie 1926, a Ministerului Finanțelor, Direcția Despăgubirilor de Război și a Tratatelor de Pace. Rectorul Ion Răducanu a întreprins numeroase măsuri pentru asigurarea unor servicii medicale ieftine și de calitate. Dispensarul și-a încetat activitatea în

30 septembrie 1944, deoarece clădirea a fost preluată de Comandamentul Armatei URSS (în 3 octombrie 1944). Clădirea a fost eliberată de Comandamentul sovietic în septembrie 1947, dar ea nu a revenit în proprietatea ASE, cu toate demersurile făcute de rectorii Nicolae M. Maxim și Marin I. Mazilescu.

Consiliul de administrație al AISCI, condus de Ion Răducanu, a hotărât, pe 5 iulie 1932, executarea, de către marele artist plastic Cecilia Cuțescu-Storck, a frescei *Istoria comerțului românesc* (sau *Istoria negoțului românesc*), în Aula Magna. Lucrarea a fost executată în perioada 1932-1933. Ea are 100 m², este executată în ulei pe glet de ipsos. Istoria negoțului „se citește” pe o spirală, de sus în jos. Pe parcursul realizării frescei, între artist și rector s-au consolidat relații de mare respect și încredere. În memoriile sale, Cecilia Cuțescu-Storck preciza⁷³: „Rectorul Ion Răducanu apărea în cadrul ușii aproape în fiecare zi, să observe mersul lucrării și uneori se înspăimânta văzând o femeie în vârful schelei de la al cincelea etaj.” Lucrarea a fost vernisată în noiembrie 1933, cu ocazia celei de-a 20-a aniversare a AISCI. Pictura a fost descrisă astfel de Emanoil Bucuța: „[...] Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale a început să aibă valoare de muzeu de artă plastică. Ea s-a împodobit cu cea mai mare pictură

⁷² Construcția celui de-al treilea corp, terminată, cel mai probabil, în 1947, a adus modificări de arhitectură interioară corpului bibliotecii, transformându-l în hol cu scări.

⁷³ Cecilia Cuțescu Storck, *Fresca unei vieți*, Editura Vremea, București, 2006, p. 440.

murală pe care o are până acum țara. Numai bisericile mănăstirilor din Bucovina, cu tot exteriorul lor, de la streășină până la fața pământului, acoperite de fresce multicolore, pot pune alături ceva asemănător ca întindere.”⁷⁴

În anul 1938, la festivitatea prilejuită de cea de-a 25-a aniversare a AISCI, Ion Răducanu a anunțat decizia de a construi un nou corp de clădire, în continuarea celui de pe strada Căderea Bastiliei (corpul se suprapune cu cel care găzduiește azi sălile de lectură ale Bibliotecii Centrale a ASE). Este al treilea corp, și ultimul, din ansamblul actual din Piața Romană. Corpul urma să găzduiască laboratoare, muzee și birouri comerciale, necesare activității practice a studenților. Pentru realizarea proiectului s-a constituit o comisie formată din mari personalități ale vremii: profesorul Nicolae Iorga, consilier Regal, ministrii Mircea Cancicov, Armand Călinescu, guvernatorul Băncii Naționale Dumitru (Mitiță) Constantinescu și ing. Nicolae Malaxa. Proiectul de arhitectură și construcții a fost realizat în 1938 de arh. Edmond Van Saanen-Algi, vechi colaborator al AISCI. Licitația de construcție a avut loc în anul 1940 și a fost câștigată de Societatea ing. Cezar D. Epure. Din cauza cutremurului din 1940 și a celui de-al Doilea Război Mondial, lucrările s-au finalizat, cel mai probabil, în anul 1947.

Pentru realizarea proiectelor sale de construcții – Biblioteca și Muzeul comercial – a achiziționat mai multe terenuri și clădiri (pentru demolare), după cum urmează: str. Cometa (actuala Căderea Bastiliei) nr. 20, de 580,75 m², în 31 mai 1932; str. Cometa (actuala Căderea Bastiliei) nr. 22, de 684 m², în 31 mai 1938; str. Cometa (actuala Căderea Bastiliei) nr. 24, de 1663 m², în 1 septembrie 1938.

Ion Răducanu a susținut înființarea Cooperativei studenților și licențiaților AISCI, care avea ca scop „înlesnirea aprovizionării studenților cu lucruri necesare vieții, cu texte de cursuri, cărți, rechizite etc. [...] Cooperativa a organizat până în prezent un atelier de croitorie și unul de cismărie și a intrat în legătură cu o spălătorie chimică [...]”⁷⁵. Cooperativa s-a înființat pe 18 martie 1932 și a fost găzduită în clădirea achiziționată în 31 mai 1932, pe strada Cometa nr. 20.

La 1 noiembrie 1933, s-a inaugurat Căminul studentesc nr. 1, care se afla în imobilul care găzduiește în prezent Pavilionul administrativ al ASE, situat pe strada Cihoski nr. 5.

⁷⁴ Ibidem, p. 444.

⁷⁵ *Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale – 20 de ani de activitate. 1913-1933*, Tipografiile Române Unite, str. Rahovei 42, București, 1933, p. 40.

Dintre proiectele de modernizare a învățământului susținute și aplicate de Rectorul Ion Răducanu se evidențiază următoarele:

- Adoptarea, în septembrie 1932, a unor modificări la Regulamentul de organizare și funcționare a AISCI: numărul secțiilor s-a redus la două: *Comercială-industrială*; *Administrativă*. Licența avea trei ani, funcționa anul pregătitor; doctoratul avea cel puțin un an.

- Inițierea, în anul 1933, a cursurilor de perfecționare a profesorilor din școlile comerciale și din licee. Au conferențiat la aceste cursuri personalități ca: Nicolae Iorga, Virgil-Traian N. Madgearu, Andrei Rădulescu, Victor Slăvescu etc.

- Înființarea, la 1 aprilie 1936, a *Seminarului Pedagogic Comercial* (structură externă, dar gestionată de AISCI), destinat pregătirii cadrelor didactice din învățământul comercial secundar, pentru specialitățile: științe comerciale, juridico-economice, aritmetică comercială, mărfuri-științele naturale, fizico-chimice, geografia economică, limbile străine și stenografia.

- Adoptarea unui nou Regulament pentru organizarea și funcționarea AISCI, promulgat prin Decretul Regal nr. 2764 din 3 august 1938 și publicat în Monitorul Oficial nr. 180 din 10 august 1938, care prevedea durata studiilor de licență de patru ani (s-a eliminat anul pregătitor) și împărțirea studiilor după cum urmează: de generalizare, comune anilor I și II; cursuri de specializare pentru anii III și IV ai secțiunilor Științe economice, financiare și sociale, Administrativă-consulară, Comercială-industrială. Regulamentul a intrat în vigoare începând cu anul universitar 1938-1939. Regulamentul prevedea și o secțiune de pedagogie, practica fiind asigurată prin Seminarul Pedagogic Comercial.

- Dezvoltarea Bibliotecii AISCI, inclusiv construcția localului special destinat, dotat cu instalații moderne de climatizare, mobilier adecvat etc. În anul 1938 biblioteca avea 32.906 titluri de cărți și 428 colecții de periodice. Rectorul Ion Răducanu a achiziționat din Germania colecția Heinz Herkner⁷⁶ și, din țară, colecția Manuk-Bey⁷⁷. De asemenea, în perioada 1935-1940, s-a editat Buletinul Bibliotecii Academiei Comerciale, care era difuzat în țară și străinătate.

- Dezvoltarea activităților cu caracter practic desfășurate de studenți, prin modernizarea și crearea unor unități specializate, numite *Muzeul comercial*

⁷⁶ Heinz Herkner, (1863-1929), economist, profesor universitar la Zürich și Berlin.

⁷⁷ Manuk-Bey sau Manuk Bei, pe numele său Emanuel Mârzoian (1769-1817), a fost negustor și diplomat armean, proprietar al Hanului Manuk din București. Titlul de Bei (prinț) al Moldovei a fost primit de la sultanul turc Mohamed al II-lea, în anul 1808.

(prezenta produse care se comercializau în epocă, fluxuri de producere a mărfurilor, tehnici de comercializare etc.) și *Biroul comercial* (studenții simulau operații specifice comercializării produselor). Pentru dotarea acestora, s-a apelat la Camerele de Comerț și Industrie, societățile de producere și comercializare din țară și străinătate, consulatele române din străinătate etc. Ion Răducanu a susținut construirea unui local destinat acestor tipuri de unități aplicative.

- Dezvoltarea puternică a relațiilor internaționale ale AISCI cu alte universități și personalități din lume. În mandatul său, mulți profesori de seamă din Europa au conferențiat la AISCI, Ion Răducanu fiind prezent la multe activități științifice internaționale⁷⁸.

În anul 1938, AISCI avea 23 de profesori titulari, doi profesori agregați, șapte conferențieri, șapte șefi de lucrări, șase asistenți. În același an, AISCI era frecventat de 2533 studenți, dintre care 788 erau în anul pregătitor. În perioada 1930-1938, AISCI a avut 74 de doctoranzi (din anul 1924 s-au pregătit 95 de doctoranzi).

La recomandarea lui Ion Răducanu, făcută în ședința Consiliului profesoral din 24 noiembrie 1931⁷⁹, AISCI a angajat, ca profesor definitiv, începând cu 15 decembrie 1931, pe Nicolae Iorga, numit prin Decretul Regal 62 din 8 ianuarie 1932 la *Catedra de Istorie Generală cu dezvoltări asupra Istoriei Contemporane și Istoriei Diplomatice* (în 1938 îl regăsim profesor la Catedra de Istoria comerțului și industriei). La 1 ianuarie 1932, Ștefan Stănescu a fost angajat profesor definitiv la *Catedra de Statistică*, în special economică.

În timpul mandatului său, AISCI a fost subordonat, succesiv, Ministerului Comerțului și Industriei, iar din 1 ianuarie 1935, Ministerului Instrucțiunii Publice.

Pentru a asigura transparența actului managerial, Ion Răducanu a publicat mai multe „dări de seamă”: *AISCI – 20 de ani de activitate, 1913-1933*, Tipografiile Române Unite, str. Rahova nr. 42, București, 1933; *AISCI – Dare de seamă pe anii de studii 1935-1936 (anul XXIII) întocmită de Rectorat*, Tipografia „Bucovina”, I. E. Torouțiu, Str. Grigore Alexandrescu, nr. 4, București, 1936; *AISCI – Un pătrar de veac de muncă (1913-1938)*, Tipografia „Lupta”, N. Stroilă, str. General Budișteanu, nr. 6, București, 1938. A publicat, de asemenea, *Darea de seamă pe anul de studii 1931-1932*.

⁷⁸ Ion Răducanu, *op. cit.*, pp. 181-201.

⁷⁹ Emil Răcilă, *Studii și documente privind Academia de Studii Economice. 1913-1993*, vol. I, Editura ASE, București, 1993, p. 244.

Titular al mai multor cursuri, Ion Răducanu și-a desfășurat activitatea de dascăl și pe timpul verii, perioadă în care a inițiat vreme de 2-3 săptămâni Cursurile de vară, cu scopul de a perfecționa profesorii din liceele comerciale și economiștii din întreprinderi. În cadrul acestor cursuri de vară au ținut o serie de conferințe Nicolae Iorga, Gheorghe Tașcă, Virgil-Traian Madgearu, Gheorghe Zane.

În martie 1936 a fost ales membru corespondent al Academiei Române, în cadrul căreia a dezvoltat o rodnică și apreciată activitate științifică, reflectată în numeroase publicații de specialitate. În cadrul Academiei Române, a ținut comunicări despre Adam Smith, Sismondi, List, Carey și despre economia de război.

De numele profesorului Ion Răducanu este legată și ideea înfăptuirii învățământului cooperatist în țara noastră. După ce urmas cursurile școlii de cooperatie de la Darmstadt, el se adresează lui Spiru Haret⁸⁰ printr-o scrisoare din 10 octombrie 1904, propunându-i organizarea de cursuri cu cooperatorii. În urma răspunsului pozitiv al acestuia, Casa Școalelor a alocat fonduri pentru organizarea unor astfel de cursuri. Din păcate, plecarea de la putere a lui Spiru Haret a dus la stingerea proiectului. Ambițiile profesorului Ion Răducanu vor da roade în 1908, când a organizat primul curs cu cooperatorii din cercul Dumbrăveni – Botoșani. Prima școală practică de cooperatie a fost deschisă la Arcani, în Gorj. Statistic vorbind, în 1915 funcționau 20 de școli de cooperatie care, până în ajunul războiului de reîntregire, au dat peste 3000 de absolvenți. Începând cu 1909 a susținut acest proiect printr-o serie de conferințe, cursuri și articole. A reușit să înființeze Școala Centrală Cooperatistă care și-a deschis cursurile la 15 februarie 1919 cu 110 studenți. A slujit acestei școli, ca profesor, 20 ani. În 1929, ca Ministru al Muncii, cooperatiei și ocrotirii sociale, a optat pentru introducerea în cadrul învățământului universitar a studiului cooperatiei, prin întemeierea unei

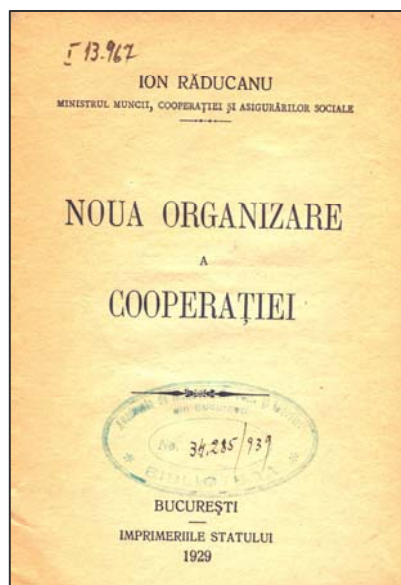
⁸⁰ Ministrul Cultelor și Instrucțiunilor Publice în guvernul condus de Dimitrie A. Sturza, în calitate de om al școlii și ca politician a fost socotit, pe drept cuvânt, reformatorul școlii românești în secolul al XIX-lea.

catedre de specialitate la AISCI, unde, în calitate de profesor, a format ucenici și colaboratori care au știut să-i continue opera în domeniul cooperăției și al învățământului cooperatist.

Un proiect interesant a fost cel conceput în 1927, în scopul de a rezolva criza locuințelor. A fost un proiect cu rezultate modeste, deoarece nu existau mijloacele materiale necesare și nici întregul concurs al factorilor de decizie de atunci pentru ducerea lui la îndeplinire.

Contribuția și realizările profesorului Ion Răducanu în domeniul politicilor sociale sunt strâns legate de activitatea sa ca Ministru al Muncii, cooperăției și ocrotirii sociale, în perioada 10 noiembrie 1928 - 2 iunie 1930. În calitate de ministru își poate revendica dreptul de a fi înzestrat legislația socială românească cu norme juridice indispensabile între patron și salariat. Proiectul ministrului Ion Răducanu reglementează contractul de ucenicie, contractul individual de muncă și convenția colectivă de muncă. De asemenea, este autorul dispozițiilor care prevăd consacarea dreptului salariaților de a beneficia de concedii legale de odihnă plătite, de 7-30 de zile pe an, a celor care prevăd termene obligatorii de preaviz în caz de concediere, dreptul la daune pentru salariați în caz de concediere intempestivă. S-a preocupat, prin dispozițiile sale, pentru ocrotirea în amănunt a salariului angajaților,

lăsat până la acea dată la discreția împrejurărilor. Alte preocupări ale sale au vizat problemele sociale ale femeilor măritate – acestea fiind complet beneficiare ale produsului muncii lor – și ale adolescenților proaspăt angajați, aceștia fiind considerați, după împlinirea vârstei de 18 ani, complet emancipați. Prin legea pentru protecția muncii indigene, din 3 aprilie 1930, se stăvilea exodul de muncitori străini în România, urmărindu-se limitarea numărului de șomeri din rândul muncitorilor autohtoni. În timpul acestei guvernări a fost introdus ajutorul de șomaj, care avea un caracter simbolic – 2,16 lei⁸¹.

⁸¹ Ion Mamina, Ioan Scurtu, *op. cit.*, p. 73.

Profesorul Ion Răducanu a avut avantajul experienței funcționarului public, îmbogățită cu aceea a tehnicianului bancar, cu cea a omului politic cu o îndelungată activitate parlamentară și ministerială, aceea de cercetător perseverent al fenomenelor economice, studiind permanent literatura mondială de specialitate. A fost un cumul de experiență pe care el l-a pus cu toată generozitatea la dispoziția celor 30 de serii de studenți ai săi.

„Ca să fii dascăl nu este ușor. Ca să fi dascăl înseamnă să cunoști un meșteșug; și cel mai greu este acel al dăscăliei [...] Am învățat arta dăscăliei de la foștii mei profesori. Niciodată nu am socotit că școala se rezumă la patru pereți. Am avut convingerea că școala este ceea ce sunt profesorul și studentul. Între student și profesor trebuie să fie o colaborare care să nu se restrângă numai la tălmăcirea cărților, ci să fie o comunitate sufletească care să dea imbold științei. [...] În viața aceasta trecătoare sunt mulți care se uită de sus la mine. Nu mă mâhnesc. Sunt unii care au avut noroc și au ajuns la averi mari. Nu-i invidiez. Mă socot bogat: am ținut să fiu grădinarul care cultivă omul, floarea cea mai aleasă de Dumnezeu”⁸².

În septembrie 1940 este îndepărtat din funcția de *Rector* al Academiei Comerciale și i se fac – ca și altor colegi, Victor Slăvescu, Gromoslav Mladenatz, Ion Tutuc, Vasile Stoicovici – formele pentru înlăturarea din învățământ.

Și-a încheiat activitatea didactică și politică la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial. A fost pensionat din oficiu în iulie 1947. În octombrie 1958 a fost arestat și anchetat, iar în august 1959 a fost condamnat de Tribunalul Militar la 20 de ani de temniță grea și întemnițat la Sighet⁸³. A fost eliberat în cadrul amnistierilor deținuților politici în august 1963 și s-a stins din viață la scurtă vreme – 23 noiembrie 1964.

Principalele lucrări

- √ *Die deutschrumänischen Handelsbeziehungen*, Berlin, 1904
- √ *Fapte și idei în cooperația românească*, București, 1906
- √ *Cooperația și sistemele cooperative*, Vălenii de Munte, 1909

⁸² *Independența Economică*, anul XX, nr. 2, 1946, pp. 172-173.

⁸³ Situată în orașul Sighet, județul Maramureș, închisoarea a fost folosită de regimul comunist după 1948 pentru întemnițarea intelectualilor români (istorici, economiști, miniștrii, academicieni), opozanți ai regimului.

- √ *Cooperatismul și socialismul față de chestiunea agrară*, București, 1911
- √ *La mutualité roumaine*, București, 1911
- √ *În preajma marilor reforme*, București, 1914
- √ *Prezentul și viitorul cooperăției sătești în România*, București, 1914
- √ *Băncile populare sătești*, București, 1916
- √ *Reforma Băncii Naționale*, București, 1918
- √ *Cooperăția română în cadrul cooperăției mondiale*, București, 1925
- √ *Criza cooperăției*, București, 1927
- √ *Organizarea unei bănci comerciale*, București, 1927
- √ *Partidele politice și cooperăția*, București, 1927
- √ *Stabilizarea monetară și câteva probleme în legătură cu ea*, București, 1928
- √ *Noua organizare a cooperăției*, București, 1929
- √ *Democrație și dictatură*, București, Institutul de Arte Grafice „Eminescu”, 1930
- √ *Criza agricolă mondială*, București, 1931
- √ *Les rapports économiques des Pays Balkaniques et les ressources les plus appropriées pour de développement de ces rapports*, Istanbul, 1932
- √ *Bugetul statului în criza economică*, București, 1933
- √ *În apărarea cooperăției*, București, 1935
- √ *Factorul monetar în noua criză economică*, București, 1933
- √ Ion Răducanu, Gromoslav Mladenatz, *Curențe economice actuale*, București, 1937
- √ *Adam Smith. O comemorare*, București, 1940
- √ *Regimul legal al cooperăției*, București, 1940
- √ *Din amintirile unui septuagenar*, Editura Enciclopedică, București, 2001
- √ *Curs de finanțe*, București, Editura Muguri, [f.a.]
- √ *Curs de istoria doctrinelor economice*, București, Editura Muguri, [f.a.]
- √ Ion Răducanu, Gromoslav Mladenatz, *Introducere în științele economice*, București, Editura Muguri, [f.a.]
- √ *Monedă, credit, schimb*, București, [f.a.]

Un obicei care poate fi reluat

Printr-o adresă din 1 martie 1938, Rectorul a fost invitat la Ministerul Educației Naționale, în 2 martie, ora 12⁰⁰, pentru a depune jurământul în fața Ministrului, urmând ca personalul didactic să depună jurământul în fața Rectorului⁸⁴.

O șansă a vieții

În 1940, Ion Răducanu a fost sfătuit de Constantin Bălescu, jurist, avocat și profesor la AISCI, să se ascundă, fiind pe lista celor care urmau să fie suprimați de legionari. Ion Răducanu a plecat în Bulgaria, unde a rămas ascuns o perioadă de timp la familia unui fost student, Nacio Petrov⁸⁵.

---

⁸⁴ Emil Răcilă, *Studii și documente privind Academia de Studii Economice. 1913-1993*, vol. II, Editura ASE, București, 1994, pp. 30-31.

⁸⁵ Ion Răducanu, *op. cit.*, pp. 210-211.

Marin I. Mazilescu (1876-1957)

Rector: 1940-1941; 1947-1948

*Din blocul unei zile, în care ce poate sculpta o faptă mare,
cei mai mulți fac o grămăjoară fugară de nisip.*

Nicolae Iorga

Licențiat în drept al Universității din București și al Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale (AISCI), din octombrie 1919. A fost al doilea doctor al AISCI, susținând teza cu titlul *Rezervele de prime ale întreprinderilor de asigurare*, în anul 1925⁸⁶.

A fost asistent suplinitor la *Catedra de Teoria și tehnica asigurărilor* a AISCI, prin contract cu Consiliul profesoral, din 1 noiembrie 1920, asistent, la aceeași catedră, prin decizia ministerială nr. 2423 din 1 ianuarie 1925. A fost numit conferențiar prin Decretul Regal nr. 608 din 1 martie 1929, ocupând postul prin Decizia Ministerială nr. 48801 din 3 mai 1930. În anul universitar 1933-1934,

---

⁸⁶ Primul doctor a obținut diploma în anul 1924.

Marin I. Mazilescu a fost promovat profesor agregat, alături de alți colegi ai săi: I. V. Pătrășcanu, Zoe Ghețu, C. Perussi și Grigore Trancu-Iași. În noua calitate îl regăsim la *Catedra de Matematici comerciale*, unde devine ulterior profesor titular (1938).

A fost Rector al AISCI din septembrie 1940 până în februarie 1941 și Rector al Academiei de Științe Comerciale și Cooperatiste (fosta AISCI, care și-a schimbat denumirea în anul 1947) în perioada iulie 1947 - aprilie 1948. De observat că Marin I. Mazilescu a fost primul Rector al AISCI cu studii complete (inclusiv doctoratul) în România.

Alte poziții ocupate în cariera sa au fost:

- Membru de Onoare al Academiei de Științe din Republica Moldova.

În toamna anului 1939, Ministerul Educației Naționale a comunicat Rectorului AISCI, Ion Răducanu, dispozițiile de organizare a Frontului Național Studentesc. Structura Frontului Național Studentesc era compusă din profesori și studenți, conducerea fiind încredințată *Rectorului* și altor trei profesori ai Academiei, printre care se afla și Marin I. Mazilescu. Profesorul Marin I. Mazilescu avea rolul de a obține rezultate favorabile, în vederea unei apropieri față de studenți. Echipa formată din profesori și studenți a colaborat bine la trei secțiuni: știință, muzică și sport. Era o confirmare a faptului că sportul și voia bună erau mijloace de propagandă studentescă.

Preluarea funcției de Rector al AISCI, în primul mandat, s-a făcut în cadrul Consiliului profesoral⁸⁷ din 14 octombrie 1940. În cuvântul de

⁸⁷ Au fost prezenți profesorii: Eftimie Antonescu, Constantin Bungețianu, Ion Gr. Dimitrescu, Zoe Ghețu, Spiridon Iacobescu, D. R. Ioanițescu, Alexandru Ludwig, Virgil-Traian N. Madgearu, Gromoslav Mladenatz, Gheron Netta, Constantin Parteniu, I. V. Pătrășcanu, Constantin Perussi, Ion Răducanu, Andrei Rădulescu, Victor Slăvescu, Ștefan Stănescu, Vasile Stoicovici, Ion Tutuc, Constantin Bălescu, Marin I. Mazilescu și alții – vezi Emil Răcilă, *Studii și documente privind Academia de Studii Economice. 1913-1993*, vol. I, București, 1993, p. 289.

deschidere al Consiliului, Ion Răducanu urează tânărului Rector Marin I. Mazilescu o activitate rodnică și-l asigură de tot sprijinul său pe viitor, mai ales pe baza experienței celor 10 ani de rectorat. În cuvântul său, noul Rector arată că urmează la conducerea Academiei după cinci predecesori, „care au ilustrat cu persoana lor această demnitate și au lăsat înfăptuiri de mare valoare. Primul rector al acestei Instituții dl. A. Davidoglu i-a fixat cadrul de funcționare și a afirmat cu temeinicie necesitatea acestei școli. Cel de-al II-lea Stanislas Cihoski și al III-lea I. N. Angelescu au înălțat locașul cel nou în care funcționează astăzi școala și căminul pentru studenți. Dl. Tașcă a ilustrat rectoratul cu persoana sa de profesor cu reputație consacrată. Domnul I. Răducanu a dotat școala cu o bibliotecă economică cum nu mai are altă școală de învățământ superior și cu localul respectiv.”⁸⁸ Nu-i ușor să preiei munca unor asemenea succesori.

În mandatul 1940-1941 s-a confruntat cu consecințele nefaste ale cutremurului din 10 noiembrie 1940, corpul bibliotecii, construit în anul 1935, fiind grav afectat.

La începutul anului universitar 1947-1948, AISCI și-a schimbat, prin Legea nr. 299 din 7 august 1947, numele în Academia de Științe Comerciale și Cooperatiste (AISCI a fuzionat cu Academia de Științe Cooperatiste). Noua

---

⁸⁸ Emil Răcilă, *Studii și documente privind Academia de Studii Economice. 1913-1993*, vol. I, București, 1993, pp. 289-290.

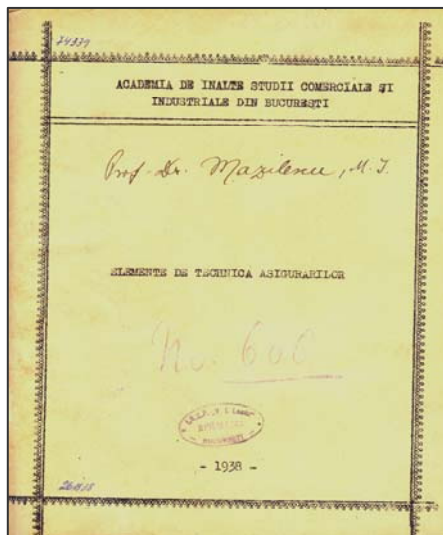
Academie avea două facultăți: Științe comerciale și Științe cooperatiste. Durata studiilor era de patru ani.

În anul 1948, Rectorul Marin I. Mazilescu a continuat eforturile de a recăpăta în proprietate clădirea din str. Nicolae Filipescu nr. 8, care găzduise primul Dispensar studențesc al AISCI. Acest lucru nu s-a realizat.

Ca profesor, Marin I. Mazilescu a fost foarte bine apreciat de către studenți și colegi. Mulți absolvenți își amintesc cu respect despre competența profesională în matematică și despre talentul său pedagogic. A lucrat o bună perioadă de timp cu Ioan Tutuc, alt cadru didactic de excelență valoare profesională. A fost singurul Rector cu două mandate (incomplete) neconsecutive.

Principalele lucrări

- √ *Principii în tehnica asigurărilor: teza de doctorat*⁸⁹, București
- √ *Principii în tehnica asigurărilor*, București, 1925
- √ *Principii în tehnica asigurărilor*.
București, 1929
- √ *Manual de algebră financiară*,
Ediție didactică pentru uzul
studenților Academii Comerciale,
București: Tipografia „Rapid”,
1932
- √ *Activitatea întreprinderilor de
asigurări în România*, București,
1936
- √ *Tabele de supraviețuire, mortalitate
și anuități: pentru uzul studenților
Acemii Comerciale*, București,
1936
- √ *Elemente de tehnica asigurărilor*, Academia de Înalte Studii Comerciale și
Industriale din București, 1938
- √ *Curs de algebră financiară predat studenților anului II*, Academia de
Științe Comerciale și Cooperatiste din București, 1948

⁸⁹ Titlul lucrării nu este identic cu cel al tezei de doctorat.

- √ *Tabele pentru calcule de dobândă compusă, anuități și amortisment*, Ediție didactică pentru uzul studenților Academiei Comerciale publicată de dr. M. I. Mazilescu, București

Controverse și aprecieri

Marin I. Mazilescu a făcut parte din mișcarea legionară. Se spune că la ședința de încredințare a primului său mandat de Rector s-a prezentat îmbrăcat în cămașă verde.

În septembrie 1940 a făcut parte din comisia Ministerului Învățământului Public, însărcinată cu scoaterea din învățământ a lui Ion Răducanu, Victor Slăvescu, Gromoslav Mladenatz, Ion Tutuc, Vasile Stoicovici. Activitatea comisiei s-a concretizat printr-un Decret de suspendare, care a fost anulat în ianuarie 1941.

În 8 octombrie 1944, a apărut o lege pentru purificarea administrațiilor publice care viza și verificarea acelor cadre didactice care au fost numite, încadrate sau avansate ilegal, care au activat într-o organizație legionară, fascistă sau hitleristă, s-au pus în slujba unor interese străine națiunii române etc. Comisia de verificare de la nivelul AISCI a propus Ministerului Culturii Naționale și Cultelor măsuri de sancționare pentru prof. dr. Marin I. Mazilescu și N. D. Ghimpa⁹⁰.

Marin I. Mazilescu a condus AISCI în cadrul a două sisteme economico-politice total opuse: unul militar, condus de Ion Antonescu pe durata celui de-al Doilea Război Mondial și altul comunist, refractar la a ține pasul cu modernitatea occidentală în privința educației, în general. Prezența lui Marin I. Mazilescu ca Rector în anii 1947-1948 o fi străină de pactul pe care l-a făcut Ana Pauker, via Moscova, cu o parte a mișcării legionare?

---

⁹⁰ Emil Răcilă, *Studii și documente privind Academia de Studii Economice. 1913-1993*, vol. II, București, 1994, p. 47.

Eftimie Antonescu (1876-1957)

Rector: 1941-1944

O situație dă totdeauna mai multe păcate decât virtuți.

Nicolae Iorga

S-a născut pe 15 decembrie 1876, la Pitești. Licențiat în drept al Universității din București, doctor în drept, din 1899, al Universității din Iași, cu teza *Teoria condițiunilor în obligațiuni*⁹¹.

A devenit conferențiar prin decizia ministerială nr. 98417 din 25 decembrie 1920 și, ulterior, profesor definitiv prin Decretul Regal nr. 1399 din 5 aprilie 1924, la *Catedra de Drept internațional public și privat*, apoi la *Catedra de Drept comercial și industrial*. A fost membru în Consiliul de Administrație al AISCI în perioada 1919-1924, în calitate de consilier la Curtea de Casație și, în perioada 1934-1939, în calitate de profesor la AISCI.

---

⁹¹ Lucian Predescu, *Enciclopedia României: Culegere. Material românesc. Oameni și înfăptuiri*, Editura Saeculum I. O., Vestala, București, 1999, p. 38.

A deținut funcția de Rector în mandatul februarie 1941 - ianuarie 1944⁹², care a coincis cu perioada celui de-al Doilea Război Mondial. La numirea sa ca Rector a specificat că „a venit cu convingerea de a lucra pentru ridicarea acestei Instituții, cu sprijinul tuturor d-ilor profesori și în spiritul legalității care urmează să fie temeiul care să domine, în toată activitatea Academiei.”⁹³

Alte poziții ocupate în cariera sa au fost:

- Custode la Biblioteca Centrală Universitară București, 1896;
- Președinte al Tribunalului Ilfov, 1909;
- Secretar general al României în cadrul Conferinței de pace de la Paris, 1919;
- Delegat financiar la înțelegerile de la Paris și Washington pentru plata datoriilor către Franța, SUA și Germania;
- Consilier pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;
- Membru al Partidului Național Liberal, Senator PNL de Gorj;
- Președintele Ligii contra cametei.

Mandatul său a fost unul dificil, datorat vicisitudinilor războiului. Dar Eftimie Antonescu cunoștea bine problemele AISCI, mai ales din perioadele în care a fost membru al Consiliului de Administrație. În plus, mandatul său a început după cutremurul din 1940. Corpul construit în 1935 (care se suprapune peste actualul corp al holurilor și scărilor mari de la „intrarea studenților”, din Căderea Bastiliei) fusese grav afectat. La 31 octombrie 1941, Eftimie Antonescu a solicitat prefectului Poliției Capitalei închiderea circulației pe strada Ion Gh. Duca (fosta Cometa, actuala Căderea Bastiliei), din cauza pericolului prăbușirii clădirii. Eftimie Antonescu a întreprins măsuri de recuperare a pagubelor, chemând în judecată pe arhitectul Arghir Culina și pe constructorul C. Moarcăș (acesta din urmă își recunoaște vina, dar cere clemență, fiind mobilizat la Odessa, ca șef al serviciului tehnic militar, care se ocupa de neutralizarea și anihilarea catacombelor). Se pare că Rectorul AISCI a renunțat la pretenții. Corpul a fost refăcut și consolidat, lucrările fiind terminate în septembrie-octombrie 1942, responsabilitatea lor

⁹² Mandatul s-a încheiat scriptic pe 31 decembrie 1939.

⁹³ Emil Răcilă, *Studii și documente privind Academia de Studii Economice. 1913-1933*, vol. II, Editura ASE, București, 1994, p. 39.

revenind societății M. Portocală. Construcția celui de-al treilea corp (care adăpostește în prezent Biblioteca Centrală a ASE), terminată, cel mai probabil, în 1947, a adus modificări de arhitectură interioară corpului bibliotecii construită în 1935, transformându-l în hol cu scări.

A predat mandatul de Rector în decembrie 1943 (preluat de Victor Slăvescu în ianuarie 1944), urmând să se pensioneze la începutul anului 1944. Având în vedere că a continuat să semneze documente în calitate de Rector până la preluarea conducerii de către Victor Slăvescu, autorii au considerat că mandatul s-a încheiat în ianuarie 1944 (nu decembrie 1943).

Ca președinte al Ligii contra cametei a înaintat Regenței, în vara anului 1930, un Memoriu intitulat: *Problema economică. Sărăcia de azi – Cauze – Măsuri de îndreptare*. Memoriul, devenit ulterior programul Ligii, descria realitățile economice ale vremii. Liga socotea că economia intrase într-un *cerc vicios* rezultat din mărirea lefurilor, fiscalitatea excesivă, o industrie parazită, băncile și cămătarii „*creându-și venituri neadaptate cu indexul de venituri al producătorilor, consumă prea mult, distrugându-i pe aceștia din urmă.*”⁹⁴ În urma intervenției sale, Liga a propus măsuri de stopare a sărăciei, solicitând pentru aceasta implicarea politicianilor.

Și-a început activitatea politică în calitate de membru al Partidului Național Liberal, fiind ales deputat de Gorj. Ca politician, de la tribuna parlamentului, a criticat multitudinea de legi emise de guvernarea național-țărănistă, specificând, în baza unor statistici, că în perioada 1929-1933 au fost promulgate sute de legi. Astfel, solicita încetarea potopului legiurilor, țara având nevoie de o conducere eficientă, nu de schimbarea legilor la fiecare pas, după cum o cerea bunul plac al politicianilor aflați la guvernare.

A ocupat mai multe funcții în magistratură, devenind, pentru scurtă vreme, consilier al Înaltei Curți de Casație.

---

⁹⁴ Eftimie Antonescu; Marin I. Stănoiu, *Problema economică. Sărăcia de azi – Cauze – Măsuri de îndreptare*, Tipografia Universul, București, 1930, p. 15.

În cadrul corpului profesoral, Eftimie Antonescu a abordat domeniul precum:

- *Dreptul internațional public și privat*. Cursul avea în vedere o clasificare a statelor și a formei de guvernare a acestora, iar formarea, drepturile și datoriile lor erau analizate sub aspect politic; se făcea, de asemenea, o analiză amplă asupra bunurilor deținute de fiecare stat în parte (domeniul terestru, maritim, aerian).

- *Tema naționalităților* era un alt curs care reținea atenția studenților, având ca studiu de caz Legea naționalităților din 1923.

A predat, în vara anului 1934, următoarele cursuri de perfecționare pentru profesorii din liceele comerciale și industriale: *Rolul Societății Națiunilor, Aspecte asupra problemei Dunării și problema Dardanelor sub aspect românesc*.

Activitatea profesorului Eftimie Antonescu se oglindește în:

- lucrări științifice;
- ante-proiectul de lege pentru executarea art. 27 și 28 din Convenția de la Geneva din 6 aprilie 1906 (referitoare la tratamentul răniților și bolnavilor din forțele armate) și pentru executarea Convenției de la Haga din 18 octombrie 1907, cu privire la adaptarea principiilor acestor convenții la războiul maritim;

- memorii emise la Conferința de pace de la Paris, din 1919, privind clauzele reparațiilor, clauzele economice (lichidarea bunurilor inamice, lichidarea contractelor), clauzele referitoare la prizonierii de război și clauzele politice din tratatele de la Versailles, St. Germain, Trianon și Neuilly;

- peste 30 de proiecte-legi (devenite legi) privitoare la starea de război și urmările ei.

A tras concluzii și a redactat tratate și acorduri internaționale la conferințele din Paris (1919-1925), Roma (1921-1922), Viena (1920-1921), Bruxelles (1919), toate în calitate de delegat al guvernului român.

Format într-o riguroasă disciplină științifică, Eftimie Antonescu a participat activ la viața instituției pe care a condus-o. Un atent și viguros profesor, acesta nu se limita, în relațiile cu studenții, doar la conținutul cursurilor, ci interacționa cu aceștia, încercând să le descopere calitățile pentru a-i îndruma, pentru a-i sprijini și ajuta în formarea lor științifică.

Formația intelectuală l-a determinat să publice în *Revista generală a învățământului* probleme legate de școala românească antebelică și interbelică, să așeze învățământul în centrul scrierilor sale: *Învățământul secundar și Universitatea, Psihoanaliză și educație, Din problemele pedagogiei moderne, Un institut pedagogic român, Organizarea învățământului, Școala care ne trebuie, Criza învățământului primar, Baza pedagogică a reorganizării învățământului*. Toate aceste studii au scos în evidență rostul și rolul școlilor românești în formarea de discipoli, dar și amprenta morală pe care o lasă asupra culturalizării statului.

Ținuta sa academică, prestigiul de care s-a bucurat în mediul intelectual, dar și preocuparea față de școala românească i-au conferit o serie de decorații: *Comandor Legiunea de Onoare, Leul Alb, mare ofițer Coroana României, ofițer Steaua României cu spade, Bene Merenti cl. I*⁹⁵, *Meritul comercial cl. I, cavalier Vulturul românesc*.

Principalele lucrări

- √ *Teoria condițiunilor în obligațiuni: teză de doctorat*, București, 1899
- √ *Codul comercial adnotat: vol. 1: art. 1-76*, București, XV, 591, p. 1908
- √ *Codul comercial adnotat: vol. 2: art. 77-269*, București, XXII, 1912
- √ *Codul comercial adnotat: vol. 3: Cambia. Cecul (art. 270-369)*, București, 1914
- √ *Codul justiției militare pentru război*, Iași, 1916
- √ *Regulamentul de mobilizare pentru autoritățile civile și pentru stabilimentele industriale*, București, 1916
- √ *Codul comercial adnotat: vol. I: art. 1-45*, București, V, 1925
- √ *Codul comercial adnotat: vol. II: art. 46-76*, București, VII, 1925

---

⁹⁵ Medalie civilă acordată personalităților din domeniul artelor, științelor, industriei și agriculturii.

- √ *Falimentul cu adnotări din doctrina, jurisprudența, lucrări pregătitoare și debateri parlamentare. Legea în vigoare în vechiul regat. Legea în vigoare în Ardeal și Bucovina*, București, 1927, p. 759
- √ *Codul comercial adnotat: vol. III: Societățile comerciale, partea a II-a*, București, VIII, 1928
- √ *Concordatul preventiv. Legea din 1929 cu modificările din 1930 și cu propunerile de modificare din 1931*, vol. IX, București, 1931
- √ *Codul comercial: adnotat cu jurisprudența, doctrina română și străină*. Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, București, XIX, 1932
- √ *Criza în România*, București, 1932
- √ *Drept internațional: curs de generalizare*, anul II, Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București, 1935
- √ *Drept internațional: curs de specialitate*, Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București, 1935
- √ *Curs de drept comercial și industrial*, Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București, 1939
- √ *Studiu asupra ultimelor tratate de pace (1918)*, București, 1939
- √ *Les sacrifices roumains pendant la guerre. Victimes civiles*, Flinikovski, Paris, [f.a.]
- √ *Internés, otages, arrêtés, déportés roumains pendant la guerre*, București, [f.a.]

Debutul mandatului de Rector

Pe 7 februarie 1941 a avut loc prima ședință a Consiliului profesoral⁹⁶ prezidată de noul Rector, Eftimie Antonescu. Consiliul avea următoarea componență: prof. Eftimie Antonescu, prof. Constantin Bungețianu, prof. Constantin Bălescu, prof. Ion Gr. Dimitrescu, prof. Zoe Ghețu, prof. Spiridon Iacobescu, prof. D. R. Ioanițescu, prof. Alexandru Ludwig, prof. Marin I. Mazilescu (fostul Rector), prof. Gromoslav Mladenatz, prof. Gheron Netta, prof. I. V. Pătrășcanu, prof. C. Perussi, prof. Ion Răducanu, prof. Andrei Rădulescu, prof. Victor Slăvescu, prof. Ștefan Stănescu, prof. Vasile Stoicovici, prof. agregat I. Purcaru, conf. Ștefan Dumitrescu, conf. P. H. Suci, conf. Ion Tatos.

⁹⁶ Emil Răcilă, *Studii și documente privind Academia de Studii Economice. 1913-1993*, vol. II, ASE, București, 1994, pp. 38-40.

Ședința a avut și momentul festiv legat de preluarea funcției de Rector de către Eftimie Antonescu, mai mulți participanți, inclusiv fostul Rector, Marin I. Mazilescu, laudându-l și urându-i succes. Ședința a hotărât transmiterea unor scrisori de condoleanțe văduvelor Ecaterina V. Madgearu, Ecaterina N. Iorga și soției profesorului Konrad Richter, ai căror soți decedaseră de curând. De asemenea, s-a decis ca numele profesorilor Virgil-Traian N. Madgearu și Nicolae Iorga să fie înscrise cu litere de aur pe tabla de marmură⁹⁷ pe care erau trecute numele altor membri ai corpului profesoral decedați. Ședința a avut și alte puncte la ordinea de zi, care se refereau la pregătirea studenților și la o serie de reglementări în legătură cu numirile și revocările personalului didactic. Trebuie să sesizăm întârzierea cu care a reacționat conducerea AISCI față de decesul profesorilor Virgil-Traian N. Madgearu și Nicolae Iorga, care fuseseră asasinați pe 26 noiembrie 1940. Ea se datorează, cu certitudine, apartenenței la mișcarea legionară a fostului Rector, Marin I. Mazilescu.

---

⁹⁷ În ASE a existat o astfel de tablă. Nu ar fi lipsită de interes refacerea ei.

Victor Slăvescu (1891-1977)

Rector: 1944

Scrisul tău să fie ca rășina ce curge din brad: viață revărsată.

Ce-i mai frumos pe lume, a întrebat cineva dăunăzi.

Jertfa de sine.

Nicolae Iorga

S-a născut pe 5 iunie 1891, la Rucăr, fostul județ Muscel. Școala primară a urmat-o la Slatina. Studiile secundare – șase clase – le-a făcut la liceul din Pitești, pe care le-a finalizat, în anul 1911, la Liceul *Gheorghe Lazăr* din București, unde a făcut ultimele două clase.

Studiile universitare și le-a început în 1911, în Franța, la Universitatea din Paris, unde a audiat cursurile unor renumiți economiști: Paul Leroy Beaulieu, Charles Gide și Charles Rist. În 1912 a decis să-și continue studiile la facultatea de Filosofie din Göttingen, Germania, unde a audiat cursurile profesorilor: Wilhelm Lexis (economie politică), Gustav Cohn (sociologie). Ultimele două semestre le-a parcurs la Universitatea din München, unde a audiat cursurile lui Lujo Brentano (economie liberă), Walter Lotz (finanțe) și Georg von Mayer.

Pregătirea universitară și-a încheiat-o la 1 august 1914, la Universitatea din Halle, unde a obținut titlul de doctor în științe economico-sociale și filosofie, cu calificativul *magna cum laude*, cu teza de doctorat *Die Agrarfrage in Rumänien (Chestiunea agrară în România)*, sub coordonarea renumitului profesor agrarian Johannes Conrad.

Din 1915 a colaborat la revistele *Economia Națională*, *Expres* și ziarele *Universul* și *Democrația*. În 1916 a fost înrolat ca ofițer voluntar în armată, participând la Primul Război Mondial. A fost rănit într-o luptă lângă Brașov, a stat în spital șase luni, după care a fost trimis din nou pe front, în Moldova, participând la luptele de la Panciu și Mărășești.

A înființat în 1918, la Iași, împreună cu Ion Răducanu și Virgil Madgearu, revista *Independența Economică*. Din anul 1926 a fost director al Revistei *Analele statistice și economice*, înființată de Ion N. Angelescu și Gheorghe N. Leon în 1918.

A devenit conferențiar definitiv la 1 iulie 1925, prin Decretul Regal nr. 2203, la *Catedra Studiul practic al întreprinderilor comerciale și industriale. Studiul transporturilor pe căi ferate, ape și tarife* și apoi profesor agregat (1928) la *Catedra de Transporturi și întreprinderi* de la Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București (AISCI). La 1 ianuarie 1932, prin Decretul Regal nr. 448, a devenit profesor definitiv, funcționând, până în 1940, la *Catedra de Monedă, credit și schimb și Studiul și tehnica băncilor*. În perioada 1941-1947 profesor titular la *Catedra de Economie politică și economie națională* din cadrul AISCI. Victor Slăvescu a ținut cursurile de Studiul întreprinderilor, Economie politică și Monedă, credit, schimb și tehnică bancară, ultimul fiind de bază în cariera sa. Din 1937 a ținut cursuri și la Școala Superioară de Război.

A fost Rector al AISCI din ianuarie 1944 până în octombrie 1944, când și-a dat demisia. Numirea sa a fost susținută de Eftimie Antonescu și însușită de Ministerul Educației Naționale. Decretul de numire a fost semnat, după o discuție cu candidatul, de către generalul Ion Antonescu și publicată în Monitorul Oficial din 27 ianuarie 1944⁹⁸.

A devenit membru corespondent, în anul 1936, la propunerea lui Dimitrie Gusti și A. C. Cuza, și membru titular, din 1939, al Academiei Române. În anul 1947, la numai 56 de ani, a fost îndepărtat abuziv din învățământ, prin pensionare, iar în aprilie 1948 a fost radiat, tot abuziv, ca urmare a epurărilor comuniste, din

---

⁹⁸ Ion Gh. Roșca, Liviu Bogdan Vlad, Mihail Opreșcu, *Mari personalități ale ASE – Victor Slăvescu*, Editura ASE, 2009, p. 119.

rândurile membrilor Academiei Române. La 27 decembrie 2001, a fost reprimat post-mortem ca membru al Academiei Române.

În 1950 a fost arestat pentru „activitate intensă contra clasei muncitoare” și înțemnițat la Sighet, de unde a fost eliberat în 1955.

După o viață de muncă istovitoare, pusă în slujba științei, învățământului, poporului, a pierdut totul, în afara strălucirii sale intelectuale și a dragostei față de știința economică. După eliberare din detenția de la Jilava s-a dedicat în întregime cercetărilor economice, lăsând, în manuscris, o bogată literatură de specialitate.

A murit la 24 septembrie 1977, fiind înmormântat la Cimitirul Bellu din București.

Alte poziții ocupate în cariera sa au fost:

- Asistent contabil la Banca Românească (1915);
- Membru al Partidului Național Liberal (din 1915);
- Responsabil al misiunii de organizare a serviciilor de bancă și credit din provinciile unite cu România – Basarabia, Bucovina, Transilvania (1918-1920);
- Membru al Institutului Social Român, condus de Dimitrie Gusti (din 1921);
- Director al Băncii Românești (1919-1929);
- Director (1923-1927), subdirector general (1927-1935), director general (1935-1947) la Societatea Națională de Credit Industrial;
- Consilier tehnic la Ministerul Finanțelor, condus de Vintilă Brătianu (1925-1926);
- Deputat din partea Partidului Național Liberal și o dată din partea breslei industriașilor (1927-1940);
- Președinte al Asociației Generale a Economiștilor din România (1930-1937);
- Subsecretar de stat la Ministerul de Finanțe (noiembrie 1933 - ianuarie 1934);
- Ministru ad-interim al Comerțului și Industriei (1934);
- Ministru de Finanțe (1934-1935);
- Administrator al Băncii Naționale a României (1935);
- Vicepreședinte al Consiliului Superior Economic (1937);
- Președinte al Uniunii Generale a Industriașilor din România – UGIR (1937);

- Vicepreședinte al Consiliului Superior Bancar (1937);
- Cofondator și membru în Comitetul de conducere a Institutului de Cercetări Sociale (1938);
- Ministru al Înzestrării Armatei (1939-1940);
- Membru în Consiliul de Administrație al Băncii Naționale (1945-1946).

Toate acestea sunt o parte a activității profesionale a lui Victor Slăvescu – unul dintre cei mai prolifici economiști ai României, fie că este vorba despre activitatea didactică și științifică – cea de profesor universitar și *Rector* al Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale și membru titular al Academiei Române –, fie de cea managerială –, aceea de director al Băncii Românești (pentru o perioadă de zece ani) sau de ministru: ministru de finanțe (perioada 5 ianuarie 1934 - 1 februarie 1935) și ministru *ad-interim* la Industrie și Comerț (octombrie 1934). Funcția în guvern cu cea mai mare răspundere a avut-o în perioada celui de-al Doilea Război Mondial, în preajma agresiunilor sovietice și germane contra României – ministru al înzestrării armatei – din februarie 1939 până în iulie 1940, cu intermitențe. Semnalele acestor agresiuni erau cât se poate de evidente și, după cum știm, acestea s-au adevărit în vara lui 1940, când România a pierdut Basarabia și Bucovina de Nord, Cadrilaterul și, pentru câțiva ani, Transilvania. Menționăm că una din dificultățile acestei funcții era însăși persoana regelui Carol al II-lea, monarh autoritar⁹⁹ care a instituit dictatura regală (1938-1940). Regele Carol al II-lea intervenea de multe ori în politica achizițiilor de armament și tehnică militară. Intervențiile vizau, înainte de toate, propriul său interes material, performanțele tehnicii militare fiind mai puțin importante. Avem în vedere bonificațiile oferite de societăți străine, mai ales în materie de pachete de acțiuni pentru ca armamentul să fie cumpărat de la ei în dauna altor societăți la fel de importante și chiar în ciuda performanțelor slabe. Războiul a găsit armata română

⁹⁹ Dăm ca exemplu replica regelui Carol al II-lea lui N. Petrescu-Comnen, numit subsecretar la Externe și care încerca să refuze funcția: „*Azi când îmi propun tocmai să dezintoxic țara, depoliticianizând-o, când nu mai sunt nici parlamentari nici partide politice, rolul fiecărui ministru este să-și facă datoria la resortul său. Așadar d-ta nu ai să te ocupi decât de departamentul dumatilă. De politica guvernului față de țară și de istorie răspund eu*”, cf. Mircea Mușat, Ion Ardeleanu, *România după Marea Unire*, vol. II, partea a II-a, noiembrie 1933 - septembrie 1940, p. 813. Prin urmare, rolul unui ministru în viziunea regelui era de simplu executant.

cu o varietate extrem de largă a avioanelor, blindatelor, artileriei și mijloacelor de transport, varietate ce a adus mari greutate în ceea ce privește asigurarea pieselor de schimb, a întreținerii și a aprovizionării cu muniție și alte consumabile. O atare situație a găsit Victor Slăvescu în momentul în care a devenit ministru al înzestrării armatei, situație ce dura de vreo 8 ani¹⁰⁰, cu largul concurs al unor factori de decizie din rândurile camarilei regale¹⁰¹. În ajunul numirii sale ca ministru, exista în minister o „*stare de lăncezeală și lipsă de coordonare*”¹⁰².

Ministerul înzestrării armatei a fost creat prin Decretul Regal nr. 3559 din 14 octombrie 1938¹⁰³ și avea atribuția „*de a înzestra armata cu tot armamentul și echipamentul necesar pentru apărarea națională*”. Înființarea acestui minister a avut loc într-o perioadă în care guvernul român, în condițiile înrăutățirii situației internaționale, accelerase ritmul dezvoltării producției de război și al pregătirilor militare. De la 1 februarie 1939, ministerul a trecut sub conducerea lui Victor Slăvescu, președinte atunci al Uniunii Generale a Industriașilor Români (UGIR) care notează: „*În momentul chemării mele ca ministru al înzestrării armatei, nu mai făceam politică militantă de partid întru-cât activitatea partidelor fusese oprită și mă ocupam ca director general al Creditului Industrial și ca președinte al UGIR. Faptul că știam bine industria țării, fiind clienta Creditului Industrial și faptul că știam personal pe toți industriașii ale căror interese generale le apăram față de departamentele economice, ca președinte al UGIR-ului, explică de ce am fost chemat ca financiar și economist la conducerea ministerului înzestrării armatei*”¹⁰⁴.

¹⁰⁰ În 1932 aviația militară română semăna cu „*un muzeu demn de a rivaliza cu o expoziție perfect organizată, în dotarea aeronauticii putându-se întâlni nu mai puțin de 25 de tipuri de celule și mai mult de 15 tipuri de motoare*”, cf. Gheorghe Zaharia, Constantin Botoran, *Politica de apărare națională a României în contextul european interbelic, 1919-1939*, București, 1981, p. 141. Pentru unele aspecte referitoare la afacerile cu armament, cf. și lui Andrei Nicolescu, *Colaborarea româno-franceză în domeniul armamentului (1930-1936)* în „*Argesis*”, nr. XIV, seria *Istorie*, Pitești, 2005, pp. 591-596. De altfel chiar Slăvescu notează că Ionel și Vintilă Brătianu au neglijat mult problema înarmării, cf. Victor Slăvescu, *Note și însemnări zilnice*, București, 1996, p. 344, afirmație cu atât mai importantă cu cât cei doi Brătieni erau colegii săi de partid.

¹⁰¹ Căderea în dizgrație în 1934 a viitorului mareșal Ion Antonescu, atașat militar la Londra, s-a datorat în mare măsură protestelor față de astfel de afaceri regale cu armament. Desigur, la acea vreme nu exista un minister al înzestrării armatei.

¹⁰² Victor Slăvescu, *Note și însemnări zilnice*, București, 1996, p. 316.

¹⁰³ „*Monitorul Oficial*” din 15 octombrie 1938.

¹⁰⁴ Mircea Mușat, Ion Ardeleanu, *România după Marea Unire*, vol. II, partea a II-a, *noiembrie 1933 - septembrie 1940*, p. 841. Cf. și Valeriu Florin Dobrinescu, *Victor Slăvescu, ministru al înzestrării armatei* în „*Victor Slăvescu*”, volum îngrijit de Al. Zub, București, 1993, p. 104.

Sarcina ministrului era de o mare importanță și responsabilitate, după cum îl avertizează regele Carol al II-lea pe Victor Slăvescu în momentul depunerii jurământului: „*Ei Slăvescu, ai o sarcină grea. Se cere energie multă și dinamism. Am încredere că vei duce această sarcină până la capăt*”.¹⁰⁵ De altfel, agravarea situației internaționale era resimțită inclusiv de Slăvescu și de prietenii apropiați. Într-o discuție cu Malaxa în 3 ianuarie 1939, care denunța politica externă defectuoasă a regelui, acum când Germania flutura steagul revanșei și căuta pretexte de declanșare a războiului, Slăvescu încheie: „*Să dea Dumnezeu să putem serba Anul Nou în 1940 în aceleași condiții normale ca anul acesta*.”¹⁰⁶

Pentru a întări meritele profesionale ale lui Victor Slăvescu, vom aminti că acestea i-au fost recunoscute în țară și în străinătate prin acordarea unor decorații importante – Legiunea de Onoare în grad de Mare Ofițer¹⁰⁷, Coroana României în grad de Mare Cruce și Marea Cruce a ordinului Orange Nassau.

Ca om politic liberal, Victor Slăvescu nu s-a angajat în acțiuni politice de amploare, numirea sa în fruntea ministerelor Înzestrării Armatei și a Finanțelor datorându-se în cea mai mare parte experienței sale de economist, așa cum afirma Domnia Sa, dar cum recunoșteau și apropiații și chiar și adversarii lui politici, care-l considerau ca fiind intransigent și fire dificilă, ultima caracterizare aparținându-i regelui Carol al II-lea. Astfel de caracterizări i se datorau modului în care a înțeles să-și facă datoria ca ministru de finanțe în guvernele I. Gh. Duca și Tătărescu. Demisia sa din guvern a motivat-o în stilul său franc ce i-a adus caracterizarea de intransigent: „*Eu sunt profesor și nu pot susține un lucru la catedră și alt lucru pe banca ministerială*”, catedra fiind pentru Victor Slăvescu locul unde își putea susține fără îngrădire punctele de vedere, având aprecierea studenților, satisfacție incomparabilă cu ceea ce putea oferi o bancă ministerială unde „*se trag sfori*” și „*politica se schimbă de la o zi la alta*”. Pentru Victor Slăvescu activitatea politică era greu de suportat „*cu toate mizeriile ei morale de care era sătul până-n gât*”¹⁰⁸.

¹⁰⁵ Victor Slăvescu, *op. cit.*, București, 1966, p. 350.

¹⁰⁶ *Ibidem*, p. 335.

¹⁰⁷ Ordinul Legiunea de Onoare este cu atât mai important cu cât autoritățile franceze (care nu sunt dornice să confere acest ordin prea ușor, cu atât mai mult într-un grad superior cum este cel de Mare Ofițer) nu recunosc gradele echivalente ale acestuia în alte țări cum este cazul României ca fiind egale Legiunii. De pildă, atunci (ca și acum), gradul de Mare Ofițer al Legiunii de Onoare franceze nu este egal gradului similar de Mare Ofițer al ordinului Steaua României, ci este considerat superior acestuia, dar inferior gradului de Mare Cruce al Stelei României (gradul următor în ierarhie) și tot așa. Mai mult, aprecierea autorităților franceze este cu atât mai mare cu cât Victor Slăvescu deținea în România doar ordinul Coroana României, ordin inferior ordinelor Steaua României ori Serviciul Credincios (ultimul începând cu 1938).

¹⁰⁸ Victor Slăvescu, *op. cit.*, București, 1996, p. 352.

Activitatea științifică și academică este mult mai valoroasă, fiind autor al unor numeroase studii și cercetări în domeniul finanțelor și economiei, poate unul dintre cei mai prolifici economiști din punctul de vedere al listei lucrărilor publicate. Profesor definitiv la *Catedra de Monedă, credit și schimb* a fost mentorul unor întregi generații de studenți, unii dintre aceștia devenind la rândul lor mari personalități științifice, după cum notează acad. N. N. Constantinescu¹⁰⁹. Același academician spunea despre profesorul său: „*ca profesor, Victor Slăvescu era cunoscut a fi de o exigență care îi sporea prestigiul în fața studenților, acesta fiind, prin modul în care el o desfășura, o cale de a-i face să aibă mai mult respect față de ei înșiși. Era de remarcat că la el contau nu numai cunoștințele pe care le avea tânărul, ci și capacitatea acestuia de a le utiliza corect și prompt. Profesorul cerea ca la întrebarea pusă, răspunsul să fie dat în minimum de timp, căci, spunea el, în viața economică, dacă dai răspunsul la problemele cu care te confrunți abia după ce a trecut momentul soluționării lor eficace, atunci, fie el și corect în sine, răspunsul devine practic nefolositor*”¹¹⁰.

Începând din anul 1941, Victor Slăvescu a colaborat cu Eftimie Antonescu, pe atunci *Rectorul* Academiei, din postura de Vicerector. De aceea, la sfârșitul mandatului lui Eftimie Antonescu, în decembrie 1943, Victor Slăvescu apare ca succesorul firesc. A fost numit Rector într-un moment de cumpănă pentru România, când războiul era definitiv pierdut, iar armata sovietică se apropia de granița țării. Decizia de a accepta această funcție într-un moment dificil poate fi explicată prin concepția sa conform căreia un intelectual patriot are datoria să contribuie la propășirea neamului său, mai ales atunci când existența acestuia este amenințată¹¹¹. Conștient de faptul că noua sa misiune implică mari greutăți, Victor Slăvescu a fost în fiecare zi prezent la rectorat, a urmărit cu atenție problemele studențești, s-a străduit să creeze noi catedre și să extindă, astfel, corpul profesoral. Pentru studenți, a inițiat în martie 1944 o suită de șezători literare

¹⁰⁹ Mai pe larg N. N. Constantinescu, *Profesorul Victor Slăvescu în amintirile unui fost student*, în „Victor Slăvescu”, București, 1993, pp. 45-48.

¹¹⁰ Ion Gh. Roșca (coord.), *Mari personalități ale ASE: Victor Slăvescu*, București, 2009, p. 113.

¹¹¹ Pe Victor Slăvescu îl regăsim implicat în realizarea mai multor proiecte ale AISCI. Astfel, în *Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale – Un pătrar de veac de muncă (1913-1938)*, Tipografia Lupta, N. Stroilă, Str. General Budișteanu nr. 8, București, 1938, găsim mențiunea făcută de Ion Răducanu că o parte a mobilierului noii biblioteci, construită în anul 1935, a fost donată de Creditul Industrial și că a fost executată după indicațiile profesorului Victor Slăvescu.

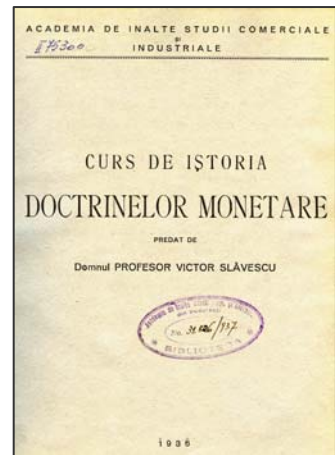

cu participarea unor personalități ale literaturii române precum Alexandru Brătescu-Voinești, Vasile Voiculescu și Mihail Sadoveanu.

În aprilie 1944, studenții au fost evacuați din cămine. În iunie 1944, AISCI a fost evacuată din sediul său din București. Bunurile, arhiva și alte documente ale sale, împreună cu o parte a funcționarilor, au fost duse la Școala din comuna Ciulnița, județul Muscel (azi, satul Ciulnița, comuna Leordeni, județul Argeș). S-a revenit în București la 22-23 octombrie 1944. Pe 30 septembrie 1944 s-a închis Dispensarul studentesc din clădirea din str. N. Filipescu nr. 8 (actualmente Tudor Arghezi nr. 6). Clădirea a fost preluată de Comandamentul armatei URSS.

Convins că schimbările politice vor duce la schimbarea sa din funcție, în octombrie 1944 și-a înaintat demisia Ministrului Educației Naționale, părăsind rectoratul cu demnitate, dar și cu regretul că evenimentele din țară nu i-au permis să-și pună în practică programul de dezvoltare a AISCI.

Concepția sa economică este, poate, definită cel mai bine în cursul de economie națională predat la AISCI și editat în 1948 sub forma unui manual. Dincolo de unele aspecte referitoare la economia românească medievală – aspecte mai puțin studiate și înțelese de autor, dar irelevante aici – ceea ce merită remarcat în acest curs sunt soluțiile propuse de Victor Slăvescu de revigorare a agriculturii românești, aceasta trebuind să fie pusă în relație cu industria și alte ramuri economice din țară, dar și din străinătate, în special cu țările vecine României ce ar fi putut constitui un debușeu extrem de avantajos al producției agricole naționale¹¹².

Teza de doctorat *Die Agrarfrage in Rumänien (Problema agrară în România)* definește ideile economice ale lui Victor Slăvescu privind relația dintre investiții și profit, omul fiind considerat a fi factorul principal al profitului. Teza venea în întâmpinarea problemelor României, stat eminent agrar, în care industria se afla la început de drum, țara noastră neavând o tradiție industrială precum Germania, Anglia sau Statele Unite. În concepția sa „*dată fiind constituția sa, mica gospodărie poate continua să producă foarte mult timp după ce a încetat să mai fie remuneratorie din punct de vedere contrariu prin degradarea insensibilă*

¹¹² Victor Slăvescu, *Curs de economie națională*, București, 1948.

a fondului agricol: 1. degradarea pământului, căruia nu i s-au restituit la timp principiile nutritive; 2. degradarea inventarului viu și mort prin utilizarea excesivă și nerepararea la timp a utilajului și mai ales 3. degradarea biologică progresivă a omului, principalul factor al producției, nevoit să se mulțumească cu un nivel de trai inferior nevoilor de reconstituire biologică”¹¹³. O viziune excepțională asupra importanței nivelului de trai al oamenilor din agricultură (punctul 3), care are o influență majoră asupra rezultatelor, din punct de vedere cantitativ, dar și calitativ.

Victor Slăvescu a împărtășit, din păcate, pentru o perioadă soarta celorlalți reprezentanți ai elitei intelectualității românești, fiind închis de autoritățile comuniste pentru activitatea sa de om politic liberal, în realitate pentru simplul fapt că făcea parte dintr-o categorie socială considerată de către noile autorități ca fiind dușmană a poporului. A fost eliberat în 1955. Victor Slăvescu s-a retras din viața publică, dedicându-se cercetării științifice, încununată de o vastă operă de istorie a gândirii economice românești. S-a aplecat cu multă răbdare asupra vieții și operei lui Menelaus Ghermani, Ion Ionescu de la Brad, Alexandru I. Gheorghiu, Alexandru Vericeanu, A. D. Xenopol, Eric Winterhalder, Constantin Hurmuzachi, Dimitrie A. Sturza, Mihai Seulescu, Victor Bădulescu, Gogu Cantacuzino, Petre S. Aurelian. La acestea se adaugă și cele 14 volume, în manuscris, consacrate finanțelor românești sub Alexandru Ioan Cuza și Carol I, adevărate opere de referință științifică. Parcurgerea monografiilor redactate în perioada 1937-1946, consacrate lui Ion Ghica, Petre Mavrogheni, D. P. Martian, D. A. Sturdza, A. D. Moruzi, N. Șuțu și Ion Strat, oferă cititorului o prezentare riguroasă, bazată pe surse variate.

Principalele lucrări

I. Volume

A. Tipărite în timpul vieții

- √ *Die Agrafraße in Rumänien. Inauguraldissertation*, Halle, Philosophische Fakultät des Vereinigten Friedrichs-Universität Halle-Wittenberg, 1914
- √ *Băncile comerciale mici din România*, București, Atelierele grafice „Universală” Iancu Ionescu, 1915

¹¹³ *Ibidem*, p. 47. Mai pe larg vezi și D. Șandru, Gh. I. Florescu, *Victor Slăvescu și problemele agriculturii românești*, în „Victor Slăvescu”, București, 1993, pp. 69-75.

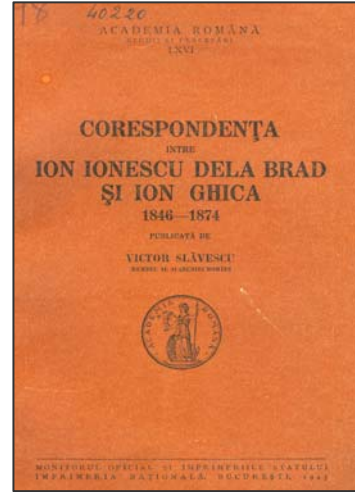

- √ *Lipsă de lucru în vreme de război*, București, Institutul de editură și artă grafică „Flacăra”, 1915
- √ *O victorie a capitalismului românesc. Cinci ani de luptă ai Băncii Românești*, București, Tip. „Universală” Iancu Ionescu, 1916
- √ *Banca Generală Română și războiul național*, București, Atelierele grafice „Universală” Iancu Ionescu, 1918 (Publicația Cercului de Studii al Partidului Național Liberal)
- √ *Banca „Albina” din Sibiu, cea mai însemnată întreprindere financiară din Transilvania. Cu o privire generală asupra băncilor comerciale din Ardeal și Banat*, București, Editura „Reforma socială”, 1919 (Biblioteca Asociației pentru Studiu și Reformă Socială, Secția financiară nr. 6)
- √ *Probleme de politică de bancă în România*, București, Editura „Reforma socială”, 1919 (Biblioteca Asociației pentru Studiu și Reformă Socială, Secția financiară nr. 2); Referințe: G. Mladenatz în „Independența economică”, II, 1919, nr. 9-10
- √ *Marea finanță din România în vreme de război. Băncile comerciale 1914-1919*, București, „Cartea românească”, 1920
- √ *Organizația de credit a României*, București, „Cartea românească”, 1922. Referințe: C. D. Fortunescu, în *Arhivele Olteniei*, II, 1923, nr. 6 pp. 155-156, G. N. Leon în A.E.S., VI, 1923, nr. 5-6, p. 111; Șt. Stănescu-Dridu în *Independența Economică*, VI, 1923, nr. 5-6, pp. 73-75
- √ *Istoricul Băncii Naționale a României. 1880-1924*, București „Cultura națională”, 1925 (Institutul Social Român, Arhiva pentru știință și reformă socială). Referințe: Ștefan Dumitrecu, în „Economia națională”, XLVI, 1925, nr. 3, pp. 112-114; Virgil Madgearu în „Independența economică”, VIII, 1925, nr. 2, pp. 55-56; B.I.E.R. – IV, 1925, nr. 2, pp. 182-183; în „Viitorul”, XLVIII, 1925 nr. 5087 (18 febr.), pp. 1-2
- √ *Considerazioni generali sull industria della Romani*, Roma, Edizione „La Rassegna dell est”, 1926 („La Romania economica nel 1926”)
- √ *Finanțarea întreprinderilor economice*, București, Atelierele „Curierul judiciar”, 1927

- √ *Necesitatea reglementării comerțului de bancă* (Conferință ținută la Institutul economic român, 19 feb. 1927), București, „Cartea românească”, 1927. Un rezumat în economia națională, XLVIII, 1927, nr. 3, pp. 178-179. Referințe: P. H. Suciu, în „Democrația”, XV, 1927, nr. 41, pp. 69-71
- √ *Tratat de bancă*, „Cartea românească”, București, 1930
- √ *Politica bancară a României și depresiunea economică mondială* (Conferință ținută la Institutul social român), București, Imprimeriile „Independența”, 1932
- √ *Degrevarea comerțului și industriei* (Declarațiile d-lui Victor Slăvescu, Ministrul Finanțelor, făcute la Uniunea camerelor de comerț și industrie la 10 februarie 1934), București, 1934 (litografiat)
- √ *La situation économique de Roumanie et sa capacité de paiement*, Memorandum présenté par M. Victor Slavesco, Ministère des Finances, Bucharest, Imprimeria centrală, 1934
- √ *Politica financiară a Partidului Național Liberal* (Discursuri rostite în Camera Deputaților cu ocazia prezentării bugetului general al statului pe anul 1934-1935), București, Imprimeriile „Independența”, 1934
- √ *Potențialul de război economic și financiar al României*, București, Școala superioară de război, 1936
- √ *Ion Ghica economist*, București, „Cartea românească”, 1940 („Cunoștințe folositoare din lumea largă”), seria C, nr. 92
- √ *Renașterea dreptului de a bate monedă, acțiunea diplomatică a României în 1866-1870*, București, Fundația „Regele Carol I”, 1941. Referințe: Em. C. Ciurea, în R.I.R., XI-XII, 1941-1942, pp. 424-425; C. D. Fortunescu, în Arhivele Olteniei, XX, 1941, nr. 113-118; Maria Birău, în B.I.E.R., XX, 1941, nr. 19-12, pp. 547-548
- √ *Viața și opera economistului Alexandru D. Moruzi, 1815-1878*, București, M. O. Imprimeria Națională, 1941 (Academia Română, Studii și cercetări, nr. 50). Referințe: Marin Birau, în B.I.E.R., XX, 1941, nr. 1-6, pp. 122-124
- √ *Viața și opera economistului Nicolae Șuțu, 1798-1871*, București, Imprimeria Națională, 1941 (Academia Română, Studii și cercetări, nr. 58)

- √ *Domnitorul Cuza și Victor Place*, București, „Cartea românească”, 1942 (Așezământul cultural „Ion C. Brătianu”, LIX)
- √ *Corespondența între Ion Ionescu de la Brad și Ion Ghica, 1846-1871*, București, M. O. Imprimeria Națională, 1943 (Academia Română, Studii și cercetări, LXVI)
- √ *Economistul Bogdan Petriceicu Hașdeu*, București, „Cartea românească”, 1943 (Institutul economic românesc, Cercetări și materiale documentare privitoare la istoria economică a României nr. 5)
- √ *Viața și opera economistului Dionisie Pop Marțian, 1829-1865*, 2 volume, București, M. O. Imprimeria Națională, 1943-1944, (I), (II). Referințe: G. Brânzescu, în AES, XXVII, 1944, nr. 1-3, pp. 143-145; Drăgulin în B.I.E.R., XXII, 1943, nr. 7-12, pp. 209-213
- √ *Ion Strat, economist, financiar, diplomat 1836-1879*, 2 volume, București, M. O. Imprimeria Națională, 1946 (I), II (Academia Română, studii și cercetări, nr. 70)
- √ *Tehnica bancară*, Scrisul studentesc, București, [f.a.]

B. Tipărite postum

- √ *Note și însemnări zilnice*, ediție îngrijită, cuvânt înainte și indice de Georgeta Penelea-Filitti, 2 vol. (1923-1939), Editura Enciclopedică, București, 1996
- √ *Viața și opera economistului Enric Winterhalder, 1818-1889*, Editura Fundației Culturale Magazin Istoric, București, 2002
- √ *Finanțele României sub Cuza Vodă*, 3 vol., Editura Fundației Culturale Magazin Istoric, 2003
- √ *Viața și opera lui Menelas Ghermani: 1834-1899*; argument Enache Jiru, [pref.] „Profesioniștii” Georgeta Filitti; notă asupra ediției Ștefan Petre-Kirson, 2 vol., București, Editura Fundației culturale Magazin Istoric, 2004

C. Inedite

- √ *Al. Vericeanu „Curs de economie politică”, predat în 1877 la Facultatea de Drept din București. Text redat de un elev al său, G. Georgescu, tatăl profesorului Constantin Georgescu, ediție întocmită de Victor Slăvescu, București, [f.a.] (manuscris dactilografiat)*
- √ *Alexandru I. Gheorghiu. 1840-1889, București, [f.a.] (manuscris dactilografiat)*
- √ *Concesiunea dr. Strousberg, 2 vol., București, [f.a.], (I), (II) (manuscris dactilografiat)*
- √ *Din arhiva și corespondența lui Gheorghe C. Cantacuzino, București, [f.a.] (manuscris dactilografiat)*
- √ *Doi profesori economiști. Alexandru Vericeanu și Alexandru I. Gheorghiu, București, s.a. (manuscris dactilografiat)*
- √ *Viața și opera lui Gheorghe C. Cantacuzino. 1845-1898, Texte și documente financiare, București, [f.a.], (manuscris dactilografiat)*
- √ *Viața și opera economistului Petre S. Aurelian. 1833-1909. Articole economice din periodice, 11 vol., București, [f.a.], (I)-(XI) (manuscris dactilografiat)*
- √ *Viața și opera economistului-financiar Mihail N. Seulescu, 1859-1929, București, [f.a.] (manuscris dactilografiat)*
- √ *Jurnal. Însemnări zilnice între anii 1923-1948, 13 caiete dictando de câte 100 file*
- √ *Din trecutul mișcării socialiste din România, 21 vol., București, 1947, (I)-(XXI) (manuscris dactilografiat)*
- √ *Economistul A. D. Xenopol. O sută de ani de la nașterea sa 1847-1920, Comunicare la Academia Română, în ședință festivă, decembrie, 1947, București (manuscris dactilografiat)*
- √ *Ion Ionescu de la Brad, scrieri economice, 6 vol., București, 1947 (I)-(VI) (manuscris dactilografiat)*
- √ *Viața și opera economistului Alexandru D. Xenopol: 1847-1920, 2 vol., București, 1947, (I), (II) (manuscris dactilografiat)*
- √ *Viața și opera economistului Ion Ionescu de la Brad, 1818-1891, București, 1947 (manuscris dactilografiat, legat în două tomuri)*
- √ *Corespondența între Constantin Hurmuzachi și Dimitrie A. Sturza: 1850-1869, 2 vol., București, 1948 (manuscris dactilografiat)*

- √ *Un fruntaș de generație. Economistul Victor V. Bădulescu: 1892-1953*, București, 1962 (manuscris dactilografiat)
- √ *Finanțele României sub locotenența domnească. 11 februarie - 11 mai 1866*, București, 1966 (manuscris dactilografiat)
- √ *Finanțele României sub domnitorul Carol I. 1866-1876, vol. I: Guvernul Lascăr Catargiu – I. C. Brătianu, 11 mai - 15 iulie 1866*, București, 1974 (manuscris dactilografiat)

Coincidențe

În 8 octombrie 1944, a apărut o lege pentru purificarea administrațiilor publice, completată în 24 noiembrie 1944, care viza verificarea acelor cadre didactice care au fost numite, încadrate sau avansate ilegal, care au activat într-o organizație legionară, fascistă sau hitleristă, s-au pus în slujba unor interese străine națiunii române etc. La nivelul AISCI s-a constituit o comisie de verificare, care trebuia să propună Ministerului Culturii Naționale și Cultelor măsuri de sancționare a celor în cauză. Perioada coincide cu demisia lui Victor Slăvescu din funcția de Rector.

Ștefan Stănescu (1881 - ?)

Rector: 1944-1945

*Deprindeți-vă a prețui pe oameni după faptele ce fac,
nu după acele ce ar fi în stare să le facă.*

Nicolae Iorga

A absolvit Facultatea de Filosofie a Universității din București. Este, de asemenea, licențiat în Drept al aceleiași universități. A obținut titlul de doctor în drept, științe politice și economice, la Universitatea din Paris.

A devenit conferențiar definitiv de *Statistică, în special economică*, prin Decretul Regal nr. 2203, din 1 iulie 1925. Prin Decretul Regal nr. 547, din 1 ianuarie 1932, a devenit profesor definitiv la aceeași catedră (transformată ulterior în *Catedra de Statistică economică*).

Din noiembrie 1944 a preluat funcția de *Rector* al AISCI, pe care a îndeplinit-o până în noiembrie 1945.

Alte poziții ocupate în cariera sa au fost:

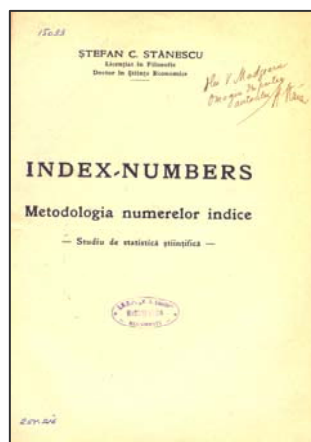
- Director General al Casei Autonome a Monopolurilor.

Contactul cu mediul cultural și universitar francez, precum și întâlnirea cu una dintre marile capitale culturale ale lumii au reprezentat o experiență care a marcat și legitimat, în bună măsură, personalitatea profesorului. Înainte de a deveni profesor titular și-a făcut uncenicia la catedră ca asistent onorific al profesorului, ulterior *Rector*, Ion Răducanu, cu care colaborase de mai mult timp. Ștefan Stănescu a participat cu lucrarea *Ghide în știința economică*¹¹⁴ la sesiunea de comunicări din iunie 1946, dedicată lui Charles Gide din cadrul Institutului de Cercetări *Virgil Madgearu*, alături de Ion Răducanu și Gromoslav Mladenatz.

Intelectual cu profunzime, în gândirea căruia au prevalat instrumentele logicii formale, s-a orientat spre o a doua ocupație, cea de director general al Casei Autonome a Monopolurilor¹¹⁵.

Se încheiase cel de-al Doilea Război Mondial și urma presiunea ideologiei comuniste, la început timid, apoi destul de brutal și de categoric. Într-un astfel de decor este de înțeles ce suișuri și coborâșuri urmau să cunoască învățământul, în general, și cel universitar, în special. Ținând pasul cu vremea și cu vremurile, Ștefan Stănescu și-a continuat urcușul profesional, deținând pentru scurtă vreme conducerea AISCI, continuând munca câtorva generații de rectori. Activitatea pe care, ca Rector al AISCI, a desfășurat-o în 1944-1945, a fost una de hotar din punct de vedere politic.

În activitatea universitară propriu-zisă, acumulează experiență didactică născută dintr-un dialog proactiv în care știa să-și angreneze studenții. Cursurile sale reflectă o preocupare permanentă pentru dezvoltarea conținutului informațional și metodic al prelegerilor. În scrierile sale pe teme de economie și-a ales ca studiu de caz Polonia. Studiul este o sinteză necesară despre o temă economică

¹¹⁴ Ion Răducanu, *op. cit.*, p. 17.

¹¹⁵ Casa Autonomă a Monopolurilor de Stat sau CAM a fost înființată prin Decretul Regal nr. 359 și 360 din 7 februarie 1929 și publicat în Monitorul Oficial nr. 30 bis din 7 februarie 1929.

asemănătoare, în linii mari, cu situația financiară a României după Marea Unire de la 1918. Ambele state se confruntau geopolitic și geoeconomic cu evoluții similare pe tabla de șah a Europei. Studiul cu privire la situația financiară în care s-a zbatut Polonia este bine scris, argumentat și înțesat cu date culese din aparatul fiscal și sistemul monetar al Poloniei. Am putea avea certitudinea că Ștefan Stănescu nu și-a ales tema întâmplător, a privit problema polonă în comparație cu cea românească. Acesta concluziona că viața economică și financiară se poate însănătoși doar dacă „toate energiile naționale sunt concentrate în vederea sacrificiilor necesare și când opera de consolidare este scoasă din mijlocul luptelor de partid.”¹¹⁶ Experiența poloneză era, fără doar și poate, un model bun de studiat, la nevoie de urmat, în împrejurările de atunci ale statului român de-abia format.

În studiul publicat în nr. 2-3/1946 din revista *Independența Economică*, Ștefan Stănescu are o abordare care iese din obișnuitul lucrărilor sale; apelând la aparatul teoretic filozofic, dezbate problematica graniței inefabile care există între politic și economic. Expunea problema astfel: „Problema de hotar între politic și economic nu este însă numai o problemă de periferie, de conturare a frontierei între două domenii diferite, cari ar putea fi net separate. Și politicul și economicul

au mari regiuni comune, pe care ambele științe sunt în drept să le revendice ca esențiale pentru ele și la care nu le este îngăduit să renunțe, fără a-și periclita însăși existența”.¹¹⁷ Cum această frontieră extrem de firavă dintre politic și economic va rămâne deschisă, problemele vor ieși la suprafață ori de câte ori vor apărea conflicte de interese între politic și economic.

În perioada dintre cele două războaie mondiale, Ștefan Stănescu a avut prilejul să-și expună punctul de vedere în privința vieții economice românești, căutând o notă literară mai originală din dorința poate, credem noi, de a-și impune într-un termen scurt lucrările sale în rândul auditoriului format din colegii din AISCI, în general, și ai catedrei, în special. Aceste prezentări succinte și limpezi au fost susținute cu atenție, atât în catedră, cât și în Aula Magna a

¹¹⁶ Ștefan Stănescu, *Politica monetară și reforma financiară în Polonia*, Casa Românească, București, 1924, p. 20.

¹¹⁷ Ibidem, pp. 211-212.

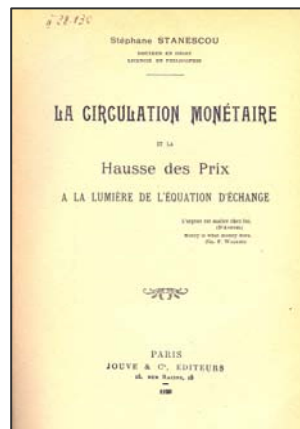
Academiei, căci una din trăsăturile dominante ale sale era mânuirea cuvântului în fața unui auditoriu avizat.

Activitatea publicistică, dar și ucenicia ca asistent al profesorului Ion Răducanu l-au pregătit pentru perioada în care, titular fiind, și-a asumat cu succes rolul de Profesor, dar și pentru exercitarea diferitelor funcții pe care le-a îndeplinit.

În cercul intelectualilor s-a afirmat ca profesor, *Rector* al AISCI, dar și ca director al Casei Autonome a Monopolului de Stat. La capătul acestor eforturi, sânguința l-a ajutat să obțină rezultate remarcabile, să se modeleze conform cerințelor vremii și funcțiilor pe care le-a îndeplinit și l-au avantajat în drumul său profesional.

Principalele lucrări

- √ *Costul războiului mondial, 1918*
- √ *La circulation monetaire et la hausse des prix a la lumiere de l'equation d'echange, Lisbonne, 1920*
- √ *Politica prețurilor și combaterea speculii, 1923*
- √ *Politica monetară și reforma financiară în Polonia, București, Institutul economic românesc, 1924*
- √ *Reforma bancară în SUA, București, Institutul economic românesc, 1924*
- √ *Importanța metodei statistice și domeniile ei de aplicare, 1925*
- √ *Index-numbers. Metodologia numerelor indice. Studiu de statistică științifică, București, Reforma socială, 1925, 50 p.*
- √ *Statistică, București, 1925*
- √ *Curs de statistică, București, 1928, 1934*
- √ *Curs de statistică economică, București, 1941*
- √ *Curs de statistică economică. Partea I și partea a II-a. Statistică aplicată (materială), București, 1948*

Controverse

Ștefan Stănescu a fost un intelectual prețuit pentru apetența sa culturală, dar care, de multe ori, prin inițiativele sale, și-a câștigat și critici, uneori foarte vehemente.

Nicolae M. Maxim (?-?)

Rector: 1945-1947

*Norocul nu se găsește bine
decât în casa unde se muncește.*

Nicolae Iorga

Despre Nicolae M. Maxim, autorii au găsit puține informații. De aceea, sunt multe elemente rămase necunoscute (inclusiv datele nașterii și decesului). Fiind specialist în tehnologie industrială și merceologie, este foarte posibil ca pregătirea sa de bază (inclusiv un doctorat) să fie în domeniul fizicii-chimiei.

A absolvit, în anul 1937, și Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale (AISCI), secția Consulară și de administrație publică. După lucrările publicate, se deduce că a fost profesor titular al *Catedrei de Chimie aplicată* (sau al *Catedrei de Studiul mărfurilor*) din AISCI. Cariera sa universitară în AISCI a fost de scurtă durată. A fost angajat la începutul anilor '40 (nu apare în lista cadrelor didactice din 1940, dar semnează ca profesor lucrarea *Curs de chimie aplicată*,

în 1944); în 1948 nu mai apare în lista cadrelor didactice ale AISCI¹¹⁸. În noiembrie 1945 a devenit Rector al AISCI, funcție pe care a deținut-o până în iulie 1947.

Alte poziții ocupate în cariera sa au fost:

- Membru de Onoare al Academiei de Științe din Republica Moldova.

În cadrul Academiei de Studii Economice s-a impus, încă de la înființarea sa, studierea calității mărfurilor. În acest scop, disciplina *Fizica și Chimia industrială aplicate* era predată studenților de către profesori pregătiți în țară sau în marile centre universitare din Occident.

În cadrul catedrei, profesorul Nicolae M. Maxim și-a susținut cursurile și conferințele completate cu experiențe de laborator. Din cursul tipărit rezultă că prelegerile sale nu erau concepute să-ți dea o temă pentru a doua zi, ci îndrumări care te obișnuiau să-ți pui întrebări și să cauți răspunsul la bibliotecă.

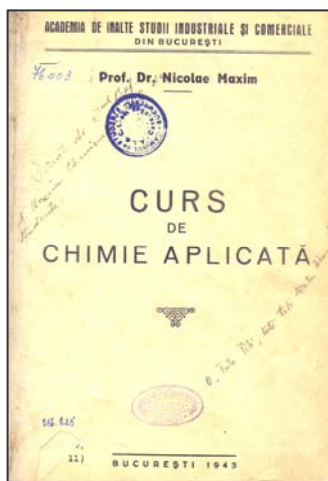
---

¹¹⁸ A fost colaborator al AISCI de mai multă vreme. Prima sa carte pentru studenți – *Lucrări practice de chimie organică* – datează din 1928. În anul 1930 apare într-o fotografie de grup cu mai multe cadre didactice ale AISCI (din aceasta s-a extras fotografia prezentată în acest capitol).

Curând, pe lângă activitatea științifică de la catedră, a primit însărcinarea de a fi Rectorul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale, asigurând perioada de interimat între Ștefan Stănescu și Gramoslav Mladenatz. Mandatul său, 1945-1947, a curs în vreme ce regimul politic din România se contura sau aluneca brutal spre comunism.

Pe durata mandatului său, Matilda Nanu-Muscel, văduva profesorului chirurg dr. Ion Nanu-Muscel, intuind riscul unei exproprieri, a făcut, la 2 aprilie 1947, o ofertă de donație, „pentru a folosi în viitor nevoilor culturale ale Academiei de Studii Industriale și Comerciale”¹¹⁹ imobilele și terenul aferent, din București, situate în strada Stanislas Cihoski nr. 3 și Piața Lascăr Catargiu nr. 7 (Actuala Piața Romană nr. 7). Actul de donație a fost înregistrat la Ministerul Educației Naționale, în favoarea AISCI.

Senatul universitar, în ședința din 19 aprilie 1947, nu a acceptat donația. Cu toate acestea, ministerul a acceptat oferta pe 17 iunie 1947. Povestea donației a continuat și după încheierea mandatului Rectorului Nicolae M. Maxim. Pus într-o situație stânjenitoare, Senatul universitar a acceptat și el oferta pe 15 august 1947 (Rector era Marin I. Mazilescu). Matilda Nanu-Muscel și-a modificat oferta inițială, solicitând, în plus, o rentă viageră de 22.000 lei lunar. Senatul universitar din 11 mai 1948 a respins oferta (Rector era Gramoslav Mladenatz), neintuind că naționalizarea aplicată în acel an va rezolva de la sine problema în folosul statului¹²⁰. Așa s-a pierdut, pentru mult timp, șansa ca ASE să fie proprietar al terenului și clădirilor (una s-a demolat deja) cu care ne învecinăm imediat în Piața Romană¹²¹.

¹¹⁹ Ion Gh. Roșca, *Istoria Palatului Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale și oamenii săi*, Editura ASE, București, 2010, pp. 98-99.

¹²⁰ Ibidem, pp. 98-99.

¹²¹ În anul 2012, Consiliul de Administrație al ASE, condus de Rectorul Pavel Năstase, cu aprobarea Senatului universitar, a achiziționat terenul și casa care au fost proprietatea prof. dr. Ioan Nanu-Muscel.

În anii mandatului său, Nicolae M. Maxim a făcut o serie de demersuri, fără succes, de a recăpăta proprietatea asupra clădirii din str. N. Filipescu nr. 8 (fostul dispensar al studenților AISCI).

Principalele lucrări

- √ *Lucrări practice de chimie organică*, București, 1928 (în colaborare cu Protopopescu C.)
- √ *Curs de chimie aplicată*, București, 1943
- √ *Încercări și analize de mărfuri. Vol. I. Mărfuri textile*, București, 1944 (în colaborare cu Popescu Pascal)
- √ *Curs de chimie aplicată*, ediția a 2-a, București, 1946
- √ *Încercări și analize de mărfuri. Vol. 2: Chimie analitică calitativă*, București, 1947 (în colaborare cu Manolescu Livia)
- √ *Încercări și analize de mărfuri. Vol. 3: Chimie analitică cantitativă (volumetrie) și analiza grasimilor (cu aplicații la industrie și comerț)*, București, 1947 (în colaborare cu Georgescu Radu)

Gromoslav Mladenatz (1891–1958)

Rector: 1948

*Simțul de datorie e cea mai luminoasă dovadă
de sănătate a unui suflet.*

Nicolae Iorga

S-a născut pe 5 februarie 1891 la Turnu Severin. După ce și-a luat bacalaureatul, în anul 1909, fără mari emoții, în cadrul liceului Traian din orașul natal, Gromoslav Mladenatz (tatăl său era de origine sârbă, căsătorit în România cu o fată provenită din Craiova) s-a înscris la Facultatea de Matematică a Universității din București, pe care a frecventat-o în anul 1909-1910. În toamna anului 1910 s-a înscris la Școala Superioară de Comerț (Handels-Hochschule) din Berlin, pe care a absolvit-o în anul 1914, ca licențiat în comerț. La îndemnul lui Ion Răducanu a plecat, în toamna anului 1922, în Germania, urmând cursurile Universității din Köln am Rhein (Colonia)¹²², unde a studiat microeconomie, macroeconomie și

¹²² Elena Zaharia, Emilia Tanăsescu, *Gromoslav Mladenatz. Economist de talie europeană (1891-1958)*, Editura Evrika, Brăila, 2001, p. 11.

politici sociale. Pregătirea sa s-a încheiat cu susținerea, în 1926, a doctoratului în științe economice și financiare cu tema *Der Begriff der Genossenschaft, Eine Dogmen – Kritische Untersuchung (Concepții despre cooperatie. O analiză critică asupra doctrinei)*, având conducător științific pe renumitul economist și sociolog Leopold von Wiese und Kaiserswaldau¹²³.

A devenit conferențiar la Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale (AISCI), *Catedra de Cooperatie*, prin Decretul Regal nr. 608 din 1 martie 1929. Prin Decretul Regal nr. 2237 din 15 iulie 1932 a devenit profesor agregat, iar în 1936 profesor definitiv la aceeași catedră. Din anul 1945 este profesor la *Catedra de Economie politică*, iar din 1949 este nominalizat ca profesor la *Catedra de Statistică*¹²⁴ (devenise, probabil, incompatibil cu „noua” economie politică). A predat cursuri de *Cooperatie*, *Istoria doctrinelor cooperatiei*, *Economie politică*, *Introducere în științele economice*, *Cunoaștere și metodă în știința economică* etc.

În martie 1948 a fost delegat ca Rector al Academiei de Științe Comerciale și Cooperatiste (fosta AISCI) – denumire dată în anul 1947. Și-a încheiat mandatul

¹²³ Robert Păiușan, *Gromoslav Mladenatz, profesor și rector al Academiei Comerciale, cel mai important teoretician al cooperatiei românești*, în *Amfiteatru Economic*, vol. XII, nr. 28, iunie 2010.

¹²⁴ Emil Răcilă, *Studii și documente privind Academia de Studii Economice. 1913-1993*, vol. 1, ASE, București, 1993, p. 330.

de Rector în decembrie 1948, când universitatea din Piața Romană se numea Institutul de Științe Economice și Planificare (ISEP) – denumire preluată chiar în anul 1948. Înlocuirea sa din funcția de Rector este legată de aplicarea Reformei învățământului din anul 1948. A fost pensionat forțat, la numai 60 de ani, în anul 1951. După pensionare, în anul 1956, a colaborat, o scurtă perioadă de timp, ca cercetător științific la Institutul de Cercetări Economice al Academiei Române. A decedat pe 26 octombrie 1958, la București.

Alte poziții ocupate în cariera sa au fost:

- Funcționar la Banca Severinului (1914);
- Funcționar la Direcția Cooperativei orășenești din Turnu Severin (1919);
- Funcționar și apoi director general la Centrala Cooperativelor de Producție și Consum (1923);
- Director general al Oficiului Național al Cooperăției Române;
- Colaborator al Institutului de Cercetări Economice al Academiei (1948-1958);
- Membru în Comitetul de Direcție al Alianței Cooperatiste Internaționale din Manchester;
- Membru al Biroului Internațional al Muncii și membru fondator al Institutului Internațional de Studii Cooperatiste;
- Președinte al Centralei Cooperativelor de Import-Export;
- Președinte al Oficiului Național al Cooperăției Române.

Privind retrospectiv activitatea economistului Gromoslav Mladenatz putem observa faptul că a însușit și a coordonat cu succes gândirea cooperatistă românească promovată de Ion Răducanu la începutul perioadei interbelice, domeniu de cunoaștere din cadrul economiei pe care îl va sluji cu obiectivitate științifică între cele două războaie mondiale și după aceea. A făcut parte din *generația de aur* de economiști și profesori universitari de înaltă erudiție din perioada interbelică, alături de Gheorghe Tașcă, Ion Răducanu, Ion N. Angelescu, Virgil-Traian Madgearu sau Victor Slăvescu.

Gromoslav Mladenatz a fost considerat, pe drept cuvânt, un profesor de excepție, un foarte bun practician al sistemului cooperatist și un publicist cu vizibilitate internațională, lucrările sale fiind traduse de-a lungul anilor în mai multe limbi de circulație internațională (engleză, franceză, germană și sârbă).

Tema de bază abordată de Gromoslav Mladenatz, începând cu teza sa de doctorat, a fost *cooperăția*.

În calitate de expert, definea cooperăția astfel: „nu e nici filantropie, nici asistență de Stat, nici economat patronal”.¹²⁵

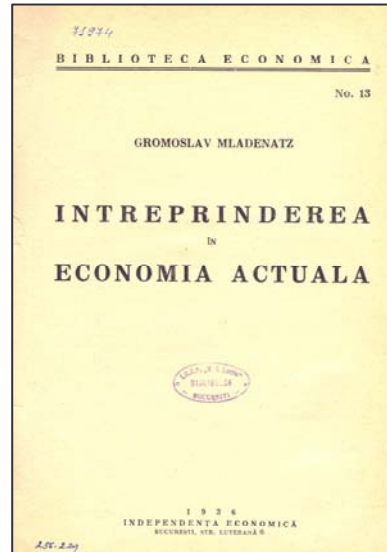
În calitate de economist și teoretician în drept cooperatist, Gromoslav Mladenatz a dedicat acestui concept de gândire economică cursuri, studii, articole, a redactat proiecte de legi, a întocmit rapoarte și a organizat conferințe în țară și în străinătate.

În calitate de profesor a inițiat un demers de reformare a cooperăției, deoarece implicarea României în primul război mondial determinase o slabă dezvoltare a acesteia. În realizarea acestui proiect i s-au alăturat Virgil-Traian Madgearu și Ion Răducanu.

Cooperăția a făcut obiectul unor dezbateri parlamentare în ședința Camerei din 25 august 1932, unde D. M. Ghelmegeanu, subsecretar de stat la Ministerul Agriculturii și Domeniilor, cerea pătimaș de la tribună o clarificare a gestiunilor de la Banca Centrală Cooperativă și de la Oficiul Național al Cooperăției, pronunțând sume risipite de țărăniști în diferitele instituții ale cooperăției. Această atitudine se explică prin ciocnirea intereselor înăsprite și de derularea crizei economice aflate în ultimul ei an de existență, numai că replica liberalului D. G. Tătărescu nu s-a lăsat așteptată: „ne mândrim cu ce am făcut pentru cooperăție, cooperăția formează titlul nostru de glorie”.¹²⁶

În perioada 1935-1940 a ținut cursuri la Școala Internațională Cooperatistă din Basel.

Privind toate aceste fațete, care ne conferă o imagine cu diverse reflectări asupra personalității sale, ne permitem ca, în finalul aprecierilor, să afirmăm că Gromoslav Mladenatz a fost un slujitor al cooperăției sub diferite aspecte: expert, perseverent cercetător științific, îndrumător, doctrinar, conducător al instituțiilor

¹²⁵ Gromoslav Mladenatz, *Asociațiile cooperative de consum*, Oficiul Național al Cooperăției, 1933, p. 35, apud Iulian Văcărel, *Studii de istoria gândirii și practicii economico-financiare*, Editura Academiei Romane, București, 2008, p. 403.

¹²⁶ Mihail Ghelmegeanu, *Discursuri parlamentare*, Atelierele Adevărului [f.a.], p. 151.

cooperatiste, membru în diverse comisii interne și internaționale, ca cele de la Paris sau de la Geneva.

Gromoslav Mladenatz s-a remarcat nu numai ca organizator și îndrumător al întreprinderilor cooperatiste, el a strălucit și ca profesor de economie politică, de cooperatie și de întreprinderi. A fost un cercetător neobosit și un publicist prolific.

Împreună cu colegii săi a participat la cursurile de vară, care deveniseră o tradiție în epocă, organizate de către Rectorul Ion Răducanu. Prin conținutul lor, conferințele au atras mulți participanți, în special economiști, din diferite instituții naționale. Dintre temele abordate amintim: *Întreprinderea și economia nouă, Sistemul cooperatist, Problemele sociale ale României*.

Pentru a întregi profilul personalității economistului și profesorului Gromoslav Mladenatz, considerăm necesar a aminti câteva din calitățile acestuia, așa cum au fost prezentate la împlinirea a 110 ani de la nașterea sa¹²⁷ de către un apropiat colaborator, academicianul Iulian Văcărel¹²⁸: „conștiințiozitatea, perseve-rența, preocuparea pentru lucrul bine făcut, setea de cunoaștere, obișnuința de a trece prin propriul său filtru toate opiniile teoretice și propunerile cu caracter practic, cu care venea în contact, indiferent de persoana căreia îi aparțineau.”¹²⁹ În continuare, Domnia Sa sublinia: „reputat economist român G. Mladenatz [...] a fost un profesor eminent, un cercetător științific strălucit, un militant neobosit pentru cauza mișcării cooperatiste în România și, nu în ultimul rând, un publicist bine apreciat de cititori.”¹³⁰

¹²⁷ Gromoslav Mladenatz a fost omagiat în anul 2001.

¹²⁸ Tabloul, pe care academicianul Iulian Văcărel l-a schițat, este făcut „de aproape”, întrucât a fost un discipol al lui Gromoslav Mladenatz, căruia i-a simțit dintru început puterea de dăruire.

¹²⁹ Iulian Văcărel (coord.), *In memoriam Gromoslav Mladenatz. Teoria și mișcarea cooperatistă în secolul XX. Studii*, București [s.n.], 2002, p. I.

¹³⁰ Idem, f. I.

Profesorul Gromoslav Mladenatz a slujit cu devotament, obiectivitate și responsabilitate vreme de un sfert de veac școala românească superioară de economie.

În calitate de *Rector* a fost un conducător organizat, având o agendă pe cât de încărcată, pe atât de punctuală, pe care a respectat-o cu strictețe pe întreaga perioadă a mandatului său. La 30 noiembrie 1948 a încercat, fără succes, rechiziționarea terenului și clădirilor din vecinătatea Palatului din Piața Romană (proprietatea familiei prof. dr. Ion Nanu-Muscel) în favoarea Institutului de Științe Economice și Planificare (ISEP).

Principalele lucrări

- √ *Reforma cooperăției*, 1925
- √ *Problema locuințelor populare*, București, 1927
- √ *Istoria doctrinelor economice*, București, Oficiul Național al Cooperăției, 1931
- √ *Problema concentrării întreprinderilor cooperative*, Oficiul Național al Cooperăției Române, 1932
- √ *Asociațiile cooperative de consum*, București, 1933
- √ *Cooperăția română și criza economică*, Oficiul Național al Cooperăției Române, 1933
- √ *Histoire des doctrines cooperatives*, Les Presses Universitaires de France, Paris, 1933
- √ *Tratat general de cooperăție*, Editura Muguri, 1934
- √ *Cooperăția în economia agricolă*, Independența Economică, București, 1935
- √ *Legislația cooperatistă*, București, 1935
- √ *Întreprinderea în economia actuală*, București, Independența Economică, 1936
- √ *Gândirea cooperativă în România*, vol. I, Independența Economică, București, 1939
- √ *Evoluția economiei românești după războiul mondial*, Independența economică, București, 1940
- √ *Historia de las doctrinas cooperativas*, Mexico, Editorial America, 1944
- √ „Noile fundamente” ale Științei Economice, Independența Economică, București, 1945

- √ *Economie politică teoretică*, București, 1946
- √ *Socialismul și cooperația*, Independența Economică, 1946
- √ *Cunoaștere și metodă în știința economică*, Editura Tiporex, București, 1947
- √ *Introducere în științele economice*, București, Editura Muguri [f.a.]
- √ *L'économie cooperative*, Paris, Les Presses Universitaires de France [f.a.]

Anton Alexandrescu (1905-1984)***Rector: 1948-1949****Lemn bun, lemn rău, aceeași cenușă.**Dar nu aceeași flacără!*

Nicolae Iorga

S-a născut pe 2 mai 1905 în comuna Laloșu, județul Vâlcea. Cursurile școlii primare le-a absolvit în comuna natală, celelalte frecventându-le la Craiova. A absolvit liceul *Frații Buzești* din Cetatea Băniei în anul 1925. Șederea în Craiova l-a apropiat de lumea intelectuală, care l-a acceptat fără aroganță. Elev fiind, la recomandarea profesorului de geografie, a lucrat ca secretar al poetei Elena Farago.

În anul 1926 s-a înscris (împreună cu Vasile Modoran) la Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale (AISCI), secția Comerț, Bănci, Asigurări, pe care a absolvit-o în 1930. În anul I de facultate a fost selecționat, pe baza unor interviuri, să lucreze la Banca Națională. După absolvirea facultății a continuat să lucreze în bancă, trecând prin diverse servicii ale acesteia.

În anul 1948, prin Decizia Ministerului Învățământului Public, privind catedrele, disciplinele încadrate cu posturi didactice și personalul didactic, în urma

reformeii din august 1948, Anton Alexandrescu a fost numit profesor universitar la Institutul de Științe Economice și Planificare (ISEP), Catedra de Cooperație. Tot în anul 1948, a devenit primul Decan al Facultății de Finanțe, nou înființată după reforma învățământului. În decembrie 1948 a fost numit Rector al ISEP. În martie 1949 a fost eliberat din această funcție¹³¹, fiind înlocuit cu profesorul Vasile Malinschi. A continuat să fie Decan al Facultății de Finanțe până în 1951 când a fost scos din învățământ.

Anton Alexandrescu nu a făcut carieră universitară propriu-zisă, fiind mai degrabă funcționar de bancă și om politic. Nu a fost doctor în științe și nu a publicat o operă didactică sau științifică.

¹³¹ În 13 aprilie 1949, Rectorul Vasile Malinschi a trimis o adresă la Ministerul Învățământului Public, prin care solicita înființarea unui Birou al Consiliului Profesoral format din: Vasile Malinschi, Rector; Anton Alexandrescu, Decan al Facultății de Finanțe și Credit; Alexandru Măță, Decan al Facultății de Economie Generală; Marin A. Lupu, Decan al Facultății de Planificare; Ștefan I. Dumitrescu, profesor la Catedra de Contabilitate; Manea Mănescu, conferențiar la Catedra de Planificarea Economiei Naționale; Nicolae N. Constantinescu, lector la Catedra de Economie politică; N. Hâncu, subdirector administrativ al ISEP; Șt. Atanasiu, prim-secretar al ISEP (vezi Emil Răcilă, *Studii și documente privind Academia de Studii Economice, 1913-1993*, vol. II, Editura ASE, București, 1994, pp. 77-78).

Alte poziții ocupate în cariera sa au fost:

- Funcționar la Banca Națională (din 1926);
- Ministrul Cooperăției în guvernul Petru Groza¹³² (6 martie 1945 - 29 noiembrie 1946);
- Deputat de Vâlcea și Membru în Prezidiul Marii Adunări Populare (1948);
- Funcționar la Banca de Stat (1953-1954);
- Președintele Băncii Agricole (1954-1956);
- Președintele Consiliului provizoriu Central al Cooperăției (1956-1961);
- Director general adjunct la ADAS (din 1962, până la pensionarea sa, în 1974).

În 1926 a devenit membru al Partidului Național Țărănesc (PNT), iar în 1932 a înființat Tineretul Țărănist (ulterior PNT – Aripa tânără), al cărui lider a fost. A fost un adversar al mișcării legionare și a avut o atitudine deschisă antigermană, fiind închis, în anul 1942, în Lagărul de la Târgu-Jiu. Fire aprigă, era greu de stăpânit în a-și expune ideile politice și profesionale. În anii 1943-1945, Anton Alexandrescu a cunoscut un anume A. Kofler, doctor în drept la Viena, care i-a adus argumente teoretice în favoarea stângii, convingându-l să accepte o nouă orientare politică, mai ales că, după război, sovieticii sugerau formarea unui guvern de coaliție. În anul 1945, gruparea condusă de Anton Alexandrescu s-a desprins din PNT. Gruparea s-a afiliat alianței electorale Frontul Național Democratic, alături de Partidul Comunist Român, Partidul Social Democrat din România, Frontul Plugarilor, Uniunea Patrioților din România¹³³, Partidul Național Liberal – Gheorghe Tătărescu (gruparea PNT – Anton Alexandrescu¹³⁴ a adus numeroase voturi la aceste alegeri). Alianța a câștigat alegerile din 6 martie 1945, conducând la formarea unui guvern de coaliție, având ca lider pe dr. Petru Groza. În cadrul guvernului nou format, Anton Alexandrescu a primit portofoliul Ministerului Cooperăției.

---

¹³² Petru Groza – jurist, deputat, ministru în mai multe guverne, liderul partidului Frontul Plugarilor, Prim-ministru (1945-1952), Președinte al Marii Adunări Naționale (1952-1958). Mediatorul divorțului între monarhie și poporul român.

¹³³ Devenită ulterior Partidul Național Popular.

¹³⁴ Gruparea a fuzionat în ianuarie 1948 cu Frontul Plugarilor, Anton Alexandrescu devenind Vicepreședinte al acestuia.

După 1950, viața lui Anton Alexandrescu a fost dificilă. Noul regim îi imputa vechea apartenență politică, la PNT. Numai profesionismul său în domeniul financiar-bancar l-a salvat. A reușit să se încadreze în sistemul bancar, să devină președintele Băncii Agricole (1954-1956), președintele Cooperației, care avea în subordine Banca Populară (1956-1961) și apoi director general adjunct la Administrarea Asigurărilor de Stat (ADAS), instituție specializată în programul de asigurări și reasigurări, sub subordonarea Ministerului de Finanțe (din 1962, până la pensionarea sa, în 1974). A decedat în 23 noiembrie 1984.

Vasile Malinschi (1912–1992)

Rector: 1949-1954

*Fă binele cu diplomație,
căci nu-ți închipui ce mult supără.*

Nicolae Iorga

S-a născut pe 1 mai 1912 la Răbnița, Republica Moldova. Studiile primare sunt legate de meleagurile basarabene, iar ciclul liceal îl urmează în cadrul Liceului Regional *Ion Creangă* din Bălți. A absolvit, în 1935, Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale (AISCI), secția Administrativă. Și-a luat doctoratul în 1939 la AISCI. Teza de doctorat i-a fost coordonată de Virgil-Traian N. Madgearu. Influențat de puternica pregătire și personalitate a celui ce i-a fost mentor, Vasile Malinschi a căutat, cu sau fără voia sa, să-l urmeze în ceea ce face, ca profesor, publicist, cercetător și organizator.

Din anul 1949 a fost profesor la AISCI, specialitatea Economie agrară. În același an a fost numit șef al *Catedrei de Economie agrară*. În martie 1949 a fost numit Rector al Institutului de Științe Economice și Planificare (ISEP), înlocuindu-l pe predecesorul său, Anton Alexandrescu. Și-a încheiat mandatul în mai 1954.

În perioada 1951-1959 a fost șef al noii *Catedre de Economia agriculturii socialiste și organizarea și planificarea gospodăriilor agricole socialiste*. Ca profesor, Vasile Malinschi a abordat tematica agrară atât la cursuri, cât și în cercetarea științifică. A fost conducător științific de doctorat, alături de Ion Mărculescu și Marin A. Lupu.

În anul 1955 a devenit membru al Academiei Române.

Alte poziții ocupate în cariera sa au fost:

- Membru de Onoare al Academiei de Științe din Republica Moldova;
- Economist la Oficiul de Studii al Direcției Comerțului exterior din Ministerul Industriilor și Comerțului (1936-1937);
- Funcționar la Banca Națională a României (din 1938);
- Ministru al Comerțului Interior (1949-1953, 1953-1954);
- Prim secretar adjunct al Academiei Republicii Populare Române (1959-1963);
- Guvernator al Băncii Naționale a Republicii Socialiste România (1963-1977);
- Președinte al Secției de Științe economice și sociologice a Academiei Române (1966-1974);
- Președinte al Secției de Științe economice, juridice și sociologice a Academiei Române (1990-1992);
- Secretar al Academiei Republicii Populare Române.

În anul 1963, a devenit șeful aparatului executiv din cadrul BNR cu funcția de guvernator¹³⁵. În această calitate va semna, în 1957, o adresă către

---

¹³⁵ Titlul reprezintă preluarea unei tradiții având originea în Anglia, în timpul monarhiei absolute. Prin privilegiul acordat Băncii Angliei (1688), Regele făcea din șeful unei întreprinderi de bancă oarecare deținătorul dreptului său personal de a emite un semn monetar – biletul de bancă. Importanța deosebită a prerogativului delegat a dus la asimilarea titlului administrativ al persoanei care conducea respectiva întreprindere de bancă cu un titlu militar specific unor colonii sau structuri administrate în numele Regelui. În România, titlu se transmite cu o continuitate formală sau prin tradiție încă de la Legea Organică din 1881, de inspirație belgiană, la rândul ei inspirată de cea a Băncii Franței, create de Napoleon I, unde titlul de guvernator avea aceeași semnificație de reprezentant personal al Cezarului. Cu toate că veleitățile de monarh absolut ale șefilor statelor civilizate au dispărut între timp, aproape toate băncile centrale din lume au în fruntea lor guvernatori (excepție fac, deocamdată, Rusia și unele țări din fostele democrații populare). *Banca Națională a României 1880-1995*, Editura Enciclopedică, București, 1995, p. 98.

Nicolae Ceaușescu, însoțită de note cu privire la devalorizarea lirei sterline și măsurile ce trebuie luate pentru prevenirea efectelor negative ale acesteia și administrarea disponibilităților de devize convertibile ale Băncii Naționale. În anul 1970, Vasile Malinschi a consiliat echipa subordonată Ministerului de Finanțe care a negociat aderarea României la Fondul Monetar Internațional¹³⁶ și la Banca Mondială.

În tematica cercetărilor sale se înscrie o reușită monografie a vieții și activității profesorului Virgil-Traian N. Madgearu, *Contribuții la dezvoltarea gândirii economice: „Pe prof. Virgil Madgearu l-am cunoscut vreme îndelungată și tot mai aproape, în anii de licență și apoi de doctorat, la Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București (1931-1939) a fost îndrumătorul meu științific la redactarea tezei de doctorat.”*¹³⁷

Studiul asupra economistului Virgil-Traian Madgearu aduce în atenție viața și opera, ambele făcând de-a lungul timpului obiectul de studiu, atât pentru istorici, cât și pentru economiști.

---

¹³⁶ În anul 1972, România a devenit membru al FMI.

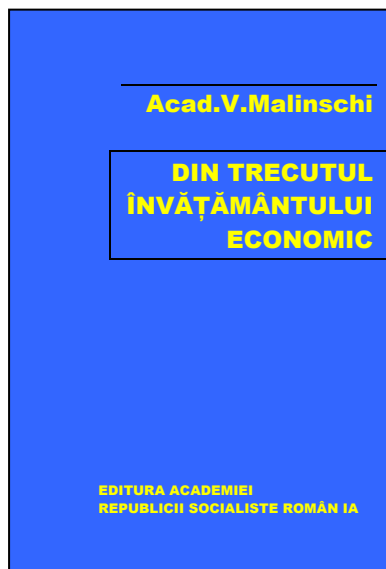
¹³⁷ Vasile Malinschi, *Economiști la Academia Română. Evocări și restituiri*, vol. I, Editura Academiei Române, București, 1990, p. 7.

Prin conținutul și structura sa, precum și prin modul în care îl creionează pe Virgil-Traian Madgearu, cartea constituie un exemplu de aplecare asupra mentorului său, pe care îl caracteriza astfel: „erudit, vioi, binevoitor, om de vastă cultură, un adevărat dascăl, educator și îndrumător, mereu dispus a sprijini și îmbărbăta tineretul studios”.¹³⁸

În lucrarea *Din trecutul învățământului românesc: Contribuții la istoria învățământului românesc 1800-1944* face o analiză a evoluției învățământului economic de la începuturile sale, sintetizând că structura și dotarea, corpul profesoral, materiile predate au înlesnit, mai ales în perioada interbelică, furnizarea de economiști bine pregătiți teoretic și practic diferitelor instituții de specialitate, ca de exemplu întreprinderilor economice, școlilor de profil, instituțiilor publice. Acordă un capitol învățământului economic superior, făcând o analiză comparativă cu Facultatea de Drept în ceea ce privește numărul disciplinelor predate și elogiind contribuția marilor profesori Ion Răducanu, Virgil-Traian Madgearu și Victor Slăvescu la dezvoltarea lui, calificându-le cursurile ca amănunțite, temeinice și benefice.

Contribuția economiștilor în agora Academiei Române, în perioada 1866-1946, la dezvoltarea gândirii, învățământului, cercetării, publicisticii și, în general, la cultura economică națională l-a preocupat pe Vasile Malinschi și a materializat acest lucru în două volume publicate la Editura Academiei. „Importanța economiei politice, și a altor discipline economice, a început să se bucure de recunoașterea tot mai largă a învățământului superior, universitar și tehnic, iar mai apoi, treptat, și în sânul Academiei Române”.¹³⁹ Din observația făcută de Malinschi reiese că Academia și-a schimbat atitudinea prin renunțarea la rezerva față de științele economice și alegerea ca membru corespondent al Academiei Române a lui Gheorghe Tașcă (1926), urmat la un interval de 10 ani de Ion Răducanu (1936) și Victor Slăvescu (1939). Se puna astfel punct unui „abandon” de 50 de ani.

¹³⁸ Vasile Malinschi, *Profesorul Virgil Madgearu (1887-1940)*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București 1975, p. 129.

¹³⁹ Ibidem, p. 10

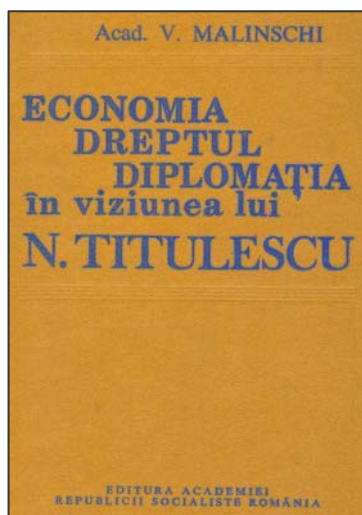

Vasile Malinschi s-a afirmat deopotrivă ca profesor universitar, publicist, guvernator al BNR, cercetător și manager al unei instituții care și-a câștigat prestigiul odată cu înființarea ei. A decedat în 16 iulie 1992.

Principalele lucrări

- √ *Marxism-leninismul și problema agrară*, București, 1958
- √ *Învățătura luministă despre construirea economiei socialiste. În: 90 de ani de la nașterea lui V. I. Lenin. Studii și comunicări*, București, Editura Academiei R.S.R., 1961, pp. 9-30
- √ *Industria României 1944-1964*, București, Editura Academiei R.S.R., 1964
- √ *Studii economice*, București, Editura Academiei R.S.R., 1967
- √ *Studii agrare*, București, Editura Academiei R.S.R., 1968
- √ *Agricultura și relațiile agrare în Japonia*, București, Editura Agrosilvică, 1969
- √ *Aspecte actuale ale rentei financiare*, București, Editura Academiei R.S.R., 1970
- √ *Studii de reformă agrară*, București, Editura Academiei R.S.R., 1971
- √ *Problema agrară în Vietnam*, București, Editura Academiei R.S.R., 1973
- √ *Profesorul Virgil Madgearu (1887-1940). Contribuții la dezvoltarea gândirii economice*, București, Editura Academiei R.S.R., 1975
- √ *Din trecutul învățământului: contribuții la istoria învățământului românesc 1800-1944*, București, Editura Academiei R.S.R., 1978
- √ *Economia, dreptul, diplomația în viziunea lui Nicolae Titulescu: studiu sociologic*, București, Editura Academiei R.S.R., 1985
- √ *Economiștii la Academia Română: Evocări și restituiri*, vol. 1, București, Editura Academiei Române, 1990
- √ *Economiștii la Academia Română: Evocări și restituiri*, vol. 2, București, Editura Academiei Române, 1991

Ștefan Arsene (1924-1988)

Rector: 1954

Să înveți pentru tine, dar să știi pentru toți.

Nicolae Iorga

S-a născut la 25 octombrie 1924, în București. Absolvent al Facultății de Drept a Universității din București și al Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale.

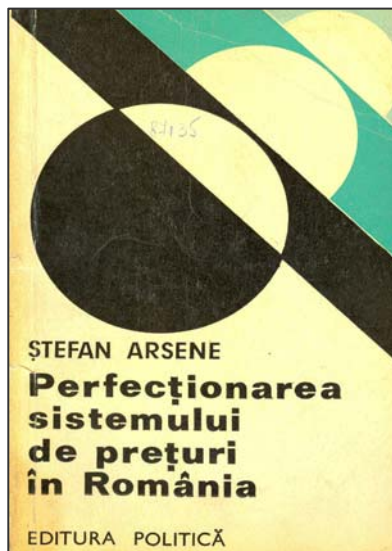
În anul 1949 a devenit conferențiar la Catedra de Planificarea economiei naționale a Institutului de Științe Economice și Planificare (ISEP) – denumire purtată atunci de către ASE. În paralel, a avut mai multe funcții la Consiliul de Stat al Planificării, Consiliul de Miniștri și Comitetul de Stat pentru Prețuri. În 15 mai 1954 a fost adus de la Consiliul de Stat al Planificării și angajat ca Rector al ISEP, funcție pe care a deținut-o până la 16 noiembrie 1954. Din anul 1973 va fi profesor la Catedra de Conducerea planificată a economiei naționale (Facultatea de Economie), al cărui șef a fost în perioada 1973-1977. A fost conducător de doctorat. S-a pensionat în anul 1987, devenind profesor consultant.

În anul 1952 a primit Ordinul Muncii, clasa I. A fost membru de Onoare al Academiei de Științe din Republica Moldova.

Alte poziții ocupate în cariera sa au fost:

- Director și Vicepreședinte la Consiliul de Stat al Planificării (1948-1954);
- Membru în Biroul de ramură la Consiliul de Miniștri (1954-1957);
- Vicepreședinte al Comitetului de Stat pentru Prețuri (1957-1973).

Ștefan Arsene a fost Rector într-o perioadă confuză din epoca comunistă, care a bulversat valori reprezentate de personalități și instituții semnificative pentru istoria României interbelice. Aceste „reșezări” după modele noi, care aveau la bază omul de „tip nou”, s-au răsfrânt și asupra ISEP. În această etapă s-a impus instituției o nouă structură și un alt conținut.

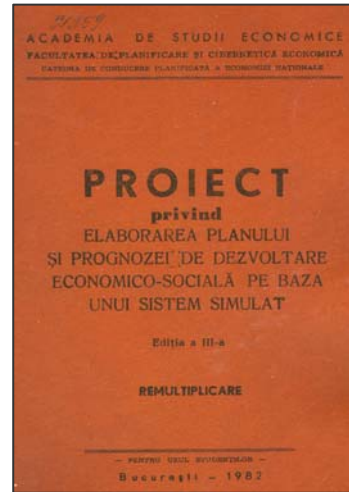

A avut un mandat scurt, relativ ne semnificativ, comparativ cu o parte din predecesorii sau succesorii săi. Din postul său, profesorul Ștefan Arsene a plecat cu încrederea deplină că scurtul mandat a dirijat favorabil această muncă de răspundere.

Principalele lucrări

- √ *Perfecționarea sistemului de prețuri în România*, București, Editura Politică, 1974
- √ *Prețul – pârgă de conducere planificată a dezvoltării economico-sociale*, București, Editura Politică, 1975
- √ *Proiect privind elaborarea planului și prognozei de dezvoltare economico-socială pe baza unui sistem simulat. Proiect complex pentru uzul studenților*, ediția a 3-a, remultiplicare, București, 1982
- √ *Planificarea și prognozarea economico-socială: Pentru uzul studenților*, București, 1984
- √ *Conducerea planificată a economiei naționale*
- √ *Planificarea și prognozarea dezvoltării economico-sociale: Pentru uzul studenților*, București, 1984

Mihail Hașeganu (1913- ?)

Rector: 1955-1959

Cei mai mulți profesori sunt samsarii științei.

Nicolae Iorga

Mihail Hașeganu, pe numele său adevărat, Mihai T. Hașigan, s-a născut pe 4 noiembrie 1913 în comuna Budești, raionul Râmnicu Vâlcea. A absolvit Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale (AISCI) în anul 1939, specializarea Științe Economice, Financiare și Sociale. După terminarea facultății a avut mai multe locuri de muncă, la diverse instituții și ministere.

În anul universitar 1949-1950 a devenit conferențiar al *Catedrei de Geografie economică*¹⁴⁰ din cadrul Institutului de Științe Economice și Planificare (ISEP) – denumirea purtată atunci de ASE. A fost Prorector în perioada 1951-1954 și Rector al acestei instituții în anii 1955-1959 (din anul 1958, instituția a luat denumirea de Institutul de Științe Economice – ISE). Glumind, putem spune că

---

¹⁴⁰ Șef al catedrei era prof. dr. Victor Tufescu, viitor academician.

Mihail Hașeganu a fost Rector la „două” institute. În perioada 1959-1967 a fost șeful *Catedrei de Geografie economică*. Pentru o perioadă a avut misiuni de stat, revenind în calitate de conferențiar la ISE la 1 aprilie 1966, continuând să fie șef de catedră. La 10 februarie 1967 a fost numit în aparatul de stat. S-a pensionat în anul 1977.

În anul 1963 a primit Ordinul Muncii clasa I.

Alte poziții ocupate în cariera sa au fost:

- Funcționar la Ministerul Economiei Naționale (1940-1946);
- Funcționar și director la Ministerul Industriei Grele (1946-1948);
- Economist și director la Consiliul de Stat al Planificării (1948-1952);
- Ambasador al României în Cehoslovacia (1959);
- Vicepreședinte al Adunării Generale ONU (1962);
- Președinte al Băncii Române de Comerț Exterior (1969);
- Președinte al Camerei de Comerț.

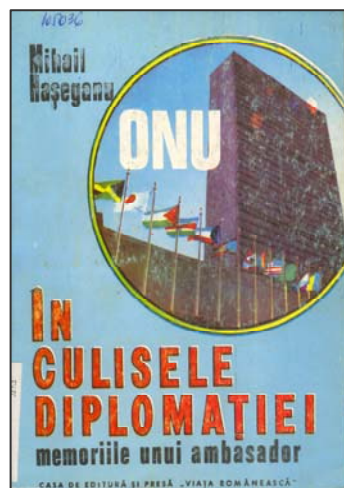
La sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial, generația profesorului Mihail Hașeganu cunoștea o nouă ordine social-politică internațională. Activând în perioada aceea la Ministerul Economiei Naționale, minister al cărui titular era Gheorghe Gheorghiu-Dej, lui Mihail Hașeganu i s-a încredințat conducerea

oficiilor industriale. A pierdut această însărcinare datorită unor dispoziții care nu conveneau la vremea aceea, astfel încât, în 1948, odată cu înființarea Consiliului de Stat al Planificării (CSP), a fost numit director al acestuia. Nici în această funcție nu a rămas mult timp, întrucât în 1949, ca urmare a opoziției sale la propunerea lui Luca Vasile de creare a Regiunii Autonome Maghiare, a fost îndepărtat din CSP și trecut la conducerea Institutului de Științe Economice și Planificare, la început ca Prorector și apoi ca Rector.

Începutul mandatului său a coincis cu o nouă reorganizare a instituției, numărul facultăților reducându-se de la cinci la trei: Comerț, Economie generală, Finanțe, credit și evidență contabilă. Despre activitatea sa spunea: „a fost o muncă grea, implicând în primul rând probleme organizatorice, dar și foarte numeroase probleme de ideologie, de pedagogie și administrare”¹⁴¹.

În plină perioadă de deschidere spre valorile economice, politice și culturale internaționale, datorate tabloului geopolitic favorabil României, Rectorul Mihail Hașeganu a profitat de această oportunitate și s-a axat pe crearea unor colective de cadre didactice bine pregătite profesional, în pofida impunerilor politice. A încercat (și chiar a reușit!) să bareze fluxul de oportuniști și demagogi care încercau să monopolizeze locurile-cheie. Cu toate acestea, partidul a impus și a trimis spre încadrare și oameni politici de „încredere”.

Rectorul Mihail Hașeganu trebuia să facă față politicii de radiere a intelectualilor din învățământul superior economic, redând situația astfel¹⁴²: „Într-o postură dificilă am fost pus de către Ministerul Învățământului, care pe motive legate de dosarele de cadre mi-a cerut să îndeprtez din învățământ doi profesori competenți și de perspectivă N. N. Constantinescu și V. Trebici”¹⁴³. Îi atribuim așadar meritul de a nu fi dat curs acestei politici abuzive, care se va reflecta în calitatea pregătirii studenților. Un act de mare curaj a fost și gestul de a-l angaja ca bibliotecar la ISEP pe sociologul Traian Herseni, eliberat din închisoare în 1952.

¹⁴¹ Mihail Hașeganu, *Din culisele diplomației. Memoriile unui diplomat*, Editura Viața Românească, București, [f.a.], p. 215.

¹⁴² Ibidem, p. 17.

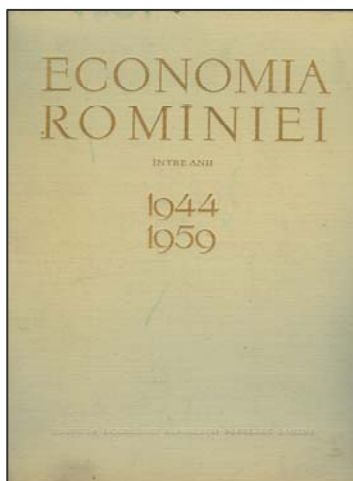
¹⁴³ Ambii vor deveni academicieni.

Responsabilitatea administrativă a Rectorului este sintetizată astfel de Mihail Hașeganu: „*la un efectiv aproape permanent de 4000-5000 de studenți la cursurile de zi, din care marea majoritate bursieri, trebuia să le asigur hrana, cazarea, întreținerea și sute de alte obligații decurgând din această calitate, să răspund de comportamentul lor.*”¹⁴⁴

Pe parcursul deceniilor șase și șapte ale secolului trecut, poziția diplomatică a României a evoluat de la sprijinirea nedisimulată a intervenției sovietice din 1956 în Ungaria, la atitudinea circumspectă față de conducerea de la Kremlin în criza Berlinului și în cea cubaneză, până la respingerea publică, vehementă a invaziei forțelor Pactului de la Varșovia, în 1968, în Cehoslovacia, păstrând o atitudine echidistantă în confruntarea politică sovieto-chineză.

Pe acest fond de evoluție a României s-au promovat figuri intelectuale care nu erau atinse de „epoca confuză” a anilor '50. Astfel, Mihail Hașeganu este propus și numit, la finele deceniului al șaselea, ca ambasador al României la Praga. „*Activitatea ambasadei în ce privește relațiile bilaterale s-a adaptat condițiilor specifice acestei perioade; ea cuprindea în special intervenții la nivelul comitetului de planificare și a diferitelor ministere și se referea la urgentarea livrărilor întârziate sau la reclamații privind livrări de instalații și utilaje necorespunzătoare.*”¹⁴⁵

Despre această misiune, dar și despre alte evenimente la care a fost martor activ și participant direct prin natura funcției sale, Mihail Hașeganu vorbește pe larg în paginile lucrării *În culisele diplomației. Memoriile unui diplomat.*

În iulie 1962 și-a încheiat misiunea diplomatică, urmând pregătirile pentru un post cu o vedere „panoramică” asupra relațiilor diplomatice internaționale ale momentului, acela de reprezentant permanent al României la O.N.U., îndeplinind funcția de vicepreședinte al Adunării Generale. Această poziție i-a permis o mediere, dar și consultare în varii probleme de geopolitică, reușind să accentueze rolul pacifist al funcției sale și, totodată, să întărească poziția geopolitică a României prin reprezentările sale diplomatice.

¹⁴⁴ Ibidem, p. 18.

¹⁴⁵ Ibidem, p. 29.

Ca om de bancă și de cifre a călătorit mult în diverse țări ale Africii Centrale și Americii Latine.

Intellectual remarcabil al timpului său, Mihail Hașeganu a slujit atât catedrei, în calitate de conferențiar, prin substanța scrierilor sale, cât și diplomației, prin eleganța și disticția personalității sale. Faptul că s-a retras din viața activă după 43 de ani de vastă și bogată activitate nu l-a împiedicat să continue să fie, după cum afirma, „*un observator fervent al fenomenelor politice internaționale în mijlocul cărora mi-am dus activitatea aproape o jumătate de secol*”¹⁴⁶.

Principalele lucrări

- √ *Geografia economică a R.P.R.* (coord.: M. Hașeganu), București, 1957
- √ *Schimbări intervenite în repartizarea teritorială a industriei în R.P.R.*
În: *Economia României între anii 1944-1959*, Editura Academiei R.P.R., București, 1959
- √ *Republica Populară Română*, București, Meridiane, 1960
- √ *Din culisele diplomației: Memoriile unui diplomat*, București, Viața Românească, [f.a.]

---

¹⁴⁶ Ibidem, p. 16.

Mircea I. Nicolaescu (1921-2007)

Rector: 1959-1961

Trăind viața, ți-o explici în fiecare clipă.

Nicolae Iorga

S-a născut pe 11 aprilie 1921 în Buzău. A absolvit Liceul teoretic „B. P. Hașdeu” din Buzău, ca șef de promoție. A absolvit, în 1948, Academia de Științe Comerciale și Cooperatiste (fosta denumire a ASE), specialitatea Științe economice, financiare și sociale. A fost doctor în economie, titlu obținut cu teza *Criza structurilor sociale în Peru*.

Începând cu 1951 a fost conferențiar la Institutului de Științe Economice și Planificare (ISEP) – denumire purtată atunci de ASE. În paralel cu activitatea didactică a deținut funcții de conducere în învățământ, ca șef al *Catedrei de Planificarea economiei naționale* (1952-1954, 1956-1959), Prodecan (1953-1954), Decan (1954-1957) al Facultății de Planificare, Decan al Centrului de pregătire și perfecționare a cadrelor pentru relații externe, Prorector (1957-1959). În 1959 s-a mutat la *Catedra de Economie politică*, al cărui șef a fost în perioada 1959-1961.

A fost Rector, în perioada 1 februarie 1959 - 1 octombrie 1961, al Institutului de Științe Economice (ISE) – denumire purtată atunci de ASE. A fost profesor asociat la Universitatea din București, precum și la trei universități din Peru.

Alte poziții ocupate în cariera sa au fost:

- Ambasador al României la Cairo, acreditat și pentru Etiopia, Yemen și Sudan (1961-1968);
- Director în Ministerul Afacerilor Externe (1968-1970, 1975);
- Ambasador al României în Peru, acreditat în Bolivia și Costa Rica (1970-1974);
- Membru în Consiliul de Administrație al Băncii Române de Comerț Exterior (1977-1989);
- Director al Institutului de Relații Internaționale din cadrul Fundației România de Măine (1990-1996).

Carierei didactice i s-au adăugat diverse alte funcții deținute în domeniul relațiilor internaționale și al comerțului exterior: ambasador, delegat al României la Adunarea Generală a O.N.U., director al Institutului de Relații Internaționale din cadrul Fundației România de Măine, director în Ministerul Afacerilor Externe, responsabil al departamentului Planificare la Societatea Petrol-Export, membru al Consiliului de Administrație al Băncii Române de Comerț Exterior.

În calitate de profesor și Rector, a participat activ la o serie de reuniuni și colocvii internaționale cu teme economice, reuniuni anuale ale rectorilor din învățământul economic al statelor membre CAER (1958-1961), Congresul mondial al Asociației Internaționale de Studii Politice (1982), Conferința Internațională asupra Securității și Perspectivelor dezarmării în Europa (1985), Stânga europeană în anul 2000 (1988).¹⁴⁷

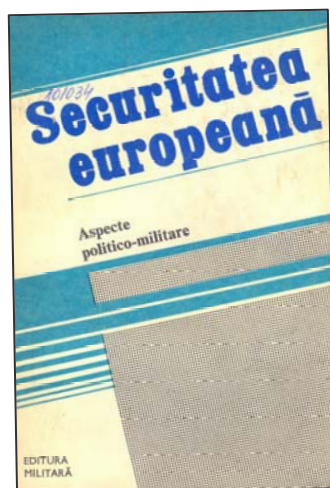
Implicarea în actul educațional universitar internațional a constat într-o susținere a învățământului economic din lumea a treia, profesorii ISE, dar și specialiști din economie contribuind la reorganizarea după modelul românesc al școlii economice superioare din aceste zone. Printre măsurile de reorganizare a învățământului din ISE susținute de Rectorul Mircea Nicolaescu, amintim: asigurarea unor profile de specializare cu largă deschidere, care să favorizeze adaptabilitatea viitorilor absolvenți la exigențele impuse de progresele științei și tehnologiei, orientarea spre pregătirea practică a studenților, prin lansarea unor forme de cooperare între catedre, întreprinderi și alte instituții economice, introducerea în planurile de învățământ a unor discipline noi prin conținut și structură.

În dubla sa calitate de conducător și dascăl, Rectorul Mircea Nicolaescu a impulsionat activitatea științifică a colectivelor de cadre didactice, în scopul valorificării gândirii economice moderne și a făcut eforturi permanente pentru reconsiderarea rolului economiștilor în ansamblul economiei românești.

Scrierile sale de diferite dimensiuni (lucrări, studii, articole, rapoarte, comunicări, conferințe sau monografii) sunt de referință.

Principalele lucrări

- √ *Mișcarea de nealinieră*, București, 1977
- √ *Democratizarea relațiilor internaționale*, București, 1980
- √ *O lume în schimbare*, București, 1982
- √ *Implicațiile economice ale dezvoltării*, București, 1984
- √ *Securitatea europeană: aspecte politico-militare*, București, 1987

¹⁴⁷ Ivanciu Nicolae-Văleanu, *Protagonisti ai vieții economice*, Editura Economică, București, 2002, p. 299.

Marin A. Lupu (1901-1977)

Rector: 1962-1971

*Tinerii visează înainte,
bătrânii visează la urmă; la mijloc, bărbații luptă.*

Nicolae Iorga

S-a născut pe 15 iunie 1901 în comuna Crevedia Mare, județul Vlașca. În anul 1929 a absolvit Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale (AISCI), secția Consulară și de Administrație Publică. În anul 1930 a obținut licența și la secția de Comerț, Bancă, Asigurări, iar în anul 1931 a devenit și licențiat al Facultății de Drept din cadrul Universității București. După terminarea facultăților a avut mai multe locuri de muncă, la diverse instituții și ministere. Din anul 1947 a devenit doctor în economie, la AISCI. Din anul 1946 a devenit profesor la *Catedra de Istoria economiei naționale* (fără să fie doctor), apoi, în anul 1948, Decan al Facultății Planificare și Administrație Economică. În octombrie 1962 a fost numit Rector al Institutului de Științe Economice, mandat reînnoit în august 1963. A îndeplinit funcția de Rector până în octombrie 1971. La numirea ca

Rector în cel de-al doilea mandat îl regăsim cu titlul de profesor doctor docent. În perioada 1962-1971 a îndeplinit și funcția de șef al *Catedrei de Istoria economiei naționale*. S-a pensionat în anul 1971. A fost conducător de doctorat.

A fost decorat, în anii 1954, 1956 cu Ordinul Muncii clasa a III-a.

Alte poziții ocupate în cariera sa au fost:

- Funcționar, Director, Director general la Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum – Centrocoop (1929-1948);
- Vicepreședinte și Președinte al Băncii de Stat a RPR¹⁴⁸ (1950-1959). A fost președinte în perioadele 4 februarie 1956 - 27 martie 1957, 4 noiembrie 1957 - 23 ianuarie 1959.

Studentul de altădată al profesorului Ion Răducanu, Marin A. Lupu și-a început cariera de profesor universitar la *Catedra de Istoria economiei naționale* și, sub îndrumarea aceluiași profesor, s-a orientat spre cooperatie. După o perioadă de instabilitate a învățământului economic superior, odată cu mandatul Rectorului Marin A. Lupu a început o perioadă de redresare, conform cerințelor impuse și percepute de politica acelor vremuri. Din punct de vedere economic se simțea nevoia de noi cadre specializate în diferite ramuri, deficitul fiind resimțit în

¹⁴⁸ Banca de Stat este echivalenta Băncii Naționale. Funcția de Președinte este echivalentă cu cea de Guvernator.

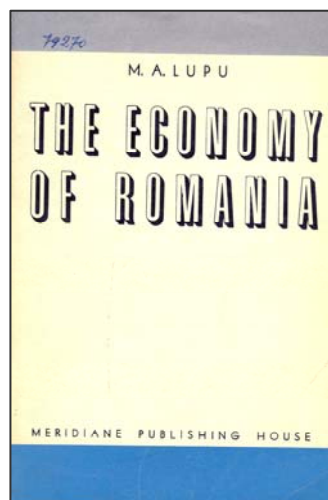
agricultură și industrie. În anul universitar 1961-1962, s-a înființat o nouă facultate economică la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj, un an mai târziu o astfel de facultate s-a impus și la Iași, exemplele fiind urmate și de centrele universitare din Cetatea Băniei și Timișoara. În baza Dărilor de seamă și a graficelor prezentate de administrația Academiei de Studii Economice din acea vreme, numărul studenților a crescut, ajungând la 7.300 de studenți la cursurile de zi și 5.200 la învățământul fără frecvență. Prin hotărârea Consiliului de Miniștri s-a impus o nouă reorganizare, o nouă orientare conform politicii de la acea vreme, primul pas în această direcție fiind o nouă denumire, „Academia de Studii Economice” – București, care reanima o veche tradiție a acestei școli, promoatoare a culturii economice în România.

Mandatul său a coincis cu împlinirea a jumătate de secol de când Academia a dat prima sa promoție de absolvenți. Cu acest prilej, Rectorul Marin A. Lupu spunea: „În decursul jumătății de secol care s-a scurs, școala superioară economică românească a dat economiei, învățământului și culturii cincizeci de promoții de economiști care au contribuit la rezolvarea problemelor economiei și culturii românești.”¹⁴⁹

În anul 1963 s-a înființat Centrul de Calcul și Cibernetică Economică, pe lângă *Catedra de Calcul economic și statistic*.

Anul 1966 a fost marcat de înființarea revistelor *Studii și Cercetări Economice* (se editează până în 1974), *Studii și Cercetări de Calcul Economic și Cibernetică Economică*, cu varianta în engleză, *Economic Computation and Economic Cybernetic Studies and Research* (ambele sunt editate și în prezent, varianta în engleză fiind cotate ISI).

La 1 octombrie 1967, instituția și-a schimbat denumirea în Academia de Studii Economice din București. În structura sa au apărut, pe lângă facultățile de Finanțe, Contabilitate, Economie Generală, Comerț (cu o secție nouă de Comerț exterior), Facultatea de Economia Producției, înființată prin reorganizare, și Facultatea de Calcul Economic și Cibernetică Economică, nou înființată.

¹⁴⁹ *Academia de Studii Economice. Anuar 1968-1969*, p. 5.

În această perioadă au fost introduse discipline noi, multe dintre ele dezvoltându-și aparatul matematic. Pătrunderea matematicii în învățământul economic se impunea ca o cerință a dezvoltării economice contemporane.

În anul universitar 1968-1969 s-a introdus învățământul seral. În anul 1969, Centrul de Calcul Economic și Cibernetică Economică a fost dotat cu primul calculator de mare putere din România – IBM 360. În anul 1971 s-a înființat Facultatea de Comerț Exterior.

Năzuințele Rectorului și ale echipei sale de conducere erau să dea societății sau, mai precis, sectorului economic un economist cu o fizionomie complet diferită, care să aibă competențele necesare rezolvării problemelor economice curente și de perspectivă. Dezvoltarea patrimoniului instituției a constituit una din preocupările principale ale Rectorului M. A. Lupu. Astfel, complexului de clădiri deja existente în Piața Romană, i s-au adăugat clădirea de 6 etaje din str. M. Eminescu având 9 săli de curs, 35 săli pentru seminarii și lucrări practice și 38 de laboratoare desfășurate pe o suprafață 4.670 mp, precum și corpurile de clădiri din Calea Dorobanți și Intrarea Macedonschi, care însumau pe o suprafață de 4.352 mp, 6 amfiteatre, 54 săli pentru seminarii și catedre și 34 de laboratoare, administrația alocându-le un fond de 50.000.00 lei.¹⁵⁰ Tot în această perioadă s-au construit căminele C1 și C2 din complexul Agronomie.

În atenția Rectorului s-a aflat și biblioteca, al cărui fond de carte ajunsese la 442.000 de volume, plus 1600 de abonamente la presa românească și străină.

Potențialul cadrelor didactice s-a reflectat în activitatea de cercetare științifică, prin publicarea de studii și articole în reviste de specialitate: Probleme Economice, Revista de Statistică, Viața Economică, Revista de Credit și Finanțe, Studii și Cercetări Economice, Studii și Cercetări de Calcul Economic și Cibernetică Economică.

Marin A. Lupu a condus o decadă, și nu una oarecare, ci una în care transformări geopolitice importante au marcat orientarea politică, socială și culturală a României. A fost un om integru, care știa să se țină de cuvânt. Atent observator al vieții economice din România, profesorul Marin A. Lupu a reușit să fie o prezență care a asigurat stabilitatea intelectuală în sfera științifică a ASE.

Rigorile timpului său l-au propulsat în poziția de manager afirmat al școlii economice bucureștene.

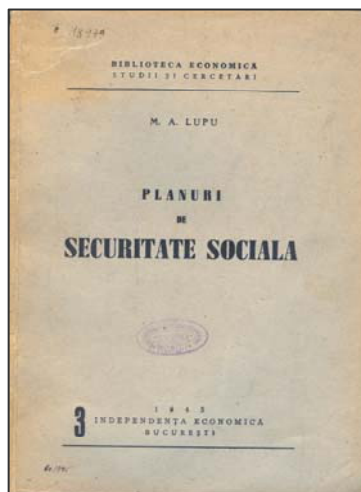
---

¹⁵⁰ Ibidem, p. 106.

Principalele lucrări

- √ *Planuri de securitate socială*, București, 1945
- √ *Economia capitalistă între cele două războaie mondiale 1914-1939*, București, Academia Comercială și Industrială, 1947
- √ *Curs de economie cooperativă și istoria cooperației*, vol. II, București, 1948
- √ *Comerțul, finanțele, circulația bancară și creditul de la reformele agrare până la sfârșitul secolului al XIX-lea. Note de curs*, București, 1967
- √ *Dezvoltarea economiei capitaliste până la sfârșitul secolului al XIX-lea. Note de curs*, București, 1967
- √ *Dezvoltarea economiei României între anii 1934-1940*, București, 1967
- √ *Economie de la Roumanie*, Meridiane, București, 1968

Controverse

Profesorul Marin A. Lupu a fost adus în ISEP pentru a fi profesor, șef de catedră și Rector. În dosarul său de la arhiva ASE nu apare ordinul de numire ca Rector în anul 1962 (în cartea de muncă apare ca Rector începând cu iulie 1963). Fostul Rector, Mircea Nicolaescu, își încheiase mandatul la 1 octombrie 1961, plecând ca ambasador. Este posibil ca profesorul Marin A. Lupu să-i fi preluat sarcinile la începutul anului 1962.

Rectorul Marin A. Lupu a fost perceput de studenți ca un om rece, distant și, uneori, dur. Epoca a făcut ca Rectorul și studenții să fie din lumi diferite: Rectorul – profesorul epocii „cuminți”, conservator al tradițiilor învățământului sobru, „omul cu papion”; studenții – în plină glorie Beatels, gălăgioși, adesea prea veseli, pletosi, îmbrăcați în contradicție cu ținuta UTC-istă. Contradicția dintre Rector și studenți a făcut subiectul unui savuros monolog al lui Nae Lazărescu (student, nouă ani, la ISEP/ISE/ASE), intitulat *Scufița Roșie și Lupul*.

Gheorghe Dolgu (1929)

Rector: 1971-1980

*Pe înălțimi ai numai căldura
pe care o duci cu tine.*

Nicolae Iorga

S-a născut pe 2 aprilie 1929 la București. Gheorghe Dolgu și-a început studiile în București, unde a urmat cursurile școlii primare. Studiile secundare le-a parcurs la prestigiosul Liceu Militar *Nicolae Filipescu* de la Mănăstirea Dealu, ca și Nicholas Georgescu-Roegen, marele nostru economist și membru de onoare al Academiei Române. În cei opt ani petrecuți în liceul militar a avut printre colegi pe Ștefan de Habsburg, dar și pe fiii unor mari familii de lideri politici (Brătianu) sau ofițeri superiori și generali.

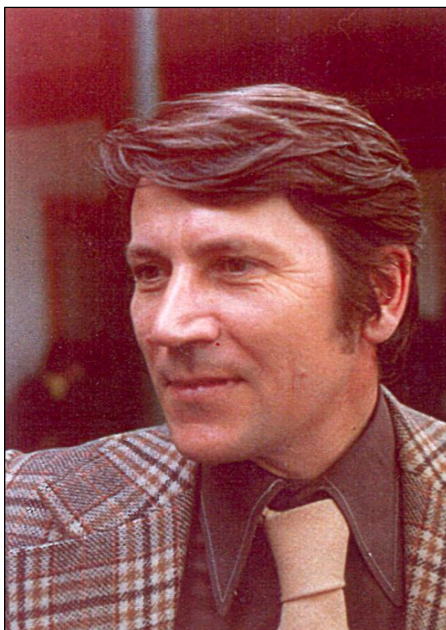
În anul 1948, după absolvirea liceului, Gheorghe Dolgu a plecat cu regret „de la acest colegiu de tip occidental spre ASE cu cordonul ombilical netăiat, cum netăiat a rămas până astăzi”¹⁵¹, după cum însuși mărturisește, întrucât consideră

¹⁵¹ Gheorghe Dolgu, *Repere și instantanee: oameni, cărți, echipe, locuri, evenimente, instituții*, ediția a 2-a, București, Editura ASE, 2009, p. 42.

că aici a „deprins abc-ul culturii, simțul civic și a căpătat dorința fierbinte de a ne servi țara”¹⁵².

Studiile universitare le-a urmat la Institutul de Științe Economice și Planificare (ISEP) – fosta denumire a ASE, Facultatea de Științe Economice, specialitatea Economie generală, al cărui absolvent a devenit în februarie 1953, când a obținut Diploma de Merit.

A început cariera didactică, student fiind, la ISEP și Universitatea din București. Până în anul 1960 a lucrat, în paralel, în presa economică și învățământ, colaborând cu mai multe universități. În perioada 1960-1971 a fost conferențiar la Catedra de Economie politică de la Universitatea din București. În anul 1971 a fost transferat la *Catedra de Economie mondială și tehnici de comerț exterior* din ASE, disciplina Economie mondială. În anul 1972 a devenit profesor și șef al *Catedrei de Relații economice internaționale* (noua denumire a catedrei unde fusese conferențiar).

---

¹⁵² Ibidem, p. 5.

A obținut titlul de doctor în economie în anul 1972, cu teza *Economia și înarmările*, în care tratează consecințele economice ale înarmărilor, susținută în fața unei comisii formate din membri și membri corespondenți ai Academiei Române.

Pregătirea complexă a remarcabilului economist a continuat cu efectuarea unor stagii de documentare în problemele învățământului superior economic în Anglia (1972 – universitățile din Cambridge, Glasgow și London School of Economics), Statele Unite (1974 – New York University, Massachusetts Institute of Technology, Stanford University, Berkeley University of California), stagii de perfecționare în probleme financiare (Statele Unite – US Securities and Exchange Commission Institute, 1995, New York Finance Institute, 1996; Canada – Canadian Securities Institute, Montreal, 1994 și Ontario Securities Commission, Toronto, 1997).

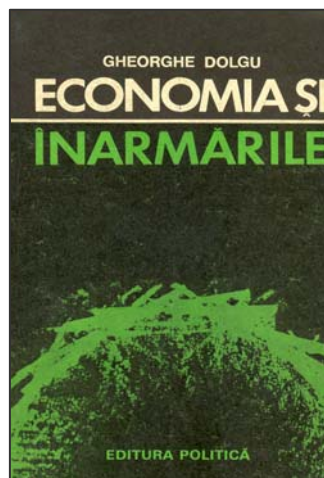
A fost Rector al Academiei de Studii Economice din București vreme de două mandate: 1971-1976 și 1976-1980. În anul 1971, când i s-a propus postul de Rector, Gheorghe Dolgu își desfășura concomitent activitatea la Catedra de Economie politică în cadrul Universității din București, era expert-consultant al Secretarului General ONU și ocupa funcția de redactor-șef la revista *Viața Economică*. S-a pensionat la 1 octombrie 1997. În perioada 1999-2011 a fost profesor consultant, iar din anul 2011 este profesor emerit.

Din anul 2006 este membru de onoare al Academiei Române.

Alte poziții ocupate în cariera sa au fost:

- Cercetător științific principal gradul I în cadrul Institutului Național de Cercetări Economice (din 1990);
- Șef de sector la Institutul de Cercetări Economice al Academiei Române (1960-1964);
- Redactor-șef adjunct al săptămânalului *Viața Economică* (1963-1967);
- Redactor-șef al săptămânalului *Viața Economică* (1967-1973);

- Ministru adjunct al Ministerului Afacerilor Externe (1980-1984) și ambasador în centrală (1984-1986);
- Expert consultant al Secretarului General al ONU (1970-1971, 1976-1977, 1980);
- Reprezentant permanent al României pe lângă Oficiul ONU din Geneva;
- Ambasador al României la Berna, Elveția;
- Șef adjunct al delegației române la sesiunile Conferinței Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare din Santiago de Chile (1972), Nairobi – Kenya (1976), Belgrad (1984), Geneva (1988);
- Membru, cu rang de subsecretar de stat, în conducerea Comisiei Naționale de Valori Mobiliare (1994-1997);
- Membru al Consiliului Științific al Institutului Național de Cercetări Economice;
- Membru al grupului consultativ pe probleme economice și sociale al Președintelui României.

În ceea ce privește activitatea științifică a profesorului Gheorghe Dolgu, trebuie punctate și merită evidențiate contribuțiile pe care le-a adus în următoarele domenii: economia înarmării și dezarmării, economie națională și mondială, tranziția la economia de piață și integrarea României în structurile europene și, nu în ultimul rând, valorificarea gândirii economice românești și universale.

Principalele activități științifice desfășurate de-a lungul carierei au fost strâns legate de calitatea de profesor și Rector al Academiei de Studii Economice din București, de cea de cercetător al Institutul Național de Cercetări Economice al Academiei Române, dar și de expert consultant al Secretarului General ONU pe probleme economice și sociale și de ambasador al României la ONU.

Profesorul Gheorghe Dolgu, nume de prestigiu al științei economice românești, a fost un colaborator apropiat al profesorului Costin Murgescu, cu care va tipări pentru uzul economiștilor din România săptămânalul *Viața Economică*, perceput în epocă drept „o punte de legătură către știința economică universală, un fericit loc de confluență cu activitatea Institutului de Cercetări Economice, precum și cu ASE și alte instituții de învățământ superior economic, cu Asociația

*Internațională a Economistilor, cu Institutul de Cercetări Economice condus la Paris de François Perroux”.*¹⁵³

Experiența profesională câștigată în anii premergători mandatului de Rector a fost un element major care a stat la baza deciziei Profesorului Gheorghe Dolgu de a accepta funcția. În anul 1970 a hotărât să-și canalizeze întreaga energie, vreme de un deceniu acestei prestigioase instituții, preluând prerogativele de la predecesorul său Marin A. Lupu: „*Mi-am format o nouă echipă și am venit la Academia de Studii Economice. A fost o alegere pe care n-am s-o regret niciodată. Dimpotrivă, mă gândesc ce ani frumoși au însemnat în viața mea anii de profesorat și rectorat la Academia de Studii Economice*”.¹⁵⁴

Gheorghe Dolgu a devenit Rector într-o perioadă caracterizată prin deschidere economică, politică, culturală și educațională, fapt ce i-a permis să se aplece asupra procesului de modernizare a învățământului, să inițieze contacte și să stabilească relații de cooperare cu instituții de învățământ similare din Europa și din întreaga lume.

Profesorul Ion Gh. Roșca își amintește: „*L-am cunoscut pe profesorul Gheorghe Dolgu în 1971, când a devenit Rector al Academiei de Studii Economice din București. Îi succeda lui Marin A. Lupu. Fiecare a avut condițiile și strategiile lui. Dar, ca student, și mai apoi ca tânăr cadru didactic, am simțit schimbarea către eleganță. Eleganță intelectuală, discreție decizională, încredere în tineri. Îmi aduc aminte că prima întâlnire a noului Rector, în 1971, a fost cu tinerii – studenți și cadre didactice. La acea întâlnire s-a lansat conceptul delegării reale a autorității către tineri: vă invit să conduceți; veniți cu idei, susțineți-le și realizați-le, a spus Rectorul. Gheorghe Dolgu – destul de tânăr și Domnia Sa – a impresionat cu inteligența și eleganța sa, îndeosebi pe tineri. Gheorghe Dolgu a devenit Rector*

¹⁵³ Ibidem, p. 29.

¹⁵⁴ Dumitru Miron, editor, *Mari personalități ale ASE: Gheorghe Dolgu*, București, Editura ASE, 2009, p. 79.

*într-o perioadă de deschidere economică, politică, culturală și educațională, care i-a permis să lanseze un proces de modernizare a învățământului și să realizeze deschideri către instituții de învățământ din Europa și din întreaga lume.*¹⁵⁵

În perioada celor două mandate de Rector a susținut introducerea unor noi discipline în planul de învățământ și, astfel, a contribuit semnificativ la procesul de transformare și modernizare a învățământului economic de nivel superior, precum și la sincronizarea acestuia cu învățământul economic internațional, care i-a servit drept model.

Frământările de manager ale Rectorului Gheorghe Dolgu au fost legate și de aplicarea unor hotărâri arbitrare ale conducerii superioare de partid și de stat cu privire la structură sau specializări. Managerii de atunci ai ASE au știut să salveze și să păstreze în planurile de învățământ ale structurilor nou înființate discipline de informatică, de drept și limbi străine, respectiv de relații economice internaționale.

Rectorul Gheorghe Dolgu a avut sarcina de a gestiona remedierea gravelor prejudicii produse de cutremurul din martie 1977. Spații de învățământ indisponibile, cămine evacuate, oameni speriați. Împreună cu echipa sa a restabilit repede situația, cursurile s-au reluat într-un timp scurt și, astfel, ASE a reușit să treacă cu bine greul moment.

În primul mandat a colaborat cu Mircea Bulgaru, Niță Dobrotă, Constantin Bărbulescu, ca Prorectori, iar în cel de-al doilea, cu Vasile Mercioiu, Viorica Neculau, Ilie Văduva și Ludovic Tövissi. Gheorghe Dolgu a știut să delege competențe, să stabilească cerințe superioare în domeniul cercetării științifice și curriculumului universitar și, mai cu seamă, a acordat o atenție deosebită corelării învățământului cu cercetarea științifică autentică și cu cerințele reale ale dezvoltării economico-sociale.

Specialist în problemele economiei internaționale, Gheorghe Dolgu s-a preocupat, totodată, de aspectele problematice ale economiei românești. Drept urmare, după 1990, a participat de nenumărate ori ca expert sau membru în grupuri consultative, în echipe de specialiști la elaborarea unor strategii ale dezvoltării economico-sociale a României. A contribuit la crearea fundamentelor juridice și instituționale ale pieței de capital din România.

---

¹⁵⁵ Dumitru Miron (editor), *op. cit.*, p. 28.

În cadrul Institutului Național de Cercetări Economice, Gheorghe Dolgu a participat la editarea și traducerea în limba română a lucrărilor lui Nicholas Georgescu-Roegen, pe care l-a cunoscut și îndrăgit. Traducerea și prefața primului volum intitulat *Omul și opera* din lucrarea monumentală *Opere complete* (coordonată de Academicianul Aurel Iancu) au fost realizate de Gheorghe Dolgu, care a îngrijit și volumul al II-lea – *Economia României* (Economie națională. Economie agrară. Demografie). Ultimul volum din *Opere complete*, respectiv volumul al VII-lea (apărut în 2009), cu titlul *Epistemologia roegeniană: Cartea I* include două părți, dintre care *Partea I, Unele elemente de orientare în știința economică*, în traducere semnată de profesorul Gheorghe Dolgu.

Prin vasta sa cultură economică, coroborată cu un respect deosebit al limbii române și cu o profundă cunoaștere a limbii engleze de specialitate, profesorul Gheorghe Dolgu a contribuit la dezvoltarea limbajului economic românesc. Una dintre preocupările majore ale profesorului Gheorghe Dolgu în ultimii ani a fost aceea de a face

cunoscută în România opera marilor economiști contemporani. Pentru contribuția sa în acest domeniu, Gheorghe Dolgu a fost distins în 2001 cu *Diploma de excelență* și *Medalia de argint* consacrată colecției *Laureații Nobel în Economie* emise de Academia Română și Banca Națională a României.

La sărbătorirea împlinirii vârstei de 80 de ani, organizată de Academia de Studii Economice din București, breasla economiștilor din România, reprezentată de renumiți specialiști, a conturat portretul profesorului Gheorghe Dolgu. Academicianul Mugur Isărescu afirma despre profesorul Dolgu, „dacă cineva m-ar întreba pe mine, fostul student al Domniei Sale, [...] aș spune cam așa: este un autentic om al valorilor academice și, când spun al valorilor academice, spun chiar mai mult decât aș spune al valorilor ASE, al valorilor Academiei Române”. Cu aceeași ocazie profesorul universitar doctor Dumitru Miron mărturisea: „Am putut constata direct că elementele definitorii ale profilului academic

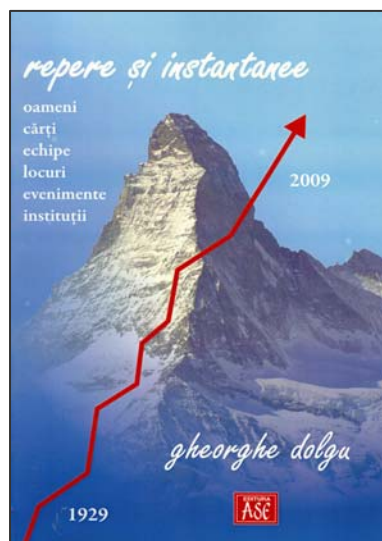

*al profesorului universitar Gheorghe Dolgu sunt dedicarea profesională, cultura economică solidă și bazată pe o lectură constantă și riguros configurată în timp, implicarea selectivă și întotdeauna la nivelul excelenței în treburile societale, eleganța ca stare de fapt și nu mimată, acuratețea mesajelor transmise, capacitatea de comunicare în mai multe limbi de circulație internațională, cultura bazată pe lucrul bine făcut și verticalitatea comportamentală.*¹⁵⁶

Gheorghe Dolgu a participat la proiecte științifice de mare anvergură. Ca expert consultant numit cu titlu personal de Secretarul General al ONU într-un grup de treisprezece eminente economiști de pe toate continentele, și desemnat, totodată, președinte al Grupului, a coordonat elaborarea unui studiu privind înarmările și efectele lor, studiu care s-a bucurat de o vizibilitate internațională greu de imaginat. El a fost însușit de Secretarul General al Națiunilor Unite, a format obiectul unei rezoluții speciale a Adunării Generale a ONU, a fost publicat în toate cele șase limbi oficiale ale Organizației, precum și într-o serie de limbi naționale, printre care româna.

Pe plan național, lucrarea sa *Economia și înarmările*, apărută în 1974, a primit în 1976 Premiul „P. S. Aurelian” al Academiei Române, iar, împreună cu studiile publicate ulterior, avea să deschidă un nou domeniu de cercetare.

Ca expert consultant al Secretarului General al ONU sau al unor directori de organizații din familia ONU (de exemplu, ONUDI), Gheorghe Dolgu a participat și la alcătuirea altor asemenea studii, unde a avut privilegiul să colaboreze cu savanți renumiți, ca laureații Nobel Wassily Leontieff și Gunnar Myrdal, precum și Henry Wallich, cunoscutul profesor de la Universitatea Yale, fost membru al Grupului de consilieri economici ai președintelui SUA sau Wim Duisenberg, care avea să devină primul președinte al Băncii Centrale Europene.

¹⁵⁶ Ibidem, p. 70.

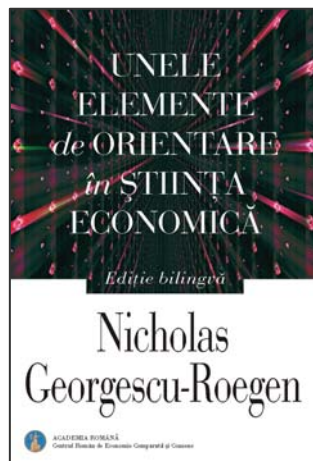
În materie de valorificare a gândirii economice românești și universale „[...] în activitatea lui Gh. Dolgu se disting două axe centrale: 1) participarea la editarea în limba română a operei și la stabilirea locului lui Nicholas Georgescu-Roegen în gândirea economică universală și 2) participarea la editarea colecției „Laureații Nobel în economie” care, prin volumul de informație, sfera de cuprindere a școlilor și curentelor din ultima jumătate de secol și prin nivelul analitic, reprezintă o lucrare de referință pentru economiștii români.”¹⁵⁷

- √ Anghel Rugină, *Principia Oeconomica*, Editura Academiei Române, București, 1993 versiunea în limba română și cuvânt introductiv)
- √ Costin Murgescu, *Mersul ideilor economice la români: epoca modernă*, vol. 1, ediția a 2-a, Editura Enciclopedică, București, 1994 (Prefața)
- √ Nicholas Georgescu-Roegen, *Opere complete*, vol. 1, *Omul și opera*, Editura Expert, București, 1996 (cuvânt introductiv, traducerea și îngrijirea volumului)
- √ Nicholas Georgescu-Roegen, *Opere complete*, vol. 2, *Economia României. Economie națională. Economie agrară. Demografie*, Editura Expert, București, 1996 (îngrijirea volumului)
- √ *Laureații Nobel în economie*, vol. 1, Editura Expert, București, 2001 (consultant științific)
- √ *Laureații Nobel în economie*, vol. 2, Editura Expert, București, 2001 (consultant științific)
- √ *Laureații Nobel în economie*, vol. 3, Editura Expert, București, 2007 (consultant științific)
- √ *Laureații Nobel în economie*, vol. 20: *Scrieri alese de Lawrence R. Klein*, cartea 1, Editura Expert, București, 2001 (consultant științific)
- √ Thierry de Montbrial, *Acțiunea și sistemul lumii*, Editura Expert, București, 2003 (versiunea în limba română)

¹⁵⁷ Gheorghe Dolgu, *op. cit.*, p. 19.

- √ Thierry de Montbrial, *Cinsprezece ani care au zguduit lumea: de la Berlin la Bagdad*, Editura Expert, București, 2005 (versiunea în limba română)
- √ Nicholas Georgescu-Roegen *as I knew Him*, în: *Romanian Journal of Comparative Economics and International Studies*, no. 1, 2008
- √ Nicholas Georgescu-Roegen, *Unele elemente de orientare în știința economică = Analytical Economics: Issues and Problems. Part I. Introduction: Some Orientation Issues in Economics*, ediție bilingvă româno-engleză, București, Academia Română, Centrul de Economie Comparată și Consens, 2009 (versiunea în limba română și cuvânt înainte)
- √ Nicholas Georgescu-Roegen, *Opere complete*, vol. 7, *Epistemologia roegeniană: Cartea I: Unele elemente de orientare în știința economică*, Editura Expert, București, 2009 (versiunea în limba română și cuvântul-înainte al părții I)

Alte lucrări

- √ *Economia și înarmările*, București, Editura Politică, 1974
- √ *Economia mondială. Tipologia economiilor naționale*, București, Editura Politică, 1977 (coautor)
- √ *Cursa înarmărilor: dimensiuni, mecanisme, consecințe*, în volumul *Dezarmarea și noua ordine internațională*, București, Editura Politică, 1978, pp. 77-104
- √ *Relații economice internaționale*, București, Editura ASE, 1978 (coautor)
- √ *Economie mondială*, București, Editura ASE, 1985 (coautor)
- √ *Economie mondială – manual*, București, 1989 (coautor)

- √ *Criza. Finanțe. Teorii. Studii alese*, Editura Expert, București, 2009
- √ *Repere și instantanee. Oameni, cărți, echipe, locuri, evenimente, instituții*, București, Editura ASE, 2009
- √ *Repere și instantanee: oameni, cărți, echipe, locuri, evenimente, instituții*, ediția a II-a, București, Editura ASE, 2009

Activitatea desfășurată ca manager, diplomat, expert în probleme economice și profesor universitar i-a fost răsplătită prin atribuirea de ordine și distincții științifice: *Ordinul Verdienstkreuz am Bande* (R.F.G, 1969), *Ordinul Serviciu Credincios* (2003), *Premiul de Excelență* conferit de Asociația Generală a Economiștilor din România (noiembrie 2006), *Diploma Meritul Academic*, conferită de Academia Română la împlinirea vârstei de 80 de ani, în semn de recunoaștere a activității științifice și profesionale (aprilie 2009), *Diploma Virgil Madgearu*, cu *Medalia de Aur*, conferită de Senatul ASE în 2009, în semn de recunoaștere a meritelor în promovarea valorilor învățământului și științei economice, *Diploma de Onoare* conferită de Asociația Generală a Economiștilor din România pentru contribuția la dezvoltarea învățământului superior economic și promovarea științei economice, cu ocazia împlinirii vârstei de 80 de ani (2009), *Diploma de onoare* conferită în anul 2009 de Fundația „Patrimoniu” a Academiei Române, cu ocazia împlinirii vârstei de 80 de ani și a 60 de ani de prestigioasă activitate pusă în slujba progresului și dezvoltării științelor economice, *Diploma de Excelență* conferită în 2009 de Asociația Facultăților de Economie din România, cu prilejul sărbătoririi a 80 de ani de viață, în semn de prețuire a întregii sale activități didactice, științifice și diplomatice. În mai 2000, Senatul Academiei de Studii Economice din București i-a acordat *Diploma Opera Omnia* pentru întreaga activitate în domeniul cercetării științifice.

Din 2006, Gheorghe Dolgu este membru de onoare al Academiei Române.

Ilie Văduva (1934-1998)

Rector: 1980-1985

Sufletul nu ți-l da decât cui îți dă sufletul lui.

Altfel tu rămâi fără nimic.

Nicolae Iorga

S-a născut pe 21 iulie 1934, în comuna Groșerea, județul Gorj. A absolvit Institutul de Științe Economice și Planificare (ISEP) – numele anterior al ASE – în anul 1958, cu diplomă de merit. A parcurs toate gradele didactice în instituția pe care a absolvit-o: preparator (1958-1960), asistent (1960-1970), lector (1970-1974), conferențiar (1974-1978), profesor universitar (1978-1990, 1992), la *Catedra de Contabilitate*.

Ilie Văduva a obținut titlul de doctor în economie în anul 1971, la Academia de Studii Economice din București, cu teza *Modernizarea sistemului informațional contabil al întreprinderilor industriale*, având conducător științific pe domnul profesor Victor Puchiță. A fost conducător de doctorat, din anul 1985, la specializările Cibernetică economică, Contabilitate și Relații economice internaționale.

A fost Rector al Academiei de Studii Economice din București în perioada 1980-1985 (ianuarie 1980 - mai 1980, cu delegație), după ce ocupase funcția de Prorector (în anii 1976-1980) în ultimul mandat al profesorului Gheorghe Dolgu, cu care a avut o excelentă colaborare, preluând treburile gospodărești ale universității.

Alte poziții ocupate în cariera sa au fost:

- Ministrul Afacerilor Externe (1985-1986);
- Ministrul Comerțului Exterior și Cooperăției Economice Internaționale (1986-1988);
- Consilier al președintelui RSR, cu grad de ministru secretar de stat (1988);
- Membru în CC al PCR (1988-1989).

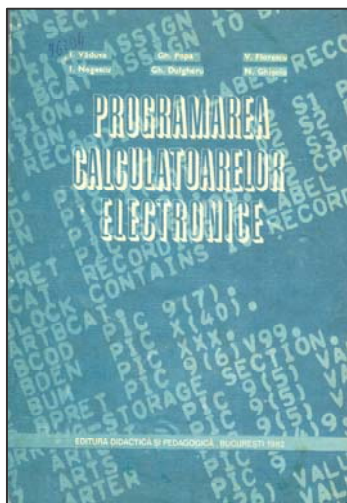
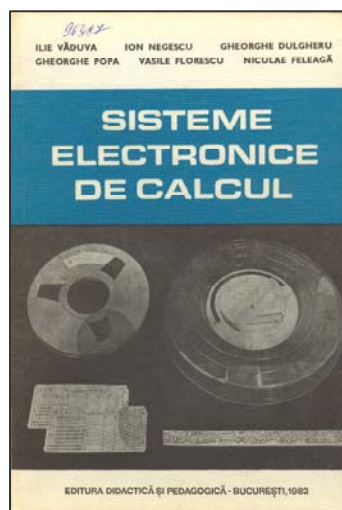
Ca Rector, a dat dovadă de mult spirit gospodăresc, a fost apropiat de colegi și studenți, pe aceștia din urmă considerându-i parteneri ai actului decizional. A fost preocupat de modernizarea procesului de învățământ, solicitând cadrelor didactice introducerea unor noi metode de transmitere a cunoștințelor, bazate pe

împletirea redării cu gândirea liberă a studenților. A inițiat forma de învățare programată, bazată pe lansarea unor calupuri de cunoștințe, urmate de testări, cu ramificații spre reluarea studiului sau spre avansarea acestuia.

Rectorul Ilie Văduva avea un caracter blajin, era capabil să asculte cu calm pe oricine. A ajutat mult colegii, inclusiv în rezolvarea problemelor lor sociale.

Ilie Văduva a ocupat portofoliul Ministerului Afacerilor Externe în cabinetul format de Constantin Dăscălescu. Acest portofoliu l-a obligat pe Ilie Văduva la o anumită prestață profesională deoarece, în spate, exista o tradiție a personalităților marcante, a unor oameni politici precum Nicolae Titulescu, Barbu Știrbey, Ion I. C. Brătianu, I. Gh. Duca, Al. Vaida Voievod, P. P. Carp și alții. Începând cu anul 1985 a ocupat, pe rând, funcțiile de Ministru al Afacerilor Externe, Ministru al Comerțului Extern și al Cooperăției Economice Internaționale și de consilier al președintelui RSR.

În ceea ce privește activitatea publicistică, trebuie amintit faptul că încă din 1978, împreună cu o echipă de colaboratori, a publicat la Editura Tehnică o lucrare ce ilustrează orientarea spre industria de programare, spre dezvoltarea de software. Lucrărilor publicate, ca singur autor sau coautor, li s-au adăugat articole și studii în reviste de specialitate.

Indiferent de postura socio-profesională în care s-a aflat – profesor universitar, publicist sau demnitar – în toate împrejurările, în tot ce a întreprins a fost perceput ca un om de acțiune. S-a remarcat prin talentul organizatoric și managerial, contrar unei posibile manifestări de om de cabinet, pe care putea să i-o dea înălțimea demnităților pe care le-a ocupat.

Principalele lucrări

- ✓ *Limbaje de programare a calculatoarelor*, București, Editura ASE, 1974
- ✓ *Programare structurată*, București, Editura Tehnică, 1978
- ✓ *Programarea calculatoarelor electronice în limbajul COBOL prin metoda instruirii programate*, București, Editura ASE, 1979
- ✓ *Conceperea și realizarea programelor COBOL*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1981
- ✓ *Autoinstruire în programare. Date, algoritmi. Limbajul COBOL. Depanare, cartele de comandă. Programe complexe*, București, Editura Tehnică, 1982, cu Vasile Florescu, Dan Farcaș
- ✓ *Bazele contabilității*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1982, cu Oprea Călin
- ✓ *Programarea calculatoarelor electronice*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1982
- ✓ *Sisteme electronice de calcul: manual*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1982
- ✓ *Cadrul informatic al dezvoltării economice intensive. În culegerea Noile tehnologii de vârf și societatea*, București, Editura Politică, 1983
- ✓ *Activitatea economico-financiară a întreprinderii*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1984, cu Ion Bucur, Emil Cioflan, Constantin Enache, Costinel Lazăr
- ✓ *Analiza economico-financiară asistată de calculator*, București, Editura Tehnică, 1985, cu Dumitru Mărgulescu, Aurel Ișfănescu
- ✓ *Ingineria programării. 2 vol.*, București, Editura Academiei R.S.R., 1985-1986
- ✓ *Contabilitate*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1994
- ✓ *Bazele contabilității*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2000, cu Oprea Călin, Mihai Ristea

Constatări

După revoluția din 1989, o minoritate a colegilor din propria catedră, mulți dintre ei sprijiniți anterior de profesorul Ilie Văduva, l-a marginalizat, interzicându-i să-și continue activitatea didactică. După o scurtă perioadă de timp, la 1 martie 1990, și-a reluat activitatea într-o atmosferă ostilă, ca profesor pe postul pe care îl

avea rezervat. În mai 1990, „la cerere”, a fost trecut pe un post de economist principal în ASE. În perioada postdecembristă, relansarea Corpului Experților Contabili și Contabili Autorizați din România (CECCAR) îl va aduce din nou în prim-planul activităților didactice. Din nevoia de perfecționare a formatorilor, între CECCAR și Academia de Studii Economice se va lansa un parteneriat de colaborare. Academia de Studii Economice a găzduit cursurile de perfecționare profesională predate de către specialiști ai Ministerului de Finanțe și de către cadre didactice cu experiență practică în domeniul financiar-contabil, printre care și profesorul Ilie Văduva.

În iulie 1990 s-a pensionat. În anul 1991 a participat la concurs pentru ocuparea unui post de profesor la Catedra de Contabilitate, pe care l-a câștigat și l-a ocupat începând cu 1 martie 1992, sistându-și pensia. În felul acesta s-a făcut dreptate: profesorul Ilie Văduva era bine pregătit profesional și nu făcuse rău comunității universitare sau propriilor colegi.

Profesorul Ilie Văduva a iubit mult Academia de Studii Economice din București și pe oamenii acesteia. Atitudinea unor colegi față de el, după căderea comunismului, l-a marcat enorm. Atât de mult, încât sănătatea i s-a prăbușit și a murit la scurt timp, în 1998.

Alexandru Puiu (1933)

Rector: 1985-1990

Pentru orice realizare, primul pas este curajul.

Goethe

Profesorul Alexandru Puiu s-a afirmat în mediul academic românesc ca un cercetător și cadru universitar de vocație și ca un manager dedicat. S-a născut pe 1 octombrie 1933, în comuna Făgețel, județul Olt. A făcut școala primară în comuna natală și Liceul comercial din Slatina. A absolvit Facultatea de Economie Politică din Academia de Studii Economice în anul 1957, ca șef de promoție, așa cum absolvise și studiile preuniversitare. În 1968 a susținut teza de doctorat *Valorificarea superioară a resurselor naturale*, sub îndrumarea reputatului om de știință Costin Murgescu.

Și-a început cariera la Institutul de Cercetări Economice din cadrul Academiei Române unde a ajuns la gradul de cercetător științific principal. În 1969 a ocupat, prin concurs, postul de conferențiar la Catedra de Comerț Exterior, denumită ulterior, la propunerea profesorului Alexandru Puiu, *Catedra de Relații economice internaționale*, din ASE. În scurt timp a devenit profesor universitar și conducător de doctorat. În calitate de conducător de doctorat, a îndrumat activitatea de cercetare

științifică a peste 70 de doctoranzi români și străini, inclusiv din țări dezvoltate, de exemplu, Germania, unii dintre aceștia ajungând profesori universitari, manageri ai unor companii de succes, înalți demnitari în țările lor sau în organizații internaționale.

Temeinicia și constanța pregătirii sale universitare au legitimat drumul ascendent al profesorului Alexandru Puiu, care, în timp, a deținut o serie de funcții cu răspundere, precum: șeful Catedrei de Relații economice internaționale, în perioada 1974-1976, Decan al Facultății de Comerț, în perioada 1976-1981, Prorector, în perioada 1981-1985, și Rector al Academiei de Studii Economice, între anii 1985-1990.

Valorificând experiența managerială din Academia de Studii Economice și beneficiind de sprijinul generos al unor colegi din această instituție, profesorul Alexandru Puiu a dovedit calitățile sale de creator de școală nouă, înființând, în 1991, Universitatea „Constantin Brâncoveanu” din Pitești, cu filiale în Brăila și Râmnicu Vâlcea.

În decursul timpului a ocupat și o serie de funcții prin care a realizat o legătură cu practica economică, fiind membru în Consiliul Național al Comerțului Exterior și al Băncii de Comerț Exterior a României.

Calitățile profesionale și morale ale profesorului Alexandru Puiu i-au permis să facă parte din Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare și din Colegiul Central de Onoare al Ministerului, Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. În perioada 2008-2012 a fost vicepreședinte al Consiliului Național al Rectorilor.

Vocația sa managerială s-a datorat, credem noi, și domeniului de cunoaștere predat în Academia de Studii Economice, și anume management, cu deosebire, managementul afacerilor economice internaționale, la introducerea căruia în circuitul științific universitar din țara noastră are o contribuție certă. Beneficiind de o serie de specializări și documentări în străinătate, și-a creat o cultură economică, ce i-a permis să predea o serie de discipline cu referire directă la economia de piață.

Ca susținător al modernizării școlii economice românești, Alexandru Puiu a introdus, în anii 1970, o serie de concepte precum: *management internațional, negociere în afacerile economice, public relations, comerț cu invenții brevetate și cu know-how, consulting-engineering, leasing, franchising* etc.

O dimensiune perenă a activității sale o constituie cercetarea științifică, pe care a început-o ca student, a continuat-o ca cercetător științific și, ulterior, ca universitar. Cu prilejul împlinirii a 30 de ani de activitate a cercurilor științifice studențești din ASE, remarcabilul prof. dr. Nicolae N. Constantinescu spunea: „*Alexandru Puiu este mândria Academiei de Studii Economice din București. El este animatorul esențial, este fondatorul recunoscut al cercului nostru științific, contribuind prin exemplul personal la substanțializarea și eficientizarea cercetării științifice economice în rândul tinerilor, el însuși având harul și inteligența specifică celor care se încumetă să facă sacrificiile pe care le presupune cercetarea științifică*”.

Profesorul Alexandru Puiu manifestă disponibilități pentru cercetarea științifică, atât în ceea ce privește problematica microeconomică, cât și pentru cea macro- și mondoeconomică.

Un domeniu care a constituit obiectul cercetării științifice în vederea obținerii titlului de doctor în economie îl constituie analiza valorificării eficiente a resurselor naturale, teza de doctorat intitulată *Valorificarea superioară a resurselor naturale* fiind publicată, în 1969, la Editura Academiei Române, asupra acestei probleme revenind în decursul anilor prin numeroase studii publicate în reviste de specialitate. Despre lucrarea menționată, prof. dr. Mircea Ciumara, fost director general al Institutului Național de Cercetări Economice al Academiei Române, aprecia că „*avertizează asupra consecințelor epuizării resurselor naturale. Era cu mult înainte ca să apară atenționările Clubului de la Roma. O cercetare științifică proaspătă, în formare, aflată sub mari presiuni ale regimului politic, reușea să avanseze și prin scrisul tânărului dr. Alexandru Puiu idei economice ce urmau să capete dimensiuni mondiale abia peste câțiva ani.*”¹⁵⁸

¹⁵⁸ Prof. univ. dr. Alexandru Puiu – o personalitate complexă, Editura Independența Economică, Pitești, 2011, p. 78.

O altă direcție a cercetării științifice a constituit-o problematica economiei mondiale și a relațiilor economice internaționale, mărturie fiind numeroasele cărți și studii publicate pe această temă. Lucrarea *Evoluții contradictorii în economia mondială*, publicată în Editura Politică, 1983, a obținut premiul „P. S. Aurelian” al Academiei Române.

Într-un mediu politic restrictiv, prof. dr. Alexandru Puiu a acordat atenție analizei și prezentării prin publicații a gândirii unor economiști care se afirmaseră în perioada dintre cele două războaie mondiale. Astfel, prof. dr. Ion Gh. Roșca sublinia, în lucrarea deja citată: „Menționăm că primul studiu în care se recunoșteau meritele lui Virgil N. Madgearu a fost publicat de profesorul Alexandru Puiu în revista «Probleme economice», în anul 1965”.

Notabilă este cercetarea științifică ale cărei rezultate au fost prezentate în lucrarea *Strategii bancare – una din cauzele crizei economiei românești*, publicată în limba română și în limba engleză, în care a fost subliniată, cu argumente temeinice, contribuția Băncii Naționale și a Băncilor Comerciale la decapitalizarea și falimentarea economiei românești în deceniul 1991-2000.

Profesorul Alexandru Puiu a condus și numeroase cercetări realizate prin proiecte axate direct pe problemele practicii economice.

Alte personalități recunosc contribuția profesorului Alexandru Puiu în îndrumarea competentă a tinerilor pentru formarea acestora ca economiști cu o pregătire temeinică. Asemenea recunoașteri au fost formulate în public de distinși profesori universitari, cum sunt Dumitru Miron, Ioan Popa și alții.

Pentru meritele sale ca profesor universitar, cercetător științific și manager în învățământul superior, a primit numeroase distincții și titluri, dintre care menționăm: Premiul „P.S. Aurelian” al Academiei de Științe a României; Ordinul Național pentru Merit, în grad de Cavaler (2002); Diploma și medalia *Man of Year*, acordată de American Biographical Institute of Internațional Research (2003); Diploma și medalia „2000 outstanding Intellectuals of the 21st Century” (2000 dintre cei mai de seamă intelectuali ai secolului 21) – pentru contribuția deosebită adusă învățământului superior și economic (iunie 2003); Diploma și medalia „21st Century Award for Achievement” – conferite de Centrul Biografic Internațional – Cambridge pentru recunoașterea realizărilor deosebite în învățământul superior (octombrie 2003); “*Universal Award of Accomplishment*” acordat de American Biographical Institute – premiul este acordat unui grup select de personalități ale căror realizări de-a lungul vieții au contribuit în mare măsură la succesul din diferite domenii (2003); Diploma *Virgil Madgearu*,

cu *Medalie de Aur – Meritul Universitar*, acordată de ASE (2011); *Diploma de excelență* conferită de Asociația Română de Marketing – în semn de recunoaștere și prețuire a remarcabilei sale contribuții la dezvoltarea cercetării de piață și a științelor economice românești, pentru spiritul antreprenorial și rezultatele fără egal în dezvoltarea marketingului educațional și promovarea valorii în învățământul privat din România (7 noiembrie 2003); *Diplomă de excelență* conferită de Asociația Generală a Economiștilor din România – economist cu rezultate meritorii în cercetare și învățământ; *Cetățean de Onoare* al municipiului Brăila – 19 mai 1995; *Cetățean de Onoare* al municipiului Pitești – pentru contribuția adusă la dezvoltarea învățământului superior privat din municipiul Pitești, 10 noiembrie 2000; *Cetățean de Onoare* al municipiului Râmnicu Vâlcea – 24 mai 2002; *Cetățean de Onoare* al comunei natale Făgețel, Olt – 2007; *Medalie și diplomă de excelență* din partea Episcopiei Râmnicului pentru merite deosebite în pregătirea și promovarea tinerii generații (2 octombrie 2000); *Medalie și diplomă de excelență* din partea Episcopiei Dunării de Jos (1 octombrie 2001).

Amintindu-și despre activitatea depusă ca Decan, Prorector și Rector al Academiei de Studii Economice, profesorul Alexandru Puiu regretă că nu a putut să se opună la unele comprimări aduse de conducerea politică a vremii învățământului economic românesc, dar se mândrește cu faptul că a avut curajul și abilitatea să păstreze în planurile de învățământ din Academia de Studii Economice, chiar în condițiile înăspririi restricțiilor după anul 1985, unele discipline de învățământ care conțineau analize pertinente ale economiei de piață, cum ar fi: Marketingul, Managementul afacerilor economice internaționale, Finanțele publice ale țărilor capitaliste, Economia politică a capitalismului, Cibernetica economică etc.

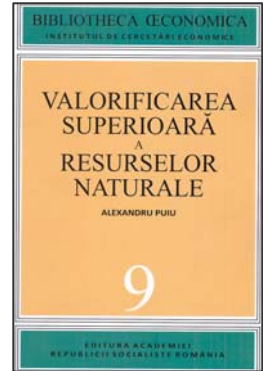
De asemenea, profesorul Alexandru Puiu consideră relevant că, în timpul mandatului său de Rector, s-a organizat pentru prima dată în istoria Academiei de Studii Economice o manifestare de interes național, cu prilejul aniversării a 75 de ani de la înființarea acestei instituții. Un alt element pozitiv pentru activitatea Rectorului Alexandru Puiu și a echipei sale de conducere l-a constituit prezența unui număr relativ însemnat de universitari și alți specialiști din Occident care au prezentat conferințe în cadrul Academiei de Studii Economice într-o perioadă în care era foarte dificil să realizezi asemenea contacte cu exteriorul.

O caracterizare sintetică a personalității profesorului o face prof. dr. Marin Dinu, care afirma: „Disponibilitatea profesorului Alexandru Puiu pentru viața publică

trece dincolo de convențional pentru că izvorăște din exercițiul moral al dăruirii pentru cauze nobile și din respectul cotidian pentru adevăr.”¹⁵⁹

Principalele lucrări

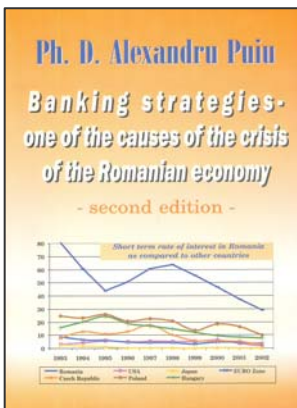
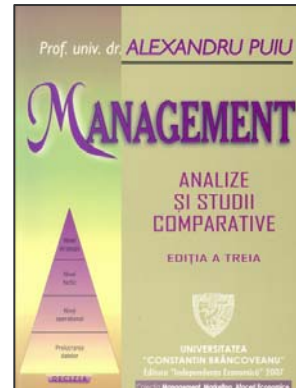
- √ *Dezvoltarea complexă și echilibrată a economiei naționale*, Editura Politică, 1965
- √ *Implicații social-economice ale progresului tehnic în capitalism*, Editura Politică, 1969
- √ *Valorificarea superioară a resurselor naturale*, București, Editura Academiei R.S.R., 1969
- √ *Export – curier economic legislativ pentru uzul compartimentelor de export*, Editura Viața Economică, 1971
- √ *Relațiile economice dintre țările socialiste și cele capitaliste dezvoltate*, București, Editura politică, 1973
- √ *Tehnica operațiunilor de comerț exterior*, București, Editura Științifică, 1973
- √ *Conducerea și tehnica comerțului exterior*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1976
- √ *Managementul în comerțul internațional*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1981
- √ *Evoluții contradictorii în economia mondială*, București Editura Politică, 1983
- √ *Profesorul Virgil Madgearu. Evocări. Studii*, București, Editura Academiei Române, 1987
- √ *Conducerea, tehnica și eficiența comerțului exterior*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1989
- √ *Învățământul economic superior din România. Academia de Studii Economice, 1913-1988*, București, Editura Academiei Române, 1989
- √ *Management în afacerile economice internaționale*, București, Independența Economică, 1992

¹⁵⁹ Prof. univ. dr. Alexandru Puiu – o personalitate complexă, p. 106.

- √ *Dicționar de relații economice internaționale*, Editura Enciclopedică, 1993
- √ *Tehnici de negociere, contractare și derulare în afacerile economice internaționale*, București, Tribuna Economică, 1997
- √ *Managementul internațional. Tratat*, Editura Independența Economică, 1999
- √ *Management*, Editura Independența Economică, 2001
- √ *Strategii bancare – una din cauzele crizei economiei românești*, Pitești, Editura Independența Economică, 2001, 2003
- √ *Managementul internațional. Tratat vol. I și vol. II*, Editura Independența Economică, 1999
- √ *Management. Analize și studii comparative*, Pitești, Editura Independența Economică, 2007

- √ *Banking strategies – one of the causes of crisis of the Romanian economy*, Editura Independența Economică, 2004
- √ *Managementul afacerilor economice. Tehnici de afaceri economice interne și internaționale*, Pitești, Editura Independența Economică, 2007
- √ *Management în afaceri economice internaționale. Promovare, negociere, contractare*, Pitești, Editura Independența Economică, 2008

Constantin Bărbulescu (1927-2010)

Rector: 1990-1996

*Moartea nu e tristă,
căci tu nu plângi la căpătâiul tău.*

Nicolae Iorga

S-a născut pe 20 decembrie 1927 la Turnu Severin. A urmat studiile liceale în orașul natal. Ulterior, a frecventat cursurile Facultății de Științe Economice a Institutului de Științe Economice și Planificare – numele anterior al ASE – pe care le-a absolvit în anul 1951 și pe cele ale Facultății de Mecanică (Secția de mașini termice), în cadrul Institutului Politehnic din București.

În anul 1968 a devenit doctor în științe economice la Academia de Studii Economice din București, cu teza *Probleme economice ale optimizării conducerii proceselor economice continue cu ajutorul calculatoarelor electronice: cu aplicații la rafinării și reactoare chimice*.

După absolvirea studiilor universitare a fost încadrat ca asistent (1950) la *Catedra de Economie industrială* și, treptat, a urcat toate treptele ierarhiei universitare: lector (1954), conferențiar (1969), apoi profesor universitar (1972). A fost Prodecan (1967), Prorector (1972), șef al *Catedrei de Conducerea, organizarea și planificarea unităților industriale*, devenită *Catedra de Management*. A fost conducător științific.

În anul 1990 a fost numit Rector al ASE, mandat reînnoit, prin alegeri, în anul 1992. Mandatul său s-a încheiat în anul 1996. Ca Rector, a asigurat reorganizarea învățământului superior economic românesc, în conformitate cu noile condiții impuse de trecerea la economia de piață.

În anul 1993 a devenit membru corespondent al Academiei Române. S-a pensionat pe 1 octombrie 1998.

Alte poziții ocupate în cariera sa au fost:

- Membru în Consiliul de conducere al Institutului Național de Dezvoltare Economică;
- Vicepreședintele AGER;
- Senator, ales în municipiul București pe listele partidului FSN (1990-1992);
- Membru fondator al Alianței Universităților pentru Democrație;
- Vicepreședinte al Secției Știință din cadrul UNESCO-România;
- Membru al consiliului Academic Internațional cu sediul la Stockholm;
- Membru în comisia numită de guvern în vederea întocmirii strategiei de trecere a României la economia de piață;
- Membru în Grupul de evaluare a situației economiei naționale.

Odată cu încheierea studiilor universitare și susținerea tezei de doctorat, profesorul Constantin Bărbulescu și-a continuat activitatea de formare științifică permanentă și și-a completat studiile cu o serie de specializări în străinătate, în cadrul unor instituții din Europa: Franța – Institutul Superior de Gestiune din Paris (1993), Germania – Academia de Export din Baden, Wirttemberg (1994), dar și din America. La aceste specializări pot fi adăugate burse de studii și documentare la universități de prestigiu din lume.

Carierea îmbrățișată cu succes a fost aceea de profesor. S-a dedicat cu pasiune activităților din învățământ, în general. S-a aplecat cu ușurință asupra unor discipline economice pe care le-a abordat cu seriozitate, precum *Economia industriei*, *Conducerea organizarea și planificarea unităților industriale*, *Managementul producției industriale*, *Strategii de firmă*, *Pilotajul întreprinderilor*, *Management strategic*¹⁶⁰.

Anul 1990 îl găsește pe Constantin Bărbulescu în plină activitate didactică, profesie pe care a slujit-o vreme de 50 de ani, fără abateri. Dintre proiectele pe care le-a pus în practică în mandatul de Rector menționăm: construirea Căminului D din Complexul Moxa, Cantinei Moxa, Complexului sportiv din strada Stanislas Cihoski și preluarea de la Universitatea de Medicină și Farmacie București a Complexului Belvedere (căminele A1-A4).

Palierul științific din perioada mandatului său de Rector a avut în vedere parteneriate încheiate cu SUA, Franța, Anglia, Spania, Portugalia etc., în vederea schimbului de experiență și de perfecționare a studenților și cadrelor didactice din ASE. În același timp, a pus bazele unor institute și organisme care își desfășoară activitatea și în prezent.

După anul 1990, Academia de Studii Economice din București s-a reorganizat, urmând ritmul impus de evoluția învățământului economic mondial și de noul tip de economie de piață. Instituția s-a adaptat din mers specializărilor și s-au introdus noi discipline, precum: *Management*, *Marketing*, *Piața financiară și bursa de valori*, *Logistică industrială*, *Dinamica sistemelor*, *Contabilitate națională*, *Teoria echilibrului economic*, *Sisteme expert financiar-monetare ș.a.*¹⁶¹

---

¹⁶⁰ Ivanciu Nicolae-Văleanu, *op. cit.*, p. 44.

¹⁶¹ *Academia de Studii Economice la a 80-a aniversare*, București, 1993, p. 28.

Relațiile cu străinătatea au fost fructuoase și s-au reflectat în participarea la simpozioane, congrese, conferințe, burse de documentare sau specializări în spațiul geografic variat, precum: Franța, Republica Moldova¹⁶², Polonia, Germania, Marea Britanie sau SUA. La rândul ei, ASE a fost gazda a numeroase simpozioane cu participare internă și internațională.

Rodul muncii sale fără preget și al curiozității științifice manifestate în permanență față de aspectele vieții economice i-au înlesnit participarea la o serie de simpozioane, seminarii, congrese, conferințe interne și internaționale, dintre care menționăm: Conferința internațională de la Paris 1976, Conferința economișilor din țările balcanice găzduită de Atena în 1972, Congresul de Management de la München, Conferința internațională de la Budapesta, Simpozionul organizat la Universitatea din Stocholm, Colocviul Internațional *Întreprinderile în domeniul mutațiilor* organizat de Ministerul Economiei și Finanțelor din Franța și Universitatea Dauphine din Paris.

În anul 1993, când funcția de președinte al Academiei Române era ocupată de Mihai Corneliu Drăgănescu¹⁶³, Constantin Bărbulescu a devenit membru corespondent al prestigioasei instituții, arenă comună în care fiecare membru-titular, corespondent sau de onoare – imprimă pecetea geniului său propriu, iar cei mai de seamă reprezentanți ai științei conlucrează armonios în cele mai variate domenii.

Politica a fost și ea o ispită sau o provocare pentru economistul, profesorul și omul Constantin Bărbulescu. Astfel, se încadrează în viața politică de după revoluția de la 1989, devenind senator în mandatul 1990-1992.

¹⁶² Academia Economică de la Chișinău a beneficiat în anul universitar 1992-1993 de sprijin și asistență de la București: 66 de studenți, 28 de doctoranzi și 10 cadre didactice auxiliare au efectuat stagii de pregătire și de perfecționare în cadrul ASE București.

¹⁶³ Inginer, eseist, filosof, profesor la Institutul Politehnic din București. Membru de onoare al Academiei de Științe a Moldovei. Viceprim-ministru în guvernarea Petre Roman, 1990. Președinte al Academiei Române în perioada 1990-1994

S-a remarcat ca autor al numeroase studii, articole, lucrări didactice și cărți, în special din domeniul microeconomiei. A pus piatra de temelie pentru domenii științifice noi și a contribuit la crearea unui spirit autentic de profesionalism în Facultatea de Management.

Prin modul său de a fi, de a munci, de a crea, de a relaționa cu cei din jur, profesorul universitar dr. ing. Constantin Bărbulescu va rămâne un model uman demn de urmat de către toți cei care au avut privilegiul de a-l cunoaște, direct sau indirect, în frumoasa și bogata sa activitate universitară și de cercetare științifică.

Contribuțiile i-au fost răsplătite sau recunoscute prin acordarea titlului de Doctor Honoris Causa al Academiei de Studii Economice din Chișinău, dar și al Universității din Craiova în 1997, la propunerea Facultății de Științe Economice.

Principalele lucrări

- √ *Dezvoltarea industriei în R.P.R.*, București, Editura Științifică, 1952
- √ *Știința organizării*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1971
- √ *Organizarea și planificarea unităților industriale*, 2 vol., București, ASE, 1977
- √ *Metode și tehnici de optimizare a organizării producției în unitățile industriale*, București, Editura Politică, 1978
- √ *Organizarea și planificarea unităților industriale*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1980
- √ *Enciclopedia conducerii întreprinderii*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1981
- √ *Planificarea unităților industriale*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1988
- √ *Mecanismul de funcționare a economiei*, București, Editura Economică, 1995
- √ *Managementul producției industriale*, 3 vol., București, Sylvi, 1997
- √ *Pentru creșterea competitivității întreprinderilor românești pe piața Uniunii Europene*, București, Editura Economică, 1999

- √ *Sistemele strategice ale întreprinderii*, București, Editura Economică, 1999
- √ *Pilotajul performant al întreprinderii*, București, Editura Economică, 2000
- √ *Managementul producției*, 2 vol., București, Tribuna Economică, 2001-2002
- √ *Diagnosticarea întreprinderilor în dificultate economică: strategii și politici de redresare și dinamizare a activității*, București, Editura Economică, 2002
- √ *Probleme ale conducerii moderne a întreprinderilor productive*, București, Editura Economică, 2008

Controverse

Mulți colegi l-au perceput ca „rectorul turist”, reproșându-i deseale sale călătorii în străinătate, unele fără o acoperire profesională clară. De asemenea, a dat puțină importanță colaborării cu structurile din subordine, mai ales cu colectivele catedrelor.

I se reproșează, de asemenea, cedarea către Universitatea de Arhitectură, în folosul Clubului Sportul Studentesc (era un suținător al echipei de fotbal a acestui club), a clădirii cu arhitectura remarcabilă din strada Mihail Moxa, la stânga intrării în complexul ASE. Mai nou, s-au descoperit documente din care rezultă că ASE a primit de la Ministerul de resort localul unei școli, pe str. Moxa nr. 20. Conducerea de atunci nu a făcut niciun gest de a prelua efectiv clădirea, drept pentru care procedura de intrare în posesie trebuie reluată, cu toate complicațiile pe care le implică.

Paul Bran (1940-2006)

Rector: 1996-2004

*Nu părăsești un ideal
fără să-i lași ceva din ființa ta.*

Nicolae Iorga

S-a născut pe 13 septembrie 1940 în comuna Topolog, județul Tulcea. A urmat cursurile școlii primare în comuna natală, apoi liceul *Mircea cel Bătrân* din Constanța.

A fost admis la Facultatea de Finanțe, Credit și Contabilitate, specializarea Finanțe-credit în anul 1960, pe care a absolvit-o, cu *Diplomă de Merit*, în anul 1965. A fost atras de viața universitară, motiv pentru care a candidat și a intrat prin concurs în comunitatea Academiei de Studii Economice din București, unde a dobândit cu meticulozitate, proprie firii sale, experiență profesională, acest canon profesional caracterizându-i viața universitară vreme de peste 40 de ani. În perioada 1965-2006, a ocupat, prin concurs, toate treptele carierei universitare: preparator (1965), asistent stagiar (1968), asistent titular (1970), lector suplinitor (1972), lector titular (1973), conferențiar (1978) și profesor universitar (1 octombrie 1990).

La 8 mai 1976 i s-a confirmat titlul de doctor în economie, cu teza *Decizia financiară în unitatea economică*, susținută în 18 iulie 1974, în care a abordat problematica fundamentării financiare a deciziilor economice la nivel microeconomic.

Disciplinele predate și dezbătute în cadrul seminariilor și cursurilor au avut ca teme principale problemele legate de Finanțele întreprinderii, Management financiar, Monedă, Relații financiare și monetare internaționale, Finanțe generale, Proiecte economice. A introdus, pentru prima dată, cursurile universitare intitulate *Economica valorii*, la secția de Economia mediului în cadrul Facultății de Economie Agroalimentară și a Mediului pe care le-a transformat apoi în disciplinele *Economica valorii* și *Managementul prin valoare*, predate și la alte facultăți din ASE, precum și la diferite universități din țară – Cluj, Constanța etc.

A urmat mai multe stagii de documentare în Elveția (1975) și SUA (1994), consacrate, în special, organizării și finanțării întreprinderilor mici și mijlocii. A fost conducător de doctorat în specializarea *Relații financiare și monetare internaționale*, din anul 1990.

A fost Rector al Academiei de Studii Economice din București, pentru două mandate, 1996-2000 și 2000-2004.

Alte poziții ocupate în cariera sa au fost:

- Consilier în guvernul Petre Roman (1990-1991);
- Consilier al prim-miniștrilor pe probleme de reforme economice din România și Republica Moldova (1990-1991);
- Coordonator al Departamentului de Proiectare a Reformei Economice din cadrul Guvernului României (1990-1991);
- Membru în Consiliul de Administrație al Băncii Comerciale Române (1990-1993, 1997-2000);
- *Rector* fondator al primei instituții de învățământ economic superior din Republica Moldova – Academia de Studii Economice a Moldovei (1991-1994);

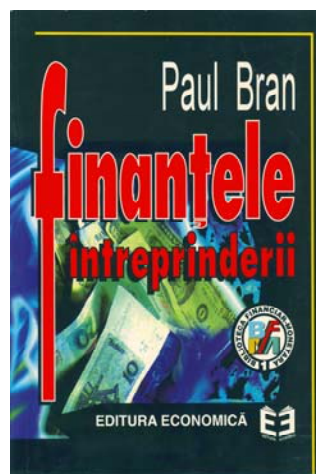
- Consilier al Primului Ministru pe probleme de reforme economice din Republica Moldova (1991-1994);
- Președinte al Comisiei de cenzori a Băncii Naționale a României (1998-2004);
- Președinte al Asociației Generale a Economisților din România (2001-2006).

A fost un profesor dedicat, care „*seducea prin charismă, inteligență, spirit liber, curios și metodic, ușor ironic și bun cunoscător al firii oamenilor și al vremurilor*”, așa cum îl prezenta prietenul și colegul său timp de 40 de ani, profesorul Nicolae Dardac, Prorector al Academiei de Studii Economice¹⁶⁴.

Profesorul Paul Bran s-a implicat și în viața politică și economică a României, aflată în plină reformare economică, politică și socială. Astfel, în perioada 1990-1991, a fost consilier al Primului Ministru în cadrul Guvernului Petre Roman, coordonând realizarea primelor legi cu caracter economic și financiar-monetar, specifice economiei de piață. De asemenea, a ocupat funcția de vicepreședinte și, apoi, de președinte al *Asociației Generale a Economisților din România*.

În anul 2001, Paul Bran a primit *Diploma de Excelență și Medalia de Argint a Băncii Naționale a României*, acordată pentru prima dată unui economist român, pentru contribuția adusă la dezvoltarea științei economice.

Profesorul Paul Bran a avut un rol decisiv în procesul de înființare și organizare a primei instituții de învățământ economic superior din Republica Moldova, Academia de Studii Economice din Moldova, ocupând și funcția de *Rector* al acesteia, în perioada 1991-1994. În efortul său de „a zidi” Academia de Studii Economice pentru spațiul de dincolo de Prut, profesorul Paul Bran a fost susținut la acea vreme de o echipă bine încheată constituită din Mircea Snegur, președintele Republicii Moldova, Mircea Druc, Valeriu Muraschi, prim-ministrul ai Republicii Moldova, Nicolae Matcaș, Ministru al Învățământului, Vasile Șoimaru Prim-vice-rector al ASEM Chișinău și alții¹⁶⁵.

¹⁶⁴ Ion Gh. Roșca (coord.), *Rectorul Paul Bran 1996-2004*, Editura ASE, București, 2006, p. 98.

¹⁶⁵ Ibidem, p. 40.

În cuvântul de deschidere a cursurilor de la Academia de Studii Economice din Chișinău¹⁶⁶, rostit la inaugurarea acesteia, Paul Bran spunea: „*am pus bazele unei instituții nu numai necesare, dar și obligatorii pentru independența și suveranitatea economică a tânărului stat.*”¹⁶⁷ Fostul premier al României de după 1990, Petre Roman, conchide: „*A pus piatra de temelie la apropierea dintre românii de dincolo de Prut și noi. Institutele, îndeosebi cele școlare, se știe, sunt fundamentale în realizarea unor legături trainice între oameni și state.*”¹⁶⁸

În cele două mandate de Rector al Academiei de Studii Economice din București și-a asumat misiunea pentru care fusese investit și s-a dăruit angajamentelor, munca fiindu-i ușurată de colegii prorectori cu care a colaborat, care aveau experiență managerială pe măsura instituției: Eugen Burduș, Nicolae Dardac, Gheorghe Dodescu, Dumitru Miron, Viorel Petrescu, Ion Gh. Roșca, Dorin Zaharie. Rezultatele colaborării *Rectorului* cu Biroul Senatului ASE au condus la elaborarea, cu multă migală și cu perseverență, de programe care priveau înființarea Învățământului la Distanță, amplificarea bazei de documentare pentru cadrele didactice și studenți, colaborarea pe plan internațional, prin trimiterea cadrelor didactice la specializări în străinătate, reorganizarea examenului de admitere etc.

Cele mai importante proiecte de investiții și modernizări realizate de Rectorul Paul Bran au fost: construirea noului spațiu de învățământ din Complexul Moxa (clădirea îi poartă numele); consolidarea și reamenajarea clădirii din strada Cihoski nr. 5, pe care a dedicat-o birourilor administrative (anterior fusese cămin studentesc și cantină); consolidarea și modernizarea clădirii Tache Ionescu, dedicând-o învățământului postuniversitar; procurarea terenului din Complexul Belvedere (printr-o „inginerie Bran”, de la Clubul Sportul Studentesc) și proiectarea noilor cămine; construirea pasarelei dintre corpurile din Piața Romană și str. Dacia, pe care studenții au numit-o *Pasul Bran*; prima modernizare a Palatului din Piața Romană și a Aulei Magna; repararea și dotarea căminelor din

¹⁶⁶ Înființată prin Hotărârea de Guvern a Republicii Moldova nr. 537/25 septembrie 1991.

¹⁶⁷ Apud Ion Gh. Roșca (coord.), *Rectorul Paul Bran 1996-2004*, Editura ASE, București, 2006, p. 44.

¹⁶⁸ Ibidem, p. 97

Belvedere, Mecanică Fină, Agronomie, Frumoasei, Occi-dentului, dotarea și reamenajarea dispensarului studentesc din complexul Moxa, prima modernizare a Bibliotecii Centrale a Academiei de Studii Economice. Și toate acestea le-a făcut prin autofinanțare (cu „zero mii lei” de la guvern, cum îi plăcea să spună Rectorului).

Grija cu care a slujit Academia, munca pe care a depus-o în folosul acestui așezământ, contribuția la evoluția programelor de învățământ, l-au îndemnat să aibă mereu cuvinte frumoase atunci când a avut prilejul să vorbească despre ASE: *„Născută din entuziasmul și dăruirea înaintașilor noștri, Academia de Studii Economice*

*a traversat secolul XX cu stoicismul unui slujitor destoinic, reușind să servească cât mai bine știința economică și să cedeze cât mai puțin vremurilor schimbătoare. (...) Cu o prezență inedită în familia universităților din România, prin denumire și profil, prima școală superioară în domeniul economiei s-a impus prin dinamica adaptării procesului didactic la schimbările din teoria științei economice și la necesitățile concrete ale economiei românești, precum și la inovațiile din tehnologia predării și învățării.”*¹⁶⁹

Principalele proiecte susținute de Rectorul Paul Bran au fost:

- modernizarea planurilor de învățământ, în favoarea studiului independent al studenților;
- înlocuirea, în anul 1998-1999, a formelor de învățământ depășite în societatea informațională și a cunoașterii – seral și fără frecvență – cu sistemul modern de învățare la distanță, preluând modele moderne din SUA și Canada;
- crearea unei rețele naționale de pregătire la distanță, la București și în 17 centre teritoriale: Piatra Neamț, Buzău, Covasna, Curtea de Argeș, Amara, Călărași, Tulcea, Mediaș, Deva, Slatina, Brăila, Alexandria, Constanța, Predeal, Câmpia Turzii, Târgoviște, Giurgiu;
- modernizarea departamentelor de gestiune a programelor de învățământ la distanță, de pregătire didactică și pedagogică și de formare continuă;
- dezvoltarea cercetării științifice din ASE;

¹⁶⁹ *Academia de Studii Economice, 1913-2003*, Editura Economică, București, 2003, p. 15.

- asigurarea literaturii de specialitate necesare pregătirii studenților;
- dezvoltarea sistemelor informatice din universitate, a sistemelor moderne de management universitar, înființarea campusului virtual, extinderea serviciilor de internet și a bibliotecii virtuale;
- crearea unui sistem modern de acces și utilizare a Bibliotecii Centrale a ASE, crearea sălii Virgil Madgearu.

În încercarea de a defini personalitatea și caracterul său și de a răspunde la întrebările „Cum era ca om?” și „Ce fire avea?”, cei care l-au cunoscut îndeaproape nu au ezitat să-l caracterizeze; toate aceste trăsături, așternute pe hârtie, fiind cuprinse într-o carte dedicată profesorului și Rectorului Paul Bran, prima carte care a deschis colecția nou înființată – „Mari personalități ale ASE”. Dintre acestea amintim cuvintele profesorului Iacob Cătoiu, Decan al Facultății de Comerț în perioada 1992-2004:

„Indiferent de pozițiile didactice și manageriale deținute în timp, s-a dovedit a fi un minunat coleg care întruchipează cele mai frumoase trăsături umane. Un familist desăvârșit, foarte corect, respectuos și atent în relațiile cu cei din jur, cinstit și de o modestie impresionantă, posesor al unui umor tonifiant, al unui simț al echilibrului ieșit din comun, de un calm proverbial, întotdeauna promotor al dialogului constructiv, Domnul Profesor Paul Bran a ajuns să fie apreciat și stimat de cei din jurul său.”¹⁷⁰

Vasile Șoimaru, Prim-vice-rector al Academiei de Studii Economice din Moldova în mandatul Rectorului Paul Bran, amintește faptul că acesta impresionase publicul basarabean „prin competență profesională, prestația de profesor, harul oratoric, pe alocuri presărat cu perle umoristice, surprinzătoarea-i modestie și, poate în primul rând pentru noi, prin frumoasa limbă românească pe care o vorbea, mai ales ușurința cu care vehicula terminologia economică, nouă, aproape necunoscută.”¹⁷¹

¹⁷⁰ Ion Gh. Roșca (coord.), *Rectorul Paul Bran 1996-2004*, Editura ASE, București, 2006, p. 118.

¹⁷¹ Ibidem, p. 126.

Profesorul Ion Plumb, Prorector al Academiei de Studii Economice își amintește că „în anul 2003, cu ocazia acordării titlului de *Doctor Honoris Causa* unei personalități cu putere de decizie în stat, aceasta din urmă a avut mari dificultăți în a-și fixa toca pe cap, din cauza măsurii prea mici, stârnind rumoare în aula. Pentru a-l scoate din impas și pentru a repara cât de cât acest incident neplăcut, Rectorul a intervenit, cerându-și scuze și motivând că, <dimensiunea acesteia este pe măsura bugetului pe care guvernarea îl acordă învățământului>, glumă primită, evident, cu ropote de aplauze de către asistență”¹⁷² (n.a. În calitate de autori, deoarece am fost și noi prezenți la evenimentul amintit, precizăm că este vorba de Ion Iliescu, Președinte al României între anii 1992-1996 și 2000-2004.)

Profesorul Dinu Marin, directorul Editurii Economice la acea vreme, îl caracteriza ca „fiind genetic tolerant cu întâmplarea, mucalit cu ieșitul din rând și drastic cu cel care trișează [...] Când s-a zis despre el că luptă să ajungă undeva, el deja plecase de acolo. A fost mereu mai repede cu gândul decât a reușit să sperie cu fapta. Paul Bran este pentru noi cavalerul generos, chiar și în discreție.”¹⁷³

Profesorul Ion Gh. Roșca aprecia principalele calități de manager ale Rectorului Paul Bran¹⁷⁴: „A știut că, pentru a reuși, trebuie să investească în oameni și echipamente și a făcut-o. A avut o mare deschidere către realizarea proiectelor. Dacă aveai o idee și o argumentai, devenea pe dată susținător al aplicării acesteia. A promovat munca în echipă, Domnia Sa muncind cât o echipă. Stilul său de conducere a fost unul deschis. Arma cu care te «biciuia» era umorul. De fiecare dată găsea o parabolă care lămuria lucrurile sau le corecta.” [...] „Îmi amintesc cu plăcere sunetul colindelor, imaginea bradului înalt din holul Aulei Magna, frumusețea ouălor încondeiate puse cu dragoste pe biroul său, care îi trăda bunătatea, dragostea de oameni și de Dumnezeu.”

Chiar dacă unii l-au uitat prea curând, chiar dacă cei mai tineri nu știu prea multe despre el, prin valoarea aportului său la evoluția Academiei de Studii Economice rămâne mereu contemporan.

---

¹⁷² Ibidem, p. 109.

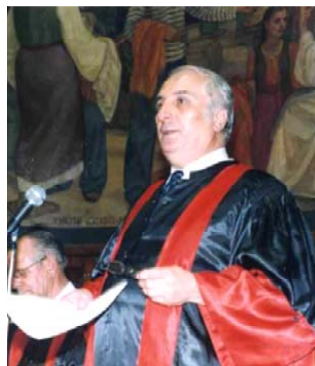
¹⁷³ Ibidem, p. 122.

¹⁷⁴ Ibidem, p. 95.

Bilanțul celor două mandate se poate caracteriza astfel „*omul sfințește locul*” și nu este doar o formulare de dragul jocului de cuvinte. A crezut în proiectele sale, în profesia pe care și-a ales-o, în idei, în succes, în principii de existență, în capacitatea sa de a sluji necondiționat cu eforturi mari și constante.

Rectorul Paul Bran a fost profund îndrăgostit de Academia de Studii Economice. Poate din acest motiv, Dumnezeu i-a plasat sfârșitul acestei vieți, pe 26 iulie 2006, într-un spațiu construit de Domnia Sa și pe care cu drag îl numim *Pasul Bran*.

Principalele lucrări

- √ Paul Bran, *Relațiile financiar-valutare*, Partea I, Editura ASE, București, 1977
- √ Paul Bran, *Decizia financiară în unitatea economică*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1980
- √ Paul Bran, *Mecanismul monetar actual*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1984
- √ Paul Bran, *Mecanismul monetar*, Editura Știința, București, 1991
- √ Paul Bran, *Economica valorii*, Editura Enciclopedică, București, 1992
- √ Paul Bran, *Fascinația valorii*, Editura Enciclopedică, București, 1992
- √ Paul Bran, *Relații financiar-bancare ale societăților comerciale*, Editura Tribuna Economică, București, 1994
- √ Paul Bran, *Finanțele întreprinderii*, Editura Logos, București, 1995
- √ Paul Bran, *Relațiile financiare și monetare internaționale: economia fenomenului mondo-financiar și monetar*, Editura Economică, București, 1996
- √ Paul Bran, *Finanțele întreprinderii: gestionarea fenomenului microfinanciar*, Editura Economică, București, 1997
- √ Paul Bran, Ionela Costică, *Economica activității financiare și monetare internaționale*, Editura Economică, București, 2003

- √ Paul Bran, *Model de dezvoltare economică și socială a orașelor românești riverane Dunării*, Editura ASE, București, 2007
- √ Paul Bran, *Managementul prin valoare*, Editura Universitară, București, 2009
- √ Paul Bran, *Dimensiunea financiar-monetară a întreprinderii*, Editura ASE, București, 2011

Ion Gh. Roșca (1949)

Rector: 2004-2012

*Și în viață, în simțire, în scris, în gând, când te uiți bine,
rămâne mai ales ce ai dat altora, ce ai lăsat de la tine, ce ai jertfit.*

*Prin înstrăinarea de tine însuși capeți și consecvența,
și stăruința, și caracterul, și iubirea oamenilor.*

Nicolae Iorga

S-a născut pe 12 aprilie 1949 în orașul Râmnicu Vâlcea. Școala primară și liceul le-a făcut în orașul natal. A absolvit, în 1966, Liceul *Nicolae Bălcescu* (devenit ulterior Colegiul *Alexandru Lahovari*) din Râmnicu Vâlcea. În perioada 1967-1972 a urmat cursurile Facultății de Calcul Economic și Cibernetică Economică, secția Mecanizarea și automatizarea calculului economic din Academia de Studii Economice din București, pe care le-a absolvit ca șef de promoție.

După absolvirea facultății a îmbrățișat cariera didactică, fiind, pe rând: asistent (1972-1979), lector (1979-1990), conferențiar (1990-1994) și profesor (din 1994). A lucrat la *Catedra de Cibernetică economică*, până în 1990 și, ulterior,

la *Catedra de Informatică economică*. Domeniile sale de competență sunt: programarea calculatoarelor, analiza și proiectarea sistemelor informatice, modelarea sistemelor, problematica societății informaționale și a celei bazate pe cunoștințe.

Este doctor în științe din 1982, specializarea Calcul economic și cibernetică economică. A susținut teza de doctorat *Metode de programare a proceselor de producție discrete*, având conducător științific pe prof. dr. Ludovic Tövissi. Este conducător de doctorat în domeniul Cibernetică și statistică economică, din anul 1997 și în domeniul Informatică economică, din anul 2010.

A fost șef al *Catedrei de Informatică economică*, în perioada 1990-1996, având un rol decisiv în crearea ei. A fost director al *Departamentului de Cercetări Economice* al ASE, în perioada 1996-1999 și Prorector al ASE, în perioada 2000-2004, coordonând activitățile de cercetare științifică și de informatizare a activităților din universitate. A fost ales Rector al ASE în 4 mai 2004 și reales în anul 2008. Mandatul său de Rector s-a încheiat pe 4 martie 2012.

A făcut mai multe specializări pe probleme economice, de informatică și management în Franța (1993), Suedia (1994), Olanda (1999), Spania (2000), Italia (2002).

Alte poziții ocupate în cariera sa au fost:

- Statistician II, la Combinatul Chimic Râmnicu Vâlcea (1966-1967);
- Director al Centrului de cercetare *Modelarea și informatizarea proceselor economico-sociale – Eco-Infosoc* (din 2001);
- Director al Centrului de Calcul al ASE (1994-1998);
- Membru al Consiliului de Coordonare a Activității de Statistică din România (2003-2009);
- Membru al Consiliului Statistic Național și vicepreședinte al acestuia (din 2009);
- Membru al Consiliului Național al Finanțării Învățământului Superior (2008-2011);
- Membru al Comisiei Naționale a României pentru UNESCO (2008-2011);
- Membru al Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (2005-2006) și președinte al Comisiei de

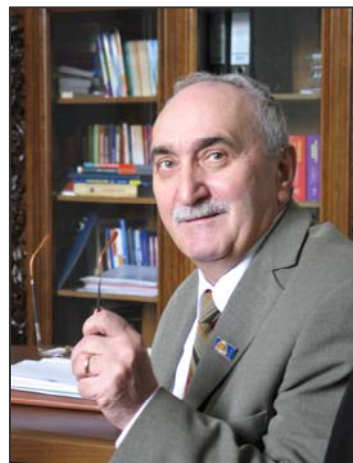
- Cibernetică, Statistică și Informatică Economică pentru atestarea gradelor științifice și didactice de profesor și conferențiar, subordonată Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (2006-2011);
- Vicepreședinte al Consiliului Național al Rectorilor din România (2004-2012);
  - Membru al Consiliului Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior, membru al Biroului Executiv și secretar al acestuia (2003-2008);
  - Președinte al Asociației Facultăților de Economie din România (2004-2012);
  - Președinte de onoare al Asociației Facultăților de Economie din România (din 2012);
  - Membru al Asociației Generale a Economiștilor din România (AGER), din 1993; membru al Biroului Consiliului Național, din 2001; prim-vicepreședinte (din iunie 2006);
  - Președinte al Asociației pentru Promovarea Învățământului de Informatică Economică – INFOREC (din 1992).

A făcut parte din primul colectiv al *Catedrei de Calcul economic și cibernetică economică*, care a introdus și promovat programarea calculatoarelor electronice în ASE. Colectivul, din care mai făceau parte prof. dr. Valer Roșca, prof. dr. Constantin Apostol, prof. dr. Ion Ivan, a elaborat primele manuale, ghiduri și culegeri de probleme în domeniu, a creat un stil de programare propriu *Școlii de informatică din Piața Romană*, dedicat mai ales prelucrării complexe a volumelor mari de date și rezolvării numerice a modelelor economice. Colectivul a dezvoltat teoria și practica programării structurate și sistematice. Profesorul Ion Gh. Roșca a fost recunoscut ca un bun depanator software (studenții îi spuneau *Compilerul Roșca*), stăpânind mai multe limbaje de programare, dintre care: PL I, Fortran, Basic, Cobol, Pascal, C. A excelat în utilizarea limbajelor de asamblare – Assembler, Assiris, Macro. Ulterior a constituit un colectiv puternic privind programarea calculatoarelor, al cărui șef a fost o perioadă îndelungată și din care mai făceau parte prof. dr. Bogdan Ghilic-Micu, prof. dr. Marian Stoica, prof. dr. Cătălina Cocianu, conf. dr. Cristian Uscatu, lect. dr. Marilena Mircea ș.a. După mai mulți ani de experiență didactică a propus studenților cartea *Știința învățării unui*

limbaj de programare, menită să-i ajute în dobândirea rapidă a cunoștințelor din domeniu.

Între anii 1972-1974, împreună cu prof. univ. dr. Constantin Apostol și prof. dr. Marius Băcescu, a propus prima metodologie de analiză și proiectare a sistemelor informatice, de concepție universitară. Metodologia a fost însușită de multe centre de calcul din țară și a stat mult timp la baza elaborării proiectelor studenților și doctoranzilor.

Pentru o perioadă de timp a desfășurat activități didactice și la disciplina *Sisteme electronice de calcul și operare*. Împreună cu specialiști de la Catedra de Automatică și Calculatoare din Institutul Politehnic din București și din *Catedra de Comerț din ASE* a realizat primele cercetări consistente din țară privind Internet-ul, Intranet-ul și comerțul electronic. Rezultatele cercetării au fost introduse în procesul de învățământ, au fost utilizate în dezvoltarea sistemelor naționale și s-au diseminat în articole, comunicări științifice și cărți. A inițiat, împreună cu

prof. dr. Bogdan Ghilic-Micu și prof. dr. Marian Stoica, cercetări privind problematica Societății informaționale și a cunoașterii, cu particularități pentru România. Colectivul a scris numeroase articole și cărți, a făcut o serie de recomandări, a promovat discipline de studiu și noi programe de învățământ în ASE.

A cercetat, inclusiv prin teza de doctorat, metodele moderne de conducere a proceselor de producție discrete. Și-a experimentat modelele în proiectarea unui utilaj de mare capacitate utilizat în industria alimentară, executat de Uzina de Utilaj Chimic din București (în anul 1980). A cercetat modelele genetice de management. A propus utilizarea modelelor relaționale biologice în managementul universitar. O contribuție importantă a avut în dezvoltarea managementului, inclusiv informatizat, al proiectelor. Este recunoscut în mediul academic pentru contribuțiile la dezvoltarea învățământului universitar din România, făcând parte din numeroase colective de cercetare și elaborare a strategiilor naționale în domeniul educației și cercetării.

Este preocupat de cercetarea fenomenelor economice din România, susținând necesitatea inventarierii și utilizării raționale a resurselor naturale, inclusiv

a pământului. S-a opus investițiilor distrugătoare de mediu, inclusiv proiectului Roșia Montană. Rațiunea lui referitoare la strategia consumului de bogății naturale are la bază faptul că acestea nu pot aparține doar generației curente, ci trebuie să asigure existența multor generații viitoare.

A avut contribuții importante în definirea cauzelor și măsurilor de ieșire din criza anilor 2008-2013. A susținut, de la început, că pentru România ea va fi de lungă durată. A atras atenția de mai multe ori asupra lipsei de priorități în utilizarea fondurilor financiare naționale sau a celor atrase. În opinia sa, următoarele ar fi trebuit să fie aceste priorități: învățământul, sănătatea, cultura și infrastructura de comunicații (autostrăzi, o cale ferată de mare putere între Arad-București-Constanța, care să preia și containerele de pe tirurile auto care nu ar trebui să mai tranziteze România, continuarea proiectului de construcție a Canalului Dunăre-București).

A contribuit la scrierea a peste 65 de cărți din domeniile informaticii, economiei, managementului, managementului universitar etc., a publicat, singur sau în colaborare, peste 150 de articole în reviste sau volume ale unor conferințe științifice, a participat la realizarea a peste 60 de cercetări științifice, la multe fiind director sau coordonator. Primele cărți la a căror realizare a participat au fost *Culegere de probleme ASSEMBLER* și *Culegere de probleme FORTRAN* publicate la ASE București în anul 1972. Primul său articol a fost scris în anul 1974, împreună cu D. Vișan, M. Manea, V. Popa, S. Rădoi, în cadrul Laboratorului de modelare matematică a proceselor economice al Centrului de calcul al ASE și s-a intitulat *Programarea producției, forței de muncă, utilajelor, materialelor și prefabricatelor, a mijloacelor de transport în construcții forestiere*. Articolul a fost publicat în Revista Studii și Cercetări de Calcul Economic și Cibernetică Economică, nr. 3, 1974.

Este Doctor Honoris Causa al următoarelor universități: Universitatea de Vest Timișoara (2011), Universitatea „Eftimie Murgu” Reșița (2011), Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia (2011), Universitatea de Economie și Finanțe Sankt-Petersburg (2008), Universitatea „Aurel Vlaicu” Arad (2007), Academia de Studii Economice a Moldovei (2006). Este cetățean de onoare al Municipiului Râmnicu Vâlcea și al Comunei Osica de Sus, județul Olt. Liceul teoretic din Comuna Osica de Sus îi poartă numele.

A activat și activează în cadrul a numeroase societăți științifice și asociații profesionale, având diferite funcții, cum ar fi: Membru în Comisia pentru politici și

strategii de dezvoltare urbană a Municipiului București, din 2009; Membru plenipotențial al Societății Academice de Management din România, din mai 2008; Membru al Comitetului Român IEEE (din 2000); Membru al Comitetului de Monitorizare a Programului Operațional Regional 2007-2013, Ministerul Integrării Europene, în 2007; Membru fondator al Asociației Absolvenților Academiei de Studii Economice din București, din 2007; Membru fondator al Asociației pentru Studii și Prognoze Economico-Sociale și membru al Consiliului științific, din 2003; Membru în Consiliul Director al Societății Române de Statistică, Președinte al secției Informatică-Statistică, din 2002; Membru fondator și Prim-vicepreședinte al Asociației Project Management România, din 2000; Vicepreședinte al Asociației pentru Dezvoltare prin Știință și Educație – ADSE, din 1999; Membru al Asociației pentru Tehnologia Informației și Comunicațiilor – ATIC – din 1997; Membru al Comisiei de specialitate pentru Tehnologiile Societății Informaționale a Colegiului Consultativ pentru Cercetare-Dezvoltare și Inovare al Ministerului Educației și Cercetării, membru al Biroului Comisiei de specialitate și secretar al subcomisiei de Informatică (2003-2005); Membru al Consiliului pentru Informatizarea Educației Naționale (1999-2002); Membru al Consiliului de coordonare a rețelei naționale de calculatoare RoEduNet (1998-2002); Membru al Forumului pentru Informatizarea Societății, Academia Română (1996-2000); Membru al Comisiei pentru Comunicații, Informatică și Microtehnologii – a Agenției Naționale pentru Cercetare, Tehnologie și Inovare din România, secretar al subcomisiei de Informatică (1994-2003); Membru invitat al Consiliului Științific al Institutului de Cercetări în Informatică, București (1992-2001).

Pentru activitatea sa științifică și managerială a obținut o serie de premii și distincții, dintre care: Ordinul Militar de România în grad de Comandor pentru contribuțiile la emanciparea Națiunii, 2012; Premiul *Petre S. Aurelian* al Academiei Române, pentru lucrarea *Informatica. Societatea informațională. E-serviciile*, Editura Economică, 2006, acordat în 2008; Ordinul Meritul Cultural în grad de Cavaler – Categoria Cercetare științifică, conferit de Președintele României,

2008; Medalia *Pentru promovarea cercetării științifice*, Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior (CNCSIS), 2007; Premiul III național pentru proiecte de cercetare-dezvoltare complexe, aria tematică Tehnologii informaționale și de comunicații, pentru proiectul *Dezvoltarea și testarea unui sistem automat de analiză a riscului, diagnoză și decizie pentru asistarea actului medical – proiect pilot* – director de proiect, acordat de Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, Agenția Națională pentru Cercetare Științifică, 2007; *Diplomă de excelență* a Societății Române de Statistică și Institutului Național de Statistică, pentru activitatea desfășurată în managementul universitar, 2011; *Premiul de excelență* al Societății Române de Statistică pentru anagajarea în proiecte de relansare a școlii românești de statistică, 2009; Premiile I ale Asociației Facultăților de Economie din România pe anul 2008, pentru Literatură de specialitate economică din Domeniul Economie și Management, pentru lucrările *Societatea cunoașterii*, Editura Economică, 2006 și *Resurse umane. Management și gestiune*, Editura Economică, 2005; Premiul AGER pentru dezvoltarea unor proiecte de cercetare privind societatea cunoașterii pe anul 2006; Diploma de Excelență pentru activitatea de creare a unei Mărci Românești de succes – excelență în educație economică, acordată de publicația *Săptămâna financiară*, 2006; Diploma de Excelență pentru rezultate remarcabile obținute în managementul universitar economic pe anul 2005, acordată de Societatea Română de Statistică; Premiul „Cel mai bun manual în domeniul științelor economice aplicative” pentru lucrarea *Comerț electronic. Concepte, tehnologii și aplicații*, Editura Economică, 2004, acordat de Asociația Generală a Economisților din România. A fost nominalizat în *Catalogul experților*, editat de Societatea Academică din România, Ediția I, 1997, la pagina 130.

A înființat revista *Informatică Economică*, al cărui director este. Revista este cotate de nivel B+ de către CNCSIS. Este, de asemenea, membru în colectivele redacționale sau în consiliile științifice ale unor reviste, precum: *Economic Computation and Economic Cybernetics Studies and Research*, revistă indexată ISI Thompson; *Amfiteatru Economic*, indexată ISI Thompson; *Romanian Journal of Information Science and Technology (ROMJIST)*, indexată ISI Thompson; *Economie teoretică și aplicată*, cotate B+ de către CNCSIS și indexată în baze de date internaționale; *Studii și cercetări de calcul economic și cibernetică economică*, cotate de nivel B+ de către CNCSIS; *Revista de Management Comparat Internațional*; *Revista Română de Statistică*, revistă cotate B+ de către CNCSIS, *Review of Economics and Business Administration*, Iași; *Revista militară de management și*

educație/ Military Journal of Management and Education; Journal of Applied Quantitative Methods etc. Este coordonator al colecțiilor de carte *Societatea informațională* și *Societatea cunoașterii* ale Editurii Economice.

A fost expert evaluator al Biroului de Coordonare pentru cercetarea economică în Europa de Est, Berlin (1992-2004), al Agenției Naționale pentru Știință, Tehnologie și Inovare (1996-2008), al Consiliului Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior (1997-2009), al Programelor naționale de cercetare științifică INFOSOC, CALIST, RELANSIN (2001-2007), expert pentru învățământ și educație al Registrului Național al Ministerului Educației și Cercetării (2005-2008).

În anul 2004 s-a pregătit reformarea învățământului superior în concordanță cu cerințele procesului de la Bologna, de formare a spațiului comun al învățământului și cercetării științifice. Conducerea unui astfel de proces a fost dificilă. Se cerea trecerea de la sistemul clasic al învățământului românesc, de tip bloc – de învățare de la *a* la *z* – la un sistem stratificat, bazat pe niveluri: licență, masterat și doctorat. Cu toate că în România programele de masterat fuseseră deja introduse în pregătirea universitară, multe cadre didactice le vedeau ca pe o pregătire suplimentară, nu neapărat necesară (licența de patru ani făcând o pregătire universitară completă). Intuind responsabilitatea deciziei, Rectorul Ion Gh. Roșca, împreună cu alte persoane au inițiat un dialog cu facultățile economice din țară în urma cărora s-a adoptat modelul românesc al învățământului superior românesc și înființarea Asociației Facultăților de Economie din România. Trecerea de la vechiul sistem (care prevedea, printre altele, învățământul de lungă durată – de patru ani și scurtă durată – de trei ani¹⁷⁵), a necesitat luarea unor măsuri tranzitorii, bine coordonate. Rectorul Ion Gh. Roșca, împreună cu echipa sa de prorectori, lărgită cu decanii, șefii catedrelor și mulți alți colegi au reușit să implementeze noul sistem, menținând un climat academic, de înțelegere și armonie în universitate. A fost, poate, cea mai grea încercare de abilitate managerială la care au fost supuși cei care au avut în mână soarta Academiei de Studii Economice din București în acea perioadă.

În perioada mandatului său, s-au adoptat structurile administrative de tip „școală”, care cuprindeau acei cursanți care nu erau înmatriculați într-o anumită facultate (ele erau alternative ale structurii de tip facultate). Astfel, au fost înființate și au funcționat: *Școala Doctorală*, *Școala Academică Postuniversitară* și *Școala*

---

¹⁷⁵ Existența lor anterioară (cunoscute și cu numele de colegii) a creat o reacție de confuzie cu noile programe de licență, care aveau tot trei ani.

Postuniversitară. Acestea aveau conducere proprie și se autofinanțau. A inițiat măsuri de perfecționare a editării cărților în ASE, ajungându-se la performanțe naționale: acreditarea Editurii de către CNCIS, respectiv CNATDCU; organizarea publicării pe colecții, unele de cultură generală; distribuția cărților prin librăria clasică, dar și electronică; participarea la târguri de carte. Din anul 2000, Editura ASE a primit constant *Premiul Educația*, acordat la Târgul Internațional Gaudeamus.

Rectorul Ion Gh. Roșca a susținut cu perseverență creșterea calității procesului de învățământ și cercetare. El a sesizat faptul că, de mult timp, numărul cadrelor didactice rămânea constant, în jurul cifrei de 1000. În anul universitar 2004-2005, ASE avea 52793 studenți, maxim istoric. Ei studiau în București și în 17 centre teritoriale. Cadrele didactice deveniseră aglomerate cu prestarea serviciilor de transmitere a cunoștințelor în detrimentul perfecționării și inovării. De aceea, s-a adoptat o nouă strategie: reducerea treptată a numărului de studenți, concentrarea învățământului în București, apropierea numărului de studenți finanțați prin taxe de cei finanțați de la bugetul de stat, orientarea eforturilor către programele de masterat și de doctorat, încurajarea cercetării științifice și diseminării rezultatelor prin publicarea lor în reviste de prestigiu, creșterea prestigiului internațional al programelor de studii și al cadrelor didactice. Rezultatele au apărut treptat. În anul 2012, numărul studenților era de 28663, mai funcționau două centre teritoriale, numărul studenților de la programele de masterat ajunsese la 10908, de la 4886¹⁷⁶, s-au creat 22 de centre de cercetare, volumul cercetării științifice a crescut de la 1.000.000 lei la 25.000.000 lei, s-au creat 19 reviste de specialitate, din care două au fost cotate ISI Thomson (*Economic Computation and Economic Cybernetics Studies and Research* și *Amfiteatru economic*), numărul articolelor ISI scrise de cadrele didactice din ASE a crescut de la șase la 140 pe an etc.

La 1 ianuarie 2006 s-a introdus sistemul de evaluare a cadrelor didactice după criteriile naționale, amendate cu particularități pentru învățământul economic. Inițial, evaluarea a fost aplicată pentru acele cadre didactice care au acceptat-o benevol. Treptat, treptat, sistemul s-a autoimpus în comunitatea academică. La sfârșitul mandatului Rectorului Ion Gh. Roșca, evaluarea, o dată la cinci ani, devenise o obișnuință pentru toate cadrele didactice din ASE.

---

¹⁷⁶ Comparațiile sunt față de anul 2004.

A fost un susținător fervent al cercetării științifice universitare. Cunoștea potențialul de cercetare al ASE dovedit înainte de 1989, când era apropiat de Centrul de Calcul, instituție recunoscută național și internațional pentru realizările sale inovative. Din 1996, de când a devenit director al Departamentului de Cercetări Economice din ASE, a preluat strategia relansării și dezvoltării activității

de cercetare științifică din universitate, pe care a continuat-o ca Prorector și apoi ca Rector. La preluarea conducerii Departamentului de Cercetări Economice, ASE nu avea niciun contract de cercetare științifică. În anul 1996, a determinat încheierea primului contract finanțat de Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior. În perioada următoare, această activitate importantă pentru o universitate modernă a devenit o obișnuință pentru cadrele didactice din ASE. A implicat universitatea în

conducerea unor programe naționale de cercetare, dintre care cele mai importante au fost Calitate și Standardizare (CALIST), Informatizarea Societății (INFOSOC), Registrul Matricol Unic al Studenților din România (RMU), Calitate și Leadership pentru învățământul superior românesc, Îmbunătățirea managementului universitar etc.

A fost organizator a numeroase manifestări științifice naționale și internaționale și editor al volumelor corespunzătoare acestora. A participat la elaborarea unor programe naționale de cercetare, precum: Registrul Matricol Unic al Studenților din România (2008-2011); Strategia creșterii competitivității și productivității întreprinderilor, a menținerii unui sector viabil și stabil în industria de pielărie, încălțăminte și marochinărie din România, 2011-2014 (2011); Strategia de Cercetare-Dezvoltare-Inovare din România, 2007-2013 (2005-2006); Programul național INFOSOC, Ministerul Educației și Cercetării (2001); Programul național Calitate și Standardizare – CALIST (2000); Programul „Tehnologii pentru societatea informațională” (1998); Programul de Informatizare a societății românești (1997); Programul „Orizont 2000”, secțiunea Comunicații, Informatică și Microelectronică (1996). A înființat, în anul 2010, primul program de cercetare științifică postdoctorală din ASE, fiind directorul său. Programul, cu o durată de trei ani, s-a intitulat *Performanță și excelență în cercetarea postdoctorală*

în domeniul științelor economice din România, a cuprins 78 de doctori de la ASE, Universitatea de Vest din Timișoara, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca. A avut ca partener extern Universitatea din Reading, Anglia și a fost finanțat printr-un proiect european.

A încurajat dezvoltarea relațiilor cu mediul de afaceri și a întărit parteneriatul cu liceele de specialitate din țară. Relațiile internaționale ale ASE s-au extins, existând parteneriate cu peste 100 de universități din lume. A crescut numărul mobilităților internaționale ale cadrelor didactice și studenților. ASE a devenit membru al unor organizații internaționale de prestigiu, dintre care: Asociația Universităților Europene (EUA), Asociația Universităților Francofone (AUF), Comisia Fulbright Româno-Americană, Association of Economic Universities of South and Eastern Europe and Black Sea Region (ASECU), European University Information Systems (EUNIS), Institute of International Education (IIE), Head of University Management and Administration Network in Europe (HUMANE) etc.

În mandatul său s-au introdus, ca instrumente importante ale managementului, strategiile pe termen lung, pe termen mediu și programele anuale operaționale. S-a utilizat managementul pe proiecte și bugete, descentralizate pe unele compartimente și programe. Rectorul Ion Gh. Roșca, alături de ceilalți membri ai Biroului Senatului universitar, au impus conducerea cu „ușile deschise”, un mod de lucru transparent, în care au fost valorificate toate părerile și opiniile care priveau îmbunătățirea calității activității academice. S-a permanentizat obiceiul ca Biroul Senatului să informeze despre activitatea sa în cadrul ședințelor Senatului universitar. Anual, s-a făcut câte un Raport de activitate, un capitol fiind dedicat analizei modului de îndeplinire a programelor operaționale, iar la sfârșitul fiecărui mandat s-a făcut public câte un *Raport privind starea ASE*. Echipele cu care a lucrat Rectorul au fost: prof. dr. Nicolae Dardac, prof. dr. Viorel Lefter, prof. dr. Dumitru Miron, prof. dr. Viorel Petrescu, prof. dr. Ion Stancu, prof. dr. Dorin Zaharie, prorectori, prof. dr. Constantin Antonescu, cancelar, ec. Doina Crișan-Hăbean – director general (în mandatul 2004-2008); prof. dr. Nicolae Dardac, prof. dr. Nicolae Istudor, prof. dr. Viorel Lefter, prof. dr. Dumitru Miron, prof. dr. Pavel Nastase, prof. dr. Ion Plumb, prof. dr. Ion Stancu, prorectori, prof. dr. Răzvan Zaharia, cancelar, ec. Doina Crișan-Hăbean – director general (în mandatul 2008-2012).

S-a perfecționat managementul universitar și economico-financiar informatizat, reușind să se implementeze un sistem propriu, recunoscut național (a fost model pentru echipa care a proiectat Registrul Matricol Unic din România). În paralel, s-a informatizat complet sistemul de admitere pentru toate nivelurile de programe.

În decembrie 2004 s-a inaugurat iluminatul fațadei Palatului ASE, iar în martie 2006 s-a instalat sigla luminoasă *www.ase.ro*, care a devenit deja celebră în București (inițiatorul proiectului a fost conf. dr. Florina Mohanu, care răspundea atunci și de imaginea ASE).

În anul 2006 a introdus în toate sălile de curs, seminar și laboratoare tablouri cu steagurile României și Uniunii Europene.

Principalele lucrări de investiții susținute de Rector au fost:

- Construirea complexului modern de cămine din Complexul Belvedere, strada Chibzuinței nr. 2, cu o capacitate de 1282 de locuri, cu trei corpuri duble, codificate C1, C2, C3. Complexul a fost proiectat în mandatul Rectorului Paul Bran, care a început construcția căminului C3. Căminele au fost finalizate în anii 2005 (căminul C3), 2008 (căminul C1), 2010 (căminul C2). Curtea complexului a fost amenajată în 2011.

- Modernizarea complexului sportiv din str. Cihoschi nr. 7 și supraetajarea lui. Întregul spațiu dedicat educației fizice și sportului a fost reamenajat. Au fost reproiectate sălile, au fost înlocuite echipamentele, s-au refăcut vestiarele. Supraetajarea a creat noi spații dedicate proiectelor finanțate din fonduri europene și *Catedrei de Educație fizică și sport*. Ea a presupus utilizarea unor tehnologii moderne de consolidare și construcție. Lucrările au fost terminate în anul 2011.

- Construcția liftului extern din curtea Cihoschi, care asigură accesul la Pavilionul administrativ și spațiile create prin supraînălțarea Complexului sportiv. Liftul a fost dat în folosință în anul 2011.

- Consolidarea și modernizarea clădirii Victor Slăvescu din Calea Griviței nr. 2-2A. Consolidarea a fost realizată prin metoda izolării antiseismice a bazei clădirii, aplicată pentru prima dată în România. Clădirea a fost „tăiată” de la nivelul solului, după care a fost așezată pe suspensii special – izolatori (de producție americană). În felul acesta, clădirea nu mai are legătură directă cu solul, iar posibilele cutremure nu mai acționează direct asupra ei. Specialiștii susțin că, în felul acesta, clădirea a devenit cea mai sigură din București. Institutul de seismologie și-a instalat aparate de urmărire permanentă a comportării construcției. A fost construită o nouă scară de evacuare. Toată clădirea a fost modernizată, s-au reproiectat spațiile interioare, au fost amenajate mansarda, laboratoarele, sălile de curs și de seminar. Inaugurarea clădirii, după modernizare, a avut loc la 1 octombrie 2010, când Facultatea de Administrarea Afacerilor cu predare în limbi străine, care își are sediul în această clădire, împlinea 20 de ani de la înființare.

- Reamenajarea și modernizarea Pavilionului administrativ din strada Cihoschi nr. 5. Lucrările au fost terminate în anul 2009.

- Amenajarea Cantinei-restaurant și a bucătăriei aferente de la parterul Pavilionului administrativ. Cantina-restaurant a fost dedicată, în principal, servirii mesei de către salariații ASE. În sala restaurant au fost montate lucrări de pictură realizate de elevi ai Școlii populare de artă din Râmnicu Vâlcea, donate de Rectorul Ion Gh. Roșca. Cantina-restaurant a fost dată în folosință în februarie 2010.

- Consolidarea, reamenajarea interioară și modernizarea clădirii din strada Frumoasa nr. 31. Clădirea fusese cămin studentesc, fără condiții corespunzătoare de cazare. A fost reproiectată pentru a găzdui asociațiile studentești din ASE. Ea a devenit *Casa studenților economiști*. Lucrările au fost finalizate în 2010 (a rămas neterminată refacerea liftului interior).

- Consolidarea, reamenajarea și modernizarea clădirii din strada Mihail Moxa nr. 5-7, corp C. Imobilul, de o rară frumusețe arhitecturală, a fost readus la forma sa inițială, conservându-se tot ceea ce mai rămăsese și refăcându-se unele din elementele sale de construcție interioară. Obiectivul a fost finalizat în anul 2011.

- Reabilitarea și modernizarea căminului Bozieni, în care sunt cazate cadre didactice ale ASE. Lucrările au fost finalizate în anul 2009 (a rămas de construit o scară externă de evacuare).

- Reabilitarea și modernizarea căminului D din Complexul Moxa. Lucrările au fost finalizate în 2009.

- Reabilitarea și modernizarea căminelor C1 și C2 din Complexul Agronomie și amenajarea spațiului înconjurător. Lucrările au fost finalizate în 2006.

- Modernizarea Cantinei Moxa, prin refacerea completă a bucătăriei, liniilor de servire a mesei, spațiilor de depozitare, prin izolarea termică și mobilarea modernă a sălii de servire a mesei de către studenți și salariați. A fost, de asemenea, modernizat spațiul de protocol, fiind pregătit și pentru susțineri de conferințe și teze de doctorat. Lucrările au fost finalizate în 2007.

- Consolidarea și modernizarea imobilului din Covasna și amenajarea *Centrului de Pregătire și odihnă al ASE*. Clădirea a fost achiziționată de Rectorul Ion Gh. Roșca în anul 2004 (demersurile fuseseră începute de Rectorul Paul Bran), pentru a fi sediul Centrului teritorial al învățământului la distanță. Deoarece nu au mai fost solicitări de școlarizare în zonă, clădirea a fost transformată în hotel, fiind echipată corespunzător. Hotelul a fost dat în folosință în anul 2007.

- Reabilitarea și modernizarea imobilului din Giurgiu. S-a asigurat cu această ocazie alimentarea proprie cu energie electrică, termică și apă și s-a amenajat curtea. Lucrările au fost finalizate în anul 2007.

În timpul mandatului său s-a început construcția următoarelor obiective:

- Căminul-hotel din strada Occidentului nr. 7 (în anul 2005 fusese demolat vechiul cămin). Construcția a început în anul 2008. La începutul anului 2012, lucrările de construcție erau executate în proporție de 60%.

- Imobilul din Predeal, care urmează să găzduiască activități didactice, conferințe, dezbateri științifice naționale și internaționale. El are spații de cazare și de servire a mesei. Obiectivul poate fi, de asemenea, un bun loc de practică pentru studenții de la specializarea turism și servicii, putând fi folosit de către studenții și angajații ASE pentru petrecerea timpului liber. Construcția a început în anul 2008. La începutul anului 2012, lucrările de construcție erau executate în proporție de 55%.

A finalizat un amplu program de modernizare a Bibliotecii Centrale a ASE, care a cuprins: înființarea și amenajarea sălii de lectură Paul Bran, refacerea sălilor Victor Slăvescu și Virgil Madgearu, recondiționarea mobilierului primei biblioteci a AISCI, refacerea sălii de documentare, modernizarea depozitului de cărți, extinderea în toate sălile a servirii la raft a cărților, echiparea sălilor cu mobilier modern, asigurarea informatizării evidenței bibliotecii și a căutării surselor bibliografice, dotarea universității cu baze de date de documentare științifică cu acces liber din campusul universitar etc.

A avut o relație de bună colaborare cu studenții și organizațiile lor. A realizat multe proiecte împreună cu ei și i-a sprijinit în organizarea și finalizarea propriilor acțiuni. A introdus programul de voluntariat pentru studenții silitori, dar lipsiți de venituri materiale, a determinat aprobarea sistemului de burse de excelență, susținute din fonduri proprii, a inițiat numeroase acțiuni de caritate în favoarea studenților cu situații defavorabile.

La 1 octombrie 2010 s-a deschis primul magazin cu produse promoționale ale universității, *ASE – Concept Store*, într-un parteneriat cu Senatul Studentesc și Departamentul de Comunicare și Relații Publice.

Dar cel mai important proiect a fost consolidarea și modernizarea Palatului din Piața Romană nr. 6, prin care s-a redat grandoarea și splendoarea acestui imobil simbol al Academiei de Studii Economice din București. Lucrările, începute în anul 2005, s-au finalizat în 2008. În cadrul proiectului s-a realizat și consolidarea corpului celor trei amfiteatre mari (clădirea era încadrată în categoria celor cu grad ridicat de risc). În strânsă legătură cu proiectul de modernizare a Palatului ASE

a fost înființarea, în 2008, a Capelei cu hramul *Sfântul Ioan Gură de Aur*. „Pentru opera inspirată de ctitor al recuperării, restaurării și dezvoltării elementelor arhitecturii interioare a unui celebru lăcaș de învățământ economic, *Academia Comercială*, și transformarea ansamblului arhitectonic al acestuia, dincolo de vocația universitară, într-un autentic muzeu de artă și, deopotrivă, de centru și forum național de cultură”, prof univ. dr. Ion Gh. Roșca a obținut premiul *Niște țărani*, ediția 2011, acordat de Magazinul actualității românești *Clipa*¹⁷⁷.

O preocupare importantă a Rectorului a fost dotarea laboratoarelor cu tehnică de calcul, echiparea sălilor cu mijloace moderne de comunicare, extinderea conectării ASE la internet. A susținut înființarea unui Centru de date modern, capabil să asigure o conectivitate de mare calitate.

Finanțarea lucrărilor de investiții și reparații capitale s-a făcut din fonduri cu destinație specială de la bugetul de stat și din fonduri europene. Pentru obținerea acestora s-au făcut proiecte și s-a participat la competiții. Rectorul Ion Gh. Roșca a știut să convingă despre necesitatea lucrărilor și să obțină fondurile necesare, este adevărat, în cantumuri diferite, în diverse perioade.

Convins de rolul universității, indiferent de profilul ei, de a forma tineri intelectuali cu largă deschidere spre artă și cultură, Rectorul Ion Gh. Roșca a promovat o serie de proiecte care să-i susțină realizarea acestui crez. Unul dintre cele mai importante a fost inventarierea operelor de artă ale ASE și organizarea lor într-o pinacotecă bine gestionată. Anual, patrimoniul de artă al ASE s-a îmbogățit

¹⁷⁷ Directorul Magazinului era scriitorul Dinu Săraru.

cu noi opere de artă. Prin contribuția unor cadre didactice din ASE, majoritatea membri ai Senatului universitar, a comandat și achiziționat tablourile *Regele Carol I* și *Mihai Viteazul*, realizate de Valentin Tănase. A inițiat și finalizat proiectul *Galeria rectorilor*, care avea 23 de tablouri realizate de Aurel-Nicolae Alexi și a comandat și achiziționat busturile de marmură amplasate în Aula Magna ale lui Virgil-Traian Madgearu și Ion N. Angelescu. A susținut, de asemenea, realizarea de către Facultatea de Finanțe, Asigurări, Bănci și Burse de Valori a bustului de bronz al lui Paul Bran, amplasat la intrarea în corpul de învățământ din complexul Moxa.

A avut curajul să susțină realizarea, în 2005-2006, de către Sabin Bălașa a frescelor *Feerie* și *Geneză* din sala de lectură Victor Slăvescu a Bibliotecii centrale a ASE. Existența acestor picturi murale în sala de lectură subliniază deschiderea spre frumos, exprimat prin artă, și nevoia de spiritualitate a comunității noastre academice.

În anul 2009 a inițiat două proiecte cu mare impact în comunitatea academică, dar și în rândul bucureștenilor: deschiderea unui spațiu expozițional permanent pe holul etajului I al clădirii Ion N. Angelescu, denumit Cecilia Cuțescu-Storck și a unei expoziții externe, pe gardul din Piața Romană. La realizarea

proiectelor și-au dat concursul academicianul Dan Hăulică, președinte de onoare al Asociației Internaționale a Criticilor de Artă, artistul academician Viorel Mărginean, ec. dr. Gabriel Niculescu, absolvent și doctor al ASE, membrii biroului Senatului ASE, conf. univ. dr. Florina Mohanu, director al Departamentului de Comunicare și Relații Publice, conf. univ. dr. Liviu-Bogdan Vlad, director al Bibliotecii Centrale a ASE. Primele expoziții au fost deschise la 1 octombrie 2009. A încurajat, de asemenea, organizarea în ASE a unor spectacole, proiecții de filme și întâlniri cu diverse personalități ale vremii.

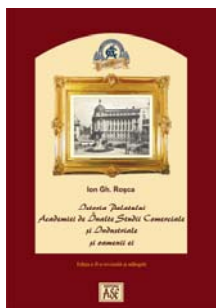
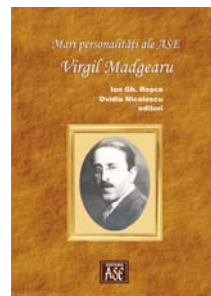
Rectorul Ion Gh. Roșca a crezut în coeziunea socială a membrilor comunității, susținând o serie de proiecte și acțiuni cum ar fi: înființarea cantinei-restaurant pentru angajați; oferirea de locuri de cazare în spațiile ASE pentru angajați (cca 370 de locuri); înființarea *Centrului de Pregătire și odihnă* de la Covasna; începerea construcției imobilului de la Predeal, unde salariații și studenții vor putea să-și petreacă timpul liber; inițierea unui parteneriat cu Universitatea Ovidius din Constanța, prin care 50 de familii ale angajaților din ASE își petreceau câte o săptămână pe vară la mare (prin reciprocitate, familii de la Constanța își petrec concediul la Hotelul ASE din Covasna); înființarea Casei studenților economiști; înființarea Capelei *Sfântul Ioan Gură de Aur*; petrecerea Paștelui și Crăciunului cu salariații și copiii acestora; organizarea revelioanelor cu salariații ASE; accesul gratuit la programul de masterat *Comunicare în limba engleză pentru învățământ și cercetare* pentru 20 de salariați pe an; încurajarea organizării acțiunilor de socializare de către diferite colective din ASE și participarea la unele dintre acestea; susținerea unor acțiuni de sprijinire a salariaților cu venituri mici etc. A promovat un comportament nediscriminatoriu pentru promovări profesionale și pentru ocuparea funcțiilor de conducere, singurul criteriu de apreciere fiind performanța individuală.

Rectorul Ion Gh. Roșca iubește instituția și istoria acesteia. S-a apropiat cu sufletul de oamenii care au profesat în ASE și le-a studiat faptele. A încurajat pe cei care și-au făcut o preocupare din a cunoaște trecutul universității. A devenit un colaborator apropiat al profesorului Emil Răcilă, cel care a deschis drumul cercetărilor istoriei ASE și s-a alăturat grupului de istorici – prof. univ. dr. Maria Mureșan, conf. univ. dr. Mihai Opreșcu, lect. univ. dr. Ion Vorovenci – în efortul de a aduce în prezent munca depusă de un secol de slujitorii primei instituții de învățământ superior economic din România. Unul dintre motourile sale este: *Descoperiți-vă, descoperindu-vă înaintașii. Eu am făcut-o și mă simt mai aproape de*

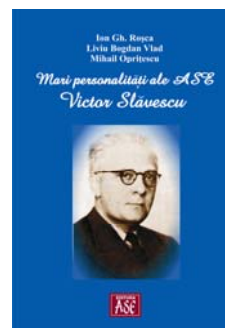
fericire. A încurajat scrierea mai multor lucrări despre istoria instituției, a înființat colecția *Mari personalități ale ASE*, a contribuit la realizarea unor lucrări precum:

- √ Pavel Năstase, Ion Gh. Roșca (coord.), *Academia de Studii Economice din București. Un secol de existență*, Editura ASE, București, 2013
- √ Ion Gh. Roșca, *Aventura de 100 de ani a programelor de studii la Academia de Studii Economice din București*, Editura ASE, București, 2013
- √ Ion Gh. Roșca, Ovidiu Nicolescu (editori), *Mari personalități ale ASE – Virgil Madgearu*, Editura ASE, 2011

- √ Ion Gh. Roșca, *Istoria Palatului Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale și oamenii ei*, Editura ASE, 2010, reeditată în 2013
- √ Ion Gh. Roșca, Liviu Bogdan Vlad, Paul Croitoru, *Artă și artiști în Academia de Studii Economice din București*, Editura ASE, București, 2010

- √ Ion Gh. Roșca, Liviu Bogdan Vlad, Mihai Oprețescu, *Mari personalități ale ASE – Victor Slăvescu*, Editura ASE, 2009

Din respect pentru marile personalități ale ASE, în anul 2005, unor clădiri de învățământ li s-a dat numele acestora¹⁷⁸. Senatul universitar, în ședința sa din 6 aprilie 2011, a recunoscut oficial că Nicolae D. Xenopol este ctitorul Academiei de Studii Economice din București și a hotărât realizarea bustului său. Rectorul Ion Gh. Roșca a inițiat un parteneriat cu Fundația Dan Voiculescu pentru aceasta, proiectul fiind continuat și finalizat cu succes, în anul 2013, de către prof. dr. Pavel Năstase, Rector al ASE.

¹⁷⁸ Palatul din Piața Romană – Ion N. Angelescu, Palatul administrativ – Stanislas Cihoski, Clădirea din Calea Dorobanților – Virgil Madgearu, Clădirea din str. Mihail Moxa – Paul Bran, Clădirea din str. Grivița – Victor Slăvescu, Clădirea din Calea Șerban-Vodă – Nicolae Iorga.

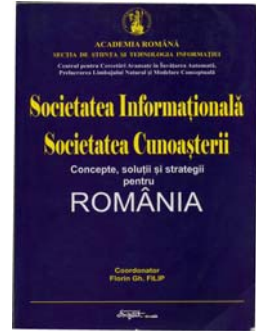

Principalele lucrări

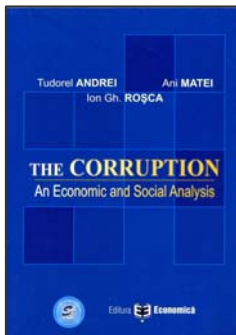
Cărți de specialitate informatică

- √ C. Bodea, V. Bodea, I. Gh. Roșca, R. Mogoș, *Student Performance in e-Learning Environments: an Empirical Analysis Through Data Mining, Student Satisfaction and Learning Outcomes in E-Learning: An Introduction to Empirical Research*, în: Eom, S.B. Arbaugh, J. B. (eds.) Hershey, PA: Information Science Reference, 2011
  - √ Ion Gh. Roșca, Bogdan Ghilic-Micu, Marian Stoica, Cătălina-Lucia Cocianu, Cristian Uscatu, Marinela Mircea – *Programarea calculatoarelor. Algoritmi în programare*, Editura ASE, București, 2007, reeditată și adăugită
-
- √ Ion Gh. Roșca, Bogdan Ghilic-Micu, Marian Stoica (coord.), *Informatica. Societatea informațională. E-serviciile*, Editura Economică, București, 2006
  - √ Ion Gh. Roșca (editor), *Societatea Cunoașterii*, Editura Economică, 2006
- √ Ion Gh. Roșca, Cristina-Mihaela Bucur, Carmen Timofte Stanciu, Octavian Paiu, Mirela Vișan, *Comerțul electronic. Concepte, tehnologii și aplicații*, Editura Economică, București, 2004
-
-
- √ Ion Gh. Roșca (coord.), B. Ghilic-Micu, C. Cocianu, M. Stoica, C. Uscatu, *Programarea calculatoarelor. Știința învățării unui limbaj de programare. Teorie și aplicații*, Editura ASE, București, 2003
- √ Ion Gh. Roșca (coord.), B. Ghilic-Micu, C-tin Apostol, Valer Roșca, Cătălina-Lucia Cocianu, *Programarea calculatoarelor. Tehnica programării în limbajul Pascal*, Editura ASE, București, 2003, reeditată

- √ Florin Gh. Filip (coord.), Ion Gh. Roșca, Marian Stoica ș.a., *Societatea Informațională. Societatea Cunoașterii. Concepte, soluții și strategii pentru România*, Academia Română, Editura Expert, București, 2002
- √ Ion Gh. Roșca, G. Zamfir, Ctin Apostol, Constanța Bodea, *Informatica instruirii*, Editura Economică, București, 2002
- √ Ion Gh. Roșca, N. Țăpuș (coord.), *Internet și Intranet. Concepte și aplicații*, Editura Economică, 2000

Cărți din domeniile economic și social:

- √ Ovidiu Nicolescu (coord. general), *Dicționar de management*, Editura Pro Universitaria, 2011
- √ Tudorel Andrei, Ani Matei, Ion Gh. Roșca, *The Corruption. An Economic and Social Analysis*, Editura Economică, 2009
- √ Iulian Văcărel, Mircea Bulgaru, Constantin Ionescu, Constantin Mitruț, Vergil Voineagu (coord.), Ion Gh. Roșca, Irina Isaic-Maniu ș. a., *Knowing Romania. Member of European Union*, Editura Revista Română de Statistică, București, 2008
- √ Ion Gh. Roșca, Benjamin Cotigaru, Viorel Petrescu, Constantin Popescu (coord.), *Reconstrucția instituțional-spirituală a întreprinderilor, cerință a dezvoltării durabile în societatea cunoașterii*, Editura ASE, București, 2006
- √ Ion Gh. Roșca, Constantin Roșca, Mihai Vărzaru (coord.), *Resurse umane, Management și gestiune*, Editura Economică, București, 2005

- √ Paul Bran (coord.), Florina Bran, Ion Gh. Roșca, Raluca Florentina Crețu, Gheorghe Manea, *Dimensiunea economică a impactului de mediu. Studiu de caz Roșia Montană*, Editura ASE, București, 2004
- √ Ion Gh. Roșca, Benjamin Cotigaru, Viorel Petrescu (coord.), *Reconstrucția durabilă. Principii și acțiuni*, Editura ASE, 2004
- √ Constanța Bodea (editor), Ion Gh. Roșca, Vasile Bodea ș.a., *Handbook of Project-Based Management*, Editura Economică, București, 2002
- √ Ovidiu Nicolescu (coord.), Ion Gh. Roșca, Carmen Stanciu ș.a., *Sistemul informațional managerial al organizației*, Editura Economică, București, 2001

Bilanț de activitate

Împreună cu Senatul universitar, conducerile facultăților și departamentelor, Rectorul Ion Gh. Roșca a promovat: un management performant, cu rezultate deosebite pentru universitate: un sistem de management transparent, cu descentralizare decizională și, parțial, financiară, la nivelul prorectorilor, proiectelor, unor structuri administrative; o atmosferă de lucru bazată pe colegialitate, respect și recunoaștere a responsabilității; o cultură organizațională proprie ASE, cu recunoașterea și identificarea de către fiecare membru al comunității a valorilor instituției; un sistem de management participativ, prin organizarea unor dezbateri publice intraorganizaționale și prin implicarea membrilor Biroului Senatului în elaborarea, adaptarea și aplicarea actelor legislative interne; un sistem coerent și complet legislativ intern, model pentru sistemul universitar din România. În timpul mandatului său, în site-ul ASE au fost incluse aplicații de tipul *Întreabă. Rectorul îți va răspunde*, *Agenda Rectorului*, *Scrisoarea de informare a Biroului Senatului* etc.

La sfârșitul mandatului Rectorului Ion Gh. Roșca, Academia de Studii Economice din București avea următoarele caracteristici:

- În urma unei evaluări internaționale inițiate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, făcea parte din cele 12 universități de elită din România, încadrându-se în categoria celor de *cercetare avansată și educație* (din anul 2011).

- Avea calitatea de „Instituție furnizoare de programe de formare a cadrelor didactice prin DPPD¹⁷⁹” (din 2008).
- Avea grad înalt de încredere, acordat prin evaluare de către ARACIS (din 2008).
- Avea toate programele de licență și masterat acreditate de către ARACIS (din 2008).
- Avea toate domeniile de specialitate din domeniile fundamentale, științe economice și științe politice și administrative clasificate pe prima poziție în ierarhia națională (din 2011).
- Deținea, din 2008, premiile „Premiul Calității la Secțiunea Educație” și „Premiul de excelență pe conceptul Învățare, îmbunătățire și inovare continue” obținute în urma unei evaluări externe în baza criteriilor de excelență managerială ale „Premiului Național pentru Calitate J. M. Juran”, aceleași cu cele ale EFQM – Fundația Europeană pentru Managementul Calității.
- Avea certificare de calitate ISO 9001/2008. Prima certificare ISO 9001 o obținuse în 2004.

---

¹⁷⁹ Departamentul de Pregătire a Personalului Didactic.

ANEXE

Anexa 1

Succesiunea mandatelor Rectorilor ASE

Nume Rector	Începutul mandatului	Sfârșitul mandatului	Forma de desemnare ¹	Motivul încheierii mandatului
Anton Davidoglu	aprilie 1913	februarie 1918	Desemnat	Sfârșitul mandatului
Eugen Ludwig	februarie 1918	februarie 1919	Desemnat	Încheierea perioadei pentru care a fost desemnat
Stanislas Cihoski	17 februarie 1919	februarie 1924	Ales de către Consiliul profesoral	Sfârșitul mandatului
Ion N. Angelescu	12 (15) februarie 1924	februarie 1929	Ales de către Consiliul profesoral	Sfârșitul mandatului
Gheorghe Tașcă	28 februarie 1929	decembrie 1930	Ales de către Consiliul profesoral	Pleacă în misiune diplomatică
Ion Răducanu	decembrie 1930	1936	Ales de către Consiliul profesoral	Sfârșitul mandatului
	1936	septembrie 1940	Reales de către Consiliul profesoral	Demis
Marin I. Mazilescu	septembrie 1940	februarie 1941	Numit	Înlocuit
Eftimie Antonescu	februarie 1941	31 decembrie 1943 ²	Numit	Înlocuit
Victor Slăvescu	ianuarie 1944	octombrie 1944	Susținut de Eftimie Antonescu, propus de Ministerul Educației Naționale și numit prin Decret de Generalul Ion Antonescu	Demisie
Ștefan Stănescu	noiembrie 1944	noiembrie 1945	Numit	Înlocuit
Nicolae M. Maxim	noiembrie 1945	iulie 1947	Numit	Înlocuit
Marin I. Mazilescu	iulie 1947	aprilie 1948	Numit	Înlocuit
Gromoslav Mladenatz	aprilie 1948	decembrie 1948	Delegat	Înlocuit

¹ În toate cazurile, dacă rectorul era ales, era confirmat ulterior de către ministerul tutelar. Numirile sau desemnările erau făcute de către ministerul tutelar. Desemnarea se făcea prin consultare; numirea se făcea direct de către minister.

² Vom considera ca sfârșit de mandate, 1 ianuarie 1944.

Nume Rector	Începutul mandatului	Sfârșitul mandatului	Forma de desemnare¹	Motivul încheierii mandatului
Anton Alexandrescu	decembrie 1948	martie 1949	Numit	Înlocuit
Vasile Malinschi	martie 1949	mai 1954	Numit	Sfârșitul mandatului
Ștefan Arsene	15 mai 1954	16 noiembrie 1954	Numit	Înlocuit
Mihail Hașeganu (Mihai Hașigan)	10 februarie 1955	15 ianuarie 1959	Numit	Sfârșitul mandatului
Mircea Nicolaescu	1 februarie 1959	1 octombrie 1961	Numit	Înlocuit
Marin A. Lupu	octombrie 1961	august 1963	Numit	Sfârșitul mandatului
	august 1963	octombrie 1971	Desemnat	Înlocuit
Gheorghe Dolgu	octombrie 1971	12 iunie 1976	Numit	Sfârșitul mandatului
	12 iunie 1976	5 ianuarie 1980	Desemnat	Pleacă în diplomație
Ilie Văduva	ianuarie 1980	noiembrie 1985	Numit, începând cu 1 mai 1980	Pleacă în diplomație
Alexandru Puiu	3 decembrie 1985 ³	1 februarie 1990	În martie 1986 este ales de către Senatul universitar	Demisie
Constantin Bărbulescu	2 februarie 1990	1 mai 1992	Desemnat	Sfârșitul perioadei pentru care a fost numit
	1 mai 1992	7 mai 1996	Ales de către Senatul Universitar	Neales la alegerile din 1996
Paul Bran	8 mai 1996	24 ianuarie 2000	Ales de către Senatul Universitar	Sfârșitul mandatului
	24 ianuarie 2000	3 mai 2004	Ales de către Senatul Universitar	Sfârșitul mandatului
Ion Gh. Roșca	4 mai 2004	23 martie 2008	Ales de către Senatul Universitar	Sfârșitul mandatului
	23 martie 2008	4 martie 2012	Ales de către Senatul Universitar	Sfârșitul mandatului
Pavel Năstase	5 martie 2012		Ales de către toate cadrele didactice și de cercetare din ASE și de către reprezentanții studenților.	

³ În perioada 3 decembrie 1985 – martie 1986 a îndeplinit funcția de Rector cu delegație.

Anexa 2

Principalele reperi din existența Academiei de Studii Economice din București

Evenimentul	Data
Constituirea comisiei însărcinate să întocmească Proiectul de lege pentru înființarea Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale (AISCI)	octombrie 1912
Aprobarea înființării Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale de către Camera Deputaților	29 martie 1913
Aprobarea înființării Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale de către Senatul României	3 aprilie 1913
Promulgarea Legii de înființare a Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale de către M. S. Regele Carol I, prin Decretul Lege nr. 2978	6 aprilie 1913 (devenită Ziua oficială a ASE)
Publicare Decretului Lege de înființare a Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale în Monitorul Oficial nr. 12	13 aprilie 1913
AISCI este subordonat Ministerului Comerțului și Industriei	aprilie 1913

Rectorul Anton Davidoglu

Evenimentul	Data
Desemnarea ca Rector al AISCI a profesorului Anton Davidoglu, pentru un mandat de cinci ani	aprilie 1913
Angajarea primilor profesori definitivi: Eugen Ludwig, Stanislas Cihoski, Anton Davidoglu, Benone Mirinescu	20 iunie 1913 2 iulie 1913 23 iulie 1913 30 august 1913
Aprobarea, prin Decretul Regal nr. 5948, a primului Regulament pentru organizarea și administrarea AISCI	30 august 1913
Publicarea Decretului Regal nr. 5948 privind primul Regulament pentru organizarea și administrarea AISCI în Monitorul Oficial nr. 128: durata studiilor era de trei ani; disciplinele (cursurile și conferințele) de cultură generală se regăseau, cu precădere, în anul I, anul III fiind destinat, în întregime, disciplinelor de specialitate	1 septembrie 1913
Angajarea profesorilor definitivi: Gheorghe Tașcă, Spiridon Iacobescu	7 septembrie 1913
Angajarea conferențiarilor cu titlu provizoriu: Dumitru R. Ioanițescu, Gheoghe Arghirescu, Konrad Richter	octombrie 1913
Inaugurarea cursurilor la AISCI (698 de studenți în anul I), la ora 10 ⁰⁰ , în Amfiteatrul Clădirii din Calea Victoriei	1 noiembrie 1913

Evenimentul	Data
Angajarea conferențiarilor cu titlu provizoriu: Vasile Stoicovici, Ion Tutuc	noiembrie 1913
Începerea celui de-al doilea an universitar	15 octombrie 1914
Angajarea lui Virgil-Traian N. Madgearu ca profesor definitiv	1 februarie 1915
Angajarea profesorilor definitivi: Ion Răducanu, Mihail Pașcanu	15 februarie 1915
Angajarea conferențiarilor definitivi ai AISCI: Ion N. Angelescu, Ion Gr. Dimitrescu, Eugen Porn, Romulus Ionașcu	20 februarie 1915
Deschiderea cursului <i>Teoria și tehnica întreprinderii</i> (la anul al III-lea) de către Virgil-Traian N. Madgearu, considerat primul curs de management modern din România și pionierat în Europa	25 ianuarie 1916
Angajarea conferențiarilor definitivi: Emil Brancovici, Vasile Iscu, Constantin Bungețianu	15 iunie 1916
Înteruperea cursurilor de la București, din cauza Primului Război Mondial	1917
Refugierea unei părți a studenților și profesorilor la Iași. Grupul profesorilor era format din: Stanislas Cihoski, Spiridon Iacobescu, Vasile Stoicovici, Gheorghe Arghirescu, I. G. Diamandescu	1917-1918
Încheierea mandatului Rectorului Anton Davidoglu	februarie 1918

Rectorul Eugen Ludwig

Evenimentul	Data
Desemnarea ca Rector al AISCI a profesorului Eugen Ludwig	februarie 1918
Reluarea cursurilor cu studenții rămași la București. Grupul profesorilor de la București era format din: Eugen Ludwig, Emil M. Brancovici, Constantin Bungețianu, Eugen Porn, Ion Tutuc. Pentru a se acoperi sarcinile didactice au fost aduși și alți colaboratori, printre care și viitorul profesor de drept al AISCI, Andrei Rădulescu, care va deveni președinte al Academiei Române în perioada 1946-1948.	4 februarie 1918
Primii licențiați ai AISCI (doi în vară și șapte în toamnă)	1918
Publicarea primei Dări de seamă, pe anii 1913-1918, făcută de Rectoratul AISCI	1918
Angajarea ca profesor titular al lui Ion N. Angelescu	22 octombrie 1918
Înființarea Asociației Studenților Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale (ASACI), sub președinția de onoare a Rectorului	25 noiembrie 1918
Începerea anului universitar, într-un cadru festiv, după Primul Război Mondial, la care Gheorghe Tașcă a ținut discursul <i>O lecție de deschidere</i>	10 decembrie 1918
Încheierea mandatului Rectorului Eugen Ludwig	februarie 1919

Rectorul Stanislas Cihoski

Evenimentul	Data
Desemnarea ca Rector al AISCI a profesorului Stanislas Cihoski. Începe o perioadă de stabilitate	februarie 1919
Se aduc modificări Regulamentului de organizare și funcționare a AISCI, introducându-se trei secțiuni: Comerț, bancă, asigurări; Industrială; Administrare economică, consulară	12 noiembrie 1919
Adoptarea Statutului Asociației Studenților Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale (ASACI)	22 noiembrie 1919
Se înființează primul Birou Comercial ⁴ la Catedra de Contabilitate	1919
Deschiderea primului cămin studențesc al AISCI, în clădirea din Str. Cuza Vodă nr. 100 (clădirea a intrat în proprietatea AISCI pe 29 martie 1926)	1920
Angajarea ca profesor titular a lui Andrei Rădulescu, profesor de drept, Președinte al Academiei Române în perioada 1946-1948	16 iulie 1920
Înființarea Asociației licențiaților AISCI (ALACI). Asociația a fost recunoscută juridic în anul 1928	1 septembrie 1920
Înființarea Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale de la Cluj-Napoca	14 noiembrie 1920
AISCI a căpătat dreptul de organizare a doctoratului (prin Legea de modificare a Regulamentului de organizare și funcționare a AISCI, publicată în M. O. nr. 110)	19 august 1921
Achiziția primului teren în Piața Romană, necesar construcției Palatului AISCI	22 mai 1922
Constituirea Asociației Generale a Economisților din România. Primul președinte a fost Gheorghe Tașcă	15 martie 1923
Regulamentul pentru obținerea doctoratului la AISCI a fost sancționat prin Decretul nr. 2498/1923	2 iunie 1923
Încheierea mandatului Rectorului Stanislas Cihoski	februarie 1924

⁴ Unitate destinată practicii studenților.

Rectorul Ion N. Angelescu

Evenimentul	Data
Desemnarea ca Rector al AISCI a profesorului Ion N. Angelescu	12 februarie 1924
Preluarea în proprietate a clădirii din str. N. Filipescu nr. 8 (actualmente Tudor Arghezi nr. 6)	20 martie 1924
Angajarea ca profesor titular la AISCI a lui Eftimie Antonescu	5 aprilie 1924
Primul doctor al AISCI (Iosif Gârbacea)	18 aprilie 1924
Începerea construcției Palatului AISCI din Piața Romană	4 mai 1924
Achiziția de noi terenuri în Piața Romană, pentru construcția Palatului AISCI	30 iunie 1924
Angajarea conferențiarilor titulari: Victor Slăvescu și Ștefan Stănescu	1 iulie 1925
Ion N. Angelescu devine Președinte al Asociației Generale a Economisților din România	15 noiembrie 1926
Inaugurarea Palatului AISCI, prin cursul ținut de profesorul Emil Brancovici, cu tema <i>Tehnica comercială a mărfurilor și uzanțelor comerciale în decursul veacurilor</i> , în Amfiteatrul I, la ora 17 ⁰⁰ , cu ocazia deschiderii anului universitar 1926-1927	15 noiembrie 1926
Publicarea documentului <i>Palatul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale – Dare de seamă făcută de dr. Ion N. Angelescu pentru Consiliul de administrație al instituției</i>	1926
Se deschide prima cantină studentască a AISCI, în clădirea din str. Cuza Vodă nr. 100	15 ianuarie 1927
Se adoptă unele modificări la Regulamentul de organizare și funcționare a AISCI. Apar două niveluri de pregătire: licență, de trei ani; doctorat, de cel puțin un an; se modifică secțiunile programelor de licență și conținutul acestora	17 noiembrie 1927
Publicarea Anuarului Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale, Anul XV (1927-1928)	1928
Începerea construcției Căminului nr. 1, aflat pe actuala stradă Stanislav Cihoski nr. 5	12 iulie 1928
Încheierea mandatului Rectorului Ion N. Angelescu	februarie 1929

Rectorul Gheorghe Tașcă

Evenimentul	Data
Desemnarea ca Rector al AISCI a profesorului Gheorghe Tașcă	februarie 1929
Angajarea lui Gromoslav Mladenatz în funcția de conferențiar definitiv	1 martie 1929
Introducerea anului preparator (începând cu anul universitar 1929-1930)	1929
Încheierea mandatului Rectorului Gheorghe Tașcă	decembrie 1930

Rectorul Ion Răducanu

Evenimentul	Data
Desemnarea ca Rector al AISCI a profesorului Ion Răducanu	decembrie 1930
Angajarea la AISCI a profesorului Nicolae Iorga, la Catedra de <i>Istorie Generală cu dezvoltări asupra istoriei contemporane și istoriei diplomatice</i> (pe 4 noiembrie 1931 este recomandat de Ion Răducanu în Consiliul profesoral, Decretul Regal de numire nr. 62 este din 8 ianuarie 1932, care îl titularizează începând cu 15 decembrie 1931)	15 decembrie 1931
Angajarea ca profesor definitiv a lui Ștefan Stănescu	1 ianuarie 1932
Înființarea Cooperativei studenților și licențiaților AISCI	18 martie 1932
Achiziționarea terenului și clădirii din strada Cometa (actuala Căderea Bastiliei) nr. 20, de 580,75 m ² (clădirea se afla în curtea fostului Cămin nr. 1 și, înainte de demolare, clădirea a fost sediul Cooperativei studenților și licențiaților AISCI)	31 mai 1932
Începerea realizării, de către Cecilia Cuțescu-Storck, a frescei <i>Istoria comerțului românesc</i> , din Aula Magna	5 iulie 1932
Gromoslav Mladenatz devine profesor agregat	15 iulie 1932
Se adoptă unele modificări la Regulamentul AISCI. Numărul secțiilor se reduce la două: Comercială-industrială; Administrativă. Licența are trei ani, funcționează anul pregătitor, doctoratul are cel puțin un an.	septembrie 1932
Deschiderea activității dispensarului medical al studenților, în clădirea din strada Nicolae Filipescu nr. 8 (actualmente Tudor Arghezi nr. 6)	12 ianuarie 1933
Publicarea „dării de seamă”: <i>AISCI – 20 de ani de activitate, 1913-1933</i>	1933
Inaugurarea Căminului nr. 1, aflat pe actuala stradă Stanislas Cihoski nr. 5	1 noiembrie 1933
Finalizarea frescei <i>Istoria comerțului românesc</i> , din Aula Magna	15 noiembrie 1933
Sărbătorirea celei de-a 20-a aniversări a AISCI, în Aula Magna, înzestrată cu noua frescă <i>Istoria comerțului românesc</i>	noiembrie 1933
Recepția frescei <i>Istoria comerțului românesc</i> , din Aula Magna	12 decembrie 1933
Trecerea AISCI din subordinea Ministerului Comerțului și Industriei în cea a Ministerului Instrucțiunii Publice (decizia a fost luată în anul 1934, dar trecerea efectivă s-a făcut începând cu anul financiar 1935)	1 ianuarie 1935
Construcția Clădirii Bibliotecii (plasată pe locul unde se află în prezent holul cu scările mari, din strada Căderea Bastiliei și care avea lățimea „intrării studenților”) – al doilea corp din zona Piața Romană	iunie-decembrie 1935
Inaugurarea noii Bibliotecii, în prezența Măriei Sale Regele Carol al II-lea	30 noiembrie 1935
Înființarea <i>Seminarului Pedagogic Comercial</i> , gestionat științific de către AISCI	1 aprilie 1936

Evenimentul	Data
Integrarea anului preparator în anii de studii; durata acestora devine patru ani	1936
Publicarea „dării de seamă” AISCI – <i>Dare de seamă pe anii de studii 1935-1936 (anul XXIII) întocmită de Rectorat</i>	1936
Achiziționarea terenului și clădirii din strada Cometa (actuala Căderea Bastiliei) nr. 22, de 684 m ²	31 mai 1938
Adoptarea unui nou Regulament pentru organizarea și funcționarea AISCI, promulgat prin Decretul Regal nr. 2764 din 3 august 1938 și publicat în Monitorul Oficial nr. 180 din 16 august 1938. Regulamentul a intrat în vigoare începând cu anul universitar 1938-1939. Se revine la trei secțiuni: Științe economice, financiare și sociale; Administrativă, consulară; Comercială, industrială	16 august 1938
Achiziționarea terenului și clădirii din strada Cometa (actuala Căderea Bastiliei) nr. 24, de 1663 m ²	1 septembrie 1938
Publicarea „dării de seamă” AISCI – <i>Un pătrar de veac de muncă (1913-1938)</i>	1938
Proiectarea celui de-al treilea corp (pe strada Căderea Bastiliei) al Palatului AISCI, destinat să găzduiască laboratoare, muzee și birouri comerciale, necesare activității practice a studenților	1938
Încheierea mandatului Rectorului Ion Răducanu	septembrie 1940

Rectorul Marin I. Mazilescu

Evenimentul	Data
Începerea mandatului de Rector al profesorului Marin I. Mazilescu	septembrie 1940
Mutarea AISCI din Cluj la Brașov. Arhiva ei a fost preluată de către AISCI din București	1940
Cutremurul din anul 1940	10 noiembrie 1940
Încheierea mandatului Rectorului Marin I. Mazilescu	7 februarie 1941

Rectorul Victor Slăvescu

Evenimentul	Data
Începerea mandatului de Rector al profesorului Victor Slăvescu	ianuarie 1944
Înteruperea studiilor din cauza celui de-al Doilea Război Mondial; evacuarea studenților din cămine	aprilie 1944
Evacuarea bunurilor, arhivei și altor documente ale AISCI, împreună cu unii funcționari, din sediul de la București la Școala din comuna Ciulnița, județul Muscel	iunie 1944
Închiderea Dispensarului studențesc din str. N. Filipescu nr. 8 (actualmente Tudor Arghezi nr. 6). Clădirea a fost preluată de Comandamentul armatei URSS	30 septembrie 1944
Revenirea activității AISCI la București, după cel de-al Doilea Război Mondial	22-23 octombrie 1944
Demisia din funcția de Rector a profesorului Victor Slăvescu	octombrie 1944

Rectorul Ștefan Stănescu

Evenimentul	Data
Începerea mandatului de Rector al profesorului Ștefan Stănescu	noiembrie 1944
Deschiderea anului universitar 1944-1945, după cel de-al Doilea Război Mondial	februarie 1945
Încheierea mandatului Rectorului Ștefan Stănescu	1945

Rectorul Nicolae M. Maxim

Evenimentul	Data
Începerea mandatului de Rector al profesorului Nicolae M. Maxim	1945
AISCI primește oferta de donație din partea doamnei Matilda Nanu-Muscel a proprietăților din Strada Cihoski nr. 3 și Piața Lascăr Catargiu, nr. 7.	2 aprilie 1947
Încheierea mandatului Rectorului Nicolae M. Maxim	înainte de iulie 1947

Rectorul Marin I. Mazilescu

Evenimentul	Data
Începerea celui de-al doilea mandat de Rector al profesorului Marin I. Mazilescu	înainte de iulie 1947
Legea 299/1947, de fuzionare a Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale cu Academia de Studii Cooperatiste	7 august 1947
După aplicarea Legii 299/1947 de fuziune, AISCI și-a schimbat numele în Academia de Științe Comerciale și Cooperatiste. Noua structură are două facultăți: Științe comerciale; Științe cooperatiste. Durata studiilor era de patru ani.	octombrie 1947
Încheierea mandatului Rectorului Marin I. Mazilescu	aprilie 1948

Rectorul Gromoslav Mladenatz

Evenimentul	Data
Începerea mandatului de Rector al profesorului Gromoslav Mladenatz	aprilie 1948
Reforma învățământului din 1948, concretizată prin apariția Decretului 175 al Prezidiului Marii Adunări Naționale a RPR	2 august 1948
Academia de Științe Comerciale și Cooperatiste (fosta AISCI) și-a schimbat, prin Decretul 175/1948, numele în Institutul de Științe Economice și Planificare (ISEP). ISEP avea următoarele facultăți: Economie generală (4 ani), Planificare și administrație economică (3 ani), Finanțe (3 ani).	1948
Încheierea mandatului Rectorului Gromoslav Mladenatz	decembrie 1948

Rectorul Vasile Malinschi

Evenimentul	Data
Începerea mandatului de Rector al profesorului Vasile Malinschi	1949
Desființarea ISEP de la Brașov	1950
Înființarea facultăților de Statistică și Comerț și cooperatie	1951
Introducerea învățământului fără frecvență, începând cu anul universitar 1951-1952	1951
ISEP capătă numele <i>V. I. Lenin</i>	1952
Înființarea Institutului de Științe Statistice, cu secțiile Statistică industrială și Statistică agrară și comercială, dotat cu laboratoare de calcul mecanizat și mecanografic (s-a desființat în anul 1954)	1952
Înființarea Institutului de Comerț exterior (s-a desființat în anul 1957)	1952
Înființarea specializării Merceologie, în cadrul Facultății de Comerț	1952
Încheierea mandatului Rectorului Vasile Malinschi	mai 1954

Rectorul Ștefan Arsene

Evenimentul	Data
Începerea mandatului de Rector al conferențiarului Ștefan Arsene	mai 1954
Reînființarea Facultății de Statistică	1954
Încheierea mandatului Rectorului Ștefan Arsene	noiembrie 1954

Rectorul Mihail Hașeganu

Evenimentul	Data
Începerea mandatului de Rector al conferențiarului Mihail Hașeganu	februarie 1955
Înființarea Facultății de Comerț exterior	1955
Desființarea Facultății de Comerț exterior și trecerea ei ca secție la Facultatea de Comerț	1957
Institutul de Științe Economice și Planificare (ISEP) și-a schimbat denumirea în Institutul de Științe Economice (ISE). ISE avea următoarele facultăți: Economie generală, Finanțe-credit și evidență contabilă, Comerț.	1958
Încheierea mandatului Rectorului Mihail Hașeganu	ianuarie 1959

Rectorul Marin A. Lupu

Evenimentul	Data
Începerea mandatului de Rector al profesorului Marin A. Lupu	octombrie 1961
Înființarea Centrului de Calcul și Cibernetică Economică, pe lângă Catedra de Calcul economic și statistic	1963
Înființarea specializării Mecanizarea și automatizarea calculului economic	1964
Începerea construcției imobilului <i>Mihai Eminescu</i> , din Bulevardul Dacia nr. 41	1966
Înființarea Revistei ASE <i>Studii și Cercetări Economice</i> (se editează până în 1974)	1966
Înființarea Revistelor ASE <i>Studii și Cercetări de Calcul Economic și Cibernetică Economică</i> , cu varianta în engleză, <i>Economic Computation and Economic Cybernetic Studies and Research</i> (ambele sunt editate și în prezent, varianta în engleză fiind indexată ISI)	1966
Începerea construcției imobilelor <i>Virgil Madgearu</i> , din Calea Dorobanților nr. 15-17, și a imobilului din Intrarea Macedonschi nr. 2, destinat Centrului de Calcul	1967
Institutul de Științe Economice (ISE) și-a schimbat denumirea în Academia de Studii Economice (ASE). ASE avea următoarele facultăți: Economia Producției, Calcul Economic și Cibernetică Economică (nou înființată), Comerț (cu o nouă secție: Economia comerțului exterior), Finanțe, Contabilitate, Economie Generală	1967
Finalizarea construirii imobilului <i>Mihai Eminescu</i> , din Bulevardul Dacia nr. 41	1968
Introducerea învățământului seral, începând cu anul universitar 1968-1969	1968
Finalizarea construirii imobilului <i>Virgil Madgearu</i> , din Calea Dorobanți nr. 15-17 și a clădirii din Intrarea Al. Macedonschi nr. 2, destinată Centrului de Calcul	1969
Construirea căminelor C1 și C2 din Complexul Agronomie	1969
Dotarea Centrului de Calcul Economic și Cibernetică Economică cu primul calculator de mare putere din România – IBM 360	1969
Specializarea Economia agriculturii s-a mutat la Institutul Agronomic <i>Nicolae Bălcescu</i> , București	1970
Noi modificări în structura facultăților ASE, începând cu anul universitar 1971-1972: se înființează Facultatea de Comerț Exterior	1971
Organizarea primelor cursuri postuniversitare în ASE	1971
Încheierea mandatului Rectorului Marin A. Lupu	octombrie 1971

Rectorul Gheorghe Dolgu

Evenimentul	Data
Începerea mandatului de Rector al profesorului Gheorghe Dolgu	octombrie 1971
Reorganizarea nedorită a învățământului din ASE. Funcționează, cu alte specializări, facultățile: Cibernetică Economică și Statistică, Comerț, Economia Industriei, Construcțiilor și Transporturilor, Economie Politică și Planificare, Finanțe-Contabilitate. Facultatea de Comerț Exterior este desființată și trece ca secție, cu denumirea <i>Relații economice internaționale</i> la Facultatea de Comerț	1974
Preluarea imobilului „vechi” de învățământ (corpul B) din strada Mihail Moxa	1975
Specializarea Economia agriculturii a revenit de la Institutul Agronomic <i>Nicolae Bălcescu</i> București, ca Facultate de Contabilitate și Economia Agriculturii	1975
Reorganizare: din facultățile Economie Politică și Planificare și Calcul Economic și Cibernetică Economică se constituie Facultatea de Planificare și Cibernetică Economică; Secția Relații economice internaționale se desființează (intră în lichidare). La Facultatea de Comerț s-a înființat specializarea Economia serviciilor pentru alimentație publică și turism	1977
Încheierea mandatului Rectorului Gheorghe Dolgu	ianuarie 1980

Rectorul Ilie Văduva

Evenimentul	Data
Începerea mandatului de Rector al profesorului Ilie Văduva	mai 1980
Înființarea Revistei <i>Teorie și practică economică</i>	1981
Încheierea mandatului Rectorului Ilie Văduva	noiembrie 1985

Rectorul Constantin Bărbulescu

Evenimentul	Data
Începerea mandatului de Rector al profesorului Constantin Bărbulescu	Februarie 1990
Reorganizarea structurii învățământului din ASE, ca urmare a Revoluției din decembrie 1989. În semestrul al II-lea au funcționat următoarele facultăți: Comerț; Cibernetică, Statistică și Informatică Economică; Economia Industriei, Construcțiilor și Transporturilor; Economia Producției Agricole și Alimentare; Finanțe, Bănci, Contabilitate.	1990

Evenimentul	Data
Preluarea imobiului din strada Tache Ionescu de la Ministerul Minelor (ordinul de transfer 138 din 15.10.1990)	1990
O nouă organizare a ASE, pe următoarele facultăți: Management; Finanțe, Bănci și Contabilitate; Comerț; Cibernetică, Statistică și Informatică Economică; Economia Producției Agricole și Alimentare. Durata studiilor era de cinci ani (la zi) și șase ani (la seral și fără frecvență). S-a înființat Departamentul de Științe Economice ⁵ , cu două specialzări cu predare integrată în limbile franceză, respectiv engleză.	1990
Înființarea programului MBA <i>Dezvoltarea economică a întreprinderii</i> , - Institutul Național de Dezvoltare Economică (INDE), într-un parteneriat cu CNAM Paris	19 aprilie 1991
Reînființarea Facultății de Relații Economice Internaționale	1991
Introducerea învățământului de lungă și scurtă durată (colegii)	1991
S-a înființat Colegiul Universitar Economic de la București	1991
Departamentul Internațional de Studii Economice a devenit Facultatea de Studii Economice în Limbi Străine	1992
S-a reînființat Facultatea de Economie Generală	1992
S-a înființat Colegiul Universitar Economic de la Buzău	1992
O nouă organizare a învățământului de lungă durată din ASE, pe următoarele facultăți: Management; Finanțe, Asigurări, Bănci și Burse de Valori; Gestiune și Contabilitate; Comerț; Cibernetică, Statistică și Informatică Economică, Relații Economice Internaționale; Studii Economice în Limbi Străine, Economie Generală; Economia și Gestiunea Producției Agricole și Alimentare. Durata studiilor era de patru ani (la zi) și cinci ani (la seral și fără frecvență).	1993
Înființarea programului MBA de Administrarea afacerilor – Româno-Canadian, începând cu anul universitar 1993-1994	1993
Preluarea clădirii din strada Calea Griviței, prin HG 19 din 25.01.1993	1993
Se introduc studiile aprofundate (un an, după licență), începând cu anul universitar 1994-1995	1994
Preluarea în administrație a clădirii Nicolae Iorga, din str. Șerban Vodă 22-24 (HG 494 din 5.07.1995)	1995
Construcția Căminului D Moxa	1995
Darea în folosință a Cantinei Moxa	15 octombrie 1996
Construirea Bazei sportive din str. Stanislas Cihoski nr. 9	1996
Încheierea mandatului Rectorului Constantin Bărbulescu	mai 1996

⁵ Departamentul s-a transformat în Departamentul Internațional de Studii Internaționale și, apoi, în Facultatea de Studii Economice în Limbi Străine

Rectorul Paul Bran

Evenimentul	Data
Începerea mandatului de Rector al profesorului Paul Bran	mai 1996
Facultatea de Gestiune și Contabilitate și-a schimbat denumirea în Contabilitate și Informatică de Gestiune	1996
Începerea construcției pasarelei dintre clădirea Ion N. Angelescu și Mihai Eminescu, denumită <i>Pasul Bran</i>	octombrie 1996
Începerea primei modernizări a imobilului Ion N. Angelescu	1996
Începerea consolidării și modernizării clădirii Tache Ionescu, dedicată învățământului postuniversitar (lucrările s-au finalizat în 2000)	1996
Ultima serie a învățământului seral și fără frecvență, în anul universitar 1997-1998 (formele intră în lichidare)	1997
Terminarea construcției <i>Pasului Bran</i> , pasarela dintre clădirile Ion N. Angelescu și Mihai Eminescu	decembrie 1997
Introducerea, începând cu anul universitar 1998-1999, a învățământului la distanță (numit, inițial, Învățământ Economic Deschis la Distanță)	1998
Introducerea, începând cu anul universitar 1998-1999, a sistemului creditelor transferabile – ECTS (European Credit Transferred System) – fiecărui semestru universitar alocându-i-se 30 de credite; trecerea de la un an la altul era condiționată de acumularea unui număr minim de credit	1998
Dobândirea terenului din Belvedere, str. Chibzuinței nr. 2	1998
Consolidarea și reproiectarea interioarelor Pavilionului administrativ din str. Stanislas Cihoski nr. 5 (anterior fusese cămin studentesc și cantină)	1999
Construirea pasarelei dintre clădirea Ion N. Angelescu și Pavilionul Administrativ	1999
Începerea lucrărilor la Căminul A6 Belvedre	1999
S-au înființat Colegiile Universitare Economice de la Giurgiu și Călărași.	2000
Înființarea Centrului European Interuniversitar Româno-Bulgar (BRIE Giurgiu)	2000
Dobândirea imobilului de la Deva, pentru învățământul la distanță	2000
Se introduc programele de masterat (trei semestre, după licență), începând cu anul universitar 2000-2001. Se renunță la studiile aprofundate, de două semestre.	2000
Construcția Căminului E Moxa	2001
Începerea construirii imobilului <i>Paul Bran</i> , din str. Mihai Moxa nr. 5-7	2001
Prima modernizare a Aulei Magna și a Sălii Victor Slăvescu	2002
Înființarea Facultății de Marketing	2003
Dobândirea imobilului de la Giurgiu, pentru învățământul la distanță	2003
Prima modernizare a imobilului de la Giurgiu	2004
Încheierea mandatului Rectorului Paul Bran	mai 2004

Rectorul Ion Gh. Roșca

Evenimentul	Data
Începerea mandatului de Rector al profesorului Ion Gh. Roșca	mai 2004
Achiziția imobilului de la Covasna	2004
Începerea reparațiilor capitale la imobilul de la Covasna, cu destinația învățământ la distanță	2004
Darea în folosință a imobilului <i>Paul Bran</i> , din str. Mihai Moxa nr. 5-7	1 octombrie 2005
Implementarea procesului Bologna, statuat prin legea nr. 288/2004, care prevedea ca studiile universitare să aibă trei niveluri: licență (3 ani), masterat (2 ani), doctorat (3 ani). În anul universitar 2005-2006 s-au reorganizat programele de licență și masterat. Colegiile intră în lichidare. Programele de masterat de trei semestre intră în lichidare.	1 octombrie 2005
Înființarea Școlii doctorale a ASE. Studiile doctorale au, începând cu anul 2005-2006, două componente: Studii universitare avansate (două semestre); Program de cercetare științifică (patru semestre).	1 octombrie 2005
Facultatea de Studii Economice cu predare în Limbi Străine și-a schimbat denumirea în Administrarea Afacerilor, cu predare în limbi străine.	2005
Finalizarea lucrărilor la Căminul A6 Belvedere, mobilarea și darea în folosință	octombrie 2005
Începerea execuției de către Sabin Bălașa a frescelor <i>Geneză</i> și <i>Feerie</i> din Sala de lectură Victor Slăvescu	7 noiembrie 2005
Începerea construirii Căminului A7 Belvedere	2005
Încheierea reparațiilor capitale de la imobilul din Covasna	2005
Introducerea sistemului intern de evaluare a cadrelor didactice	1 ianuarie 2006
Montarea siglei luminoase <i>www.ase.ro</i> pe clădirea Ion N. Angelescu	24 martie 2006
Terminarea execuției de către Sabin Bălașa a frescelor <i>Geneză</i> și <i>Feerie</i> din Sala de lectură Victor Slăvescu	20 aprilie 2006
Începerea modernizării complete a Corpului A (corpul bibliotecii) din Clădirea Ion N. Angelescu	27 iunie 2006
Înființarea programului MBA româno – german <i>Managemnt antreprenorial</i>	1 octombrie 2006
A doua modernizare a imobilului de la Giurgiu și a spațiului exterior	2006
Începerea modernizării Căminelor C1, C2 Agronomie și a spațiilor externe	2006

Evenimentul	Data
Demolarea vechiului cămin din strada Occidentului nr. 7	2006
Terminarea modernizării complete a Corpului A (corpul bibliotecii) din Clădirea Ion N. Angelescu	7 martie 2007
Începerea modernizării complete a Corpului B (corpul Rectoratului) din Clădirea Ion N. Angelescu, inclusiv Aula, Holul de onoare, Sala Virgil Madgearu	7 mai 2007
Începerea consolidării și supraetajării Bazei sportive	26 noiembrie 2007
Ultimele promoții ale învățământului de scurtă durată (colegiile) – anul universitar 2006-2007	2007
Începerea construirii Căminului A8 Belvedere	2007
Terminarea modernizării Căminelor C1, C2 Agronomie și a spațiilor externe	2007
Transformarea imobilului de la Covasna în Centru de conferințe și hotel	2007
Începerea consolidării, prin metoda izolării bazei, și modernizării Clădirii Victor Slăvescu, din Calea Griviței nr. 2-2A. Metoda de consolidare a fost aplicată prima dată în România	2007
Modernizarea Cantinei Moxa	2007
Începerea construirii liftului exterior dintre Pavilionul administrativ și Baza sportivă	martie 2008
Începerea consolidării, modernizării și refuncționării Casei studenților economiști din str. Frumoasa nr. 31	28 martie 2008
Începerea lucrărilor pentru realizarea Capelei <i>Ioan Gură de Aur</i>	6 mai 2008
Începerea construirii Căminului-hotel din strada Occidentului nr. 7	17 mai 2008
Începerea modernizării Pavilionului administrativ din str. Stanislas Cihoski nr. 5	august 2008
Realizarea, din marmură de Rușchița, a busturilor Virgil Madgearu și Ion N. Angelescu, din Aula Magna, de către Adrian Pârvu (lucrările au început în 12 mai 2008)	24 septembrie 2008
Terminarea modernizării complete a Corpului B (corpul Rectoratului) din Clădirea Ion N. Angelescu, inclusiv Aula, dotarea ei cu aparatură și cu ecranul de proiecție, Holul de onoare, Sala Virgil Madgearu	1 octombrie 2008
Sfințirea Capelei <i>Ioan Gură de Aur</i>	1 octombrie 2008
Terminarea construirii Căminului A7 Belvedere	octombrie 2008

Evenimentul	Data
Realizarea Galeriei Rectorilor, de către conf. univ. dr. Nicolae-Aurel Alexi (lucrările au început în 12 mai 2008)	17 noiembrie 2008
Începerea lucrărilor la Centrul internațional de conferințe Predeal	16 decembrie 2008
Revistele Economic Computation and Economic Cybernetics Studies and Research și Amfiteatru economic au fost acreditate ISI	2008
Recondiționarea bibliotecii din Sala Virgil Madgearu și confecționarea mobilierului adiacent	2008
Refacerea completă a mobilierului din Aula Magna	octombrie 2009
Terminarea modernizării Pavilionului administrativ din str. Stanislas Cihoski nr. 5	octombrie 2009
Începerea consolidării, modernizării și refuncționalizării Corpului C din strada Mihail Moxa nr. 5-7	1 februarie 2010
Înființarea cantinei cadrelor didactice din str. Stanislas Cihoski nr. 5	februarie 2010
Terminarea lucrărilor la Casa studenților economiști din str. Frumoasa nr. 31	27 iulie 2010
Înființarea Facultății Administrație și Management Public	2010
Începerea reabilitării și modernizării Bazei sportive, din strada Stanislas Cihoski nr. 9	4 octombrie 2010
Terminarea consolidării și modernizării Clădirii Victor Slăvescu, din Calea Griviței nr. 2-2A	5 octombrie 2010
Terminarea construirii Căminului A8 Belvedere	octombrie 2010
Terminarea consolidării, modernizării și supraetajării Bazei sportive	octombrie 2011
Începerea programelor de tip cercetare postdoctorală	2010
Terminarea construirii liftului exterior dintre Pavilionul administrativ și Baza sportivă	februarie 2011
Terminarea lucrărilor la Corpul C din strada Mihail Moxa nr. 5-7	august 2011
Apariția Legii nr. 1/2011, a Educației Naționale, care schimbă sistemul de management în universități, introduce ierarhizarea universităților și a domeniilor	2011
Introducerea unui nou model al doctoratului, axat, exclusiv, pe cercetare, conform Legii nr. 1/2011, a Educației Naționale	10 februarie 2011
Încheierea mandatului Rectorului Ion Gh. Roșca	4 martie 2012

Anexa 3**Sucesiunea denumirilor
Academiei de Studii Economice din București și subordonarea sa**

Denumirea	Prescurtare	De când	Rectori
Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale	AISCI	Începând cu anul universitar 1913-1914	Anton Davidoglu Eugen Ludwig Stanislas Cihoski Ion N. Angelescu Ion Răducanu Marin I. Mazilescu (primul mandat) Eftimie Antonescu Victor Slăvescu Ștefan Stănescu Nicolae Maxim
Academia de Științe Comerciale și Cooperatiste	ASCC	Începând cu anul universitar 1947-1948	Marin I. Mazilescu (al doilea mandat) Gromoslav Mladenatz
Institutul de Științe Economice și Planificare <i>V. I. Lenin</i>	ISEP	Începând cu anul universitar 1948-1949	Anton Alexandrescu Vasile Malinschi Ștefan Arsene
Institutul de Științe Economice	ISE	Începând cu anul universitar 1958-1959	Ștefan Arsene Mihail Hașeganu Mircea Nicolaescu Marin A. Lupu
Academia de Studii Economice	ASE	Începând cu anul universitar 1967-1968	Marin A. Lupu Gheorghe Dolgu Ilie Văduva Alexandru Puiu Constantin Bărbulescu Paul Bran Ion Gh. Roșca Pavel Năstase

Subordonarea:

Ministerul Industriei și Comerțului: aprilie 1913 - 31 decembrie 1934

Ministerul Instrucțiunii Publice (și toate celelalte denumiri ale sale): 1 ianuarie 1935 până în prezent

Bibliografie

Regulamente, anuare și dări de seamă

1. *Regulament pentru organizarea și administrarea Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale*, Institutul de Arte Grafice „Eminescu”, București, 1913
2. *Dare de seamă pe anii 1913-1918 publicată de Rectoratul academiei*, Tipografia Profesională Dimitrie C. Ionescu, str. Câmpineanu 9, București, 1918
3. *Palatul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale – Dare de seamă făcută de dr. Ion N. Angelescu pentru Consiliul de administrație al instituției*, Tipografia „Antonescu”, Societate în nume colectiv, Str. Luterană nr. 18, 1926
4. *Anuarul*, an XIV, 1926-1927, 1927
5. *Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București – 20 de ani de activitate – 1913-1933*, Tipografiile Române Unite, Calea Rahovei nr. 42, București, 1933
6. *Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale – Douăzeci de ani de activitate, 1913-1933, Privire critică*, Institutul de Arte Grafice și Editură „Tiparul Românesc” S.A. București, 1933
7. *Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale – Dare de seamă pe anii de studii 1935-1936 (anul XXIII) întocmită de Rectorat*, Tipografia „Bucovina”, I. E. Torouțiu, str. Grigore Alexandrescu nr. 4, București, 1936
8. *Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale – Un pătrar de veac de muncă (1913-1938)*, Tipografia Lupta, N. Stroilă, Str. General Budișteanu nr. 8, București, 1938
9. *Academia de Studii Economice. Anuar 1968-1969*
10. *Academia de Studii Economice la a 80-a aniversare*, București, 1993

11. *Învățământul economic superior din România. Academia de Studii Economice, 1913-1988*, Editura Academiei RSR, București, 1989
12. *Academia de Studii Economice, 1913-2003*, Editura Economică, București, 2003

Cărți de autor

13. Angelescu, Ion N., *Îndrumări în politica economică și financiară*, București, 1920
14. Antonescu, Eftimie; Stănoiu, Marin I., *Problema economică. Sărăcia de azi – Cauze – Măsuri de îndreptare*, Tipografia Universul, București, 1930
15. Cubleşan, Constantin, *Începuturile romanului realist românesc: N. Xenopol*, în *Annales Universitatis Apulensis. Series Philologica*, vol. I, nr. 9, 2008
16. Cuțescu-Storck, Cecilia, *Fresca unei vieți*, Editura Vreamea, București, 2006
17. Dolgu, Gheorghe, *Repere și instantanee: oameni, cărți, echipe, locuri, evenimente, instituții*, ediția a 2-a, Editura ASE, București, 2009
18. Ghelmegeanu, Mihail, *Discursuri parlamentare*, Atelierele Adevărului, [f.a.]
19. Hașeganu, Mihail, *Din culisele diplomației. Memoriile unui diplomat*, Editura Viața Românească, București, [f.a.]
20. Iorga, Nicolae, *O viață de om așa cum a fost*, Editura Minerva, București, 1976
21. Ivanciu, Nicolae-Văleanu, *Protagoniști ai vieții economice*, Editura Economică, București, 2002
22. Ludu, Theodor, *Economistul Ion Răducanu. Eseu documentar*, Independența Economică, București, 1946
23. Malinschi, Vasile, *Profesorul Virgil Madgearu (1887-1940)*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1975

24. Malinschi, Vasile, *Economiști la Academia Romană. Evocări și restituiri*, vol. I, Editura Academiei Române, București, 1990
25. Mamina, Ion; Scurtu, Ioan, *Guverne și guvernanți (1916-1938)*, Editura Silex, București, 1996
26. Miron, Dumitru, editor, *Mari personalități ale ASE: Gheorghe Dolgu*. Editura ASE, București, 2009
27. Mladenatz, Gromoslav, *Asociațiile cooperative de consum*, Oficiul Național al Cooperăției, 1933
28. Mușat Mircea, Ardeleanu Ion, *România după Marea Unire*, vol. II, partea a II-a, *noiembrie 1933 - septembrie 1940*, p. 841, Cf. și Valeriu Florin Dobrinescu, *Victor Slăvescu, ministru al înzestrării armatei în „Victor Slăvescu”*, volum îngrijit de Al. Zub, București, 1993
29. Negruzzi, Iacob, *Amintiri din Junimea*, Biblioteca pentru toți, București, 1970, vol. I și II
30. Păiușan, Robert, *Gromoslav Mladenatz, profesor și rector al Academiei Comerciale, cel mai important teoretician al cooperației românești*, în *Amfiteatru Economic*, vol. XII, nr. 28, iunie 2010
31. Predescu, Lucian, *Enciclopedia României: Culegere. Material românesc. Oameni și înfăptuiri*, Editura Saeculum I. O., Vestala, București, 1999
32. Răcilă, Emil, *Studii și documente privind Academia de Studii Economice, 1913-1993*, vol. I, Editura ASE, București, 1993
33. Răcilă, Emil, *Studii și documente privind Academia de Studii Economice, 1913-1993*, vol. II, Editura ASE, București, 1994
34. Răducanu, Ion, *Din amintirile unui septuagenar*, Editura Enciclopedică, 2001
35. Roșca, Ion Gh. (coord.), *Rectorul Paul Bran 1996-2004*, Editura ASE, București, 2006
36. Roșca, Ion Gh.; Vlad, Liviu-Bogdan; Opreșcu, Mihail, *Mari personalități ale ASE – Victor Slăvescu*, Editura ASE, București, 2009

37. Roșca, Ion Gh., *Istoria Palatului de Înalte Studii Comerciale și Industriale și oamenii ei*, Editura ASE, București, 2010
38. Scurtu, Ioan, *Istoria României în anii 1918-1940. Evoluția regimului politic de la democrație la dictatură*, Editura Didactică și Pedagogică, București, [f.a.]
39. Slăvescu, Victor, *Curs de economie națională*, București, 1948
40. Slăvescu, Victor, *Note și însemnări zilnice*, București, 1996
41. Stănescu, Ștefan, *Politica monetară și reforma financiară în Polonia*, Casa Românească, București, 1924
42. Șandru, D.; Florescu, Gh. I., *Victor Slăvescu și problemele agriculturii românești*, în „Victor Slăvescu”, București, 1993
43. Tașcă, Gh., *România în urma conferinței de la München*, nr. 11-12, 1938, Editura Analele Industriei și Comerțului
44. Văcărel, Iulian, coord., *In memoriam Gomoslav Mladenatz. Teoria și mișcarea cooperatistă în secolul XX. Studii*, București, 2002
45. Văcărel, Iulian, *Studii de istoria gândirii și practicii economico-financiare*, Editura Academiei Române, București, 2008
46. Vorovenci, Ion, *Istoria Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale (1913-1947)*, Editura ASE, București, 2010
47. Zaharia, Elena; Tanăsescu, Emilia, *Gromoslav Mladenatz. Economist de talie europeană (1891-1958)*, Editura Evrika, Brăila, 2001

Alte publicații

48. „Monitorul Oficial” din 15 octombrie 1938
49. Revista *Independența Economică*, anul XX, nr. 2, 1946
50. Analele Statistice și Economice, anul XII, nr. 3-4, București, 1929